

॥ ॐ ॥

મેહેતા મનાડર
ભજનમાળા.

મહેતા સુનાલાલ મગનલાલ.

મુ. ડાકોર.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૩૨૮ . વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ મહેતા મનર ભગન માળા

વિષય ૪-૧૪

મહેતા ચુનીલાલ મગનલાલ ડાકોરવાળા.

॥ ॐ हरि ॐ तत्सत् ॥
श्री परब्रह्म परमात्माने नमः

મેહેતા મનહર ભજનમાળા.

પ્રયોજક

મેહેતા ચુનીલાલ મગનલાલ.

ડેકાણું:—ગોપાલપુરા રોડ, “ મહેતા બીદીંગસ ”

મુકામ, ડાકોર.

પ્રકાશક,

ભગત કાશીભાઈ ગીરધરભાઈ, કડવા ફળીઆ.

મુ. જગડીઆ.

ત્રીજી આવૃત્તિ સંવત ૧૯૮૬. પ્રત ૧૫૦૦

અમદાવાદ—ધી હાયમંડ ન્યુબિલી પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ છગનલાલે છાપ્યું.

[સર્વ હક્ક પ્રયોજકે સ્વાધીન રાખ્યા છે.]

કીંમત મુદ્ય—અમુદ્ય.

અમદાવાદ ૧૫/૩/૨૫
૧૧ કોપીરાઈટ-સંગ્રહ વાંચકને સુચના :—

મહાત્માશ્રી હરીરામની વાણી તથા નીરાંત મહારાજની
વાણી બન્નેની લેગી હાથે લખેલી મળી છે.

મીઆગામના દશાશ્રીમાળી વાણીઆ શા. દુર્લભ
લાલચંદ એ શ્રી નીરાંત મહારાજના શીષ્ય હતા. આ માણસની
હુડીતાને ત્યાંથી-ગામ અણ્ણસ્તુમાંથી હસ્તલીખીત પદમય
પુસ્તક પ્રાપ્ત થયું છે. આ પુસ્તકનું લખાણ સંવત ૧૮૮૬ છે.

ગામ સંખેડાના સોની ભાઈજીભાઈને ઘેરથી એક
ચોપડી મળી છે. આ ચોપડી લખનાર તરીકે ગામ ગજે-
રાના પંડ્યા રામશંકર, નરભેરામનું નામ છે અને તે સં.
૧૯૨૭ ના ભાદરવા સુદ ખીજને શુકરવારે લખી છે.

ખીજ એક ચોપડી ગામ તેલોદના પટેલ કહાનદાસ
નરેરને ઘેરથી હાથે લખેલી મળી છે. આ ચોપડી સંવત
૧૯૩૨ ના ભાદરવા વદી ૧૧ ને શુક્રવારે લખી છે.

દરેક પદ ઉપર જે રાગની ઠડીઓ મુકી છે તે પ્રયો-
જકે મુકી છે.

ઈશ્વર સ્તુતિ.

ગુરુબ્રહ્મા ગુરુ વીશ્નુ, ગુરુદેવ મહેશ્વરા
 ગુરુ સાક્ષાત પરીબ્રહ્મ, તસ્મેવ શ્રીગુરુવે નમઃ—૧
 જ્ઞાન મુળં ગુરુ મુર્તી, પુન્ન મુળં ગુરુ ચરણ
 મંત્ર મુળં ગુરુ વાક્ય, ભોક્ષ મુળં ગુરુ કૃપા—૨
 ગુરુ ગોવીંદ દોઉ ખડે, કાકે લાગુ પાય
 બલિહારી ગુરુ આપને, ગોવીંદ દીયા અતલાંચ—૩

(૧)

રાગ ધનાશ્રી.

સહાય કરો જગનાથ, અમોને સહાય કરો જગનાથ
 શીશ નમાવી, અરજ કરીએ (૨)
 પાય પડી જોડી હાથ—અમોને સહાય— ૧
 કામ આરંભીએ, આપ પ્રતાપે (૨)
 પુર્ણ કરો તે નાથ—અમોને સહાય— ૨
 દોષ આવે તે, નાથ નીવારી (૨)
 ક્ષમા બક્ષો તમે આજ—અમોને સહાય— ૩
 દાસ ચુનીલાલ આજે વહે છે (૨)
 સર્વ મળી સંગાત—અમોને સહાય કરો જગનાથ— ૪

ભાવ સ્વામીનું પદ.

દીવડો રે કરતાં દીપક ધરતાં, અજવાળાં મંદીરીયામાં
સત કીયાનું કોડીયું માંહી, મનની દીવેટો વાહાલા
ત્રીવીધીનાં પુર્યાં માંહી તેલ રે, મંદીરીયામાં

દીવડો રે કરતાં દીપક ધરતાં—૧

અમર દીવો એ તો, પ્રેમે પ્રગટયો રે વાહાલા
સમજણથી સન કોર્યો રે, મંદીરીયામાં

દીવડો રે કરતાં દીપક ધરતાં—૨

નીજ નામ તો નીશ્ચે થયું, શાને સમજાયું વાહાલા
મટી ગયું માયાનું અંધારું રે, મંદીરીયામાં

દીવડો રે કરતાં દીપક ધરતાં—૩

હરી ગુરૂ સાહેબને વહાંતો પુરા પરસ્યા રે વાહાલા

ભાવદા કહે આપે રહ્યા અખંડ રે, મંદીરીયામાં

દીવડો રે કરતાં દીપક ધરતાં, અજવાળાં મંદીરીયામાં—૪

ભજન સ્તુતિ.

શ્રી જગતે ગુરૂ વંદના કરું, આપની કૃપાથી પ્રભૂ

જન્મથી તરું (૨)

ઘણા જન્મથી ગોથાં ખાતો, ગોવીંદ ઉધે માથ

સ્વામી તમારે ચરણે આવ્યો, પામ્યો હું નીઃસાર
 શ્રી જગતે ગુરૂ—૧
 લવસાગર તો ભર્યો, દુઃખનો મમતા નીર અપાર
 મોટા મચ્છ મહી, કામ ક્રોધથી જખડું જોર અહંકાર
 શ્રી જગતે ગુરૂ—૨
 ગુરૂ ચરણસેં નાવ તરવાનું, ચલાવે રૂડા સંત
 પલ એકમાં પાર ઉતારે, આણે લવનો અંત
 શ્રી જગતે ગુરૂ—૩
 મોહ તણ ને માણુ સ્વામી, સદા ચરણમાં વાસ
 આ ચરણ તમે ચીત્ત ધરજો, ગાવે ગવરીદાસ
 શ્રી જગતે ગુરૂ વંદના કરું, આપની કૃપાથી પ્રભૂ
 જગતથી તરું—૪

(૪)

હરીરામના લજન.

ધોળ

આજે મારા ઉરમાં તે આનંદ વાધ્યો રે,
 ગુરૂ દયાથી સીધો રસ્તો લાધ્યો રે.
 નામ વીનાની વસ્તુ તે મુજને લાધી રે,
 સુરતી મારી અરધ ઉરધ પર વાધી રે.
 સુન્ય સીખરની સેજે તે માહા સુખ પામી રે,
 ગુરૂ કીરપાથી દીલડાની દુગધા વામી રે.

બાહેર ભીતર સરવેમાં વ્યાપક વાલો રે,
હરી વીનાનો ઠામ નથી કંઈ ઠાલો રે.
સેજે સેજે મલીઆ સચ્ચીદાનંદ સાંમી રે,
હરીદાસના દીલની દુગધા વામી રે.

(૫)

ઘોળ.

સત ગુરૂ મલીયા છે મુજને હેલી રે,
સમજણુ સાંન બતાવી મને છેલી રે.
સત ગુરૂ શબ્દે સમજણુ મુજને આવી રે,
વાલો મારે કહ્યું મને સમજાવી રે.
વાલાજીને નીરખીને આનંદ પામી રે,
સેજે સેજે મલીઆ છે સત ગુરૂ સ્વામી રે.
દયા કરીને સેવક શરણે લીધો રે,
વાલો મારે મહા મંતર મને દીધો રે,
મળીઆ મુજને સચ્ચીદાનંદ ગુરૂ બોધી રે,
દાસ હરીએ સાચી વસ્તુ સોધી રે.

(૬)

ઘોળ.

મહા મંતર નામ નારાયણુ લઈએ રે,
નારાયણના નામે તે નીરલે થઈએ રે.

અન લે ઉગ્યો મટી ગયું અંધારું રે,
 નામ વીનાનું બીજું તે કંઈ ના નીહારું રે.
 નારાયણનાં નામમાં સુરતા લાગી રે,
 આંટી છુટી લવની ભાવટ ભાંગી રે.
 ભાવટ ભાગી ભૂદર વરને ભેટી રે,
 જગત વાસના મનની સરવે મેટી રે.
 દાસ હરીએ ઓળખ્યા છે અંતરજામી રે,
 સત ગુરૂ મલીઆ સચ્ચીદાનંદ સાંમી રે.

સાત વાર

ધોળ.

સખી સત ગુરૂ મળીઆ આવી રે
 વાલો કહ્યું મને સમજાવી—સખી સત ગુરૂ
 સોમવારે તે સમજણ આવી રે
 મારી વરતી થીર કરી થાપી રે
 વાલો જાળ જગતની કાપી—સખી સત ગુરૂ.
 મંગળવારે તે, મન થીર કીધું રે, જ્ઞાનાનંદ ગુરૂએ દીધું રે
 માંડે કારજ સરવે સીધું—સખી સત ગુરૂ.
 બુધે બુદ્ધી મારી સુધારી રે, મારા ઉરમાં ઉમંગ વધારી રે
 વાલો ખેલે છે પાસ હમારી રે—સખી સત ગુરૂ.

ગુરુવારે મલ્યા ગુરુ દેવા રે
 મારો ટાળ્યો સહુ અહં મેવા રે
 કંઈ ચરણ કમળની સેવા—સખી સત ગુરુજી.
 શુકરવારે સત વસ્તુ આલી રે
 મારી ભરમણા સરવે ટાળી રે
 સીદ ભટકુ જગતમાં ખાલી—સખી સત ગુરુજી.
 શનીવારે તો સાંન બતાવી રે
 વાલે પ્રેમથી પાદરે આવી રે.
 દીન જાણી દયા દીલ લાવી—સખી સત ગુરુજી.
 આદીતવારે આનંદ પામી રે
 મને મલ્યા સચ્ચીદાનંદ સ્વામી રે
 થયો હરીદાસ નામ અનાંમી—સખી સત ગુરુજી.

(૮)

રાગ ધોળ.

સતગુરુ સાહાય કરો એક વાર રે, મારો છે મુરખનો અવતાર રે
 પથર કરતાં કઠણ હૈયું છે માંડ રે, તેની માંહી નામના ભેદુ તમાર રે
 મારા રે મનની વાત છે વાંકી રે, સતગુરુએ પથર કાઢ્યા ટાંકી રે
 ટાંકીને મારગ મુગતા કીધા રે, તેમાં ગુરુએ મંત્ર અનોપમ દીધા રે
 આતમ જ્ઞાન વીના ઘર સુનું રે, સગપણ શોધો કંઈ જુનું રે
 લખ્યું છે વેદ પુરાણને પાને રે, ભીતર ભરમને ભટકો છો શાને રે
 એવી છે દાસ હરીની વાણી રે, તેને તમે રૂદ્રીયામાં લેજો જાણી રે

(૬)
ધોળ.

(નવા રાજ્યવાડીઆના વાળંદ મોહનભાઈ કાશીભાઈ
તરફથી મળેલું)

(રાગ—આટલો સંદેશો મારા સતગુરને કહેજો)

આટલો સંદેશો મારા સતગુરને કહેશો.

સેવકના અંતરની દીલ ધરશો—સંદેશો. ૧
શાન્તી દાતાર છો સત્ચીદાનંદ સ્વામી.

મનના મનોરથ પુરા કરશો—સંદેશો. ૨
મનકું લયંકર ત્રણ તાપે તપે છે.

શાન્તી ગંગામાં ક્યારે નાહાશો—સંદેશો. ૩
અમરત પર બેસી ઘડીમાં વીશ પર જાય છે.

સ્થીરતામાં વાસો ક્યારે થાશે—સંદેશો. ૪
કોઈ કહે સંસ્કારે શરાણું મદ્યું છે આપણું.

કૃપા કરીને દોષો કાપો—સંદેશો. ૫
ક્યારે વૈરાગ થાશે, નક્કી જે નીર મળો.

હયા કરીને ઉત્તર દેશો—સંદેશો. ૬
જે જે પ્રકારે પ્રભુ પ્રસન્ન થાવ છો.

તે તે કહેવાનું સરવે કહેજો—સંદેશો. ૭
પાછા નવ પડીએ છેલ્લી ટોકે જઈ અડીએ.

જખરી હાંમત એવી ભેઈએ—સંદેશો. ૮
કહે હરીદાસ હરી કૃપાથી પરીબ્રહ્મ સાથે ચીત પ્રોઈએ,

સંદેશો મારા સતગુરને કહેશો. ૯

(૧૦)

રાગ ધોળ.

સુણ ભાવદાસ કહું સત્યવાણી મટે સંશય હૃદયમાં દ્યો જાણી-૧
 પંચ ભુતનું પુતળું બનાવ્યું, જળ પૃથ્વી તેજ કહાવ્યું-૨
 પવન આકાશ પાંચે જાણો, ચાર અંતઃકરણ પ્રમાણે-૩
 મન બુદ્ધિ ચીત અહંકાર, દસ ઈંદ્રીઓનો કહું વીસ્તાર-૪
 ચક્ષુ કરણ ને શ્રવણ, ઘ્રાણ ત્વચા આદે જ્ઞાન ઈંદ્રીઓ જાણુ-૫
 હાથ પગ શીશ્નુ ગુદા સાર, વાણીએ કર્મ ઈંદ્રી વીચાર-૬
 એ છે પીંડ તણો વીસ્તાર, તેથી ન્યારો તે આત્મા ઘાટ-૭
 દેહ હું છું ને મારો જે માને, ભવમાં ભટકે છે એજ અજ્ઞાને-૮
 મને મળીઆ સદગુરૂ સ્વામી, સત્યીદાનંદ અંતરજામી-૯
 ‘સતનામની’ જ્ઞાન બતાવી, દેહ મીથ્યા છે એવું સમજાવી-૧૦
 જેથી દેહનો છુટયો રે ગર્વ, હર મય ભાસે છે રે સર્વ-૧૧
 માટે દેહનો ગર્વ ના કીજે, પ્રેમલક્તી અમૃત રસ પીજે-૧૨
 જેથી જન્મ મરણ મટી જાય, નામ પ્રતાપે કાળ ના ખાય-૧૩
 સત્યીદાનંદ ગુરૂ પ્રતાપે, કહે હરીરામ આપોઆપ-૧૪

(૧૧)

રાગ કહેરો.

(એવી રે સંતોને ઘેર લક્તી રે જોઈએ-એ રાગ)

સદગુરૂ મળીઆ ને સંશય ટળીઆ (૨)

જોયું કાયામાં તપાસી હો રે સાધુ-જોયું કાયા-૧

પંડ બ્રહ્માંડનો કર્યો નરવેડો—ભાઈ (૨) કર્યો
 મટી ગઈ મનની ઉઢાસી હોરે સાધુ—મટી ગઈ—૨
 અખંડ આનંદ અંતર પ્રગટયો—ભાઈ અંતર (૨)
 સુરતાએ ધર કર્યું ઠાવું હો રે સાધુ—સુરતાએ—૩
 જન્મ મરણનો સંસય મટીઓ—ભાઈ—સંસય (૨)
 ફેર યોનીમાં નહી આવું હો રે સાધુ—ફેર યોની—૪
 ત્રીવીધ તાપની તપત ખુઝાવી—ભાઈ તપત (૨)
 મટાડયો જમરાનો દાવો હો રે સાધુ—મટાડયો—૫
 “સતનામ” નીશ્ચે ગુરૂએ કરાવ્યું—ભાઈ ગુરૂએ (૨)
 લીધો છે મનુષ્યાનો લાહાવો રે સાધુ—લીધો—૬
 તન મન ધન સહ ગુરૂજને ચરણે ભાઈ—ગુરૂજ (૨)
 અરખ્યાં આંણી ઉમંગ હો રે સાધુ—૭
 વીષય વાસના મનથી રે ત્યાગી—ભાઈ મનથી (૨)
 ઇચ્છું છું સદા સતસંગ હો રે સાધુ—ઇચ્છું છું—૮
 સદચીદાનંદ ગુરૂ મુજને મળીઆ—ભાઈ મુજને—(૨)
 ઠરીને બેઠો છું ઠામ હો રે સાધુ—ઠરીને—૯
 સહગુરૂ દેવે દયા કરી ત્યારે ભાઈ—દયા (૨)
 સત સમજ્યો હરીરામ હો રે સાધુ—સત સમજ્યો

હરીરામ રે—૧૦

રાગ કાફી.

‘સતનામ’ લીધું રે, ગુરૂ મહ્યા અવીન્યાસી
 કામ માંડે સીધ્યું રે, મટી ગઈ જન્મ ફાંસી—ટેક
 સાખી—એક સતાંન્તર હરી નીરખ્યા સત ગુરૂને પરતાપ
 ભીનભાવ સઉ દુર થયો છે. આપમાં હરી વ્યાપ
 સાન સમજ્યો જ્યારે રે, મટી મનની ઉઠાસી
 સત નામ લીધું રે—૧

સાખી—જન્મ મરણનો રોગ મટી ગયો, ટળ્યા ત્રીવીધ તાપ
 લક્ષ ચોરાસીના ફેરા ફેરો મટી ગયો સંતાપ
 મોક્ષપદ પામ્યો રે, પ્રેમ ભક્તી પરકાશી
 સત નામ લીધું રે—૨

સાખી—અઠ્ઠલકોટથી વસ્તુ લઈ આવ્યા સદગુરૂદેવ
 દીન જાણીને દયા કરી છ, મન કૃમ વચને કરી સેવ
 પોતાનો જાણીને રે, જ્ઞાન વાત કહી ખાસી
 સત નામ લીધું રે—૩

સાખી—સચ્ચીદાનંદ સદગુરૂ હમારા, જેણે બધ્યું સતનામ
 ધ્વૈત બુદ્ધી દુર કરી ત્યારે, ગુરૂ ચરણે હરીરામ
 ન્યારા ભીતર નીરખીયારે, અજ્ઞાન આવરણ ગયું નાસી
 ‘સતનામ’ લીધું રે ગુરૂ મહ્યા અવીન્યાસી—૪

(૧૩)

સંતો ચોખાસાની રત રે રળીઆમણી—એ રાગ.

ભજન.

સંતો અરધ ઉરધ નારે, મેહિલમાં વરસે અમૃતસાર
પ્રેમી જન હોય તે પ્રીતે પીવે, થાય ભવનો પાર

સદગુરુ સમૃથ સેવીઆ—૧

સંતો ઇંગિલા પીંગલારે, બેઉ એક થઈ સુખમણુને ઘેર
અખંડ જ્યોત જળકી રહી થઈ લીલારે લહેર

સદગુરુ સમૃથ સેવીઆ—૨

સંતો અજવાળું થયું જ્ઞાનનું, દીઠા આતમરામ
જન્મ મરણનોરે ભય મટયો, થયું પુરણ કામ

સદગુરુ સમૃથ સેવીઆ—૩

સંતો સતનામ સઘળે ઓળખ્યું, મન પાર્યું વીરામ
સદચીદાનંદ સ્વામી લેટતાં, ગુરુ લેળા હરીરામ

સદગુરુ સમૃથ સેવીઆ—૪

(૧૪)

આનંદકા ઘર અયા હમારે—એ રાગ.

સંત સમાગમ કરવો રે મનવા, સંત સમાગમ કરવો
ભીન ભાવ પર હરવો રે મનવા, સંત સમાગમ કરવો—ટેક
સદચીદાનંદ ગુરુ મુજનેરે મળીઆ, સંસે શોક સમાયો
સંત નામની શાન બતાવી લીધો છે ભક્તીનો લાહાવોરે

મનવા સંત સમાગમ—૧

પંચ તત્વનો પીંડ છે કાચો, તેનો નેહ પરહરવો
એક સતાંતર હરી ખીરાજે, શબ્દ ગુણો રૂઢે ધરવો

રે મનવા સંત સમાગમ—૨

તન મન ધન સદગુણે સમરખી, નીરલે થઈને વીચરવો
લકત લગવંત ગુરુ એક રૂપ જાણી, લવસીંધુ સેજે તરવો

રે મનવા સંત સમાગમ—૩

સદગુરુ સ્વામીની સેવા કરી દ્યો, મટી જાય જન્મ ને મરવો
સદચીદાનંદ ગુરુ નામ પ્રતાપે, હરીરામ ચરણ શીશ ધરવો

રે મનવા સંત સમાગમ કરવો—૪

(૧૫)

પરજીઓ.

અમન અખંડમાં સમાઈ રહ્યા, છોડી અંડ અને પંડરે;
પંચ તત્ત્વ તન ત્યાગીયું, છોડયું આ વરલંડરે—અમન૦
સંવત (૧૮૫૭) અરાઢ સત્તાવનેરે, હોતો તેલોદમાં વાસરે;
નીરાંત અમન થયા એકઠા, પ્રેમ થયો પરકાશરે—અમન૦
નગુરુના ગુરુ ભાઈશું ગોઠડીરે, કરી પ્રેમે નિરાંતરે;
આનંદ વાધ્યો અતિ ઘણો, કર્યા સૌનાં મન શાન્તરે—અમન૦
ચાળીસ વરસ એમ વહી ગયાંરે, કરી નિરાંતને વાતરે;
શરીર છોડીને હવે ચાલવું, વચ્ચે આડી છે રાતરે—અમન૦
ઉલટી થશે તેણે સમેરે, પછી થાશે દેહ નાશરે;
ધરતી તે ધોંખો આપશે, જાણો સત્યમાં સમાસરે—અમન૦

પોષ સુદિ ખીજે સવારમાં, અરાઠ સત્તાણુંની સાલરે;
 પોણોસો વરસે દેહ મૂકીઓ, થયા નામે નિહાલરે—અમન૦
 જાણ્યા પરમાણે વરણવુંરે, એમાં નથી જરી લિન્નરે;
 ગુરૂ નિરાંતના ચરણમાં, કહાનદાસ આધીનરે—અમન૦

આ પરજીઓ શ્રી નિરાંતના શિષ્ય કહાનદાસે બ-
 નાવેલો છે અને તે ગામ સંખેડાના સોની ભાઈજી ભગતની
 ચોપડી સંવત ૧૯૨૭ માં લખેલી છે તેમાં છે.

+ હરિદાસ મહારાજે ગામ સીગામથી ઠાકોર પરતાપસંગને ઘે-
 રથી નિરાંત મહારાજના ઉપર ગામ દેથાણમાં લખેલો પત્ર અને તેનો
 જવાબ હસ્ત લિખિત મળી આવ્યો છે તેની નકલ.

પત્ર.

સ્વસ્ત શ્રી દેથાણ સુભ ઠામ, મહા સુભ થાનક ઉતમ ગામ;
 પરમ પુણ્ય પવીતર તમો, સાચા હરીજન જાણું અમો.
 સરણે આવ્યાને આપો સુખ, ટાળો ભવોભવની ભુખ;
 ભગત શીરોમણી નીરાંત નામ, સઉ સેવકના છો વીસરામ.
 ગુરૂ બંધુ ગુરૂ સમ જાણુ, વચન ઉચારો અનુભવ ખાણુ;
 લખીતંગ સીગામ શુભ ઠામ, ચરણ હરીદા નામ.
 + સચિદાનંદ સદગુરૂનો દાશ, ઇછો ચરણ કમળમાં વાસ;
 કરજોડીને વીનંતી કરી, ભાવે વાંચો જે શ્રી હરી.
 શંશૈ મુજને ઉપજ્યો એક, તેનો કરજો શત વિવેક;
 પતર પાઠવજો કરીને મેર, લખજો ઉતર ઉલટ ભેર.

નાંમ નાંમીનો સમજવો લેદ, મટી બય જેથી સઉ ખેદ;
 પરમારથ વસ્તુ તે કોણ, તે સમજવો છું હું અજાણ.
 નીરવાણી પદનો લખજો લેદ, જેનો વરણન કરે છે વેદ;
 ગુરુજીએ સોપો છે મને, માટે માગું છું તમ કને.
 સંત શીરોમણી દીન દયાળ, હું લઘુ છું આપનો બાળ.
 મન વચન કાયાએ કરી, આ અરજી ટો ઉરમાં ધરી.
 નીરવાણીનું લખજો ઠાંમ, લગત ઓધારણ આપનું નામ
 નીરાંતને છે સદા નીરાંત, માટે મારી ટાળો બ્રાંત.
 એ સંસેને કરજો નાશ, અંતર માંહે થાયે પરકાશ.
 બીજી આશા મુજને નથી, માટે ઉતર કેજો કથી
 સમજવો અગમ નીગમ, કરો વિલાંબ તો મારા સમ
 સંવત અરાઠ એકતાળી જે, નાંમ સંગાથે બાંધ્યો નેહ.
 ભરપુર ભાદરવો માસ, શુદ્ધ બીજ બુધ થયો પરકાશ.
 રાત ઘડી વીતી છે વીશ, પતર લખ્યો સમરી જગદીશ
 હરીદાસને હરખ ન માય, લખી લખીને લાગુ પાય,

પત્ર સંપૂર્ણ.

નિરાંત મહારાજે શ્રી હરિદાસ મહારાજને ઉત્તર લખ્યો
 તેની નકલ

રાગ ચાતુરી.

સ્વસ્તી સીગામ મધ્યે, મેરમી મારા મન તણા
 લગત શીરોમણી સંત સાચા, હરીજન તેમાં નહીં મણા

તમે અધમ ઓધારણ કાવો, સદાએ ગ્રાહક જ્ઞાનના
 ગુરૂ બંધુ છો પ્રેમ મુરતી, ટાળક છો અજ્ઞાનના
 હરીદાસ હરી રૂપ છો, પરમારથ પ્રગટયા તમે
 લખો પતરતે વાંચતાં, શાંતી સુખ પામ્યા અમે
 પરગણું વડોદર, અને દેથાણું નામે ગામ છે,
 ઉમેદ સુત ઉતર લખે, જેનું નીરાંત લગત નામ છે.
 તમે પરસન જે પુછીયું, તે વાંચીને હું ખુશી થયો,
 લખવા કારણ એટલું જે, શંકય તમને નથી રહ્યો;
 પણ પરમારથને કારણે, તમે પતર પ્રેમે પાઠવ્યો.
 તેહનો ઉતર લખું, જેહ જેવો અનુભવ્યો.
 નામ ગુરૂને દાશ નામી દ્રઢ વીસવાસ એવો રાખીએ.
 પરમારથ તે નામ ગુરૂનું, ખીન્નું સવારથનું સઉ ભાખીએ.
 અનામ નામ નીરવાણી કહીએ, પરાપાર એનો વાશ છે,
 મન વાણી લખે નહી તેનો સરવેમાં પરકાશ છે.
 અનુભવીઆનો એ દેશ છે, જ્યાં પવન પરવેશે નહીં,
 પાંચ તત્ત્વ ત્યાં નવ રહે, જેની અગમનીગમને ગમ ના રહી
 વાંચક ગનાંનથી રહે વેગળો, અને લક્ષ વડે લેવાય છે,
 સુરત શબ્દનો યોગ થાયતો, તો તો એનો પામાય છે
 નામ રૂપ ને ગુણ નહીં જ્યાં, જીવ ઇશ્વર એકે નહિ,
 અનામ નામ જે અનુભવે, તેને સાચા સંત બાણો સહી.
 દેહાતીત કેમ વરણુવું, ને નીરવાણી વરણાય નહિ,
 સદગુરૂ શાંતે સમજો આપ, બાણું છું તેવી કહી.

સંવત અરાઢે એકતાલી શાલે, માસ ભાદરવા વઢની દવાદશી
 શનીવારે લખ્યો પતર પ્રેમે, ગુરૂ કિરપા ઉરે વસી.
 સત સંગ છે એ સૌથી માટે સત સંગત કરો,
 નીરાંત કહે હરીદાસજી એ વચન ઉરમાં ધરો.
 હળીમળીને હરખાશું, સત સંગની વાતો થશે,
 અનામ નામે લક્ષ લાગે, શાંતી અંતરમાં વસે.
 હરીદાસજી હરીરૂપ છો, જેને હરી છે માહરા,
 નીરાંત સચિદાનંદ ચરણે રહે સદા જગ જાહરા.

ઉતર-સંપુરણ.

ભાવદા માહારાજનું પદ.

રાગ. કહૈરા.

(૧૬)

આતમ કીરીઆને કરમે જ ખાંધ્યાંરે, સાધુ કરમે જ ખાંધ્યાંરે,
 તો સતકી સમસેર સવાઈઓરે સાધુ, સતકી સમસેર સવાઈ-ટેક.
 કે ટેકજ તોપ તો શીરજ ઉપર, સાધુ શીરજ ઉપર
 ધીરજ ઢાલ ધરાઈઓરે સાધુ, ધીરજ ઢાલ ધરાઈ સતકી-૧
 સતગુરૂમળીઆને સંશયરે ટળીઆ, સમજણ સીધી બતાઈ
 ઓરે સાધુ—૨
 કે બદ્ધીરે બખતર પહેરી લીધાં સાધુ, પહેરી લીધાં,
 બાણ બંધુક બનાઈઓરે સાધુ સતકી સમસેર સવાઈ રે—૩

કે જરણા જમૈયો હાથમાં આલ્યો, તો જુગતે જમગ્રી ચેતાઈ
ઓરે સાધુ-સતકી સમસેર—૪

હુગધા દાર્તો કંળાથી ઉરાડ્યો, ઓરે સાધુ.

ગુરુગમ ગોળી ચલાઈઓરે સાધુ-સતકી સમસેર—૫

કાળ ક્રોધ મોહ મત્સર કહીએ, સાધુ મોહ મત્સર કહીએ

અંહંકાર દીઓ હઠાવીઓરે સાધુ-સતકી સમસેર—૬

વીવેક વીચારને સીલ સંતોષી સાધુ સીલ સંતોષી

પ્રેમકી ચોટ લગાઈઓરે સાધુ-સતકી સમસેર—૭

પાંચ સુરતા પ્રગટ ખેલે ગડ પર કીધી ચઢાઈ ઓરે સાધુ

સતકી સમસેર—૮

કર્મ કોટીકતો કાઢી નાંખ્યાં તો પુરણ પદવી પાઈઓરે સાધુ

સતકી સમસેર—૯

સતકો રાજ તો સેજે પાયા, તો અદલેખની બાદશાહીઓરે

સાધુ સતકી સમસેર—૧૦

પર આતમ તો પૂરણ મળીઆ, તો માહાસુન ઉપર ધન ચઢાઈ

ઓરે સાધુ સતકી સમસેર—૧૧

હરી ગુરુ પ્રતાપે **ભાવદાસજી** કહે છે.

તો જીતનો બત બનાઈઓરે સાધુ

સતકી સમસેર સવાઈરે—૧૨

—:ચુનીલાલનાં ભજનો:—

સદગુરુ દેવકી જે.

ધોળા.

(૧)

જીવ કાળે આઘ્યા ગુરુજી સાચના બેલી—એ રાગ
આળે ગુરુજી મને સનમુખ મળીઆ
પુર્વે લાયગ મારાં, લળીઆં હો ગુરુજી મારા
અંતરના બેલી—ટેક.

હુપ્પો હુરીજન મારી નીંદા જે કરતા
ગુરુ કૃપાએ રહ્યા, ડરતા હો ગુરુજી મારા અંતરના બેલી—૧

સદગુરુ સ્વામીએ, સહાય કીધી મારી
નુગરાં રહ્યાં છે જખ, મારી હો ગુરુજી મારા—૨
મન રે મંદિરીઆમાં મુકામ કીધો

હરસનનો લાલ સરવે, લીધો હો ગુરુજી મારા અંતરના—૩

હૈયામાં હરખી લીધા, નેણાંમાં નરખી
પરાપારથી લીધા, પરખી હો ગુરુજી મારા અંતરના બેલી—૪

જન્મ મરણનાં દુઃખને કાપો
શાન્ત થયા છે ત્રીવીધ, તાપો હો ગુરુજી મારા અંતરના—૫

લાવ લરોસો છે, અંતરજામી
દાસ ચુનીલાલના, સાચા છે સ્વામી
ગુરુજી મારા અંતરના બેલી—૬

રાગ ધોળ.

આજે દયા કરી ગુરૂ ઘેર આવ્યા—એ રાગ.

આજે સખી મારે દીન દીવાળી, ભરમણા ગુરૂજી એ સરવેરે ટાળી
 સેવક જાણીને સામુરે લાળીતો, મંદીરમારે આવીયારે—૧
 સંત હરીજનને તેડી લાવ્યા, વાલમજી મારે મંદીર આવ્યા
 આજે આનંદ મેહ વરસાવ્યા તો, ભેટુ ગુરૂજીને લાવથીરે—૨
 આવાહન સદગુરૂજીનું કરીને, આસન આપી પછી અર્ગતો ધરીને
 આચમન અરપણુ કરીએ હરીને તો, સ્નાન સ્નેહેથી કરાવીએરે—૩
 પીતાંબર પરીધાન કરાવી, બ્રહ્મસૂત્રને લાવે ધરાવી
 લાવે ચંદનને ચરચાવીતો, અક્ષત અરપુ આનંદ સુરે—૪
 પુષ્પ સમરપીને માળા પેરાવી, અખીલ ગુલાલ ગુરૂને ચડાવી
 ધુપદીપ કરી થાળ ધરાવી તો, આરતી ઉતાડે આનંદ સુરે—૫
 પરકમા કરી વંદન કરીએ, સદગુરૂ મુર્તિનું ધ્યાનજ ધરીએ
 તનમન ધનનો છાવર કરીએતો, બ્રાંતી ટળે લવોલવતણીરે—૬
 પ્રેમ સહીત જે પુજન કરશે, તેહના તાપ ગુરૂજી હરશે
 સદગુરૂ શરણુ ગ્રહે તેહ તરશેતો, આંટી છૂટશે મનનીરે—૭
 સદગુરૂ છે દેવાધીદેવ, દાસ ચુનીલાલ કરે નીત્ય સેવા
 તેને મળે મન ગમતાં મેવાતો, આતમ જ્ઞાન ઉદે થશેરે—૮

રાગ ઘોળ—ઉપરનો.

પરથમ આજ્ઞા ગુરૂની પાળો, વહેતા તે મનવાને, પાછું રે વાળો
 સદગુરૂશબ્દને હેતે સંભાળોતો, ભવોભવનું દુઃખ ભાગશેરે—૧
 ગુરૂ ગોવીંદ એકરૂપ લઈએ, પાખંડ મત સહિ દુર કરી દઈએ
 વાચક જ્ઞાનીની સંગે ના રહીએ તો, આંટી છૂટશે મનનીરે—૨
 શ્રી સદગુરૂ દેવાધીદેવા, તનમન અરપીને કરીએજે સેવા
 પ્રગટશે અનુભવ, તતખેવા તો, જીવદસા જાતી રહેરે—૩
 ઘાટે મળે જો સદગુરૂ દાતા, સેવકને થાયે સુખની સાતા
 રામ અમલમાં રહો નીત્ય રાતા તો, આતમ અનુભવ આવસેરે—૪
 નીજ ઘટમાં ગુરૂજી, વસે વાસો, ત્યારે છૂટે સહુ જગત તમાસો
 ચુનીલાલ સદગુરૂ માંહે સમાસો તો, દ્વૈતભાવ દીસે નહીરે—૫

રાગ ઘોળ.

જઈને ધરેરે કબુધીનું ધ્યાન—સંગત તેને શું કરે.—એ રાગ
 સાકુટ સંત, કદી નવ થાય—સંગત તેને શું કરે
 એની દુરમતી દુર નવ થાય—સંગત તેને શું કરે—ટેક
 પારસ લોહનો સંગ કરે રે, મટી લોહ તે કંચન થાય
 પીત્તળ કાંસુ પલટે નહી રે, એમ દુરીજન સજ્જન નવ
 થાય. સંગત—૧

પાણી પથ્થરનો સંગ કરે, અને અરસ પરસ અથડાય
ભીતરમાં ભીંજે નહી રે, એમ પાપી પાવન નવ થાય.

સંગત—૨

કસ્તુરી ડુંગળીનો સંગ કરેરે, હરવા એની દુરગંધ
અંતર પટ એને નહીરે, એમ સાકુટનું કુટીલ મન સંગત—૩
સફેદ કાજળનો સંગ કરેરે, એનું ઉજળું કરવાને અંગ
શ્યામતા મેલી સફેદી નવ ગ્રહરે, એમ અભીમાનીનું મેલું

મન. સંગત—૪

જંગલનોરેજ વાસો એતો, ઉનાળામાં ઉભરાય,
અંખર નીર આવે ઘણારે. પરસ થતાં કુટીલ કરમાય.

સંગત તેને શું કરે—૫

પ્રભૂને મેલી પાખંડને પુજે, ભૂતાંના ભૂવા થાય
અંતર ભાવ ભવાંની તણારે, તેનો મોક્ષ કદી નવ થાય

સંગત તેને શું કરે—૬

કથની કેટલી સંત કહે રે, મુખે કરીને પોકાર
અમે લઈએ હરી સંગમાં રે, ત્યારે ઉલટા તે જમપુર જાય

સંગત તેને શું કરે—૭

હરીગુરૂ ભજનમાં ભંગ કરેરે, સંત સેવકની, નીંદાને ચઢાય,
પાપી તે પાપનાં પોટલાં રે,

ચુનાલાલ કે' તે બાંધીને જાય—સંગત તેને શું કરે—૮

(૫)
ધોળ.

જીવલડા આજ કે કાલ જાવું—એ રાગ.

કાયાઘડ, જરૂર તારો પડી જશે

હારે ત્યારે પુરો પસ્તાવોરે થાશે કાયાઘડ—ટેક

અચાનક કાળ આવીને પકડશે, ઘડના સૌ ચોકીદાર ખળભળસે

ત્યારે તારૂં કશુંએ નહીં વળશે

કાયાઘડ—૧

ત્યાંતો મનસુખાનું નહીં ચાલે, આવીને ચમરાજી તુજને ઝાલે

પછી જમપુરીમાં લઈ જઈને ઘાલે

કાયાઘડ—૨

ઠસે દારો સુનાં તારાં પડશે, સામંતો એકે નજરે નહીં ચડશે

તારા પક્ષે કે'ને કોણુ લઈશે

કાયાઘડ—૩

નાસા નાસી કરશે તારી રાંણી, તેમાં પહેલી પકડાશે પટરાણી

ત્યારે તારી કોણુ સાંભળશે વાણી

કાયાઘડ—૪

પ્રધાનો તો એકે નજરે નહીં આવે

ત્યારે ખમા કહીને કોણુ બોલાવે,

સંકટમાંથી તુજને કોણુ છોડાવે

કાયાઘડ—૫

કાડે છે શું માયાનું જળ ડોળી,

કાયાની તો જરૂર થવાની છે હોળી

માટે સદગુરુનું સરણુ લેને જોળી

કાયાઘડ—૬

મોહ દળ જીતી લે એવું જાણી

વૈરાગ્યના સૈન્યની મદદ આણી

કહે ચુનીલાલ એ સાચી વાણી

કાયાઘડ, જરૂર તારો પડી જશે—૭

બાળારે વરની પાલખી—

નાહી ઘોઘ વર પોઢીઆને, તીલક કીધાં ભાલ—

મુખમાં તુલસી પધરાવીયાંરે, વરને શીરપર અખીલ ગુલાલ—

બાળારે વરની પાલખી—૧

લીલા તે વાંસની પાલખીને, શ્રીફળ બાંધ્યાં ચાર,

વરરાજા ચાલ્યા પરણવારે, કરે કુતરાં કલોલ તેવાર—

બાળારે—૨

ડાલની દોરીએ બાંધીઆને, ઉચકનારા જણ ચાર,

માથે બાંધ્યાં ભીનાં પોતીઆંરે, મુખે રામરામ કરતા

પોકાર—બાળારે—૩

આગળ ચાલે લાકડાંને, પાછળ ચાલે આગ—

લાલી બધની દીકરીરે, ચીતા કુંવરીનાં બડભાગ્ય—

બાળારે—૪

તોરણે તણુબા ઉડીઆરે, માંડવે લાગી લાય,

ઉઠ સાસુ સંબાળીરે, જમાઈ આવ્યો છે માંદ્યારા માંચ—

બાળારે—૫

જમાઈ રહ્યા સાસરેને જાનૈયા આવ્યા ઘેર

એની સાસુને હરખ અતી ઘણોરે કર્યો છારના લાગી દેર

બાળારે વરની પાલખી—૬

આર ઘડા બાર કોડીઆં, ઉપર પૈસો રોક

જઈને કહો વરના બાપનેરે, હવે તાંણીને મેલે પોક.

બાળારે વરની પાલખી—૭

જીવ તો જમડા લઈ ગયા ને, દેહનો કહ્યો હેવાલ.

સહગુરૂ સ્વામીને ઓળખ્યા,

ત્યારે ન્યાલ થયા ચુનીલાલ—બાળારે વરની પાલખી—૮

(૭)

ધોળ.

—પંદર તીથીઓ—

પડવાનો આ પીંડ, નીચે બાણોરે

માટે સહગુરૂના શબ્દ રૂઢેમાં આંણોરે.

ખીજે ખીજી આશ, તે સહુ મેલોરે.

દયો સહગુરૂનું શરણુ અવસર છેલોરે.

ત્રીજે તણએ તમામ, પડપંચ મનથીરે

રહીએ સહગુરૂને આધીન, તનમન ધનથીરે.

ચોથે ચંચળ ચીત્ત, તેને રોકોરે

કરો સહગુરૂ શબ્દ વિચાર, આંચો મોકોરે.

પાંચમે પંચ વીષયને, મનથી તણએરે.

ઞહી સત શબ્દની શાંન, ગુરૂને ભજીએરે.

છઠે છોવીકાર, મનથી છોડોરે

સહગુરૂ ચરણ મોજાર, ચીત્તને જોડોરે.

સાતમે સમજો સાર, સહુ દુઃખ ભાગોરે.

સદગુરૂને પરતાપ, સુરતા જાગેરે
 આઠમે આનંદ થાય, ઉલટી જોતારે,
 તને મળશે તારો નાથ, ખટપટ ખોતારે.
 નામે જોડો નેહ, દેહદેવળમાંરે
 ખીરાજે દીનોનાથ, મળશે પલમાંરે.
 દસમે દસમો જેહ, તેને તપાસોરે
 તને મળશે તારી પાસ, રખે વીમાસોરે.
 એકદસાની માંય, જો રહેવાસેરે,
 તો સેજે સુલભ થાય, કારજ થાશેરે.
 ખારસે બાહેર બીતર, ભરપુર ભરીયોરે
 ઠાલો ના દીસે ઠામ, અઢળક ઢળીઓરે.
 તેરસનો મહીમાતે, કહ્યોના જાયેરે
 શીવ નારદ સારદ આદે, સરવે થકાયેરે.
 અઢસે ચોદસ માંહી, ભરપુર ભાસેરે
 જેને મળી આસ ગુરૂ લાલ તેહ ઉપાસેરે.
 પુનેમે પુરણાનંદ, તેને થાશેરે
 તેનાં ભવોભવનાં દુઃખ, સઘળાં જાશેરે.
 પંદર તીથીનો સાર સમજી ગાશેરે
 ગુરૂ શરણે યુનીલાલ પાવન થાશેરે.

(૮)
ધોળ.

એકડેએક ગુરૂનો રાખો ટેક. મારા હરીજન, ચાલો ગુરૂના ધામમાં
 બગડે બે ગુરૂની બોલો બે, મારા હરીજન, ચાલો ગુરૂના ધામમાં
 તગડે ત્રણ, ગુરૂનું ગ્રહો સરણ —મારા હરીજન.
 ચોગડે ચાર, ગુરૂનો શબ્દ ધાર —મારા હરીજન.
 પાંચડે પાંચ, ના આવે ઉની આંચ —મારા હરીજન.
 છગડે છો, માયાનો તબે ભો —મારા હરીજન.
 સાતડે સાત, માયાની છોડો વાત —મારા હરીજન.
 આઠડે આઠ, ખોટો છે માયા ઠાઠ —મારા હરીજન.
 નવડે નવ, ગુરૂનો મહીમા બહુ —મારા હરીજન.
 એકડે મીંડે દસ, ગુરૂના ગાઓ જશ —મારા હરીજન.
 આ અંક સમજી ગાય, પાપી તે પાવન થાય—મારા હરીજન.
 દાસ ચુનીલાલ બોલે, નહી સદગુરૂને તોલે,
 મારા હરીજન. ચાલો ગુરૂના ધામમાં.

(૯)
ધોળ.

હરીગુરૂ સંત પધાર્યા રે, દયો દરસન લાવો
 હરી જનના હર્ષ વધાર્યા રે, દયો દરસન લાવો—ટેક
 હરીજન ચાલો સામૈયું રે કરવા
 ભાવ ચરણ ચીત્ત ધરવા રે, દયો દરસન લાવો—૧

પ્રાણા ધાર પ્રભુજીને જોયા
 જોતામાં મનડાં મોહ્યાં રે, દયો દરસન લાવો—૨
 અખીલ ગુલાલ તો હરખે ઉરાડો
 પ્રેમે પાલખીમાં પધરાવો રે, દયો દરસન લાવો—૩
 તાલ મૃદંગ વેણા જંત્ર વાગે
 કીરતાલની ધુન્ય ગાજે રે, દયો દરસન લાવે—૪
 ખંજરી તંબુરો ઢોલક વાજે
 નોખત નગારાં ગાજેરે રે, દયો દરસન લાવો—૫
 અક્ષત પુષ્પ જેને જે ફાવે
 હરીજન મોતીડે વધાવે રે, દયો દરસન લાવો—૬
 નેજાં નીશાન ને રણુસીંગાં ભેરી
 શંખ સરણાઈ વાગે ઘેરી રે, દયો દરસન લાવો—૭
 વરઘોડા સાથે મંડપમાં આવ્યા
 પ્રેમી જનને મન લાવ્યાંરે, દયો દરસન લાવો—૮
 કંકુ કેસરમાં અક્ષત મીલાવી
 સીંદુ રે ઓકળી પડાવી રે, દયો દરસન લાવો—૯
 ગાદી રે તકીઆ સીંહાસન શોભે
 ગલીયા જોઈ મન લોભે રે, દયો દરસન લાવો—૧૦
 સંત સભામાં પુજાઓ થાય
 હારતોરા અરપાય રે, દયો દરસન લાવો—૧૧
 દુધ સાકરથી પકવાન બનાવ્યાં
 છપ્પન ભોગ ધરાવ્યા રે, દયો દરસન લાવો—૧૨

ચો મુખ દીવડો ને સોનાની થાળી
 સંતોને આરતી ઉતારી રે, દયો દરસન લાવો—૧૩
 જળ જુમનાંની ઝારી રે લાવું
 સંતોને આચમન કરાવું રે, દયો દરસન લાવો—૧૪
 પાનની બીડીમાં લવીંગ સોપારી
 એલચી જયફળ માંહી ધારી રે, દયો દરસન લાવો—૧૫
 મુખવાસ કરવાને આગળ ધરીયું
 સંતે તે મુખવાસ કરીયું રે, દયો દરસન લાવો—૧૬
 આનંદ મંગળ સખીઓરે ગાય
 હૈયે હરખ ના માય રે, દયો દરસન લાવો—૧૭
 સંતને જોઈ મન ઉપન્યું રે વાહાલ
 સનમુખ રહે ચુનીલાલ રે, દયો દરસન લાવો—૧૮

(૧૦)

ધોળ.

સત ગુરૂ દેવને કંઈ વીનતી,
 વારંવાર કંઈ પ્રણામ-ધનશામ-સત ગુરૂ દેવને કંઈ વીનતી-ટેક
 તનમન ધન જાણી ગુરૂ દેવને,
 માન્યું શરણ તજી અહંમામ-ધનશામ-સત ગુરૂદેવ—૧
 ભવ સીંધુમાં ખમાં ડુબકાં
 નીજજન જાણી દયો સંભાળ—ધનશામ સતગુરૂ—૨
 બળતાં ત્રીવીધા અગ્ની તાપથી

રૂપ્યાં મીથ્યા જગ જંજળ—ધનશામ સતગુરુ—૩
 છાયા માયા કાયા મહેલમાં
 અંધારે ભરમાવે ભૂત—ધનશામ સતગુરુ—૪
 ચીત્રામણ પટજીવન ભ્રમણા ભરી
 દૈવૈત સ્વપ્નનું દરસન તુત—ધનશામ સતગુરુ—૫
 સંત સ્વરૂપે જાગ્રતી આપજો
 રોમ રોમ રમજો આત્મારામ—ધનશામ સતગુરુ—૬
 અવીચળ અંતર ગૃહ દીપાવજો
 અદૈવૈત શાન્તી સુખનું ધામ—ધનશામ સતગુરુ—૭
 જન્મ મરણનું સંકટ કાપજો
 પાજો પ્રેમા મૃત પયપાન—ધનશામ સતગુરુ—૮
 પ્રાણજીવન વીણુ બ્રાન્તી ન ભાગશે
 પતીના પતીરૂપે ધ્યો જ્ઞાન—ધનશામ સતગુરુ—૯
 સતસંગ થાતાં નીસંગ જાણીએ
 દરસન દુઃખ હર દીનદયાળ—ધનશામ સતગુરુ—૧૦
 સગુણને સેવે નીરગુણ પામીએ
 અદ્ભૂત યોગે થાતાં ન્યાસ—ધનશામ સતગુરુ—૧૧
 કીટ ભ્રમર વત આનંદ ઉપજે
 ધરતાં મુક્ત ચરણનું ધ્યાન—ધનશામ સતગુરુ—૧૨
 પુરણાનંદ સ્વરૂપ ગણનાથજી
 સુનીલાલ ગાએ ગુરુજનું જ્ઞાન—ધનશામ—૧૩

(૧૧)

ધોળ.

સુરતા લાગી છે જેની બ્રમણ્યો લાગી--એ રાગ.

આજે આનંદનો દહાડો મારે આંગણીએ

આનંદનો વાયુ આજે વાયરે હરીજન આવો

મારે આંગણીએ--૧

હરખે ભરાંણી હું તો હાંસે ભરાંણી

સત સંગનો લાહાવો આજે લઈશું હરીજન

આવો મારે આંગણીએ--૨

ગુરૂએ અમને તો ખુબ લણાવ્યા.

સેવાના પાઠ પઢાવ્યા હરીજન આવો--૩

ગુરૂ ગોત્યા છે હમે ગુણના ભરેલા

અવગુણનો નહી છાંટો હરીજન આવો--૪

ગુરૂ હમારા છે વીવેકી ધરમી

અમૃતના જેવી મીઠી વાણીરે હરીજન

આવો મારે આંગણીએ--૫

શીખ્ય ગુરૂની રૂડી ભેડી મળી છે

સુખ દુઃખમાં છે બન્ને, સાથે હરીજન

આવો મારે આંગણીએ--૬

ડાકોર ગામના છે, મગનલાલ મહેતા

તેના પુત્ર આ કહેતા હરીજન આવો--૭

ગુરૂના દેશમાં સઉ રહેજો મથી

ચુનીલાલ કહે છે એમ કથી હરીજન

આવો મારે આંગણીએ--૮

(૧૨)

રાગ ધોળ

સતગુરુ સ્હાય કરો એક વાર રે--એ રાગ.
ભાવ ગુરુ મળીયા છે અંતર જામી રે
હરી ગુરુ સંતનાં હરશન પામીરે--૧
ગુરુજીને લળી લળી પાયે લાગુ રે
ગુરુજીની પ્રેમ પ્રસાદી માગુ રે--૨
ગુરુજીએ મસ્તક મુક્યો હાથ રે
દયા કરીને ભેટાડયા દીનાનાથ રે--૩
માયા જાળથી ઉગાર્યો, મારે વાલે રે
ગુરુજીનું હેત હૃદયમાં સાલે રે--૪
ઘડી પલક નવ ગુરુનું નામ વીસાડે રે
વીષય સુખડુ લાગે છે મુજને ખાડે રે--૫
ખાહિર ભીતર નામ વીના નવ દેખું રે
સખી એના નામ તણું નથી લેખું રે--૬
અલખ નીરંજન મન મંદીરમાં માલે રે
આનંદ મંગળ ગાયા છે ચુનીલાલે રે--૭

સખી પડવાની પડ પ્રીત ઘટમટ ભૂલી રે—એ રાગ
 સખી હરી મળવાને કાજ, ચાલો જઇએ રે
 હવે ભાવ ગુરૂ સંગાત, નીશદીન રહીએ રે—૧
 સખી નીર વૃત્તીથી ધ્યાન, ગુરૂનું ધરીએ રે
 મન તરંગ કેરા વહેમ, સહુ પર હરીએ રે—૨
 સખી આઠે પહોર આનંદ, નાથને નરખે રે
 થાય ચીત અચીત તે વાર, પુરણ પદ પરખે રે—૩
 સખી તે વીના મેહિનત જાય, સર્વે આલેખે રે
 બીજાં સાધન સર્વ અસાર, હરીને ના દેખે રે—૪
 સખી બાહર ભટકે કાંઈ, હાથ ન આવે રે
 જે અંતર ખોળે આપ, તે નર પાવે રે—૫
 સખી દીલ દરીઆની માંહી, ડુબકી મારો રે
 ત્યાં હીરલો લાગે હાથ, નીશ્ચે ધારો રે—૬
 સખી સુન્યમાં જગકે નુર, નીશાન ફરકે રે
 ત્યાં સુરતા ધરતી ધ્યાન, મનડું હરખે રે—૭
 સખી ઉલટી સુરતા નાર, નીજ ઘેર આવે રે
 ગુરૂ મેહર લહેરની માંચ, મહાસુખ પાવે રે—૮
 સખી માટે સમજ માંની, પાછા વરીએ રે
 ત્યાં પ્રેમ લેહેરની સાથ, ડગલાં ભરીએ રે—૯
 સખી ગુરૂ ગમ જાની હોય, તે નર પુરા રે

તે વીનાના ખીજા જન, સરવે અધુરા રે—૧૦
 સખી આત્મા ઇશ્વર એક, અલેહ જાણે રે
 તે મોક્ષ ધામની માંહી, માંજે માંણે રે--૧૧
 સખી અજ્ઞાની આ વાતને, શું જાણે રે
 તે તો માથું કુટે મૂઠ, પથ્થર પાંણે રે--૧૨
 સખી દરીઆમાં મચ્છ એમ, આતમ જ્ઞાની રે
 જેમાં આત્મજ્ઞાન નવ હોય, તે અલીમાની રે--૧૩
 સખી પ્રેમી લકત જે હોય, તે સુણી હરખે રે
 સખી જ્ઞાની એનો લેહ, મનમાં પરખે રે--૧૪
 સખી ચુનીલાલ કહે વાત, સાચી માંનો રે
 મારો હરી વસે મુજ માંહી, રેહે છે છાનો રે--૧૫

(૧૪)

રાગ ઉપરનો

ગુરૂ પ્રીતે કંઈ પરણામ, હેતે તમને રે
 માંડ પુરણ કીધું કામ, દયા કરી હમને રે—૮૬
 ગુરૂવારે ગુરૂને ઘેર, જાવું મારે રે
 જ્યાં વરસે અમૃત સેર અખંડ ધારે રે—૧
 સુકરે સમજણ સાર, ગુરૂની લેવી રે
 તેમાં ના કરવી વાર, દયો સંત સેવી રે—૨
 શનીએ સુરતા જોડ ગુરૂની સંગે રે
 તેમાં નહી ખાંપણને ખોડ, માન ઉમંગે રે—૩

રવી ઉગ્યો ને અંધકાર, આપે નાસે રે
 સત નામ તણો આધાર, પ્રેમ પ્રકાશે રે—૪
 સોમે સત મત ખેલ, અજળ તમાસો રે
 ત્યાં થાશે રંગની રેલ, હરીમાં સમાસો રે—૫
 મંગળ મુરતી જાણુ, હરી ગુરૂ જેવારે
 છે ભાવ ભક્તી પ્રમાણુ, અમીરસ મેવા રે—૬
 ખુદે ખુદીમાન, એ રસ પીસે રે
 છે વેદ વચન નીરવાણુ, અમર દીસે રે—૭
 સાતે વારની રીત, સમજી ગાવે રે
 કહે ચુનીલાલ કર પ્રીત, હરી ગુરૂ ભાવે રે—૮

(૧૫)

ગરબી

હરી ભજીએ તો આવે સુખની લેહર જો—એ રાગ.

મનશા દેહ પામ્યો રે, મોંઘા મુલની
 કોડી સાટે તેને ગુમાવે ગમાર જો
 ભજન કરે તો સફળ જનમ તારો થશે
 હરી ભજે તે કદી ના પામે હાર જો
 સ્મરણ કરીએ, સાચા સતગુરૂ દેવનું ૧
 એક ઘડી કે અડધી ઘડી કે પા ઘડી
 સત સંગ કરતાં અલે સુખને પામે જો
 અખંડ સમરણ કરતાં દુઃખ કંઈ ના પડે
 જન્મ મરણનું દુઃખડું તે તો વામે જો. સમરણ—૨

ફરી ફરીને અવસર આવો નહી મળે
 મુનશા દેહીને, દેવ સરીખા ચાહાય જો
 એવો મોઘો મુનશા દેહ તુજને મલ્યો
 ભજન વીના નો, જનમ અકારત જાય જો. સમરણ—૩
 ક્યાંથી આવ્યો, ક્યાં જવું છે તાહરે
 ગુરૂ વીના તે જડે નહી સત ઠામજો
 માટે મનને વાળો ગુરૂના ચરણમાં
 ગુરૂ કૃપાએ ભેટે સુંદીર સ્યામ જો. સમરણ—૪
 આજ કાલ કરતાં આયુષ તારો વહી જશે
 મધમાખી પેઠે, ઘસવા પડશે હાથ જો
 સમય ગએથી પસ્તાવો પુરો થશે
 માટે નયણે નરખી લેવા નાથ જો. સમરણ—૫
 નુગરા જનનો સંઘ કદી નવ કીજીએ
 નુગરા કરે છે નીંદાનો વેપાર જો
 સત અસતને સમજે નહી જે આપડા
 નીંદાખોરને ખાવો પડે છે મારજો. સમરણ—૬
 અધમ મનુષ તે નુગરા જન છે, ઓળખો
 સમજે નહીને ખોટાં કરે છે કર્મ જો
 કર્મ ચંડાળ તેથી તેને જાણવો
 ગુરૂ વીનાના સમજે નહીં સત ધર્મ જો. સમરણ—૭
 માટે સરવે મુમુક્ષુ થઈને વરતજો
 સંત સમાગમ કરવો વારંભવાર જો

સહ સુધરે સત સંગતના પરતાપથી
 તુલસીદાસ કહે છે કરી પોકાર ને. સમરણ—૮
 સત સંગતનું સુખ તે તમને શું કહું
 અંતર માંહી ઉપજે ઝાઝું વાહાલ ને
 હરીજન હરીના સરખા છે તે ઝાળખો
 સત સમજાવવા કહે છે ચુનીલાલ ને
 સમરણ કરીએ, સાચા સત ગુરૂ દેવનું—૯

(૧૬)

ગરબી.

રઘુપતી રામ રૂઢેમાં રહેજો રે—એ રાગ
 સમાગમ સંતનો કરો ભાવે રે
 ફેર અવસર આવો ના આવે. સમાગમ—ટેક
 સંત સનમુખ ચાલો વીર રે, સેવા કારણ સોંપો શરીર રે
 ભગ્તી ભાવે નમાવો શીર—સમાગમ. ૧
 સંત સેવાનું ફળ છે અપાર રે, જેણે સેવ્યા તે પામ્યા સાર રે
 અભે સુખ તણા છે દાતાર—સમાગમ. ૨
 હવ સત સંગ વશીષ્ઠે કીધો રે, વીશ્વામીત્રે સામોવાદ લીધો રે
 વાઢ્યે. સત સંત મારગ સીધો—સમાગમ. ૩
 સંત સંગતથી સુખ આપે રે, દુઃખ જન્મ મરણનું કાપે રે
 સત્ય સ્થીરતા પદમાં સ્થાપે—સમાગમ. ૪
 સંત ચરણે તીરથ સૌ થાય રે, એમ અગમ નીગમ જય ગાય રે

પ્રેમ લક્ષ્મીથી મોક્ષ પમાય—સમાગમ. ૫
 પારસ સંગથી પારસ થાય રે, ચંદન સંગે ચંદન કહેવાય રે
 હાસ ચુનીલાલ ગુરૂમાં સમાય—સમાગમ. ૬

(૧૭)

ધોળ

ગરૂડ ચઢી આવજો ગીરધારી—એ રાગ.
 શરણે પડયો હાસને દ્યોને તારી,
 વારે ધાજો દેવ મોરારી.—શરણે પડયો—ટેક.
 જે કોઈ સતગુરૂ વચને વળશે,
 તેને પળમાં એ સુખ મળશે, જનમ મરણનું સંકટ ટળશે.
 શરણુ. ૧

ગુરૂ સેવા જો ભાવથી થાય, રામ કૃષ્ણના ગુણલા ગવાય,
 સાચો ભક્ત તો તેજ કહેવાય—શરણુ. ૨
 ધનભાગ્ય સતગુરૂ મળીયા, તાપ ત્રિવીધીના ટળીયા,
 રામનામ ભજનમાં ભળીયા—શરણુ. ૩
 કરવી ભક્તિથી ભવ દુઃખ જાય, મહા પાપી તે પાવન થાય,
 સતસંગ ગંગામાં નહાય—શરણુ. ૪
 ભગસાગર તરવા સાડે, મન તલપી રહ્યું છે રે માડે,
 તેથી શરણું ઝીલ્યું તમાડે—શરણુ. ૫
 ગુરૂ નામને નાવે ચઢાવો, થઈ ખેવટ પાર લગાવો,
 એટલી અરજી ઉરમાં લાવો—શરણુ. ૬

મેહિતા ચુનીલાલ ડાકોરવાસી, સ્વામી આપને હું છું હાસી,
ગુરૂ ચરણે ગંગા કોટી કાશી—શરણ. ૭

(૧૮)

રાગ ઉપરનો-ધોળ.

અરજ મારી ઉરમાં ધરો વહાલા,
જાણ્યા જશોદાજીના લાલા—ટેક.
હું છું ચરણ કમળનો રે દાસ, મને એક તમારો વીસવાસ,
માટે પુરણ કરવી આશ—અરજ. ૧
મારા રૂદે કમળમાંહી રહેજો, ગુણ દોષ ક્ષમા કરી દેજો,
ચરણે પોતાનો જાણીને લેજો—અરજ. ૨
ભક્તિ ભાવે હરી ગુરૂ ભેટ્યા, તાપ ત્રિવીધીના સૌ ભેટ્યા,
દાસ જાણી ના રહેશો છેટા—અરજ. ૩
માયા તમારી છે બળવાન, ભલા ભલાનું ભુલાવે ભાન,
માટે મુજને દો ભક્તિ દાન—અરજ. ૪
ભક્તિ કરતાં ભવ દુઃખ જાય, રામ કદમનું સુમરણ થાય,
દાસ ચુનીલાલ એ જશ ગાય—અરજ.

(૧૯)

ગરબી.

આવો આવો હરીજન ભાવે, ભજનથી ભવં તરીએ.
કોઇલો ઢાલક કોઈતંબુરો, કોઈ કીડતાલ ખુબબજવો—ભજન-૧
કોઈખંજરી કોઈમંજરાં બાંધો, કોઈનરધાંનો તાલ મીલાવો—૨

કોઈ પાટલી કોઈ ડાબડી બળવો, કોઈ હરખભેર હરીગુણ

ગાવો-૩

સરવે હરીજન એક રૂપ થઈને, લઈએ મનુસાનો લાવો-

લજન. ૪

ચુનીલાલ મહેતા કહે છે પોકાર કરી, લજનની ધુમ

મચાવો-૫

(૨૦)

ગરબી.

સાંનમાં સાંનમાં સાંનમાં રે, મને ગુરૂએ સમજાવ્યું સાનમાં
ચોરીરે જારીને જુઠ અવીઘા તે, કદી ના લેતો ધ્યાનમાં રે મને-૧
સત્ય રે ખોલવું ને સત્ય રે ચાલવું, અસત્ય ના લેઉં ખેલાનમાં રે. ૨
કાચી આ કાચાને માટીની માચારે, એવું કહ્યું મારા કાનમાં રે મને. ૩
અખીલ બ્રહ્માંડમાં સત્ય છે સાચું રે, જુઠું વસે છે નાદાનમાં રે. ૪
નામનો પ્રભાવ સમજાવ્યો જ્યારે રે, સુરતા ખેલે છે મેદાનમાં રે. ૫
શબ્દ સતગુરૂનો હીરદે વસ્યો છે રે, તેથી ફરે છું ગુલતાનમાં રે. ૬
ચુનીલાલ મહેતા કહે સંતને સેવો રે, ફરો નહીં અલીમાનમાં રે. ૭

(૨૧)

ગરબી.

રંગ લાગ્યો રંગ લાગ્યો લજનનો રંગ લાગ્યો રે.

કર્મ કાળક સૌ નીકળી ગઈને, અનુલવ અખંડ જાગ્યો-લજન૧

આઠે પહોર નેહે નામની સંગાતે ગુરૂનો શબ્દ રૂઢે વાગ્યો-લજન ૨
 સાધુની સંગત ગુરૂજીની સેવા, એવો અવસર મેં માગ્યો-લજન ૩
 આશારે ત્રણા ને માયાનું આવરણ, અભીમાન અંતરથી ત્યાગ્યો-૪
 હરી ગુરૂ સંતનો ભાવ ભરૂંસો, મનડાને મીઠો લાગ્યો-લજન ૫
 સતગુરૂ દેવનું નામ છે વહાલું, ચુનીલાલ જપવા લાગ્યો-લજન ૬

(૨૨)

રાગ ગરબી

(વનમાં પણ માયા વળગે રે સુખ રહું છે સમજણમાં)

ગુરૂ દરશનથી દુઃખ કાપે છે, આવોને દરશન કરવાને.
 ચરણ કમળની લકતી આપે છે આ-ગુરૂ સ્થીરતા પદમાં થાપે છે આ.
 લકત નામની છાપો છાપે છે આ-ગુરૂનો સેવક થઈને આવે છે આ.
 તેને નામને નાવે ચઢાવે છે આ-ગુરૂ અખંડ લાડ લડાવે છે આ.
 બેઠા હીરદે ઘાટ ઘડાવે છે આ-ખટ રીપુને મારી હઠાવે છે આ.
 પ્રેમલકતી રૂઢેમાં ઠસાવે છે આ-પંચ વિષયથી મનને બચાવે છે આ.
 ચુનીલાલ ગુરૂ જશ ગાવે છે, આવોને દરશન કરવાને.

(૨૩)

ગરબી

સખી સાંભળને કહું શાણી રે, સુખ લીધોને સંભાળી.
 સેવો ગુરૂને સમર્થ જાણી રે. સુ.-લેવો મનુષ્યા તે દેહીનો લાવો રે. સુ.
 ખુબ આનંદથી કીરતન ગાવો રે. સુ.-હુઃખ જન્મ મરણનું જશે રે. સુ.

ગુરૂ સેવાથી બ્રહ્મ સુખ થાશેરે. સુ-હોય મનના વીકાર તે ત્યાગો રે. સુ.
સંત સંગતીને ભક્તિ માગોરે. સુ.-ગુરૂ શબ્દનો કરવો વિચાર રે. સુ.
નામ નીરખોને ખાવનખહારરે. સુ.-પછી જમડાતું જોરનવચાલેરે. સુ.
જ્યારે સતગુરૂ ખોંહડી ઝાલેરે. સુ-દાસ ચુનીલાલ બણે તમારા. રે.
ભવ સીંધુમાં ખુડતો તારો રે, સુખ લીયોને સંભાળી.

(૨૪)

ગરબી.

ગુરૂ આવ્યા છે મારે ઘેરરે, સુખ શું કહેવાનું
મારે થઈ છે તો લીલા લહેરરે સુ.-ગુરૂને ચરણે નમી નમી લેટું રે.
વારંવાર ચરણામાં લેટુરે. સુ-શુભ આસન પર પધરાવું રે. સુ.
ચરણ ઘોઈ ચરણામૃત લેવું રે સુ-ગુરૂ કૃપા પ્રસાદી પામું રે.
હઃખ જનમ મરણનું વામુંરે. સુ-સૌ હરીજન મંઠળી આવીરે. સુ.
ગાય ભજન તાલ મીલાવીરે. સુ.-થઈ આજે આનંદની હેલીરે. સુ.
ગુરૂ નોધારાના છો બેલીરે. સુ.-સૌ. સેવકનો સંસે હરીયોરે. સુ.
દાસ ચુનીલાલના શીર હાથ ધરીયોરે, સુખ શું કહેવાનું.

(૨૫)

ગરબી.

મને ભજનનો રંગ લાગ્યો રે, ગાવા ગીરધારી.
સુતો મોહ નીંદ્રાથી બગ્યોરે. ગા.-વાલે મધુરીતે મોરલી વગાડીરે. ગા.
મને દરશનની લગની લગાડીરે. ગા.-મને ભુખે ભોજન ના ભાવેરે. ગા.

સેજડીએ નીંદ્રા ન આવેરે. ગા.—વાલો જોવા બની છું ઘેલીરે. ગા.
 જો આવેતો ચાલ સખી વે'લીરે. ગા.—મારા મનને ધીરજ ન રે'તીરે.
 આ વારતાના કોઈને કહેતીરે. ગા.—મારું મન તો વા'લામાં જડીયુંરે.
 ખાલી ખોખું આ કાયાનું પડીયુંરે. ગા.—ચાલ સખી વહેલી વહેલીરે.
 ત્યાં થઈ છે આનંદની હેલીરે. ગા.—હરી ગુરૂને ભાવ કરી ભેટુરે. ગા.
 સ્વામી સેવકને ના હોય છેટુરે. ગા.—અરસપરસનો આનંદથાયરે. ગા.
 દાસ ચુનીલાલ ચીતમાં ચાય રે, ગાવા ગીરધારી.

—

(૨૬)
 ગરબી.

હાલો હાલો હરીજન હાલોરે, દરશન કરવાને.
 સૌ ભેગા થઈને સુખ મહાલોરે. દ.—ગુરૂ દરશનથી દુઃખડું કાપેરે. દ.
 મહા પદની તે મોટમ આપેરે. દ.—મને વાગ્યાં છે પ્રેમનાં બાણુરે. દ.
 પીડા બીજું તે જાણે કોણુરે. દ.—જેને વાગ્યાંરે હોય તે જાણુરે. દ.
 મળે દરશન તો મોજ ખુબ માણુરે. દ.—ધ્રુવને વાગ્યાં છે બાળા વેસરે. દ.
 આખ્યો નારદજીએ ઉપદેશરે દ.—જીઓ પ્રહલાદને લાગી તારીરે. દ.
 હીણું કસ્યપને નાખ્યો મારીરે. દ.—એવા હરી ગુરૂ સંતસુખકારીરે. દ.
 ચુનીલાલની જીંદગી સુધારી રે, દરશન કરવાને.

—

(૨૭)
 ગરબી.

સુણો રામ રાધે વેણા જંતર વાગે—એ રાગ
 ગુરૂ શીર ગાજે રે ગુરૂ શીર ગાજે

હરીજન સાચા હોય-ગુરૂ શીર ગાજે—ટેક
 નીતી માંહે નીત્ય વરતે, અનીતીથી લાજે
 સત ગુરૂની નીંહાં સુણી-એનુ દીલ દાજે-હરીજન—૧
 ભજન માંહી ભાવે આવે, સંત જ્યાં ખીરાજે
 પછીથી જઈ પાસે ખેસે, સંત સેવા કાજે-હરીજન—૨
 પરમારથમાં પહેલ કરી, ધર્મ માર્ગે ધાજે
 મીથ્યા લવરી છોડી મુકી, જ્ઞાન ગંગ નાહાજે-હરીજન—૩
 સદગુરૂની સાંને સમજી, સતમાં સમાજે
 પુરા ગુરૂની એ નીશાની, નીરલે નોખત વાજે-હરીજન—૪
 માટે સાચા સદગુરૂ સેવી, હરીજન થાજે
 ભાવ ભજનમાં રહી **ચુનીલાલ** ગુણ ગુરૂના ગાજે
 હરીજન સાચા હોય, ગુરૂ શીર ગાજે—૫

(૨૮)

રાગ ગરબી.

અહ્યા લોભીઆ નર હોય જેટલા રે લોલ
 નીત્ય ઉઘે તે નર તેટલારે લોલ. ૧
 પોતાની ગરજે જાગતારે-લોલ
 તે પર દ્રવ્ય માગતારે લોલ. ૨
 રાંમ સભામાં ઉઘે બાહાવરોરે લોલ
 અહ્યા શું સમજી પાડ્યો તેં માહાવરોરે લોલ. ૩

અહ્યા શું જોઈને નીંદ્રા આવતીરે લોલ	
નથી ખીતો તું જમના મારથી રે લોલ.	૪
અહ્યા સતીઆ તો નીત્ય જાગતા રે લોલ	
અહાર નીંદ્રા પહેલા ત્યાગતા રે લોલ	૫
સતશુર લગવાંન પ્રતાપે ના ભૂલીએ રે લોલ	
કહે ચુનીલાલ ઉંઘીએ તો ડુલીએ રે લોલ	૬

(૨૯)

ગરબી.

તું જાણે છે મરવાનું મારે નથી જો.	
જેમ નલથી ખરવાનું તારાને નથીજો-તું જાણે છે—૧	
જે ઠેકાણે સાકરો તારી વેંચતા જો,	
તે ઠેકાણે તાણીને પોકો ખેંચતા જો.	તું જાણે છે—૨
જે ઠેકાણે મંગળ ગવાય છે જો.	
તે ઠેકાણે તારા, લાડવા ખવાય છે જો.	તું જાણે છે—૩
જે ઠેકાણે પત્રીકા લખાય છે જો,	
તે ઠેકાણે ચીઠીઓ ચીતરાય છે જો.	તું જાણે છે—૪
તારે પ્યારા વીના કેમ ચાલસે જો,	
ચુડો ભાગી ખુણે તને ઘાલસે જો.	તું જાણે છે—૫
જે જગાએ ખમા ખમા થાય છે જો,	
તે ઠેકાણે શોક વરતાય છે જો.	તું જાણે છે—૬

એવું સમજીને મન કબજે કરે જો,
 ગુરૂ જ્ઞાને જીણા થઈ રાધા વરે જો. તું જાણે છે—૭
 ભાવદા મહારાજે આપી મુજને દડી જો,
 મારા મનુના રૂદ્રીયામાં જડી જો. તું જાણે છે—૮
 ચુનીલાલની શીખામણ, ચીત્તે ધરે જો,
 ભાવગુરૂ પ્રતાપે લવસીંધુ તરે જો,
 તું જાણે છે મરવાનું મારે નથી જો. ૯

(૩૦)

ધોળ-ગરબી.

જીવડા જાશે જોખનીયું, ફોગટ શા માટે કુલાય.
 ફોગટ શા માટે કુલાય, ફોગટ શા માટે કુલાય. જીવડા જાશે. ટે૦
 ચેતને ચેત તું અંધ અભાગીયા, પાપી સાને પટકાય.

વાહજી વાહજી—જીવડા ૦ ૧

લાલચ લોભમાં લાગી રહ્યોને, ઘણાક ગોદા ખાય. વા૦ જી૦ ૨
 દારા ને ધામ તારાં કામ નહીં આવે, કર્મહીણ શું કુટાય. વા૦ જી૦ ૩
 તનધન જોખન આસનું છે પાણી, જોતાજોતામાં વીલાય. વા૦ જી૦ ૪
 જવાનું જાશે ને થવાનું થાસે, જ્ઞાને કરે છે હાય હાય. વા૦ જી૦ ૫
 મીથ્યાની માંહી મમતા કરીને, પાછળ પુરે પસ્તાય. વા૦ જી૦ ૬
 આર્ચીતું આવશે આંશું અભાગીઆ, જમડા નહીંરે જીતાય. જી૦ ૭
 માટે ચેતીને સદગુરૂનું સરણ લે, તો તો કારજ સહુ થાય. જી૦ ૮
 સાને સમજે તેને સાણેરે કહીએ, તેનું તે દુઃખ સઉ જાય. જી૦ ૯

ભવ ભય જાશે ને શાન્તીરે થાશે, પડો ગુરૂજને પાય.વાં ૧૦
પ્રેમ પ્રકાશ થયો જે ઘટમાં, તિમીર ત્યાં ન રહાય. વાં ૧૧
ભગવાંન કૃપાએ કહે ચુનીલાલ, જીલે જપો જહુરાય.

વાહજી વાહ-જીવડા જાશે ૧૨

(૩૧)

ધોળ-ગરબી.

ભૂલ્યો શું ભવમાં ભટકેરે, ફરી ફરી અવસર નહી આવે.
તને જમડા મારશે ઝટકેરે, ફરી ફરી અવસર નહી આવે. ૧
મીથ્યામાં શું મલકાયેરે, ફરી. પુલણજી શું કુલાયરે, ફરી ૨
તાં જોળન વીતી જાશેરે, ફરી. પાછળ પસ્તાવો થાસેરે ફરી ૩
જેને તું માને તારાંરે, ફરી. તે તુજને દુઃખ દેનારાંરે. ફરી ૪
તું નારીને જોઈ ભૂલ્યોરે, ફરી. તે માટે દુઃખમાં ડુલ્યોરે. ફરી ૫
તું બની રહ્યો શું ઘેલોરે, ફરી. ચેતી લે અવસર છેલોરે ફરી ૬
તું માયા પાછળ દોડેરે, ફરી. તું પાપનાં પગલાં માંડેરે. ફરી ૭
માટે સદગુરૂને લે જાચીરે, ફરી. આ જગતની બાજી કાચીરે. ફરી ૮
એક નામ ગુરૂનું મોઢુંરે, ફરી. બાકીનું સરવે ખોટુંરે. ફરી ૯
ચુનીલાલની શીખામણ સારીરે—ફરી ફરી અવસર ૧૦
ભજ ભાવે ગુરૂ ગીરીધારીરે—ફરી ફરી અવસર નહી આવે. ૧૧

(૩૨)

ગરબી.

હાંસે ભર્યા અમે આવીયાં રે, મારે વાલે—એ રાગ.

હરખ ભર્યા અમે આવીયાં, મારા ભાવ ગુરૂની પાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—ટેક

ગાદીએ ગુરૂજી ખીરાજીયા રે, થયો કોટી ભાનું પરકાશ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૧

દર્શન થતાંમાં દુઃખ ભાગીયાં રે, વાલે કીધા સંશય નાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૨

મસ્તકે હાથ મારે મુકીયો રે, થયો અંતર માંહે ઉજાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૩

પરકમા કરી પગે લાગીયાં રે, વાલે ભેટી ખેસાડાં પાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૪

ભજન ભડાકા થાય છે રે, ગુણ ગાય છે, સૌનીજ દાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૫

આશાપુરણ અલખેલડો રે, વાલે પુરણ કીધી આશ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૬

અનેક અધમને આધારવા રે, વાલે કીધો વડોદરે વાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૭

ભાવસ્વામીના ભગવાંન નારે, યુનીલાલ ચરણ કેરો દાસ રે
આવ્યાં હરખે ભર્યા—૮

હરી ભજન થકી છાયા હોય તે મોટા સઉથી થાય છે—રાગ.

એવી એકાદશી, વૃત કરે જન કોઈ તો ભવસાગર તરે
 દસ ઈંદ્રી ને એક મન કહીએ, એને વશ કરીને, એ વૃત કરીએ
 અતી આનંદે હરીના ગુણ ગાઈએ—એવી એકાદશી—૧
 સઉ એક દશાની માંડી લાવો, એને જ્ઞાન ગુરુનું સમજવો
 મટે જન્મ મરણનો દાવો—એવી એકાદશી—૨
 જ્યારે સરવે તણી થાય એક વરતી, ધરે ગુરુ ચરણમાં વરતી
 રૂદ્રીએ ધ્યાન અખંડ ગુરુની મુરતી—એવી એકાદશી—૩
 જુઠું પરપંચ સર્વે પરહરીએ, કદી અધર્મ તો નવ આચરીએ
 એવું એકાદશીનું વૃત કરીએ—એવી એકાદશી—૪
 જુવો અગીઆરસ હરીની માયા, એને સમજ્યા વીના

સઉ જાય વાહ્યા

એનો ભેદ તો કોઈ વીરલે પાયા—એવી એકાદશી—૪
 તે સદચીદાનંદપદ માંહે માહાલે, ત્યાં જમડાતાણું જોર નહીં ચાલે
 એવું અખંડ વૃત સદગુરુ આપે—એવી એકાદશી—૬
 વૃત સાચું હરીના નામ તાણું, ખીજું મન તણું બળ છે બમણું
 શીદ દુઃખાડો મીથ્યા લમણું—એવી એકાદશી—૭
 મારે કહેવું હતું તે કહી દીધું, એ તો સમજીએ સમજી લીધું
 તેનું પલમાં કારજ સીધું—એવી એકાદશી—૮

ભગવાન ગુરૂએ વૃત આપ્યું મારા, ફદીઆમાં હરીતું નામ સ્થાપ્યું
 દાસ ચુનીલાલનું સરવે કષ્ટ કાપ્યું,
 એવી એકાદશી વૃત કરે જન કોઈ તો ભવસાગર તરે--૯

સાખીઓ.

અખંડ અંતરને વીધે, શ્રી સદગુરૂનો વાસ.
 અન જળ જ્યાં સુધી દેહનું, ત્યાં સુધી રહ્યા તમ પાસ. ૧
 સદગુરૂ સો જોજન વસે, પણ હોય અંતર વીશ્વાસ,
 અદ્વદીએ અળગા નથી, સદા પોતાની પાસ. ૨
 ગુરૂ આજ્ઞાને ઉર ધરી, વરતે આજ્ઞામાં જોડ,
 સદગુરૂ તેની પાસ છે, દીન દીન અદકો નેડ. ૩
 દેહ ભાવને દુર કરી, અઘાટમાં લક્ષ થાય,
 કહે ચુનીલાલ ગુરૂ પરતાપે, તે મોક્ષ ધામમાં જાય. ૪

(૩૪)

ગરખી.

પ્રપંચ મુકી દે મારા પ્રાણીઆ રે—એ રાગ.

હરીજન હેતે સદગુરૂ સેવીએ રે,
 કરીએ સતસંગ શુદ્ધ વીચાર જો. હરીજન હેતે--ટેક૦
 સતસંગ માંહે તો સુખ ઉપજે રે,
 સેજે આવે ભવનો પાર જો. હરીજન હેતે--૧

દેહ પુદ્ગીમાં દુઃખ દો ઘણું રે,
આત્મ લક્ષે આનંદ થાય જો;
યોગ ને વીયોગ એ છે દેહના રે,
દેહી સાક્ષી રૂપે સદાય જો.

હરીજન હેતે--૨

શરીર પ્રારબ્ધને આધીન છે રે,
જ્યાંનો યોગ હોય ત્યાં જાય જો;
તેનો ખેદ જરા ના કીજીએ રે,
શાણુ સમજી લ્યો ઉરમાંય જો.

હરીજન હેતે--૩

સદગુરૂ સંતની સાથે પ્રીતડી રે,
એ છે ઉત્તમતાનું અંગજો;
સરવે ભાવે ભજનમાં ભજો રે,
કરજો નીઃસ્વારથ સતસંગ જો.

હરીજન હેતે--૪

પ્રેમ પયોધી ઉમગ્યો છે ઉરમાં રે,
નીરખી મુજને થાયે ઉલ્લાસ જો;
જેવો ભાવ છે તેવો રાખજો રે,
સદાયે સદગુરૂજી છે પાસ જો.

હરીજન હેતે--૫

ઘાટે ગુરૂજી જે ગામ તીર્થ છે રે,
એ તો આવે ને વળી જાય જો;
અઘાટે સૌના અંતરમાં રહ્યા રે,
ચુનીલાલ નામે નીશ્ચે થાય જો.

હરીજન હેતે--૬

(૩૫)

ગરબી.

આવો હરીજન ભજન કરીએ, ઘરમાં બેસી ના રહીએ—એ રાગ.
 આવો હરીજન હરીરસ ગાઈએ, અનુપમ લાવો સહુ લઈએ.
 માઘો દેહ મનુષ્યનો મળીઓ, સત સંગથી સુખીઆ થઈએ
 આવો હરી. ટેક.

જગત સઉ ભૂલે ભરમાણું, તેહની સંગે ના જઈએ.
 અંધે અંધા મળી અથડાયે, માટે તેમને તજી દઈએ—આવો. ૧
 લાલચ લોભને મનથી છોડી, સદગુરૂને સરણે રહીએ.
 જુઠા ઝગડા જગના તજીને, સદગુરૂની આજ્ઞા ગ્રહીએ—આવો. ૨
 શાણાને શીખાંમણુ દઈએ, મુખ મળે તો મુન લઈએ
 કેણી તેવી રેણી રાખો, સદગુરૂ શબ્દ ધરી હઈએ—આવો. ૩
 વાચક જ્ઞાની કરે વગોણું, ગુરૂ વીમુખ તેને ઠહીએ
 નુગરા સાકુટનો સંગ તજીને, જ્ઞાન ગંગામાં નીત નાહીએ—આ. ૪
 હરીગુરૂમાં અંતર નાહી, ભીન્ન ભાવને તજી દઈએ.
 ગુરૂ ભગવાંને દયા કરી છે, વસ્યા ચુનીલાલને હૈયે.
 આવો હરીજન હરીરસ ગાઈએ. ૫

(૩૬)

ગરબી.

પરંમેશ્વર પત રાખજો મારી, વીપત વેળાના વાલારે—એ રાગ.
 સદગુરૂજી ટેક રાખજો મારી, સંકટ સમયના સ્વામીરે

દીન બાળકની અરજ સ્વીકારો, નૌતમ છો બહુનામીરે
સદગુરુજી ટેક-ટેક.

વીપત વેળાએ વારે આવો, કરગરી કહું છું વાલારે,
જેવો તેવો તોય કાવું તમારો, સદગુરુ દીન દયાળા રે. સં ૧
બાના બીરદની લજ્યા રાખો, વાલમ વારે આવો રે,
નાથ નમેરા જરા નવ થાસો, દેહ સહીત છે દાવોરે. સં ૨
તન મન ધન મેં તમને અરખ્યું, હવે નથી કાંઈ માફરે,
મુજ રદ્યમાં વાસો નીરંતર, સાચુ સરાણું તમાફરે. સં ૩
માયા મુજને ના સંતાપે, એ વીનંતી ઉર ધરજોરે,
પારસ પરસે પારસ થાય તેમ, આપ સમોવડ કરજો રે. સં ૪
બીજુ વાલમ કાંઈ ના માણું, લગની લાગી તમારી રે,
કીટ ભૂંગના ન્યાયે માણું, તે અરજી લેજો સ્વીકારીરે. સં ૫
અલબેલા હું એટલું માણું, વાલમ વારે વળજો રે,
ચુનીલાલ પર કણ્ણા કરીને, આવી અઢળક ઢળજોરે
સદગુરુજી ટેક રાખજો મારી. ૬

(૩૭)

ધોળ.

ધન્ય ધન્ય વંદુ હું તો આરે અવસરને—એ રાગ.
વળી વળી વંદુ હું તો. હરી ગુરુ સંતને,
સાન કરી છે ત્યારે સત સમજાય છે:
મનના મનોરથ મારા પુર્ણ થયા છે.

બાહેર લીતર એક નામ નીહાળ્યું.
 આનંદ ઉર માંહે અતી ઉભરાય છે. મનનાં ૨
 હરી વીનાનો એકે ઠામ નહી ઠાલો,
 સ્થાવર જંગમ માંહે જણાય છે. મનના મનોરથ ૩
 આણું મેરૂને આકાશ પાતાળમાં,
 જ્યાંરે જોઈ ત્યાં મુજને, નામ દરસાય છે. મનનાં ૪
 સુન્ય શીખરની સેજે, માહા સુખ મલીયું.
 પુરણ પદમાંહે, સુરતા સમાય છે. મનના મનોરથ ૫
 મનુષ્ય દેહનો લહાવો રે લીધો
 ગુરૂ દયા થકી ચુનીલાલ ગાય છે
 મનના મનોરથ મારા પુર્ણ થયા છે. ૬

મહેતા મનહર ભજનમાળા.

સાખીઓ.

બહુ બોલો ને બેટી જાયો, બે નારી ભરથાર,
 એને કોઈ મારશો નહી, એને મારી રહ્યો કીરતાર—૧
 ખટ નવ ને દસ અષ્ટ લ્યો, ચાર વેદ ચરાસ,
 વ્યાસ વલોવણ છાશનું, પીવત જગત ઉપાસ—૨
 સમ દ્રષ્ટે સનમુખ સદા, નેણું આગે નાથ,
 કહે ચુનીલાલ-સદગુરૂ વિના, હોય નહી સાક્ષાત—૩
 ગુરૂ ગમ અગમ અગાધ છે. જાણી શકે નહી કોઈ,
 કહે ચુનીલાલ ગુરૂ ગમહી લહે, જો ગુરૂ મલીઆ હોય—૪
 રામચંદ્રે વશીષ્ઠને, કર્તા પણ ગુરૂ કીન,
 ચૌદ લોક ભાગે ઘડે, ગુરૂ આગે આધીન—૫
 કહો વશીષ્ઠે ક્યા દીઆ, કર્તા કે ઉપદેશ,
 એ અંદેશા સર્વેને, સુણો કહું સંદેશ—૬
 પીતા ખુંદ શીર ચલકી, જો ન લહે જન કોઈ,
 કે રાજા કે રંકહી, ખરા અજાણ્યા દોઈ—૭

એસે કૈવળ ખુંદ કે, જીવ ઇશ્વર અવતાર,
 કહે ચુનીલાલ સદગુરૂ વીના, કોઈ લહે નહી પાર—૮
 માયા શક્તિ શીવંની, જીવ શક્તી અજ્ઞાન
 બેઉ ઉપાધીને તજે, તો પામે પદ નીરવાણ—૯
 અવીઘા વીઘા જો ટળે, તો નહી જીવ નહી શીવ
 નામ રૂપથી ભીન્ન છે, સાક્ષી સુદ્ધ સદીવ—૧૦
 મલીન અવીઘા યોગથી જીવપણું કહેવાય
 સુદ્ધ સત્ત્વ માયા થકી, ઇશ્વરતા દરસાય—૧૧
 આત્મ જ્ઞાની ગુરૂ મળે. તો તે લક્ષ ખંતાય
 કહે ચુનીલાલ કારજ સરે, જીવ પરંમપદ પાય—૧૨

મનહર છંદ

ગધેડો ગંગામાં નહાય, પવીત્ર કદી ના થાય,
 ચાલે હંસની તે ચાલ—તોય તે તો કાગડો.
 શીઆળનો સીંહ કદી થાય નહી કોડ વાતે
 આંખાના સમાન કદી થાય નહી આકડો
 ખેલ કરે મરકટ ઘણાય, તે ખરેખરા
 મનુષ્ય ના થાય કદી, તોય તેતો માંકડો
ચુનીલાલ કહે સંત સુણોને લગાડી ચીત્ત.
 ખાંડુ હાથગ્રહી ફતે કરે નહી ફાતડો

(૧)

ભજન

રાગ—ગણપતી દેવાને કરું તારી સેવા સ્વામી—
 ગણેશ હુંડાળાને પરમ હયાળા સ્વામી,
 ફેરૂ તારા નામની માળા રે હો સ્વામી સુઢાળાજી.
 સુદ્ધ બુદ્ધ નારી તારી, સેવા કરે છે સ્વામી
 દરસને મીઠે મોહ જવાળા રે હો સ્વામી સુઢાળાજી—૧
 મુસકની સ્વારી કર, ફરતી રે ધારી સ્વામી
 વૈજંતી માળા કંઠે ધારી રે હો સ્વામી સુઢાળાજી—૨
 ગૌરીના નંદન, જગતને વંદન સ્વામી.
 પીતા છે જેના ત્રીપુરારી રે હો. સ્વામી સુઢાળાજી—૩
 નામજલે, તેનાં વીધ વીદારો સ્વામી
 પરથમ પહેલા પુજાયે રે હો. સ્વામી સુઢાળાજી—૪
 કહે ચુનીલાલ ગુરૂ ગણેશ હયાથી સ્વામી
 લળી લળી લાગુ છું પાયે રે હો સ્વામી સુઢાળાજી—૫

(૨)

ભજન.

રાગ, તેરી કળા નવ જાણી મેરે દાતા અકળ કળા નવજાણીરે
 હેજી એ—રાગ.
 સમરૂ સાંજ સવારો, અલખ ધણી, સમરૂ સાંજ સવારો—રેજી.
 જ્ઞાન દીયો ગુરૂ ગણેશ દાતા, (૨) ત્રીવીધી તાપ નીવારો,
 અલખ ધણી સમરૂ સાંજ સવારો રેજી—ટેક.

સરસ્વતી માતા સદા સુખ સાતા, નયન કમળ નીજ ધારો રે ७
વાણી દીયો વરદાથીની માતા (૨) સરણાંગત છું તારો,
અલખ ધણી—૧

વેદભેદ પુરાણ ન પરખું, ઉપનીષદ અધીકારે રે ७,
ખટ શાસ્ત્રાદીક સાર ન નીરખું (૨) નીર્ગુણ નામ તમારો
અલખ ધણી—૨

યોગ ભોગ આનંદ ન આણું, અંતર ઘટ ઉજાઓ રે ७
જપ તપ તીરથ જપ ન જાણું (૨) સકળ ધરમ સંસારો
અલખ ધણી સમરૂ—૩

મનસા વાચા કર્મ કહાણી, માયા કંદ વીકારો રે ७
શરણુ દ્યો સેવક જન જાણી (૨) સકળ થાય જનમારો
અલખ ધણી સમરૂ સાંજ સવારો રે ७—૪

ભવ જળ સીંધુ છલાછલ ભારી, વીષમ પંથ દુર આરો રે ७
ચુનીલાલે ચરણે ચીત્ત ધાર્યું (૨) ખેડલી પાર ઉતારો
અલખ ધણી સમરૂ સાંજ સવારો રે ७—૫

(૩)

ખ્યાલ.

નરસીંહ મહેતા ભક્ત પ્રાદ્ધાણુ જુનાગઢ—એ રાગ.
અજખ તમારા ખલકકા ખોળે, સમજ પડે તખ હોય દીનતા;
એક સ્વતાંતર રામખીરાળે, એક રૂપ ફરે આધીનતા—ટેક. ૧
નથી સમોવડ સંત સમાગમ, પશુ ફેડીને નર કરે;
કાગ મટીને હંસ બનાવે, સત સાગરમાં મોતી ચરે—૨

સત્ય અસત્યનો કરે નરવેડો, સત્ય હોય તે હાથ ધરે;
 ત્યાગે અસત્ય અનાચારને સુખીઓ થઈને તે વીચરે—૩
 સમજ્યા વીના સૌ લેળું ખાય તે, મનુષ્ય મટીને શ્વાન ઠરે;
 આપ હુબે ઓરનકું હુખાવે, ભવસાગરમાં કેશે તરે—૪
 સમજણ સાચી સતગુરૂ કેરી, શુદ્ધ ભાવશું હીરદે ધરે;
 ચોરી જારી જુઠ અવીઘા, હીંસા કરતાં દીલમાં ડરે—૫
 ભાવ ભરૂંસો ખરો જો પ્રકટે, જનમ મરણની આંટી ટળે;
 ચુનીલાલ મહેતા સતગુરૂ સેવે, અંતરજામી ઘટમાં મળે—૬

(૪)

ખલીહારી પીર તમોનેરે, અપરાધી હું તો—એ રાગ.
 સતગુરૂ સમરથ મારા રે, અરજ કરું છું—ટેક.
 ગુરૂ હુંતો જનમો જનમનો છું પાપી, તે સરવે કરજો માફીરે-૧
 ગુરૂ હુંતો વારે વારે અવતરતો, લખ ચોરાસીમાં ફરતોરે-૨
 ગુરૂ હુંતો ચારે ખાંણમાં રડવડીઓ, હવે શરણ તમારે પડીયોરે-૩
 ગુરૂ આપ અધમ ઓધારણ કા'વો, હવે વધુ નહી તલસાવોરે-૪
 ગુરૂ હુંતો ગરીબ દાસી તમારી, માટે શુદ્ધ લેજો મારીરે-૫
 ગુરૂ અમો તમારે આધારે રહીયે, દુઃખ કોની આગળ કહીયેરે-૬
 ગુરૂ મને ભાવ ભરોસો તમારો, મને ભવજલ ખુડતાં તારોરે-૭
 ગુરૂ ગુણ ગાઉં છું પ્રેમ પ્રકાસી, છું ડંકપુરી નીવાસીરે-૮
 ગુરૂ ભાવે ભેટયા નેસુરતા પરણી, મારી પુર્વ જનમની કરણીરે-૯
 ગુરૂ દાસ ચુનીલાલની અરજ સુણજો વેલી, થાજો અંત સમાના
 બેલીરે-અરજ ૧૦

(૫)

લગનીને લાગીરે, મુરસદ લાલનીરેજી—એ રાગ.
 લગનીને લાગીરે, સતગુરુ દેવનીરેજી.
 જેણે મારા અંતરનો ટાલ્યોરે ત્રાસ (૨)
 અલેપદ આપ્યું રે, દીન પર હયા કરીરેજી,
 સચરાચરમાં સમજાવ્યો સરવારે વાસ— લગની. ૧
 વારે વારે જાઉંરે, ગુરુજીને વારણેરેજી.
 જેણે મારા ટાળ્યા ત્રીવીધ તાપ (૨)
 ભીતરના તો ભડકારે, ગુરુએ સમાવીયારેજી.
 અંતર માંહી ખીરાળે પોતેરે આપ—લગની. ૨
 મનવો મારો મોજીરે, ભજન કરે ભાવથીરેજી.
 સંતને સેવ્યે જાણીને કીરતાર (૨)
 ભાવ ગુરુ સાથેરે પુરણ પતીતછેરેજી.
 અખંડ સુખ વરણુવું વારંવાર— લગની. ૩
 ડાકોરનાતો વાશી રે, યજુરવેદી જાણીએરેજી.
 પ્રાહ્મણુ એ તો ત્રવાડી મેવાડા જાત (૨)
 મહેતા મગનલાલનારે ચુનીલાલ નામે છે રેજી.
 જ્ઞાન ભાનું પ્રગટ્યું મટી ગઈ રાત— લગની. ૪
 સંવત ૧૯૮૦ રે માગસર માસ ચાલતો રે જી.
 તીથી કરતાં પુનમને રવીવાર (૨)
 આનંદને આવ્યોરે ગુરુજીના જ્ઞાનનો રેજી.
 પામ્યો હું તો ભક્તિથી જીગદાધાર—લગનીને લાગીરે. ૫

(૬)

નરરે નશુરાની સાથે—એ રાગ.

- સહાય કરોરે મારી સહાય કરો,
 સમર્થ ધણી મારી સહાય કરો—ટેક.
- ચરણ કમળનો રે હું છું રે સેવક,
 અવશુણ અપરાધ તો માફ કરો—સમરથ૦ ૧
- અન્નમેળ તો અધમ ઓધાર્યો,
 જનમનો દોષ તેં તો દીલ ના ધર્યો—સમરથ૦ ૨
- ગંજરે રાયનો બંધન છોડાવ્યો રે,
 ભક્તિ કરે છે તેની પુઠે કરો—સમરથ૦ ૩
- હું છું રે તહારો ને તું છે રે મહારો,
 એવો પોતાનો જાણી હીરદે ધરો—સમરથ૦ ૪
- ક્ષણું એકવાર હું તો નહીરે વીસાઈ,
 એવો સંકલ્પ મેં કીધો ખરો—સમરથ૦ ૫
- સંસાર સાગરમાં મહા દુઃખ ભારે,
 સંત સમાગમથી આતમા ઠર્યો—સમરથ૦ ૬
- ચુનીલાલ મહેતા ડાકોરવાળા,
 ભાવ ભર્યો મને પુરો ખરો—સમરથ૦ ૭

(૭)

રાગ ઉપરનો.

- ઘડીરે ઘડીરે સમરૂ ઘડીરે ઘડી,
 અંતરજામીને સમરૂ ઘડીરે ઘડી—ટેક

આઠ પહોર દીવસને રજની, પ્રભુ ભજવાની મને ટેવ પડી. અં. ૧
કોઈ જાય કાશીને કોઈ જાય મકકે, કોઈ તો જોળે છે તરી પર ચઢી ર
ઉત્તર દક્ષીણ પર્વે ને પાંશ્ચિમ, ચારે દીશાની મને સુઝ પડી. અં. ૩
ભાવ ભરંસો ગુરૂજનો ભારે, સુરતા નીચે ખડીરે ખડી. અં. ૪
તન તંબુરો મરમ મંજરાંરે, ખાંતની ખંજરી ખુબ ચડી. અં. ૫
કામકાજ ખીબું મારી નજરે ન આવે, અખંડ ભજનની તો

લાગી ઝડી. અં. ૬

મેહેતા ચુનીલાલ સદગુરૂજના શબ્દે, મન મેવાસીની જીતી ગડી.
અંતરજામીને સમરૂ ઘડીરે ઘડી. ૭

(૮)

રામ રમેરે મારો હરી તો રમે, નીરખો નેણાંમાં મારો રામ રમે
એ રાગ.

ખોજ કરોરે મનવા ખોજ કરો,

કાયા નગરીમાં મનવા ખોજ કરો—ટેક

પ્રથમ પાયાને પંચભુત પ્રગટયાંને,

તનુ માત્રાનો સંગ કરો—કાયા ૦ ૧

એકેક ભુતથી બંધે બની ઇન્દ્રીયો,

પાંચ જ્ઞાન પાંચ કર્મ કરો—કાયા ૦ ૨

અંતઃકરણ ચાર સર્વેથી સુક્ષ્મ,

સર્વેની સંભાલ રક્ષા કરો—કાયા ૦ ૩

ત્રણ ગુણ તેની માંહી પ્રધાન પણે છે,

ગુણાતીત એવો આત્મા ઠર્યો—કાયા ૦ ૪

સરવેની માંહીને સવેથી ન્યારો છે,
 જન્મ મરણનોરે સંસે હર્યો--કાયા ૦ ૫
 સતચીત આનંદ સ્વરૂપ બતાવ્યું;
 એ અલખ પુરૂષને પ્રેમે વરો--કાયા ૬
 હરી ગુરૂ સંતનો ભાવ ભરૂસો,
 ભવ જલ ડુબતો મુને બહાર કર્યો--કાયા ૦ ૭
 યુનીલાલ મહેતા ગુરૂજીને વંદે,
 નામને આધારે હું તો ભવથી તર્યો--કાયા ૦ ૮

(૯)

રાગ ઉપરનો

નવ કરીએરે નેહો નવ કરીએ,
 નર નુગરા સંગાથે નેહો નવ કરીએ--ટેક
 પાપી પાખંડીને વચનના જુઠા છે,
 તેને દેખીને પગ પાછા ભરીએરે--નર. ૧
 ચોરી જારીને કરે ચાકીરે ચુગલીને,
 એવાને પુઠ દેઈ દેઈ ફરીએરે--નર. ૨
 આપ જુડે છે ને બીજાને બોળે એ,
 તેની વાતો તો દીલ નવ ધરીએરે--નર. ૩
 અવળા એ ચાલીને બીજાને ભુલાવે છે,
 એવાની સોબતમાં કહો કેમ ઠરીએરે--નર. ૪

સતગુરૂ સાચાને પાળો તેની વાચા તો,

નામ નાવથી લવજળ તરીએ રે—નર. ૫

ચુનીલાલ મહેતાનીજ મનનેરે કહે છે કે,

સરવે મુકીને હરી વર વરીએરે—નર. ૬

(૧૦)

રાગ ઉપરનો

લજન ગમેરે તાઝં લજન ગમે,

સીતાપતી રામ તાઝં લજન ગમે—ટેક.

કુડરે કપટની કીરીયાઓ ત્યાગી,

સંત સંગતમાં મનવો રમે—સીતાપતી૦ ૧

સતગુરૂ ચરણ કમળનીરે સેવા,

ત્રીવીધી તાપ મારા તરત સમે—સીતાપતી૦ ૨

હરીગુરૂ ભાવ ભરોંસોરે ભારે,

પંચ વીષય તેને નવરે દમે—સીતાપતી૦ ૩

સતગુરૂ સાહેબ નામ નીરખ્યું ત્યારે,

જ્યારે જોવું ત્યાં રામ રમે—સીતાપતી૦ ૪

હરીથી વીસુખ તેનો હાથ કોણુ ઝાલે,

ગુરૂ વીના નુગરો લવોલવમાં ભમે—સીતાપતી૦ ૫

ચુનીલાલ મહેતા સતગુરૂજીને ચરણે,

જનમ મરણનું દુઃખ નુગરો ખમે—સીતાપતી૦ ૬

(૧૧)

મેલીને હાથો વણઝારો સુન્દીર કાયા મેલીને હાથો
વણઝારો—એ રાગ

ભજી લેને ગીરીવર ધારીરે,

સુભાગી મનવા, ભજીલેને ગીરીવર ધારીરે હોજી—ટેક
ગર્ભ સમે ગલરાયોરે ત્યારે,

તેં હરીથી લગાવીતી તારીરે હોજી.

આરે સંકટથી બહાર જો કાઢો તો,

નવ વીસાં મોરારીરે—સુભાગી મનવા૦ ૧
બહાર આંચો ત્યારે ભાનજ ભુલ્યોને,

હું આં હું આં પોકારીરે હોજી.

બાળપણું તેં રમતાં ખોયુંને,

જોયું ના મન વીચારી—સુભાગી મનવા૦ ૨
આવી જીવાની ને થઈ છે દીવાની,

પોકારે નારી નારીરે હોજી.

વૃદ્ધ થયો ત્યારે કાચારે કંપે તો,

ઉમર એળે ગઈ તારી—સુભાગી મનવા૦ ૩
હરીના ભજન વીના કોઈ તરે નહી,

ભજન કરો નર નારીરે હોજી.

ચુનીલાલ મહેતા કહે ગુરૂ પરતાપે,

માનો શીખામણ મારી—સુભાગી મનવા૦ ૪

(૧૨)

રાગ ઉપરનો.

અવીચળ વાણી તમારીરે સતગુરુ દેવા,

અવીચળ વાણી તમારીરે હોજી—ટેક
હુને માફ એ મનથી ત્યાગ્યુંને,સઘળી છે કુંદરત તારીરે હોજી
આશાને તૃષ્ણા ઊર્મી ઉડાવી તો,
નરખી નીરવરતી નારી—સત. ૧ચાર વેદનો લેદ બતાવ્યોને,
ખોલી પંદરમી ખારીરે હોજી
આવા ગવનની આંટીરે છુટીને,
પરખ્યા પ્રાણુ આધારી—સત. ૨
ચાર અવસ્થાને ચારજ દેહી,ચાર વાણીથી ન્યારીરે હોજી
બાવન બાહર પોતે ખીરાળે,
નરખ્યા છે હીતકારી—સત. ૩ત્રીવીધી તાપથી તપત બુબલીને,
થઈ શાન્તી સુખકારી રે હોજી
એકી નજરે આપને નીહાળું તો,
સ્વરૂપની બલીહારી—સત. ૪સતગુરુ સ્વામી અંતરબાનીને,
પામી પદારથ ચારી રે હોજી,
ચુનીલાલ મહેતા ડાકોરવાળા,
કહે છે પોકારી પોકારી—સત. ૫

(૧૩)

રાગ ભરથરીનો.

સતગુરુ જે ગયો, થયું પુરણુ કામજી;
 ત્રીવીધી તાપ ટળી ગયા, મન પામ્યું વીસરામજી—સત. ૧
 આવા ગવનનીરે આપદા, કટે કરમની જાળજી;
 એક સતાંતર આતમા, દીસે બ્રહ્માકારજી—સત. ૨
 હરીગુરુ સંત એક જાણીએ, જગમાં તારણુ હારજી;
 તનમન અર્પેથી થાય છે, ખુડતાં ભવજલ પારજી—સત. ૩
 ભાવ ભરોસો છે ભક્તને, ટળી ગઈ ખીજીરે આસજી;
 વેદ વચન પરમાણુ છે, પ્રગટે પ્રેમ પ્રકાશજી—સત. ૪
 ખોળે તે ખોવાઈ જશે, લુણુ ઉઢક સમાયજી;
 સતનામમાં મન જઈ મળ્યું, **ચુનીલાલ** જસ ગાયજી—સત. ૫

(૧૪)

રાગ ભરથરીનો.

અવસર આવ્યો આનંદનો, ભજીલો સરજન હારજી;
 મુનસા દેહ મોંઘા મુલનો, તેનો કરીલો વીચારજી—અવસર. ૧
 લક્ષ ચોરાશીમાં રડવડે, ગોથાં ખાય છે અપારજી;
 સતગુરુ સેવે તો સુખ થશે, આવે પંથનો પારજી—અવસર. ૨
 પશુ પક્ષી કે જલચર જીવો, તેથી ભજન ના થાયજી;
 મનુષ્ય થયો ને સમજે નહીં, પશુ કહીએ કહેવાયજી—અવસર. ૩
 ડાહ્યો કહે સૌ દેશમાં, ભણતર ભણ્યો તું અપારજી;
 સાહાર વસ્તુ સુઝી નહીં, તેથી કહીએ ગમારજી—અવસર. ૪

વેદ શાસ્ત્ર પ્રમાણ છે, ભજન સરવથી શ્રેષ્ઠજી;
 રંગ ના લાગ્યો પ્રભુ નામનો, તે તો નેષ્ઠથી નેષ્ઠજી—અવસર. ૫
 નારાયણ નામને ઝોળખે, તો તો થાય નીચાલજી;
 હરીગુરૂ સંત પ્રતાપથી, સત્ય કહે ચુનીલાલજી—અવસર. ૬

(૧૫)

રાગ ઉપરનો.

હરીગુરૂ સંતને સેવીએ, તજી તનડાની આસજી;
 મનુસા જનમ ફરી નહીં મળે, પ્રેમ કરો પરકાસજી—હરી. ૧
 ધ્રુવજીએ બાલા વેશમાં, લીધો ગુરૂ ઉપદેશજી;
 મધુવનમાં તપસ્યા કરી, લીધો અવીચળ દેશજી—હરી. ૨
 મોરૂધવજે સંત સેવીઆ, અરપણ કીધું છે તનજી;
 અડધું અંગ વહેરાવીયું, દીધું તરત દરશનજી—હરી. ૩
 જનક વીદેહી જગમાં જીવો, હું બલીહારી એ વૈરાગજી;
 રાજ્યકર્તુ વીદેહી વટે, કરવો એવો રે ત્યાગજી—હરી. ૪
 શેઠ સગાળશા વાણીઓ, કીધી સંતાંની સેવજી;
 તનરે તજે સંત કારણે, ભક્તી કીધી અશ્વમેવજી—હરી. ૫
 પરમારથ પાકું રત્ન છે; સમજે સતગુરૂની સાનજી;
 ભાવ ભરોસે પ્રેમ પ્રગટે, તજે તન અભીમાનજી—હરી. ૬
 સત્ય શીખામણ માનસે, સમજે નારાયણ નામજી;
 ચુનીલાલ મહેતા એમ બોલીયા, રહેવું ડાકેર ગામજી—હરી. ૭

(૧૬)

રાગ ઉપરનો.

ભક્તી કરોરે ભગવાનની, તણ મમતાને માનણ;
 હું ને મારું તેતો પરહરો, તબે જાતી અભીમાનણ—ભક્તી ટેક ૧
 કાચી કાયાનો ગર્વ શું કરો, દેહી ધુળ સમાનણ;
 સતને મારગે ચાલવું, ગાવું ગોવીંદનું ગાનણ—ભક્તી ૨
 હરતાં કરતાં ને સુતાં સેજમાં, ગોવીંદ ગોવીંદ ગાવણ;
 ધંધો કરોને ધ્યાન રામમાં, જીતો સતનો એ દાવણ—ભક્તી ૩
 હું પદથી હારી જાશો, મનુસા જેવું રતનણ;
 લાલ સવાયો જેમાં મળે, એવું કરવું જતનણ—ભક્તી ૪
 ભક્તીથી પ્રભુ પરસન થશે, એવી સનાતનની રીતણ;
 માટે ભક્તી સરવે આદરો, કરી પુરણ પ્રીતણ—ભક્તી ૫
 ભક્તીને વશ છે રે ભુધરો, વેદ વચન પ્રમાણણ;
 ચુનીલાલ મહેતા બોલીયા, ઓળખી લેવું એઘાણણ—ભક્તી ૬

(૧૭)

મુખડાની માયા લાગીરે મોહન તારા—એ રાગ.
 સત સંગ કરો ભાઈરે, અવસર આંચો—ટેક.
 સતસંગ કરશે જ્યારે, અંતે મુખ મળશે ત્યારે;
 કહું શું હું વારે વારે—અવસર આંચો ૧
 સતસંગ સૌથી સારો સુધ્ય લક્ષ એજ મારો;
 એમાં મત મળશે તારોરે—અવસર ૨

મુનસા દેહી મોંઘી જાણો, સોમે કોઈ સમજે શાણો;
 કોણ રંઠ કોણ રાણોરે—અવસર ૩
 કાચી કાચા પડી જાશે, પછીથી પસ્તાવો થાશે;
 હાથે આવી જાજી જાશેરે—અવસર ૪
 માટે સરવે સજ થાવો, ગોર્વીદના ગુણ ગાવો;
 મુનસાનો લોને લાહાવોરે—અવસર ૫
ચુનીલાલ મહેતા કહે છે, ડાકોરમાં વાસો રહે છે;
 સમજીને શીખામણ દે છે રે—અવસર—૬

(૧૮)

વારે ધા વીઠલા વહેલોરે—એ રાગ.

ગુરજીને પાયે હું લાગુરે, લકતી રામ નામની માગુરે—ટેક
 ધ્રુવ પ્રહલાદ ને અમરીશ રાજ, પીપો અને રોહીદાસ;
 મીરાં સવરી કરમાળાઈ, પુરી તેની આશ,
 સુતો મોહ નિંદ્રાથી જાગુરે લકતી—૧
 ગોપીચંદન ભરથરી જેવા પામ્યા અવીચળ ધામ;
 વીલીષણની લક્તિ જાણી શરણે રાખ્યો રામ
 અનુલવી વેણજ વાગ્યું રે લક્તિ રામ—૨
 ધના ભગતની ખેતી સુધારી, દ્રૌપદીની રાખી લાજ;
 નરસિંહ મહેતાની હુંડી સ્વીકારી કીધાં કોટીક કાજ.
 વીષય પાંચ મનથી ત્યાગુરે લક્તિ રામ—૩

નામદેવનું છાપડું છાયું તાર્યો સજનો કસાઈ;
 શેઠ શગાળશાએ સાધુ સેવ્યા કીધી સાચી કમાઈ.
 મન ચુનીલાલનું લાગ્યું રે ભક્તિ રામ—૪

(૧૯)

રાગ ઉપરનો.

દરશન કાજ તલસે છે નારીરે, દરશન હો મંગળ કારીરે—ટેક.
 જલ વીના જેમ મીનજ તલસે, ઘડી ના ન્યાડું રહેવાય;
 દરશન કાજે મનડું તલસે, આકુળ વ્યાકુળ થાય,
 માટે શુદ્ધ લેજો મારીરે દરશન—૧

ઘપૈયો જેમ સ્વાંતી બીંદુને ઇચ્છે મેઘને મોર;
 સારંગ નાદની સાથે મોહ્યો, ચંદ્રને ઇચ્છે ચક્રોર.

અરજ દીલ દાસીની ધારીરે દરશન—૨
 ટોળા વખુટી મૃગલીને જ્યમ, અંતર ચીંતા થાય;
 આપ દરશનની આતુરતાથી, ઘડી ના રહેવાય.
 લેજો ભવ સીંધુથી તારીરે દરશન—૩

દરશન આપી હુબડું કાપી, છાપી ભક્તની છાપ;
 ચુનીલાલ મહેતાના ગુન્હા, કરજો સરવે માફ.

સેવક પોતાનો ધારીરે—દરશન—૪

(૨૦)

રાગ ઉપરનો.

જપુ મુખે રામનું નામરે અંતે તારે આવશે કામરે—ટેક.
 ઉંઘરે અહારને મૈથન લય એ ચારે પશુમાં હોય;
 એથી અધીકું કામ શું બીજું શોધી કાઢા કોઈ.
 લકિત વીના બીજું નહી કામરે અંતે તારે આવશે કામરે—૧
 પંચ વિષયને ખટરીપુ એ, જખરા જોરાવર જોધ;
 શીલ સંતોષને દયા ધરમ એ મનને આપે બોધ.
 તો તો વહારે ધાય છે રામરે—અંતે તારે—૨
 સંત સંગતથી નીતી વીચારે મનુષ્યા દેહીનો ધર્મ;
 લજન કરે તો લવડુઃખ લાગે મટે મનનો લર્મ.
 પામો અવીચળ ધામ રે—અંતે તારે—૩
 પ્રેમ લક્ષણા લકિત ભાવે ગુરૂની સેવા થાય;
 ચુનીલાલ મહેતા કહે છે એજ છે શ્રેષ્ઠ ઉપાય.
 નીરલે નીરખાય નામ રે—અંતે તારે—૪

(૨૧)

હરી મારે હૈયે રહેજો, પ્રભુ મારી પાસે રહેજો
 રખે દુર થાતા રામ તે દી નો વીસવાસ છે—એ રાગ.
 હરી મારી વારે ચઢજો, પ્રભુ મારી સહાય કરજો.
 તમારો આધાર રામ. મારે મન વીસવાસ છે.

સર્વે તારૂં નથી મારૂં બીજું તલભાર.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૧

ધાયું એવું જાણ્યું તેવું, તુજ છે ભરથાર.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૨

જ્યાં જોઉં ત્યાં તુને દેખું, કળા અપરમ પાર.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૩

નામ તણું નથી લેખું, પેખું પરાપાર.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૪

જડ ચેતનમાંહી બોલો, બાવન અક્ષર બારો.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૫

ત્રવેણીના તીર ઉપર, ઝણુણુ ઝલકારો.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૬

હાતા મેંતો નક્કી જાણ્યું, પ્રાણના આધાર

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૭

ચુનીલાલ મહેતા કહે છે અંતે ધાળે વારે.

રામ મારે મન વીસવાસ છે—૮

(૨૨)

રાગ ઉપરનો

સતગુરૂને પાયે લાગું, માગું અવીચલ ત્રાણી રામ—

તારો તે વીસવાસ છે

લક્તી કરવા ભાવ મારો, તેને તો વધારો રામ—તારો તો ૧

દોષ હોય તે માફ કરજો સેવકને સુધારો રામ—તારો તો ૨

મોરુધ્વજની સહાય કીધી, ગજને ઉગાર્યો રામ-તારો તો ૩
 ગીધ સરખો ગરીબ તાર્યો, અન્નમેલ ઓધાર્યો રામ-તારો તો ૪
 તાતી કઢા શીતળ કીધી, સુધન્વા તમારો રામ-તારો તો ૫
 દ્રૌપદીની લાજ રાખી, હુશાશન હાર્યો રામ-તારો તો ૬
 એવા ભકત અનેક તાર્યા, ગણુતા ના આવે પારો-તારો તો ૭
 ચુનીલાલ મહેતા કહે છે, આજે મારો વારો રામ-તારો તો ૮

(૨૩)

અનડાં લેભેરે સંગાત--એ રાગ હેલારી હાવેરનો.

સત્ય નામ વીનારે કોઈ નવ તરે હેળ

ગુરૂ કરો કોટી ઉપાય (૨)

ગુરૂ વિના જ્ઞાન ના ઉપજે હેળ

ગુરૂ નુગરો ગોથારે ખાય--ટેક. ૧

જુઓ નામે અન્નમેલ ઓધાર્યો--હેળ

ગુરૂ હતો પાપી અપાર (૨)

તેણે નામ જપ્યુંરે અંતકાલમાં હેળ

તેથી થયો છે ઓધાર--(૨) નામ--૨

ધ્રુવજી જ્યારે ખાલા વેશમાં હેળ

ગુરૂ પામ્યા અવીચળરાજ (૨)

પ્રહલાદ ભકત ઉગારીઓ હેળ

નામે થયું છે રે કાજ (૨)--નામ--૩

અકળ કળા છે રે નામમાં હેળ

ગુરૂ પુરા ગુરૂથી પમાય (૨)

હરી ગુરૂ સંતને સેવતાં હેળ

ગુરૂ નામ નીશ્ચેરે થાય—નામ—૪

ભાવ ભરોસે ગુરૂ સેવીએ હેળ

ગુરૂ સમજે નામનો લેહ (૨)

જે વડે શાસ્ત્ર સર્વે થયા હેળ

ગુરૂ થયાં ચારે રે વેદ—નામ—૫

સત્ય નામનો મહીમા અપાર છે હેળ

ગુરૂ અનુભવ આવે જો હાથ (૨)

મહેતા ચુનીલાલ સ્થીર થયા હેળ

ગુરૂ સત ગુરૂની સાથ (૨) નામ—૬

(૨૪)

રાગ હેલારી.

વારૂ મારા વીરારે ના કરીએ સંગ નીચનો હેળ—એ રાગ.

સદગુરૂ વીનારે ભજન ગાએ શોખનારેળ;

તેનું કદી કબુલ ના કરે કીરતાર—સતગુરૂ. ૧

કાયા કશી કરે રે કાગળવત નીમથીરેળ;

કરે કદી અન્ન આહારનો ત્યાગ—સતગુરૂ. ૨

પુણ કરે નીત્ય રે સોળ ઉપચારથીરેળ;

ધુપદીપ નૈવેદ્ય ધરે છે અપાર—સતગુરૂ. ૩

કોટી નાક લીટીરે પરકમા સહ કરેરેજી;	
દીયે દાન શીલમતને ધરનાર—સતગુર,	૪
ગદ ગદ કંઠેરે હરીજશ ઓચરેરેજી;	
તોયે નવ દરશન પામે લગાર—સતગુર.	૫
સંશય નવ ભાગેરે ચોરાશી લાખનોરેજી;	
મુવા પછી ક્યાંરે ધરીસું અવતાર—સતગુર.	૬
કરે કર્મ કોઈરે ગુરૂ વીના મન મતેરે હોજી;	
થાકે તરતાં બીના નાવે તરનાર—સતગુર.	૭
ચુનીલાલ બેઠારે નામ નાવે ગુરૂ થકીરેજી;	
ખેવટ થઈને ઉતારે રે ભવપાર—સતગુર.	૮

(૨૫)

રાગ હિલારી—વારૂ મારા વીરારે—એ રાગ.	
સમજણ સાચીરે ગુરૂજીના દેશનીરેજી,	
પામે તે તો પલમાં થયો રે નીહાલ—સમજણ ટેક	
અસત્ય ના બોલેરે હીંસા નવ કીજીએ રેજી,	
દયા દ્રષ્ટી રાખજો આપ સમાન—સમજણ	૧
ચોરીને જારીરે કદી નવ કીજીએ રેજી,	
પરધન દેખી મન નહી લલચાવ—સમજણ	૨
જીવ હીંસા મનથી રે, કદી નવ કીજીએ રેજી;	
દારૂ તાડી માંસ ના ખાવો લગાર—સમજણ	૩

મન કમ વચનેરે સંત સેવા કીજીએ રેજી,
 આનંદ મંગળ વરતે તે આઠો રે પહોર—સમજણ ૪
 નીરલે નાણું પામ્યો રે રામના નામનું રેજી,
 કમરણ કરતાં પલમારે પામે પાર—સમજણ ૫
 ચુનીલાલ મહેતારે કરજોડી ખોલીયા રેજી,
 અલે સુખ મળે ગુફને દરબાર—સમજણ ૬

(૨૬)

વારૂ મારા વીરારે—એ રાગ.

સમજ મન મારારે, કરીએ સેવા સંતની રેજી,
 સંતને સેવે જનમ મરણ મટી જાય—સમજ. ટેક.
 સંત જેણે સેવ્યારે ત્રણે લોક ઓળખ્યા રેજી,
 ગદ્ગદ કંઠે ગોવીંદના ગુણ ગાય—સમજ. ૧
 ભવ દુઃખ ભારેરે, જનમ મરણનું રેજી,
 ભજન કરે રોગ સમુજોરે જાય—સમજ. ૨
 કળીયુગ માંહીરે પાખંડી તો બહુ ફરે રેજી,
 તીલક માળા પહેરે ને ભક્ત કહેવાય—સમજ. ૩
 અવગુણી એવારે ખટપટ બહુ કરે રેજી,
 સમજણ વીના સરવેની લેણુંરે ખાય—સમજ. ૪
 આપ નવ સમજેરે બીજને ખુડાવતા રેજી,
 એવા જન તે સહેજે નરકમાં જાય—સમજ. ૫

ચુનીલાલ મેહેતારે રહે ગુરૂ શરણમાં રેજી,
આઠે પહોર ગુરૂ તણા જશ ગાય—સમજ. ૬

(૨૭)

રાગ હેલારી.

અને મારા વીરાજી હો લાલ ભક્તીને લાવેરે સતગુરૂ સેવીએ હેજી
જેથી મટી જાય પુરવેનાં પાપ હો લાલ
અસત્યને આવરણરે સરવે દુર ખસે હેજી,
નામ નીરખો પરાની પારે હો લાલ—ભક્તીને લાવે રે—૧
અને મારા વીરાજી હો લાલ, ગંગાને જીમનાં રે ઘટમાં છે સરસ્વતી હેજી,
ગુરૂ વીના ના પામે પાર હો લાલ
તરવેણીને તીરે વાલા મારા બોલતા હેજી,
જેના શબ્દ છે અપરમપાર હો લાલ—ભક્તીને લાવે રે—૨
અને મારા વીરાજી હો લાલ, ગુરૂ વીના ગોથાં
નુગરા નર તે તો ખાય છે હેજી,
નથી લાગતો ભક્તીનો રંગ હો લાલ
એળે ને વેળેરે અવસર વહી ગયો હેજી
ચુકયો ગર્ભમાં બોલેલો બોલ હો લાલ—ભક્તીને ૩
અને મારા વીરાજી હો લાલ અમરને ધરિછે છે મનુષ્યા દેહીને હેજી,
હરી ભજીને પામીએ પાર હો લાલ
સ્વર્ગનું સુખડુરે તેમને નવ ગમે હેજી
સેવે હરી ગુરૂ લાવે ચુનીલાલ હો લાલ—ભક્તીને. ૪

(૨૮)

રાગ હેલારી.

અને મારા વીરાજ હો લાલ, પરથમને પુજું રે હરી ગુરૂ
ભાવથી હેજી.

માગુ પ્રેમ ભક્તીનો વર આપો હો લાલ

ભીતરના ભડકારે, સતગુરૂ હોલવો હેજી

વરસે વચન અમીરસ ધારા હો લાલ

અમૃતનું ખીંદુરે સતસંગ સુખનું હેજી.

ટેક ૧

અને મારા વીરાજ હો લાલ, સંસારને સાગર રે

મોહ જળથી ભર્યો હેજી.

તેમાં તમો તારો તો તરાય હો લાલ

કામને ક્રોધરે લોભની તો આડ છે રેજી

આપ કૃપાથી તેને જીતાય હો લાલ—અમૃતનું ૨

અને મારા વીરાજ હો લાલ, નામને નાવે રે સતગુરૂ તારશે હેજી,

સેવા સમરણ ભાવેથી થાયે હો લાલ

તનમન ધન તે ગુરૂ ઉપર વારીએ હેજી

ગુરૂ કૃપાએ મોક્ષ પમાય હો લાલ—અમૃતનું. ૩

અને મારા વીરાજ હો લાલ, ગંગાને જીમનાજી ગુરૂજના

ચરણમાં હેજી,

પ્રેમી પુરૂષ તેમાં નહાય હો લાલ

નુગરાને સાકુટ તે દેખી દેખી નાસતા હેજી

દાસ ચુનીલાલ હરી જશ ગાય હો લાલ—અમૃતનું. ૪

ભાથીજની હાવર.

- આતરસુંખાની ફેાજે આવીઓ રેજી—
 તારૂં ઘેરી લીધું ફાગવેલ ગામ ખાવા.
 ઘોરી ધન્યો ભાથી દેવની રેજી—ટેક
 ઉત્તર દક્ષીણ પીરની સેરીઓ રેજી
 ત્યાં તો રોઢીયા કસુંખા ઘોળાય ખાવા—ઘોળી ધન્યો ૧
 નથી છુટયાંરે હાથે મીઠળાં રેજી
 નથી ઉતર્યા પાનેતરના રંગ ખાવા—ઘોળી ૨
 ઢાલ ખાંધોને ભાથી ઢળકતી રેજી
 ખાંડા ઝાલોને જમણે હાથ—ખાવા—ઘોળી ૩
 કલંકી ઘોડે ભાથી સ્વાર થયા રેજી
 એ તો ચઢયા દુઃખીઆરાંની વાર ખાવા—ઘોળી ૪
 શીશ પડે રે જોનાં, ધડ લડે રેજી
 ભાથી રણમાં કરે છે રણતુર ખાવા—ઘોળી ૫
 ઉંચા આંખારે ભાથી આંખળા રેજી
 ત્યાં તો ડસીઆ ઉતારેલા નાગ ખાવા—ઘોળી ધન્યો ૬
 ગોર નાથાભાઈની વીનતી રેજી
 તારાં ભકતાંની લેજે સંભાળ ખાવા—
 ઘોળી ધન્યો ભાથી દેવની રેજી. ૭

(૩૦)

રહેના સતગુર કે રે હજુર—રાગ.

મેરે મન વસી રહયા સતગુર દેવ
 ઉનકી કંઠ મેં સેવ, મેરે મન વસી રહયા સતગુર દેવ—ટેક
 બાહાર ગુર હે ભીતર ગુર હે જ્યાં દેખું ત્યાં એહ
 જડ ચેતન પાહાડ પાણીમાં જેને આધારે આ દેહ
 મેરે મન વસી—૧

સરવાલીતને સરવેના સાક્ષી, નીર ગુણ સીર ગુણ જાણું
 પરાપારને અક્ષરા અતીતે તે, સતગુરને પરમાણું
 મેરે મન વસી—૨

આવે જાય નહી, મરે ના જન્મે, વીદેહી છે દેહવાન
 મને પોતાનો સેવક જાણી, ભાવે ભેટયા ભગવાન
 મેરે મન વસી—૩

ઉત્તર દક્ષીણ પુર્વ પશ્ચીમ, જ્યાં દેખું ત્યાં હાલ
 મુજમાં એ છે, એમાં હું છું, ગાવે છે ચુનીલાલ
 મેરે મન વસી રહયા સતગુર દેવ—૪

(૩૧)

રાગ ઉપરનો

સતગુર ચરણ કમળનો દાસ—
 સતનામ તણો વીસવાસ—સતગુર ચરણ—ટેક
 મન કૃમ વચને ગુરને વંદુ—સતગુર સમરણ સાર

આ તન ભીતર આતમ દરસ્યો પરખો પરાની પાર—

સતગુરુ ચરણ ૧

સ્થુળ સુક્ષ્મ કારણુ દેહી, મહાકારણુ કહેવાય

જાગૃત સ્વપ્ન શસોપતી તુરીયા સાક્ષીવત સમજાય—

સતગુરુ ચરણુ કમળનો દાસ ૨

તનમનનો મેં કર્યો નરવેડો સરવેથી સુખરૂપ

જ્ઞાન વીજ્ઞાનના દાતા જાણી હું તો બન્યો તદરૂપ—સતગુરુ ૩

ડાકોર ગામમાં વાસ છે મારો પીતાશ્રી મગનલાલ,

ત્રીવાડી મેવાડા ગ્રાહ્યણુ કહે છે ચુનીલાલ—

સતગુરુ ચરણુ કમળનો દાસ ૪

(૩૧)

રાગ આશાવરી

દેશ રહ્યો બહુ દુર ઓ ભમરા દેશ રહ્યો બહુ દુર

ઉડી જા સમજીને ઉર—ઓ ભમરા દેશ રહ્યો બહુ દુર—૧

વન ઉપવન વાડી બાગ બગીચે

ભાઈ ભમ્યો ભરપુર—ઓ ભમરા ૨

બસ કર મધુકર રસ કસ લેવો હવે

ચુસી બન્યો ચકચુર—ઓ ભમરા ૩

હાથે કરી શાળા બનતો તું કાં હાવે

નીજ રસથી હાં, નીહુર—ઓ ભમરા ૪

પાંખો પસારી, પડયો પુષ્પ, પરાગે

ઘેલો બન્યો ઘેલો તુર—ઓ ભમરા ૫

ચેતી લે ચેતી લે, પુષ્પ પરોણા હવે
 નથી થયું હજી તો અસુર--ઓ ભમરા ૬
 ઉડી જા પોહોચી જા પંથી મુસાફર
 અમી રસ હરીની હજુર--ઓ ભમરા ૭
 દાસ ચુનીલાલ કરગરી કહે છે
 પીધે અમર હોવે જરૂર--ઓ ભમરા દેશ
 રહ્યો ખહુ દુર--૮

(૩૩)

દેખ્યા નહી કચ્છું સાર જગતમાં--એ રાગ.

ગુરૂ વીના ગમ નહી પડે, મુરખ નર ગુરૂ વીના ગમ નહી પડે-ટેક
 સદગુરૂ વીના સાર જડે નહી, અનંત જન્મ આથડે
 ગુરૂ મળે તો જ્ઞાન બતાવે, મુકતીનો મારગ જડે. મુરખ-૧
 દેખા દેખી સાધન સાધે, મનને મતે રડવડે
 ભવ બ્રાન્તી એથી ના ભાગે, ઘેન મોહનું જડે. મુરખ-૨
 ભજન કરે પણ ભેદ ના જાણે, મીથ્યા મુરખા લડે
 કેહેણી કથે પણ રેણી નાહી, ખાલી ઘડો ખડખડે. મુરખ-૩
 ખહુ કુતરાઓ ટોળે મળીને, ભૂ ભૂ કરીને રડે
 એના રડયાથી દયા ન ઉપજે, ઉલટાં થાયે હડે. મુરખ-૪
 પાખંડ ભક્તીએ પ્રભુ ના રીઝે, ઉડા ખાડમાં સડે
 સાચા સદગુરૂને મળીઆ, તે જ્ઞાન ખડગ લઈ લડે. મુરખ-૫
 સદગુરૂ સેવે સુલભ થાશે, ભજન કરતાં આવડે
 નીજ નામ નીશ્ચે કરી નીરખે, સુન્ય સીખર પર ચડે. મુરખ-૬

સુગરા નર સંતોષી સાચા, જેને તૃષ્ણા તાપ ના અડે
જળ કમળવત જગમાં વરતે, સતમાં સુરતા જડે. મુરખ-૭
અનુભવ આવે સદ્ગુરૂ સાને, તે પાછો ના પડે
દાસ ચુનીલાલ લાવ પરતાપે, નામ નોખત ગરખડે મુરખ-૮

(૩૪)

રાગ ઉપરનો

જેને પડી ટેવ નવ ટળે, મુરખ નર તેણું તે તો કરે-ટેક
શ્વાન જનાવર નાનું સરખું, પૂછડી વાંકી વળે,
અંગે આભૂષણ નથી પલળતાં, પણ પગ ઉંચો કરે—મુરખ ૧
બળદીઆને બાંધી રાખો, ગોતર ગમાંણે ભરે,
ખોળ તેલનો ખોરાક આપો પણ, ઓખર જઈને કરે—મુરખ ૨
કોયલ કાગડો એક રંગ સરખો, કાગ તે કાકા કરે,
અમૃત આહાર તે આગળ મુકો પણ, નરક તે નજરે ધરે—મુરખ ૩
ચાડી ચુગલી લંપટ વેડા, જગમાં આઝા કરે,
વીના દામના બની વઈતરા, નીંદા કરતા કરે—મુરખ ૪
બીલાડીને બાંધી રાખો, સ્વાદીષ્ટ ભોજન ધરે,
આખું ઘર સોંપી દેશો પણ, સાત ઘર તે કરે—મુરખ ૫
સાચી સમજણ સંત જનોની, તેને ઉર ના ધરે,
જન નથી પણ ખર સમજવો, ભવમાં ભટકાઈ મરે—મુરખ ૬
પરને પીડા થાય નહીં જો, મનની કુટેવ ટરે,
સાચા સતગુરૂ સેજે મળે તો, સરવે દુખડાં હરે—મુરખ ૭

દેવને ટાળે મનને વાળે, ભાવ લકતી જે ધરે,
ચુનીલાલ કહે છે દેવ ટળે તો, માલીક તેનો કરે—
મુરખ નર તેવું તે તો કરે. ૮

(૩૫)

રાગ ઉપરનો.

સખ મતલબકે ચાર, જગતમાં સખ મતલબકે ચાર
માતા પીતા બ્રાતા લગની, સુતા અને નીજ નાર—જગતમાં—ટેક
સ્વજન કુટુંબી મીત્ર પ્રાણુ પ્રીય, દાસ દાસી પરીવાર
રાજા પ્રજા ગરીબ તવંગર, પંડીત અને ગમાર—જગતમાં ૧
સ્વાર્થ સાધવા સર્વે તતબર, અંતર ભર્યો વીકાર
મન મતેથી હીંડે મહાલતા, કરે અતી અનાચાર—જગતમાં ૨
ભેગી ભોગી અને વેરાગી, ચોર અને શાહુકાર
મતલબમાં મસગુલ રહે છે, સમજે ના સાર અસાર—જગમાં ૩
પતિવૃતા ને કુલટા નારી, વર્ણાશ્રમ સુભચાર
આશા પાસમાં બંધાયેલા, દેવ દાનવ સંસાર—જગતમાં ૪
સ્વાર્થ વીના સંબંધ ના થાયે, અંતર કરે વીચાર
દાન માન ને ખાંન પાંન સૌ, કરેના કોઈ ઉપગાર—જગતમાં ૫
જે જે કરે તે સ્વાર્થ સાધવા, એ સખ મનકી લાર
નીસ્વાર્થ કોઈ હરીકે ખ્યારે, જીનકો સુદ્ધ વીચાર—જગતમાં ૬
જીનકો પર ઉપકાર સદા પ્રીય, તે પર જીઉં બલીહાર
સદગુરૂ સંત પરમ ઉપકારી, વંદુ વારંવાર—જગતમાં ૭

માટે શાણાને શીખામણ, સેવો વીવેક વીચાર
કહે **ચુનીલાલ** સદગુરૂ મળે તો સમજાશે સતસાર—જગતમાં ૮

(૩૬)

મનતું સીદને કલ્પના કરે કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે—એ રાગ.
જગતમાં ઢાંગી ગુરૂ થઈ ફરે, કે સંસય સેવકના શું હરે-ટેક.
ધર્મ તાણી તો વાત ના જાણે નીંદાથી ના ડરે
કલ્પીત વાતો કહી સમજાવે, કહોને કેમ કરી તરે—જગતમાં ૧
ધન હરવાને ઢાલ બજાવે, કપટ ચતુરાઈ કરે
જળ પાથરે જુગતી કેરી, પેટ પોતાનું ભરે—જગત ૨
ભોજા જનને એ ભરમાવે, મીઠી વાતો કરે
સત્ય સાર સમજાવે નહી ને, મત તાણીને મરે—જગત ૩
વાડા વાળી કરે વડ વાડયો, ભવસાગર કેમ તરે
પ્રભૂ પંથને પડતો મુકી, અન્ય ઉપાસના કરે—જગત ૪
ગુનેગાર ગોવીંદનો થઈને, કુંદમાં કુલાઈ ફરે
જ્ઞાન ધમંડ્રી ગાલ બજાવે, એથી અરથ ના સરે—જગત ૫
માટે શાણા સમજાવે સો, તો સેજે કારજ સરે
ભાવ ભજનમાં રહે **ચુનીલાલ**

સદગુરૂ સાચા વરે—જગતમાં ઢાંગી ૬

(૩૭)

રાગ ધીરાના પદનો.

વહેમે હદ વાળી રે, વાતે સરવે વાહ્યા

સમજણ વીના સાકુટરે, કર્યા લોકે કાહ્યા-ટેક

સાખી-એક જાદુગર એવો આવ્યો, ઉરાડીઆ નવ તાડ

ખરી કરામત ખત્રી કેરી, લોંચમાં ઉતારે ઝાડ

ચાલ-માને ગપ માનવરે, જુઠા માને જગરાયા—વહેમે ૧

સાખી-સાહી સીકેતર, મેલડી મોટી દીકરા આપે અપાર

એવું સમજીને ધક્કા ખાધા, તોય ના આવ્યો પાર

ચાલ-પામર નવ પીછાણે રે, મોટી હરીની માયા—વહેમે ૨

સાખી-ભુવા માત્ર ભીખ માગે, એતો માતાજીની મેહર

વાઘરી સરવે વાડીઓ વાવે, એહું ખાય ઘેરે ઘેર

ચાલ-એવું જીવે નરનારીરે, તોય ગોવીંદ નવ ગાયા—વહેમે ૩

સાખી-કેણે કહ્યું ને કેણે સાંભળ્યું, જોતો નથી એની જાઈ

સોયના નાકામાં ગજરાજ નીકળ્યો, પુછડુ રહ્યું અટકાઈ

ચાલ-વાત નહી વીચારે રે, વેહેતા સાથે જાય વહેતા—વહેમે ૪

સાખી-સદગુરૂ સેવો તો જ્ઞાન બતાવે જોણે પ્રહ્લ કપાટ

એ, વીના તો પાર ના આવે મટે ના જમ અપાટ

ચાલ-દાસ યુનીલાલ કહે છેરે, ગુરૂ વીના જાશે વાહ્યા—વહેમે ૫

(૩૮)

મારા રામ ગયા વનવાસરે—એ રાગ.

મારા સાચા સગા છોં ગુરૂચરે, અરજી મારી ઉરમાં ધરો—ટેક
આપ વીનારે મારે નથી કંઈ આસરોરે (૨)

ખીજે નથી, ઠરવાનું કામરે—અરજી ૧

મીન નીરને આધારે રહે છે રે (૨)

જેમ ચકોરને ચંદ્ર સું કામરે—અરજી ૦

લગની લાગી છે મને લટકાળા આપની રે (૨)

સામા પધારો મારા સ્થામરે—અરજી ૦ ૩

મન મંદીરીઆમાં મોહન મહાલોરે (૨)

ત્યારે પામું વીસરામરે—અરજી ૦ ૪

ભાવ સ્વામી મારી ભાવટ ભાગજોરે (૨)

ઠરજો સેવકની સહાયરે—અરજી ૦ ૫

અપરાધો મારા ઉરે નવ લાવશોરે (૨)

ચુનીલાલ વંદે ગુરૂના પાયરે—

અરજી મારી ઉરમાં ધરો ૬

(૩૯)

રાગ ઉપરનો

મારા ઉરમાં વસ્યા છે ગુરૂ ભાવ રે

ભવમાં નહીં આવું ફરી—ટેક—

ગુરૂ વીનારે મારે, ખીજું સૌ બાહલું રે

આઠે પહોરે રહું નામરે—ભવમાં નહીં આવું ફરી ૧

ભાવ વીનાની જે ભક્તી કરાય છે રે
 તે તો ના આવે મારે કામ રે—ભવમાં નહીં આવું ફરી ૨
 જ્યાંરે જોઈ ત્યાં મારે ભાવ ખીરાજે રે
 એ વીના ઠાલો નહીં ઠામ રે— ભવમાં નહીં આવું ફરી ૩
 જન્મ મરણની મારી જોખમ ટાળી રે
 મટી ગઈ તૃણા તમામ રે— ભવમાં નહીં આવું ફરી ૪
 ભાવ સ્વામી વીના ખીનું ના ભાવે રે
 એ છે ઠરવાનું મારે ઠામ રે—ભવમાં નહીં આવું ફરી ૫
 દાસ શુનીલાલે દીલડામાં દરસ્યારે
 અરસપરસ આઠો જામ રે—ભવમાં નહીં આવું ફરી ૬

(૪૦)

સૈયાં દેજેરે દેદાર, સાહેબ દેજેરે દેદાર—એ રાગ.
 દીજો દીલમાં દેદાર, (૨) વીનારે દરસન બની ખાવરી હેજી—ટેક
 હારે વાડીરે લેજાડી છે વાંદરે હેજી, ખીટ્યાં કુદડાં કરમાય (૨)
 તેનીરે ચીંતા છેરે મુજને હેજી, ભાવ કરો

મારી સહાય—વીનારે ૧

અધમ ઓધારણ ઓળખ્યા હેજી, શાસ પુરે છે સાખ (૨)
 લેખની ટેક નીભાવજો હેજી, લજ્યા રાખીને રાખ—વીનારે ૨
 ભાવ ભરાંસે છું તાડય રે હેજી; ખાંના ખીરદ સંભાળ (૨)
 દેદાર દરસન આપજો હેજી, દુઃખ વીયોગનું ટાળ—વીનારે ૩
 ગદગદ કંઠેરે વીનવું હેજી, સુણજો ગરીબ નીવાજ (૨)

વીનારે વીલાંબે આવલે હેજી, નહીં તો બાશે

તારી લાજ—વીનારે ૪

વાટડી જોતી રે વાલમા હેજી, દેજો દરસન દાન (૨)

મનરે મંદીર માંહેથી મળો હેજી, ગાવું તારાં

ગુણગાન—વીનારે ૫

દયા રે કરીને મુજ રંકને હેજી, જાણી પોતાનો બાળ (૨)

દીન ચુનીલાલની વીનતી હેજી, ભાવ સામુ રે ભાળ

વીનારે દરસન ખની આવરી હેજી ૬

(૪૧)

રાગ ઉપરનો.

માર્યાં શબદોના બાંણુ (૨)

શબદને બાંણુ હૃદય વીંધીયું હેજી, —ટેક

હારે તીર તાકીને છોડીયું હેજી, વાગ્યું મને મનડાની માંચ (૨)

મુર્છારે આવી છે મનને હેજી, ભુલ્યો સંસાર ત્યાંચ (૨)

શબદને—૧

છુટી ગઈરે મન કલ્પના હેજી, થયો પીંડમાં પ્રકાશ (૨)

હું ને માંરે મટી ગયું હેજી, સ્વામી સર્વા રે વાસ (૨)

શબદને—૨

સુરતી ચાલીરે સીધે મારગે હેજી, સુન્ય શીખરની માંહી (૨)

સત નામે સ્થીરતા થઈ હેજી, ખીજો દીસે નાંહી (૨)

શબદને—૩

લુણ પુતળી સાગરમાં મળી હેજી, સરીતા સીંધુમાં સમાય (૨)
 મન મહાપદમાં ગળી ગયું હેજી, જ્યોતે જ્યોત મીલાય (૨)
 શબદને—૪

ભાવ સ્વામીની દયા થઈ હેજી, ભેટયા ગુરૂ ભગવાન (૨)
 ચીન્તા ચુનીલાલની મટી હેજી, દીધું અભય વરદાન (૨)
 શબદને ખાંણે હૃદય વીંધીયું હેજી—૫

(૪૨)

રાગ ઉપરનો.

હંસા કાયાની ગાડીરે, આતો કારમી હેજી
 ગાડી અનગડ કહેવાય, (૨) ગાડીનો કારીગર ન્યારો વસે હેજી
 ખાવન ખારોરે પરખાય (૨)
 ગાડીરે ચલાવી અનુભવ દેસમાં હેજી—ટેક.
 હંસા નવરે નાડો ધોરી નદીઓ હેજી, તેમાં ત્રણ શ્રેષ્ઠ ગણાય (૨)
 ઇંગલા પીંગલા ને સુખમણા હેજી
 તેના પુલરે બંધાય, (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૧
 હંસા શાનની સડકો ચોડીયો હેજી
 સુરતા નુરતા બે તાર (૨) શ્વાસાના સલેપાટ પાથર્યા હેજી
 સુન્ય સીખર મોઝાર, (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૨
 હંસા ખટચક સ્ટેશન રચ્યાં હેજી
 તાર માસ્તર તેણે ઠામ (૨) નવ દ્વારે નવ બંગલી બની હેજી
 હસમો સાહેબનો મુકામ (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૩

હંસા કર્મ ઇંદ્રીયો, પોટર બની હેજી
જ્ઞાન ઇંદ્રીયો સીપાઈ (૨) ચેતન નાયક ચોકી કરે હેજી
સતના સાંધા મેલાય (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૪

હંસા અદલ શબ્દ ઘંટ વાગીયો હેજી
જ્ઞાન ટીકીટ થાય (૨) સદગુરૂ ટીકીટ આપતા હેજી
ગાફલ હોય તે અથડાય (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૫

હંસા મનરે ધૂધવર ગાડી હાંકતા હેજી
ખુદી ગાડી લે તપાસ (૨) પ્રેમના પીસવા પલ વાગતા હેજી
નેક નેજા ઉડે રે આકાશ (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૬

હંસા જીવ શીવ વેહેપારી ગાડીએ ઉતર્યા હેજી
કહું તેનો વેપાર (૨) પરવરતી વરી જીવરાજેને હેજી
જન્મ મરણ વારંવાર (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૭

હંસા શીવરાજે સત સંગ ઓરીયો હેજી
પરજ્યા નીરવરતી નાર (૨) સતીને સંગે સત લોક ચાલીયા હેજી
અમરાપુરની મોજાર (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૮

હંસા પાણીરે પવનનું ઇંજીન બન્યું હેજી
અન્નના કોયલા પુરાય (૨) ડબે ડબે દીવા બળે હેજી
જળ હળ જ્યોતો જણાય (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૯

હંસા ચૈતન્ય પુરૂષ આંદેશ આવીઆ હેજી
સત સાહેબનો પરકાશ (૨) મુનષાદેહીનો ડબો બડો હેજી
ગણાય પહેલો કલાસ (૨) ગાડીરે ચલાવી૦ ૧૦

હંસા અનુભવી પાસ મલ્યો હેજી
રોકનવાળા નહી કોય, (૨) ચુનીલાલ કહે ગાડી પારખો હેજી
જન્મ મરણ નવ હોય, (૨) ગાડી ચલાવી અનુભવ દેશ માં હેજી-૧૧

(૪૩)

ધોળ

આંખ્યો કેમ કુટી કેમ કુટી—એ રાગ

અગડો ના કરીએ ના કરીએ, નીત્ય ધ્યાન હરીનું ધરીએ
અગડો ના કરીએ—ટેક

સાખી—ગુરૂગોવીંદને એક રૂપ જાણી, ભીન્ન ભાવ પરહરીએ
પોતાના હોય તેને ત્યાગ ના કરીએ, પરનો વિશ્વાસના ધરીએ રે
અગડો—૧

સાખી—ગુરૂ વચનમાં વીશ્વાસ રાખી, આજ્ઞાને અનુસરીએ
નીતી ધર્મને કદીના તજીએ, વર્ણાશ્રમને વીસારીએ રે
અગડો—૨

સાખી—પરધર્મીનો ત્યાગ કરીને, સ્વધર્મને અચ્છરીએ
પોતે સુધરી નીજ કુટુંબ સુધારવું, સત્ય વચન ઉચ્છરીએ રે
અગડો—૩

સાખી—જેનો અધીકાર જેટલો હોયે, તેમ તેની સંગે વીચરીએ
તેથી અવળું કદી ના કરવું, નીરભય થઇને ફરીએ રે
અગડો—૪

સાખી-પોતાનો અધીકાર વીચારી, સામાને અનુસરીએ
એથી અવળું વરતન થાયતો, નીંદા પામીને મરીએ રે
અગડો ના—૫

સાખી-શાણાજનોને છે શીખામણ, સમજી ને ડગ ભરીએ
ચુનીલાલનું વેણ ચીત્તમાં લઇને, સદ્ગુરૂને વરીએ રે
અગડો ના કરીએ ના કરીએ. ૬

હોળી

(૪૪)

રાગ-મેહેતાજીરે સું મહીમુલ ખતાવું, ચાખો પછી ભાવ
જણાવું—એ રાગ.

અણુમોલીરે આજ અનોપમ ઓળી, રમી હરીવર સંગે હોળી
તરખોળીરે રંગ કેસુડાં, ઘોળી—રમી હરીવર—ટેક

જુલ;

પહેરી પચરંગી સાદી ઉમંગેરે, સજ્યા સદ્ગુણ શણગાર અંગેરે,
રમવા હેતે હરીવર સંગેરે, ચીતરંગીરે, પહેરી કસુંબલ ઓળી
રમી હરીવર સંગે હોળી—૧

જુલ:

ચાલી વંદ્રાવનની વાટેરે, ગંગા જીમનાં ત્રીવેણી ઘાટેરે,
વી-રામી અવધટ ઘાટેરે, જીગતીથીરે, ભ્રમર ગુફા કંઈ ખોળી,
રમી હરીવર સંગે હોળી—૨

ઝૂલ:

કરી સહગુરૂએ સાનરે, લાગ્યું સોહં શબ્દનું તાનરે,
ધ્યુનું નીર્મળ નયને ધ્યાનરે, સુરતાએ રે,
વાલમ લીધા ખોળી—રમી હરીવર સંગે હોળી-૩

ઝૂલ;

મને મળીઆ ત્યાં નીરગુણ નાથરે, વાલે હેતે ઝાલ્યો મમ હાથરે,
ચાલી રંગલર રમવા સાથેરે, પીચકારીરે,
મારી રંગમાં ખોળી—રમી હરીવર સંગે હોળી-૪

ઝૂલ:

બળ્યાં પુર્વ જનમનાં પાપરે, આશા તૃણા અન્ય સંતાપરે,
ટળ્યા ત્રીવીધી કેરા તાપરે, અંપલાવીરે,
કામ કોધાદીક હોળી—રમી હરીવર સંગે હોળી-૫

ઝૂલ:

મને સહગુરૂ સમરથ મળીઆરે, મારા મનના મનોરથ ફળીયારે
ફેરા લખ ચોરાસીના ટળીઆરે, ચુનીલાલે રે,
ચીત્તવૃત્તી રંગ રોળી—રમી હરીવર સંગે હોળી-૬

(૪૫)

હું મસ્તાની પ્રેમની, મને કોઈના છોડારે—એ રાગ.

હું લજ્જુ ગુરૂ લાવને, લજ્જુ દયાનીધાનને
અરે, મને શીદ સતાવોરે, આડા સઉ સાને આવોરે. હું લજ્જુ ગુરૂ. ટેક

દીન દાસ છું, વીશ્વાવાસે છું, આડે શાને આવોરે, (૨)
 લજ્જા ભાવને, દયોને લાવને, સહુ ગુણ ગાવોરે (૨) હું ભજુ. ૧
 ગુરૂ જ્ઞાનથી, માનો જ્ઞાનથી, દીલ દોષ ન લાવોરે, (૨)
 વખત જાય, નહીં મનાય, પછી પસ્તાવોરે. હું ભજુ ગુરૂ. ૨
 નીરદોષને, તજ રોષને, **ખામોસી ખાવોરે**
 વીચારીને, સંભાળીને, દયોને સર્વે લાવોરે. હું ભજુ ગુરૂ. ૩
 ગુરૂ યોધને, કંઈ શોધને, નથી કોઈનો દાવોરે,
 તજ કામને, ભજુ નામને, ગુરૂ શબ્દ સાવોરે. હું ભજુ ગુરૂ. ૪
 કંગાલ **ચુનીલાલ** પર, ગુરૂ દયા લાવો રે,
 દયાળ છે, પ્રતીપાળ છે, ભાવ વારે આવોરે
 હું ભજુ ગુરૂ ભાવને, ભજુ દયાનીધાનને. ૫

(૪૬)

હું મસ્તાની પ્રેમની, મને કોઈના છોડોરે—એ રાગ.

હું ભાવથી ગુરૂ ભાવની, સનમુખ આવુંરે
 તન મનને, સાંપી ધનને, હવે ગુણ ગાવુંરે—હું ભાવથી ગુરૂ ભાવની
 —ટેક.

તજ જગતને થઈ ભગતને, કીંકર કા'વુંરે (૨)
 નીજ તનમાં, સહુજનમાં, ભાવ નામ ઠાવુંરે (૨) હું ભાવથી. ૧
 તે પામીને દુઃખ વામીને, હવે કંઈ ન જાવુંરે (૨)
 ગુરૂ મેરથી, અતી લેરથી, આનંદ થાવુંરે (૨) હું ભાવથી. ૨
 વીવેકથી ગુરૂ ટેકથી, માંડે શીર ઝુકાવુંરે, (૨)

સહુ કંદને, તજી કંદને, સતમાં સમાવુંરે (૨) હું ભાવથી. ૩
 સહુ આશને, તજી પાસને, બીજી ઉરના લાવુંરે (૨)
 ગુરરાજ છો, શીરતાજ છો, હવે શું દરસાવુંરે (૨) હું ભાવથી. ૪
 ભાવ સ્વામીને, શીર નામીને, પાદપદ્મ સાવુંરે. (૨)
 હું બાળ ચુનીલાલ, આજ્ઞા શીર ચડાવુંરે (૨)
 હું ભાવથી ગુર ભાવની, સનમુખ આવુંરે. ૫

(૪૭)

ભજન (ચાખખો)

કર્મ કરી સુરે કમાયો, વીચારી જીવો કર્મ કરી સુરે કમાયો
 નાહી ધોઈને તું નીત્ય આદરે છે, પંથી જેમ પંથ પળાયો
 જાગીને જો તું પોત તારૂં પીછને, કોણુ ચોનીનો તું જાયો
 વીચારી—૧

પુર્વ જોતાં તારે કર્મ કાંઈ નોતાં, કયાંથી કર્મ લેઈ આવ્યો
 પાછો વળીને તું કેમ નથી પેખતો, પરખ વીના પુરો પીડાયો
 વીચારી જીવો—૨

સુલ અસુલ કર્મ જાણુને, જાળ છે, જીવ તે જાળમાં બંધાયો
 જીગતે જાળથી કોઈ નીકળી શકે નહી, પ્રહ્લાથી હોય જો સવાયો
 વીચારી જીવો—૩

પાછો વળે તો તરત પાર પામે, ને છુટે તે કર્મના બંધાયો
 ચુનીલાલ સદગુરૂ નામને સંભાળતાં, ગરવો લયો તે ઘર પાયો
 વીચારી જીવો કર્મ કરી સુરે કમાયો—૪

૯૯

(૪૮)

ભજન

સમજણની વાત છે ન્યારીરે, વીરા મારા સમજણની વાત છે
ન્યારી. ટેક

સાકર ને મીઠાની પુતળી બનાવી, એતો બંન્ને રૂપાળી છે નારી
સમજી અણસમજીમાં ફેર ઘણો છે, એક ગળી લાગે ને એક ખારીરે

વીરા મારા સમજણ ૧

રોગી માણસને પથથ ઘણી પાળવી, વણ રોગીતો વસ્તુ ખાય સારી
કર્મ કાન્ડવાળા એતો રોગી સરવે જાણવા,

અનુભવી વૈદથી તો રોગ રહ્યો હારીરે-વીરા મારા સમજણ ૨
જ્ઞાની સંગાતે વીવાદ ઘણો કરીએ, અજ્ઞાનીથી બેસીએ હારી;
ચૈતન્ય મુકીને જઠ શું પૂજે

લેદ ભૂદયો તે તો સાનો લેખ ધારીરે-વીરા મારા સમજણ ૩
સતનામ એક છે ને બીજી અવીવેક છે, સદગુરૂ પર જાઉં હું વારી
નામ નીરાંત બાપુ દ્રઢ કરીને ધારજે

દેવળમાં તો પાર ઉતારીરે-વીરા મારા સમજણની વાત છે ન્યારી ૪

(૪૯)

ભજન

પંડીતે ખેલ બગાડ્યો, આ જીવનો પંડીતે ખેલ બગાડ્યો.
સદગુરૂને દયા આવીતે કાઢ્યો, આ જીવનો પંડીતે ખેલ બગાડ્યો-ટે
કરમા ધરમી તો બે મારગ કીધા, પાપ પુણ્યરૂપી ભ્રમને જગાડ્યો

મરવા અવતરવાની દોરી ગળે બાંધી-પછી લેપ ચોરાસી ઢાલ
બગાડયો. આ જીવનો પંડીતે ખેલ બગાડયો-૧
અંધારામાં લુટવાની બીક લગાડી, અને મધરાતે જઈને જગાડયો
જાગતો હોયતો કોઈને પુછી જીવે, જાંણી જોઈને કુવામાં ઠેલી પાડયો

આ જીવનો પંડીતે ખેલ બગાડયો-૨
રાજ કરવાને કાજ તપ કરે, તેં તો પંચાગની ધુણી તપાડયો,
સંસય રૂપી મરકટને ગંધેડે બેસાડી, પેલા દાદુરને ઘેરઘેર નચાડયો

આ જીવનો પંડીતે ખેલ બગાડયો-૩
સુરજ પ્રતીબીંબ, બિંબ નહિ દીસે, થડ મુકીને ડાળે વળગાડયો
બાપુ સાહેબ કહે સતનામ સમજ્યો,

તેને પંથમાં ન આવે આડી વાડયો, આ જીવનો પંડીતે ખેલ
બગાડયો-૪

(૫૦)

રાગ પરજીઓ.

સખી અમેરે પંખીડાં પરમ ધામનાં
ઉડા વ્યોમનાં વીહારીજો

ઉડતાંએ અલખ પ્રકાશમાં

પાંખ પ્રેમની પ્રસારીજો-અમેરે પંખીડાં-૧

સખી છાયા ભૂમીને સ્પર્સે નહિ,

ગતી પરીમીત પારજો

જન્મ મરણ, નહી અમ દેશમાં

નહી ખ્યાસકે અહારને—અમેરે પંખીડાં પરમ ધામનાં-૨
સખી રસોથી પ્રહ્ન જ્યાં પુરણ ભર્યો

એજ અમ તણે પ્રદેશને
ત્યાંથી આવ્યાંતાં, તવ કારણે

કહેવા સત્ય આ સંદેસને—અમેરે પંખીડાં-૩
સખી ઉડીએ અમારા હવે ધામમાં

આપી તમને એંધાણને
આવો તો ત્યાં ખુશીથી આવને
પુછી પુરણ પીછાંણને, અમેરે પંખીડાં પરમ ધામનાં-૪
સખી સુન્ય શીખર, રંગ મહેલમાં

નહી ટાઢ અગર તાપને
રહે છે જ્યાં અમીઘર રાજવી.
ત્યાંજ આપણે મેળાપને—અમેરે પંખીડાં પરમ-૫
સખી ચુનીલાલ-કરગરીને વીનવે

સંતો કહ્યું માફ માનને
ભાવદા ગુરૂની શાનમાં
સુરતા હમેશાંની રાખને—અમેરે પંખીડાં પરમ ધામનાં-૬

(૫૨)

પરજીઓ.

અમેરે પંથી પરમ ધામનાં; ફરીએ આત્મ સ્વરૂપરે
આત્મ સ્વરૂપે મહાલતાં, બનીએ તદ્દરૂપરે
અમેરે પંથી પરમ ધામનાં—ટેક.

હર્ષ શોક અમને નથી, નથી રાગ અને દ્વેષરે
 જન્મ મરણ પણ છે નહી, લીધો સાધકનો વેષરે—અમેરે—૧
 કામ ક્રોધ અમને નથી, નથી પુણ્ય અને પાપરે
 સ્વર્ગ નર્ક પણ છે નહીં અમે આપેજ આપરે—અમેરે—૨
 શ્રોતા વક્તાએ અમે નથી, નથી બંધ અને મોક્ષરે,
 સદ્ગુણે સમજાવીયું, જે કંઈ છે અપરોક્ષ રે—અમેરે—૩
 જીવ અને શીવ છે નહી, નથી દ્વંદ્વ અને દુઃખ રે,
 દ્વૈતા દ્વૈત દીસે નહી, અધિષ્ઠાને છે સુખ રે—અમેરે—૪
 આશા ને તૃષ્ણા ઉડી ગઈ, નહી ઇચ્છા લવ લેસ રે
 વાસનાઓ વીરમે જહાં, ત્યાં કીધો પરવેસ રે—અમેરે—૫
 બાહ્ય ભીતર ભરપુર છે, સચરાચર માંહી વાસ રે,
 જડ ચૈતનના જોગથી, થયો વાણી વીલાસ રે—અમેરે—૬
 પુરણાનંદ પ્રકાશીયો, મન વાણીથી પાર રે,
 ચુનીલાલ સદ્ગુણે સેવતાં, સતનામ નીરાધાર રે—
 અમેરે પંથી પરમ ધામનાં—૭

(પર)

ભજન

ગુરુએ બગડેલો મનખો સુધારીયો—એ રાગ.
 ગુરુએ જીવન માંડે સુધારીયું,
 લવ સીંધુથી નાવ માંડે તારીયું હેજી—
 ગુરુએ શબ્દે કીધી શાન, મુને થયું માંડે ભાન,
 વાલે દીધું અભયદાન, સુરતા સુન્યમાં જઈ ઠરી હેજી. ગુરુ ૧

ગુરૂએ સમજાવ્યો સાર, ટાળ્યા મનના વીકાર,
 પામ્યો પદ પરાપાર, જન્મ મરણ જમ ભય ટાળ્યો હેજી. ગુરૂ ૨
 ગુરૂએ નામનો આપ્યો બોધ, ટાળ્યો અંતરથી ક્રોધ,
 છટ્યો સઘળો વીરોધ, દૈત ભાવ મારો છોડાવીયો હેજી ગુરૂ ૩
 સુન્ય શીખરની માંહય, સાહેબ નીરખ્યા છે ત્યાંય,
 ઝાલી સદગુરૂએ બાંહય, સદગુરૂ સંતને સેવતાં હેજી. ગુરૂ ૪
 સદગુરૂ ભાવનો પરતાપ, ઓળખ્યા આપમાં વ્યાપ,
 ટાળ્યાં પુન્ય અને પાપ, ચુનીલાલ ગુરૂ ગુણ ગાય છે હેજી.
 ગુરૂએ જીવન માં સુધારીયું. ૫

(૫૩)

તેરી કળા નવ જાણી મેરે દાતા—એ રાગ.

સાચી રેણી રાખો મારા સંતો, સાચી રહેણી રાખો હેજી—ટેક
 રહેણી વીનાની ભક્તી કરે તે, કથની કથે છે લાખો હેજી—

એ ભક્તિ તારે કામ ન આવે (૨) સાને ખોટું ભાખો મારા સંતો

સાચી રહેણી રાખો હેજી—૧

ઉંડો કુવોને ડોલચી કાંણી, નીરને કેમ કરી ચાખો હેજી;

મહેનત તારી જાશે, અકારત (૨) ભૂલને કાઢી નાંખો. મારા સંતો

સાચી રહેણી—૨

કાંણું નાવ મધ્ય દરીએ મેલી, નીર ઉલ્લેચનારા રાખો હેજી.

તોયં નાવ એ તીરે નહી પોચે, (૨) ઉલટો થાશે સાખો. મારા સંતો

સાચી રહેણી—૩

રહેણીમાં રહી સદગુરુને સેવો, સત્ય વચન મુખ ભાખો હેલ.
કહે ચુનીલાલ ગુરુ પરતાપે, સદા રહીશ તું તો આખો. મારા સંતો
સાચી રહેણી રાખો હેલ—૪

(૫૪)

રાગ ઉપરનો.

પુરણ પદ નીરવાંણી મેરે સંતો, પુરણ પદ નીરવાંણી હેલ—ટેક
સદગુરુ મળે ત્યારે શાન બતાવેને, ઓળખાવે એધાણીરેલ.
મનવાણીમાં જે નવ આવે (૨) તે પદ લેવું છાણી મેરે સંતો
પુરણ પદ નીરવાંણી હેલ—૧

બાહર વૃત્તીને પાછી રે વાળી, અંતર ખોળે પ્રેમ આંણીરેલ.
બૂલ મટાડીને ભક્તિમાં ભળતાં (૨) મટસે ચોરાસીની ખાણી
મેરે સંતો—પુરણ પદ—૨

તરણાને ઓથે ડુંગર રહ્યો છે તેમ, તુજમાં પુરૂષ પુરાણી રેલ
બીલ આશા સઘળી નીવારે (૨) તે વસ્તુ લેસે પીછાંણી મેરે સંતો
પુરણ પદ—૩

સદગુરુ સાચા નહી મળે તો, પીલાસો અવળી ઘાંણીરેલ.
કહે ચુનીલાલ સદગુરુ સેવી, એ પદને લ્યો જાંણી મેરે સંતો
પુરણ પદ નીરવાંણી હેલ—૪

(૫૫)

લજન.

મારી આતમના ઓધાર, ભરમણા ભાગો—એ રાગ.
સદગુરૂ સેવો, તમે ભાવે નર ને નાર.

અવસર આવ્યો, માટે લજ ભાવે કીરતાર હેજી—
મનુષ્ય દેહ માહા માંઘો મળીઓ, તે તો એજે જાય,
અવસર આવો ફરી નહી આવે, પુરો પસ્તાવો થાય;
માટે ચેતો, ભાઈ લજન કરો એકતાર સદગુરૂ સેવો
તમે ભાવે નર ને નાર—૧

આ લવની ભૂલવણી ભારી, માયામાં મલકાય,
અંત સમે તારે કામ ન આવે, શાને ગોથાં ખાય,
જીકું જાણી, કરો સદગુરૂ શબ્દ વીચાર સદગુરૂ સેવો
તમે ભાવે નર ને નાર—૨

જીકું તે કદી સાચું ન થાયે, જીકું રહેશે જીકું,
સતગુરૂ વીના સત્યને ભૂલ્યો, તેથી પેકું કુંકું,
સમજી શાણા, તમે નીરખો બાવન બાહાર સદગુરૂ સેવો
તમે ભાવે નર ને નાર—૩

જેને સાચા સદગુરૂ મળીઆ, તે પામ્યા લવ પાર,
સુરતા નામની સંગે વરી છે, થઈ રહ્યો જય જયકાર,
ચુનીલાલે ભાઈ સત સમજાવ્યો સાર સદગુરૂ સેવો
તમે ભાવે નર ને નાર. અવસર આવ્યો

માટે લજ ભાવે કીરતાર હેજી—૪

(૫૬)

રાગ ઉપરનો.

સદગુરૂ મળીઆ, મારાં જોડ્યાં હૃદય કમાડ,
 સંસય ટળીઆ, હવે છૂટી માયા આડ હેજી—
 આવાગવનની આંટી ટુટી, છુટી બ્રાન્તી તમામ.
 સચરાચરમાં સભર ભરેલું, નીરખ્યું નૈતમ નામ,
 પાર પરાની, મેં દરસ્યું પદ નીરવાણુ સદગુરૂ મળીઆ

મારાં જોડ્યાં હૃદય કમાડ સંસય ટળીઆ—૧
 સુરતા સમાણી સુન્યમારે, જ્યાં અનુભવીનો દેસ
 વીના વસ્તીનું ઠામ છે ત્યાં, ના કરે પવન પ્રવેસ.
 તે ભોમીમાં, ભાઈ પ્રગટ થયો છે ભાણુ—સદગુરૂ મળીઆ

મારાં જોડ્યાં હૃદય કમાડ—૨
 તીમર સરવે ટળી ગયુંને, પુરણુ થયો પ્રકાશ,
 હું, તું, તે, નવ સંભવે, ભાઈ ટુટયા આસા પાસ;
 નખ શીખ પોતે, છે વ્યાપીક અનુભવ ખાણુ—સદગુરૂ મળીઆ.

મારાં જોડ્યાં—૩
 મનવાંણી પોચે નહીને, ધ્યાને નવ ધરાય,
 સદગુરૂ દેવની દયા થકી, ભાઈએ પદ તો ઓળખાય,
 ચુનીલાલે, નીજ અનુભવ કર્યો જાણુ, સદગુરૂ મળીઆ
 મારાં જોડ્યાં હૃદય કમાડ સંસય ટળીઆ,

હવે છૂટી માયા આડ હેજી—૪

(૫૭)
આરતી.

જય સૃષ્ટી કરતા, પ્રભૂ (૨) સંકટ ભવ દુઃખ હરતા (૨)

વીશ્વતણા ભરતા.....જય જય જય ગુરૂદેવ—૧

સૃષ્ટી નીયમ સાક્ષાત, નીરખી આનંદ પ્રભૂ (૨)

જગ કરતા પ્રભૂ જાણી (૨) પ્રેમ થકી વંદુ.

જય જય જય ગુરૂદેવ—૨

અકળ કળા ન કળાય, કરુણામય તારી—પ્રભૂ (૨)

હયા કરી મુજ દીનને (૨) મતી આપો સારી.

જય જય જય—૩

પ્રભૂ છો પરમ કૃપાળ, કાર્ય સફળ કરસો—પ્રભૂ (૨)

સંરક્ષણ કરી મારાં (૨) કષ્ટ સકળ હરસો.

જય જય જય—૪

આઠે પહોર પરમેશ, ગુરૂપદને વંદુ—પ્રભૂ (૨)

સત કર્મો કરવાને (૨) વીધી હું આરંભુ.

જય જય જય—૫

સદાચાર એ મુખ્ય, છે ભક્તિ તારી—પ્રભૂ (૨)

તમપર દ્રઢ શ્રદ્ધાથી (૨) વૃત્તિ રહો મારી.

જય જય જય ગુરૂદેવ—૬

હયા ધર્મદુઃ મુળ, એ નીશ્ચય માનું—પ્રભૂ (૨)

સદા મુધર્મા ચરણે (૨) રહો નીત્યે ચાતું.

જય જય જય ગુરૂદેવ—૭

ચુનીલાલ કરે પ્રણામ, ધ્યાન ધરી ચીત્તે પ્રભૂ (૨)
મંગળ કાર્ય કરાવો (૨) મુજ હસ્તે નીત્યે.

જય જય જય ગુરૂદેવ—૮

(૫૮)

આરતી.

જય સતગુરૂ દેવા, પ્રભૂ જય સતગુરૂ દેવા.

આરતી પ્રેમે ઉતારું, દરસન સુખ લેવા જય જય જય

ગુરૂ દેવા ૧

અખીલ બ્રહ્માંડ નીપાવ્યાં, આપની નીજ માયા

દયા દ્રષ્ટીથી નીહાળો, અવીચળ પદ પાયા—જય જય ૨

લકત કારણ ભગવાન, અવતાર તો ધરતા

અસુરને સંહારી, લકતને સુખ કરતા—જય જય ૩

વેદ વર્ણન કરી શકે નહીં, રંક મતી મહારી

હોઈ કર જોડી વંદુ તન મન ઓવારી—જય જય ૪

સંસાર સમુદ્રની માંચ, ખુડતો ઉગાર્યો

નામને નાવે ચઢાવી, લવસાગર તાર્યો—જય જય ૫

હરી ગુરૂ ભાવે ભેટયા, સેવક નીજ જાણી

ચુનીલાલ મહેતા ગાવે, આરતી ઉલટ આંખી

જય જય જય ગુરૂદેવા ૬

(૫૯)
આરતી.

જય અંતરજામી પ્રભુ જય અંતરજામી
 આરતી કંઠે ઉમંગે (૨) સચરાચર સ્વામી જય-ટેક ૧
 સ્થુળ સુક્ષ્મના જોગે, ચૈતન્ય પદ પાવે
 અકળ કળા માંહી આપ ખીરાજો, અનુભવી જન પાવે-જય ૨
 પરાપાર પરીબ્રહ્મ ખીરાજો, સૌને દીલ વસીયા
 પ્રેમ તણા છે ખ્યારા, દીસો રંગ રસીઆ-જય જય-૩
 જાગ્રત સ્વપ્ન સસોપતી, તુરીયા તીત કહાવો
 સરવેના સાક્ષીરૂપે, લકતીથી ફળ પાવો-જય જય-૪
 હે હરી હરકત હરજો, કરૂણા બહુ કરજો
 અભય કીરણ આદરજો, ઉર અરજી ધરજો-જય જય-૫
ચુનીલાલ નીજ નામે, સુરતા લાગી છે
 ડાકોર ગામ નિવાસી, લકતી માગી છે
 જય જય જય ગુરૂદેવ—૬

(૬૦)

થાળ—રાગ ધોળ.

આજ સખી મુજ મંદીરે, સદગુરૂ આવ્યા.
 સાથે સંત હરીજનો, ભાથે તેડીરે લાવ્યા.
 બાજઠ ઢાળ્યો ચોકમાં, પ્રભૂ પધરાવ્યા.
 તેલ કેલેલ મરઢન કરી, હેતે નવરાવ્યા.
 પીતાંબર પહેરી પાટલે, પુરૂસોત્તમજી પધાર્યા.

શીતળ જળ ઝારી ધરી, આનંદ વધાર્યા.
 કંચન થાળમાં ભાવથી, સામગ્રી લાવી.
 લાડુ પુરી દુધ પીરસી, વાલાને ધરાવી.
 લજ્યાં તજ્યાં ભલી ભાતનાં, સુદ્ધ શાક ધરાવ્યું.
 અલખેલાજી આરોગજો, દાળ ને ભાત લાવું
 રૂંચી હોય જેહની, તેહ માગીને લેજો
 ખાંડ મોઘું હોય તો, મારા સમ કેહેજો
 આચમન કરી અલખેલડા, ઉઠો અંતરજમી.
 ખીંટી બનાવું પાનની, આરોગો બહુ નામી.
 ચીત્ત પ્રસાદી દાસને, દયા કરીને દેજો.
 ચુનીલાલના ઉરમાં, વાલા નીસદીન રેજો

(૬૧)

થાળ.

જીવજી આવો જમવાને, રમશું રંગ ભરી રમવાને રે હો
 અલખેલા છેલ છબીલા છોગાળા. એ - રાગ.
 સત ગુરૂ સ્વામી આવ્યા છે, મારા તે મનને ભાવ્યા છે રે હો
 દીન બંધુ રામ રંગીલા રૂપાળા—ટેક.
 સોનાના પાટ ખીછાવ્યા છે, ઉપર થાળ ધરાવ્યા છે રે હો
 દીન બંધુ—૧
 લાડુ જલેખી પુરી છે, ખીરંજની સેર સારી છે રે હો
 દીન બંધુ રામ—૨

સેવ રોટલી કીધી છે, ભાત દાળ કઢી લીધી છે રે હો દીન—૩
 રીંગણાં પાપડી સુરતી છે, લજ્યાની મહી પુરતી છે રે હો—૪
 જળ જીમનાની ઝારી છે, દયો આચમન મંગળકારી છે રે હો—૫
 લવંગ સોપારી એલચી છે, પાનની બીડી કીધી છે રે હો—૬
 ચંદન પુષ્પના હાર ધરે, ચરણામૃતથી કામ સરે રે હો—૭
 મંગળ સુરતીના દરશન કરી, યુનીલાલની ત્યાં સુરતા

ઠરી રે હો. દીન અંધુ રામ રંગીલા રૂપાળા—૮

(૬૨)

થાળ.

જમો જમોને જીગદાધાર, જીગતે જમાડું—એ રાગ.
 મારા મનગમતા મહારાજ, મારે ઘેર આવોને;
 કરી રસોઈ બધી તૈયાર, દયા દીલ લાવોને—ટેક.
 મેં તો ઢાળ્યા સોનાના પાટ, ઉમંગ આણીને;
 મારા પ્રાણ તણા આધાર, સમર્થ જાણીને—૧
 દયો લાડુ બન્યા છે સાર, સાકર વાળારે;
 શેવ રોટલી છે તૈયાર, નંદના લાલારે—૨
 બરછી પેંડાને કોપરાપાક, ખાખાં ખાવાને;
 સુતરફેણી ને સાથે શાક, પીરશું માવાને—૩
 કેરી કેરો બન્યો આચાર, કાચલી કાકડ છે;
 દયો રાયતું છે તૈયાર, ઉપર પાપડ છે—૪
 દયોને આચમન જીગદાધાર, નીર્મળ જળ ટાઢાં;
 આપું મુખવાસે સોપારી પાન, ગંગેરી ઘાડાં—૫

સીત પરસાદી મહારાજ, આપો નંદલાલા;
ઇચ્છે મહેતા ચુનીલાલ તે ડાકેરવાળા—૬

(૬૩)

થાળ.

આલો સખી જુમનાં રેહો નાહાવા—એ રાગ.
લોજન કરજો રે હો વહાલા, પ્રેમે પીરશું નંદના લાલા—લોજન ૧
શીખંડ પુરી છે બહુ સારી, બરણી પેંડા માવા ધારી—લોજન ૨
શેવ પરસુરીની હો કીધી, ઉપર ધારા ઘીની કીધી—લોજન ૩
પુરણ પોળી જાતે કીધી, તેતો મારે વહાલે માગી લીધી—લોજન ૪
ખીરંજ જોડે દુધ ખુબ પીજો, વધુજોઈ એતો માગી લેજો—લોજન ૫
શાક બહુ તરેહ તરેહનાં લીધાં, લજ્યાં રતાળુનાં કીધાં—લોજન ૬
ભાત સુખવેલનો ભાવથી લીધો, દાળમાં છુંક લવંગનો દીધો. ૭
વાવલાં ઢોળું ઉભી રહીને, મગન થઈ છું દરશન લઈને—લોજન ૮
મુરતી મનમાં રે હો ધારી, નેત્રે ભરીને લીધા નીહાળી—લોજન ૯
દાસ ચુનીલાલ નારે હો સ્વામી, ભાવે લેટયા

અંતરજામી—લોજન ૧૦

(૬૪)

રાગ થાળ

લોજનીયાં મન ભાવતાં દ્યોને માવા—એ રાગ.
જમવા આવો સામળા રસ ભરીઆ—ટેક.
સોના થાળી મેં અજવાળી, પાટલા બન્ને જોડે ઢાળી;

- દેગડી પાણીની નહીં મેલું ખાલી રે—જમવાને. ૧
- દુધપાક ને પુરી સારી, ભાવ કરીને જમો મોરારી;
સારી શોભે છે માવાની ઘારી રે—જમવાને. ૨
- શાક રાઈતાં તરેહ તરેહનાં, ઢાળ ભાતને કઢી બનેલાં;
પાપડ કાચલી બન્ને તળેલાં રે—જમવાને. ૩
- સામી ખેસી વાવલ ઢાળું, જમતાં પ્રભુનું મુખડું ન્યાળું;
શામળીયાનું સ્વરૂપ લાગે વાલુંરે—જમવાને. ૪
- આછમન લીધું મંગળકારી, મુખવાસ આપુ પાન સોપારી;
ઢાસ ચુનીલાલ તમ પર જાય વારી રે—જમવાને. ૫

(૬૫)

રાગ-ઉંચ પ્રભાત.

(મુખ દુઃખ મનમાં ના લાવીએ.—એ રાગ,

- મત સંગત કરો ભાવથી, તજો કપટનાં કામ;
લક્તી કરોરે ભગવાનની, જપો જીવ્યાએ રામ—સત સંગત-ટેક
વાલ્મીકીજીને સત સંગથી, મળ્યું ઉલટું નામ;
ઉંચ ગતી તે પામીઆ, થયું પુરણ કામ—સત સંગત ૧
- ધ્રુવજીએ બાળા વેશમાં, તજ્યું ઘરને રે ગામ;
નારદજીના સંગથી પામ્યા અવીચળ ધામ—સત સંગત ૨
- મહીમાં મોટો છે રે નામનો, સમજે સંત સુબાણ;
સમજે તે હરીમાં સમે, વેદ વચન પ્રમાણ—સત સંગત ૩

જનમ મરણ દુઃખ ટાળવા, કરો સંતનો સંગ;
 લક્ષ ચોરાશી લખવું મટે, ચઢે લક્તીનો રંગ-સત સંગત ૪
 હરી ગુરૂ સંતને સેવીએ, તો તો થઈએ નીહાલ;
 ત્રીવીધ તાપટળી જશે, સત્ય કહે ચુનીલાલ-સત સંગત ૫

(૬૬)

રાગ પ્રભાત—(જળ કમળ છોડી જાને ખાળા)—એ રાગ.

સત ગુરૂની સેવા કરી લે, માન કહું તું માફ રે;
 સેહેજે ભવસાગરમાં તરી લે, લહું થાશે તાફ રે—ટેક.
 મનુષ્યા દેહીનો લહાવો લેવો, રામ ભજન કર ભાવે રે;
 વણુશી જાતાં વાર ના લાગે, તને ખીજે શું સમજાવે રે—સતગુરૂ. ૧
 લક્ષ ચોરાશી કરતાં કરતાં, મનુષ્યા દેહી હાથ આંચે રે;
 હરીના ભજન વીના મુરખ મનવા, અવસર એજે
 ગુમાંચે રે—સતગુરૂ. ૨

કાળ ખડો શીર ઉપર તારે, તેનો ભય નથી ધરતો રે;
 મોહ જાળમાં ભુલ્યો અંધા, બુદ્ધો અભીમાન કરતો રે—સતગુરૂ. ૩
 મીથ્યા સુખને મોહી રહ્યો છું, કરતો માફ માફ રે;
 હરી સંગાથે હેત ન કીધું, અંતે થશે અંધાફ રે—સતગુરૂ. ૪
 માટે જન ચેતીને આલો, હરી ભજન કર ભાવે રે,
 ચુનીલાલ મહેતા ગુરૂ પરતાપે, અમરાપુરમાં જાવે રે—સતગુરૂ. ૫

(૬૭)

રાગ-પ્રભાત.

(જળ કમળ છોડી જાને ખાળા)-એ રાગ.

ગુરૂ વીનાનો ગોથાં ખાવે, મીથ્યાં ફાંફાં મારે રે;
 સત્ય સ્વરૂપ શોધી ના જોયું, મનુષ્યા જન્મ તું હારે રે-ટેક.
 કાશી, દ્વારકાં, હરદ્વાર કહીયે, ગંગા, જીમનાં નહાવે રે;
 ગંગાજીની કાવડ લઈને શ્રી વૈજનાથને ચઢાવે રે-ગુરૂ વીના. ૧
 સરવે તીરથ સંતોને ચરણે, તેની ગમ ના પાવે રે;
 મક્ષા મદીના હઝ કર આવે, હરહમ તસબી પ્રીતવે-ગુરૂ વીના. ૨
 પાંચે બખતકી નીમાઝ ગુજારે, કુલ કુલ અહ્લાહ જપાવે રે;
 રહેમ રહીમકુ સમજન નાંહી, મરઘી બકરી ખાવે રે-ગુરૂ વીના. ૩
 પાક દીલ કર મુરસદ ખોળે, સંત સંગતમાં આવે રે,
 હીંદુ મુસલમાન હોઉં દીન ભુલે, સતગુરૂ વીના ભરમાવે રે-ગુરૂ. ૪
 સાચું તીરથ કીધું ખોડાણે, રણછોડજી ઘેર આવે રે;
 ચુનીલાલ મહેતા કહે કરજોડી, એવી લહે લાવે રે-ગુરૂ વીના. ૫

(૬૮)

રાગ દુપદ.

ભકતી કર મન ભવ દુઃખ દુર પળે, ગુણ ગા ખુબ ખુલ્લે ઉંચે ગળે;
 સત સત જીગમાં તપ જીગ ખીળે, પ્રભુપદ સેવા ત્રેતા જીગ ત્રીજે;
 કળીમાં નામથી મોક્ષ મળે—ભકતી. ૧
 નીરગુણ સીરગુણથી છે ન્યાય, ગુરૂ ભાવથી મન માન્યું માયું;
 સંસે સઘળા દુર ટળે—ભકતી. ૨

સરવેમાં વ્યાપી કે સરવેથી ન્યારું, એક રૂપ ગણ્યું તારું તે મારું;
 ન્યારે સુરતા ગુરૂ થરણે વળે—લકતી. ૩
ચુનીલાલ મગનલાલ છે મહેતા, તરવાડી મેવાડા ડાકોર રહેતા;
 યજુરવેદમાં સાખા મળે—લકતી. ૪

(૬૯)

રાગ ઉપરનો.

મન લજ કે સારંગપાણીને, પાણીને નીરવાણીને—મન—ટેક.
 સત ગુરૂ સમર્થ મુજને મળીયા, સંસે તાપ ત્રિવીધીના ટળીયા;
 નરખ્યું નામ નીરવાણીને—મન. ૧
 સીતારામ લક્ષ્મણ ભરત શત્રુઘ્ન, લકિત જોઈ થયું પરસન મન;
 સ્વયંભુ સત રૂપા રાણીને—મન. ૨
 લકતીથી અધીક પદારથ નાહી, ભગવાન વસે છે લકતની માંહી;
 મટી જાય ચારે ખાણીને મન. ૩
 ડાકોર માંહી વસે દાસ તારો **ચુનીલાલ** મહેતા યજુરવેદ વારો;
 તરવાડી મેવાડો જાણીને—મન. ૪
 મગનલાલ મહેતા પીતાશ્રી મારા, અતી ઉપકાર સા ગુણ ગાઉં તારા;
ચુનીલાલ પર દયા આણીને—મન. ૫

(૭૦)

ભજન.

મન વાણીઆ રે તેં વણજ કરી ના જાણી
 કુડ કપડ જે ચેલકાંને અંતર ડાંડી પોલી

પાપ પુન્યનો પઈસો લઈને બેઠો હાટ માંડી
મન વાણીઆ રે—૧

રાતો પઈસો રોકડો લીધો ઓછા તોલે તોળે
લુણ હરામી વાણીઆ તું કળુ ના સાચુ બોલે
મન વાણીઆ રે—૨

ઘરમાં તારી કપટ શેઠાણી હાં, પલ પલમાં સત ચોરે
સગાં વાહલાં તારાં લુણ હરામી અમૃતમાં વીખ ઢોળે
મન વાણીઆ રે—૩

જળમાં તુંહી સ્થળમાં તુંહી ઘટ ઘટમાં તું બોલે
કહે કબીર સાહેબ સુણો ભાપ સાધુ ભવ સાગરમાં ડુલે
મન વાણીઆ રે તેં વણુજ કરી ના જાણી—૪

(૭૧)

સાખીઓ.

ચાર મળી ચોસટ ખીલી વીસ રહી કર જોડ

હમ તમ દોનું સરખા મલ્યાં, ખીલ્યાં સખત કરોડ.

અર્થ—બે માણસની આંખયો ચાર, દાંત ચોસઠ, વીસ હાથની આંગળીઓ, સાત કરોડ રૂવાં (એક માણસનાં સાડા ત્રણ કરોડ રૂવાં ગણાય છે) એટલે

ચાર આંખયો મળે એટલે હસવું આવે, આનંદ થાય એટલે બે હાથ જોડી નમસ્કાર કરે. આવી રીતે બન્ને જણ ભેગા થતાં આખા શરીરના રૂવાં (વાળ) પણ ખીલી ઉઠે છે.

કોયડો

હમ આવે તુમારે લીએ, તુમ મત આવો હમારે લીએ.
જો તુમ આવો હમારે લીએ, તો બહાર બહા હે તુમારે લીએ.

દ્રષ્ટાંત તરીકે

મછીમાર મછીને કહે છે કે, હું તારે માટે આવ્યો છું, પણ તું મારે માટે આવીશ નહીં. જો તું મારે માટે આવી જાળમાં ફસાઈશ તો હું તારે માટે બાહાર ઉભેલો જ છું.

—જ્ઞાનીનો અર્થ, જ્ઞાન રીતે સીદ્ધાંત—

સદગુરુ કહે છે કે હમે જગતના જીવોને ચેતાવવા આવ્યા છીએ, પણ હે જગતના મનુષ્યો તમો તમારે જ્ઞાન મેળવવું હોય તો આવો, નકામા આવશો નહીં, અને જો નકામા આવશો તો તમારે માટે કાળ તૈયાર ઉભો છે.

સાખીઓ.

અળકે કહું નર નીપટ નઠારા, ભાવ વીનાજે ભદવા,
દેવળ દેરાં ફરે ફટારા, ખોટી થઈને ખદવા;
દેવળ દેરાંનું અફળ પુજન, જીવ વીના કોણુ જાણે,
જ્ઞાનીનો સતસંગ તજીને, સું અળપો જળ પાણે. ૧
અરથ અછુના ભવમાં ભૂતા, એળે આયુષ ગુમાવે,
કુંભી પાક પડે તે નર, અંતે તેમાં સમાવે;
કેટલાક કાળ એમ નર્કમાં ભુકતા, લખ ચોરાસીનાંખે,
અનેકવાર અવતાર ધરીને, જુગજુગ યોની ઝાંખે. ૨

- જ્યું તલમાં તેલ છે, જ્યું ચક્રમકમાં આગ,
તેરા પ્રીતમ તુંજમાં, જાગી શકે તો જાગ્ય. ૩
- ઉંચ કુલ કીસ કાંમકો, જ્યાં નહીં હરીકો નામ,
તુલશી તાસેં સુખજ ભલો, જીસ સુખ હરીકો નામ. ૪
- હો હો તરકસ બાંધકર સળીકહાવે સુર,
કામ પડે જળ દેખીએ કીસકા સુખપર તુર. ૫
- પ્રેમ પીઆલા જે પીવે, શીશ દક્ષીણા દેય,
લોભી શીશ ના દઈ શકે, ને નામ પ્રેમકા લેય. ૬
- તીરથ ગયે એક ફળ, સંત મીલે ફળ ચાર
સદગુરૂ મળે અનેક ફળ, કહે કળીર વીચાર. ૭
- રૂપ રેખ જાકે નહીં; અધર ધરે નહીં દેહ,
ગગન મંડળ કે મધ્ય મેં, રહેતા પુરૂષ વીદેહ. ૮
- અંતર ચામી એકતું, આતમ કો આધાર,
જો તુમ છોડો હાથ કો, કોણ ઉતરે પાર. ૯
- લેને કો હરી નામ છે, દેને કો અન્ન દાન,
તરને કો આધીનતા, ખુડને કો અભીમાન. ૧૦
- એક શબ્દ ગુરૂ દેવકા, તામેં અનંત વીચાર,
પંડીત થાકે સુનીજના, વેદ ના પાવે પાર. ૧૧
- કર્મ ફાંસ છુટે નહીં, કોટી કરો ઉપાય,
સદગુરૂ મળે તો ઉગરે, નહીં તો પ્રલય જાય. ૧૨
- માંસ મછીયાં ખાત છે, સુરાપાન સે હેત,
તે નર નરકે જાય ગે, માતા પીતા સમેત. ૧૩

- માંસ મછીયાં ખાત હે, સુરા પાનસે હેત,
તે નર જહસે બાય કે, જેમ મુળાનું ખેત. ૧૪
- પાવ પુબાવે ખેઠકે, લખે માંસ મદ્દ હોય,
તીનકી દીક્ષા મુકતી નહી, કોટી નરક ફળ હોય. ૧૫
- તલ ભર માંસ ખાય કે, કોટી ગાયો દે દાન,
કાશી કરવત લઈ મરે, તોપણ નકં નીધાન. ૧૬
- બકરી પાલો ખાય છે, તેની કાઢે ખાલ,
જે બકરીને ખાય છે, તેનો કોણ હવાલ. ૧૭
- મરગી મુલ્લાં સે કહે, જખહ કરતે હે મોહી,
સાહેબ લેખાં માગસે, સંકટ પડેગા તોહી. ૧૮
- જેર કરકે જખહ કરે, મુખસે કહે હલાલ,
સાહેબ લેખા માગસે, તખ કોણ તરી હવાલ. ૧૯
- ગળા કાટી કલમા પઢે, કીયા હૈ કહે હલાલ,
સાહેબ લેખાં માગશે, તખહો કોણ હવાલ. ૨૦
- ગળા ગુસ્સેકા કાટીએ, મીઆં કાળકું માર,
જે પાંચેકુ વસ કરે, તો પાવે જરૂર દેહાર. ૨૧
- કહેતા હું કહી જાત હું, કહ્યા જો માન હમાર,
જીસકા ગળાતું કાટી હૈ, સો પ્રીર કટી તુમાર. ૨૨
- નર નારાયણ રૂપ હે, તુમત જાને દેહ,
જો સમજ તો સમજ લે ખલક પલકમાં ખેહ. ૨૩
- સંત સીદ્ધકી એક મતી, સંત માહા પરચંડ,
સીદ્ધ તારે તન આપના, સંત તારે નવ ખંડ. ૨૪

- માત પીતા સુત સ્ત્રી, બંધુ કુટુંબ કો જાન,
ગુરુ દરશન કો જાળ ચલે, એ અટકાવે આન. ૨૫
- પ્રેમી હુંદત મેં પ્રીરૂં, પ્રેમી મીલાના કોય,
પ્રેમી સેં પ્રેમી મીલે, તો ભક્તી દ્રઢ હોય. ૨૬
- જે ઘર પ્રેમ ન સંચરે, તે ઘર જાણુ મસાણુ,
જેવી ધમણુ લુહારની, શ્વાસ લે છે બીન પ્રાણુ. ૨૭
- પ્રેમ વીના ધીરજ નહી, વીરહ વીના વૈરાગ્ય,
સદગુરુ વીના મટે નહી, મન મનસાનો ડાઘ. ૨૮
- જ્યારે હું હતો ત્યારે ગુરુ નહી, હવે ગુરુ છે હું નાહી,
પ્રેમ ગલી અતીસાંકડી, તેમાં બે ન સમાઈ. ૨૯
- જન્મ મરણથી રહીત છે, મેરા સાહેબ સોઈ,
બલીહારી ઉસ પીવડી, જેણે સરજ્યા સખ કોઈ. ૩૦
- પીંડ પ્રાણુ નહી તેમને, દમ દેહી નહી સીન,
નાદ બુંદ આવે નહી, પાંચ પચીસ ને તીન. ૩૧
- મોંહ માથું જેનું નહી, નહી રૂપ કુરૂપ,
પુણ્ય વાસથી પાતળા, એવું તત્ત્વ અનુપ. ૩૨
- દેહી માંહી વીદેહી છે, સાહેબ સુરતી સ્વરૂપ,
અનન્ત લોકમાં રમી રહ્યા જેનું રંગ નહીં રૂપ. ૩૩
- રૂપ રેખ તેને નહી, અધર ધરે નહીં દેહ,
ગગન મંઠળની મધ્યમાં રહેતા પુરૂષ વીદેહ. ૩૪

જે સદગુરુનું શરણું ગ્રહે, તેને તેની લાજ,
 ઉલટ મીન પાણી ચઢે, પણ વહયો જાય ગજરાજ. ૩૫
 ઠાકોર પથ્થર, માળા લકકડ, તીરથ છે સખ પાણી,
 રામા મર ગયે, કૃષ્ણ મર ગયે, ચારો વેદ કહાણી. ૩૬
 બ્રહ્મા વીશ્ણુ મુનેશ્વર મર ગયે, મરી ગઈ, લાખો બાઈ,
 ચુનીલાલ કહે છે ઉસકો સાધુ કયું નહી પુજો
 જાકો મોત ન આઈ. ૩૭

—:હરીભાઈનાં પદ:—

ગામ કપલસાડી, તાલુકે જગડીઆ.

(૧)

ગરબી

ધન્યરે ધન્યરે માહારાજ ચુનીલાલ પસારો પ્રગટ કર્યો—ટેક
ગામ ડાકોરમાં મુકામ ઠરાવી, અવતાર બ્રાહ્મણ ઘેર ધર્યો,

—પસારો પ્રગટ—૧

પુરણ પ્રેમ રહ્ય ધરીને, અંતર આત્મા લહ્યો,

—પસારો પ્રગટ કર્યો—૨

સરવે જાતના રંગ વાપરતાં, રાતો ગુલાબી રંગ ચઢ્યો,

—પસારો—૩

એમની છબી કોઈ સુરતામાં રાખો, ચુની સંગાતે લાલ

જડ્યો—પસારો—૪

મુદ્ધ ભાવથી સમરણ કરી દ્યો, અમુલ્ય હીરલો ચડ્યો

—પસારો—૫

કર જોડીને કહે હરીભાઈ,

ગુરૂ ચુનીલાલે શીર હાથ ધર્યો, પસારો પ્રગટ કર્યો—૬

(૨)

ગરબી

સંત ગુરૂનું ભજન તમે ભૂલશોના ભાઈ—એ રાગ

સુખે ભજોને તમે રામનેરે ભાઈ,

કાચી કાયાતો હવે—હાલવાની થઈ

હાથમાંથી ધન તારું જતું રહેવાનું, પુત્ર પાસેથી પછી લેવાશે નહીં

કાચી કાયા તો—૧

પગ પૈડાં તારાં પડી જવાનાં, દેવ દરસને પછી જવાશે નહીં

કાચી કાયા તો—૨

ગળાનો ઘાટ તારો રોકાઈ જવાનો, ગોવીંદના ગુણ ગવાશે નહીં

કાચી કાયા તો હવે—૩

કહે હરીભાઈ સત ગુરૂને ચરણે,

આવા **ચુનીલાલ** મળવાના નહીં—કાચી કાયા તો—૪

(૩)

ગરબી.

મને લાગીરે લટક ગુરૂ ચરણાંકી

ચરણાંકી રે ગુરૂ ભજનાંકી, રે

મને લાગીરે લટક ગુરૂ ચરણાંકી—ટેક

રામ નામ લેતાં પાપ કટત હે

ફોજ હઠે જમ રાજનકી, રે—મને લાગીરે ૧

બ્રહ્મ કપાળે તારે ખુલ્લે દરવાજે

કુચી દીધી ગુરૂ જ્ઞાનોકી, રે—મને લાગીરે ૨

દસે દ્વારાં ખુલ્લાં કરીને

સુરતી દેખે નીરંજનકી રે—મને લાગીરે ૩

કર ભેટીને કહે હરીભાઈ

કીરપા ભઈ **ચુનીલાલ**નકી—મને લાગીરે ૪

૧૨૫

(૪)

ધોળ.

સતગુરુ ડાકોરમાં શોભી રહ્યા
નામ કહેતાં મહારાજ યુનીલાલ—મગનલાલના દીકરા—ટેક
ઉત્તમ કુળ મેવાડનું બાણીને
ભાવદા મહારાજે કીધી છે મેહોર—મગનલાલના દીકરા—૧
પાયો પીઆલો પુરણ પ્રેમથી
ત્યારે બાણી અગમ ઘરની પેર—મગનલાલના દીકરા—૨
અજ્ઞાન અંધારું સર્વે દુર થયું
જોયું ત્રીઝળી જ્ઞાનનું ઘર—મગનલાલના દીકરા—૩
જન્મ મરણનો ભય ભાગીયો
થયો રૂદીએ પુરો અભય—મગનલાલના દીકરા—૪
રંક સેવક ઉપર મેહોર કરજો
કર જોડી કહે હરીભાઈ મહારાજ યુનીલાલને—૫

(૫)

ધોળ.

તું તો સમરણ કરી લે સતગુરુ સાહેબનું—એ રાગ.
સખીરે એક બે'કરે અંપો મોગરો,
ખીબ બહેકે મહારાજ યુનીલાલરે, અવસર આવો નહીં આવે ૧
સખીરે ભમરો મોહોરે સુંદર મોગરે,
હું તો મોહો મહારાજ યુનીલાલ રે—અવસર. ૨

સખી રે લમરાને વહાલો એક મોગરો,
મને વહાલા મહારાજ ચુનીલાલ રે—અવસર. ૩

સખી રે પંદર ખારીનું કાયા ગઢ છે,
દશે દ્વારે ચુનીનો ચમકાર રે—અવસર. ૪

સખી રે ગુફને પરતાપે હરીભાઈ ખોલીયા,
પંદરમી ખારીએ ખીરાજે ચુનીલાલ રે—અવસર. ૫

(૬)

તુંતો ભુલ્યો મન લમરા, તુંતો સાહેબ વીસારીરે બેઠો છે,
તુંતો કરી રહ્યો કુલ કેરી આશરે, ભુલ્યો લમે રે મન લમરા. ૧
સાહેબ છુપી રહ્યો છે કાયા ગઢમાં, કાયા ગઢ ખોલીને તમે
બુઝો રે—ભુલ્યો. ૨

વાડી રૂપી તે જગત જાણુજે, સંસારી સુખને મોહ્યો રે, ભુલ્યો. ૩
કુલ ખીલ્યાં છે પરભાત પહોરનાં, નમતે પહોરે કરમાઈને
થાશે ખીડું રે—ભુલ્યો. ૪

પરભાત રૂપી તે જોખન જાણુજે, વૃદ્ધપણુ તે કહેવાશે નમતો
પહોર રે—ભુલ્યો. ૫

સહગુરૂ ચરણે હરીભાઈ ખોલીયા, અંતરજમી ઓળખાવે
ચુનીલાલ રે—ભુલ્યો. ૬

(૭)

ધોળ.

- (તુંતો સમરણ કરી લે સતચુર સાહેબનું)—એ રાગ.
- હું તો નમુંરે મહારાજ ચુનીલાલને,
મારા મનની મટી ગઈ બ્રાન્ત—હું તો નમું રે. ૧
- મહારાજ ખીરાજે જે ઘડીઆ તે સુન્યમાં;
રૂડું નામ ધરાવ્યું ચુનીલાલ—હું તો નમું રે. ૨
- ધન્ય ધન્ય માતાજીની વૃત્તિને,
લલાં મણીઆ ધરાવ્યું નામ—હું તો નમું રે. ૩
- જેમ લાલ શોભી રહ્યા હાંરમાં,
તેમાં ચુની ખીરાજે મંડીલ માંચ—હું તો નમું રે. ૪
- લક્ષ રૂપી લાલ રે તમે જાણજો,
ચીતમાં શોભે ચુનીનો ચળકાર—હું તો નમું રે. ૫
- ચુર પરતાપે હરીભાઈ બોલીયા,
ચુનીલાલ ઓળખ્યા સાક્ષાત—હું તો નમું રે ૬

(૮)

ધોળ. (રાગ ઉપરનો.)

- મને રહ લાગીરે ચુનીલાલની,
મારી ગઈ છે શુદ્ધ ને શાન—મને રહ લાગી. ૧
- હું તો વીસરી ગયો રે કપલસાડીને,
મન મોહું ચુનીની સંગાથ—મને રહ લાગી. ૨

મન ગોઠે નહીં કામકાજમાં,
 દીન રાત રહું છું ચુનીલાલ—મને રઠ લાગી. ૩
 ગુરૂ ચુનીલાલ પરતાપે હરીભાઈ બોલીયા,
 તારે ઓળખાવ્યું સત નામ—મને રઠ લાગી. ૪

(૯)

રાગ ઉપરનો.

કુલવાડી, કુલવાડીરે, બહુ કુલી ફજેતી કુલવાડી (૨)
 કુલવાડી તારી કરમાઈ જશેરે, બહુ કુલી ફજેતી કુલવાડી. ટેક.
 ઝાઝી જુકતીથી વાડી બનાવી, માંહી વસે છે માળીરે—બહુ. ૧
 પે'લે પરભાતે વાડી ખીલી છે, પછીથી થઈ છે ખુવારી રે—બહુ. ૨
 પ્રલની ભરેલી વાડી લેલાવા લાગી, થાળીએ ફીધી તૈયારી રે—બ. ૩
 હરીભાઈ સતગુરૂજીને ચરણે, ચુનીલાલની બલીહારીરે—બ. ૪

(૧૦)

ગરબી.

આવોને કાનજી કાળા, ગોકુળ ગામ આવોને કાનજી કાળા;
 કાનકાળા મોરલીયો વાળા, ગોકુળ ગામ આવોને કામજી કાળા-ટેક.
 મથુરાંથી ગોકુળમાં પધારો, મુકો ગોવાળીયાના ચાળા--ગોકુળ. ૧
 ગોકુળમાં ગોપી વાટ જીવે છે, મોતીયોની માળા વાળા--ગોકુળ. ૨
 ગોકુળમાં આવી રાસ રમાડો, માસીને મારવા વાળા--ગોકુળ. ૩
 રાસ રમી ગોપી મહા સુખ પામી, ધન છે નંદજીના લાલા-ગો. ૪

જે ઘડીયા તે સુન્યમાં વસીને, ખતાવે સૌને આખા--ગોકુળ. ૫
કર જોડીને કહે હરીભાઈ, ચુનીલાલ ડાકોરવાળા--ગોકુળ. ૬

(૧૧)

ઘોળ.

મારે ઘેર આવ્યા સતગુરુ દેવ, હું તો ઝળકીને જોવા નીસરી રે;
હૈયે હરખ ન માય, ઘેલી થઈ હરીના નુરમાં રે.

ઘણા દીવસની ઉદાસ, ગુરુ મળવાની આશ,
જઈ પડી ગુરુના ચરણમાં રે.

ગુરુ મારો પ્રેમે પકડયો હાથ, આંખી રૂદીયા સંગાથ,
વારી જાઉં ગુરુના નામને રે.

ચંપો ચંખેલી ગુલાબ, ગુરુજીને વધાવી લઉં લાભ;
આવો અવસર ફરી નહીં મલે રે.

ગુરુ મારા આવ્યા મહાજન્મ રાત, સરવે સંતોની સંગાત,
આસન કીધાં હમારે ખારણે રે.

ડાકોર મધે છે મુકામ, મહેતા ચુનીલાલ નામ;
પ્રાહ્મણ મેવાડાની નાતમાં રે.

સતગુરુ મલીઆ ચુનીલાલ, લીધી સેવકની સંભાળ,
હરીભાઈ ઉઘમાંથી જાગૃત થયો રે.

૧૩૦

(૧૨)

ધોળ.

જીરે સંત સમાગમ મીઠો છે,
અનુલવ કરતાં રે, અનુલવ કરતાં તે, સત્ય વરતાય;
સમાગમ મીઠો છે. ૧

જીરે અઘોર રજની સારી ઉઘમાં ગઈ,
જાગી જોયું રે, જાગી જોયું તો જ્ઞાન વરતાય—સમાગમ. ૨
જીરે નીરવરતીને ઘેર બેસજો,
ત્યારે મળશેરે, ત્યારે મળશે સમાગમનો સ્વાદ—સમાગમ. ૩
જીરે પ્રેમ પીયાલો પુરણુ ભરજો,
પોતે પીને રે, પોતે પીને, બીજને પાવરે—સમાગમ. ૪
જીરે હરીભાઈ કહે રસ ચાખજો,
ચુનીલાલ રે, ચુનીલાલે પાયો મીઠો રસ—સમાગમ. ૫

(૧૩)

આઠવાર—ધોળ.

પઠવાની પડપ્રીત ઘટમટ ભૂલીરે—એ રાહ.
આદીતે આઠવાર કહું સાહેલી રે,
આ ભર જોખનની બહાર પીયુંજીએ મેલીરે.—૧
સોમે તે સ્વામી નાથ પર ઘેર માલેરે,
ના બોલે અમારી સાથ કહો કેમ ચાલેરે.—૨

મંગળે મારી સાથ નથી કોઈ સજનીરે,
 કેમ એકલડાં રહેવાય કેમ જાય રજની રે.—૩
 બુધવારે મારી બેન હું બહું જોતીરે,
 ના મળે પીયુજની જાત કંઈ છું રોતીરે.—૪
 બ્રહ્મપતે ભણકાર ઘરમાં લાગેરે,
 હવે નહીં ચાલે માફે જોર ચોદસ લા'ય લાગેરે.—૫
 શુકરવારે શોક્ય મળી મને વસમીરે,
 બેઠી સ્વામીજીની સાથ બારી દસમીરે.—૬
 શનીએ સતગુરૂ સહાય મારી કરજોરે,
 આ અનઘડ હરીયાની અરજ ઉરમાં ધરજોરે.—૭
 ધન ધનરે મહારાજ ચુનીલાલ તમારી માયારે,
 તમ પરતાપે આઠવાર હરીલાલએ ગાયારે.—૮

(૧૪)

આઠવાર ઘોળ.

પડવાની પડખીત ઘટમટ ભુલી રે—એ રાહ.
 આદીતે અકળ કળા સખી મેં જાણીરે,
 નીત ઉઠી ગંગા ઘાટ ભરવા પાણી રે.
 સોમે તે સંખીઓ સૌ ચાલે વહેલીરે,
 આ રાસે રમવા કાજ થઈ છું ઘેલીરે.
 મંગળે મારી બેન મનડું ડાલેરે,

નહીં આવે શામળીયા લાલની કોઈ તોલેરે,
 ખુધે તે ખીજી વાત સખી ના ગમેરે,
 આ ડાકોરના મહારાજ રૂદ્રીયે રમેરે.
 પ્રહરપતે ભરૂસો મુજને પડીયોરે,
 આ સોનાની સળીયે કઠેરો જડીઓરે.
 શુકરે સુરતા શામળીઆ શું લાગીરે,
 આ રાખો ચરણામેં વાસ નહીં જાઉં આઘીરે.
 શનીવારે સંદેશો મુજને કહેજોરે,
 નહીં વરસતા મહારાજ રૂદ્રીયે રહેજોરે.
 નીરવરતી છે નાર હરીલાલ દાસીરે,
 મને મળ્યા ચુનીલાલ ડાકોર વાસીરે.

(૧૫)

તીથીઓ-ધોળ.

સખી પડવે પ્રભુજી ઘેર આવોરે, સાથે વીરા લક્ષમણજીને લાવો
 સામળીયા લાલજી વેલા આવોરે—૧
 સખી ખીજે ખીજા નવ જાણે રે, મન ગમતી તે મોજે માણેરે—સા. ૨
 સખી ત્રીજે ત્રીકમજીને કાજેરે, મેંતો મેલી સંસારની લાજેરે—સા. ૩
 સખી ચોથે ચેતવણી આપોરે, દાસીનાં દુઃખડાં કાપો—સા. ૪
 સખી પાંચમે પ્રેમરસ પાજેરે, અખળાનો પાલવ સાંજે—સા. ૫
 સખી છઠ્ઠે છખીલા શું કહીયેરે, ઉદાસી પણામાં રહીયે—સા. ૬
 સખી સાતમે સુદ્ધ ગર્ભમારીરે, ઝાઝું શું કહીયે તમને વનમાળી. ૭

સખી આઠમે આ ઘર તમારે, અંધારે કરજો અજવાળું—સા. ૮
 સખી નોમે તે નીરખીને જોતીરે આંસુડાં પાલવડે લો'તી—સા. ૯
 સખી દશમે દરશન દેજોરે, કુડ કપટ અમને કહેજો—સા. ૧૦
 સખી એકાદશીએ જોતીરે, વધાવા લાવી હું તો મોતી—સા. ૧૧
 સખી બારસે ખીક ના ધરીયેરે, લોકડીયાં દેખીતાં ફરીયે—સા. ૧૨
 સખી તેરસે ત્રીવીધી તાપરે સતગુરુજીને ચરણે માપ—સા. ૧૩
 સખી ચઉદસે ચીંતા ગઈ સારીરે, રૂદીયે રાખો કુંજખીહારી—સા. ૧૪
 સખી પુનમે પંદરમી બારીરે, આત્મા ખીરાજે આસનવારી—સા. ૧૫
 હરીભાઈ અરજ કરે તમારીરે, ચુનીલાલે મારી છે કટારી—સા. ૧૬

(૧૬)

ગરખી.

હાંહાંરે અંતરમાં આતમ ઓળખો આતમ ઓળખો.
 પર આત્મા જાણો સરખો, અંતરમાં આતમ ઓળખો આતમ ઓ.
 પંચભુતની ઠાયા બનાવી, એમાં પુરૂષ એકને પરખો--અંતરમાં.
 આરે સંસારની જુઠી ભરમણા, હે જુઠો જાણો માયાનો ચરખો--અં.
 આરે અવસર મોઘા મુલનો આવ્યો, હે એને જતન કરીને નીરખો-અં.
 લોભ મોહને દુર ખસેડો, હે મટાડો મનના શંકો--અંતરમાં.
 પરવરતીને પ્રલે કરીને, હે નીરવતી સાથે સરખો—અંતરમાં.
 નવસે નવાણું નદીયો ભરેલી, હે પરાની પારે પરખો—અંતરમાં.
 હરીભાઈને ચુનીલાલ મળીયા, હે સુન્યમાં આતમ ઓળખ્યો--અં.

૧૩૪

(૧૭)

ધોળ.

સતગુર કહેરે બોલતાને ખુજવા—એ રાગ.
સખી મને વંદ્રાવન લઈ ચાલોરે લાલ.
વનમાં વાગેરે મધુરી મોરલીરે—વનમાં વાગેરે.
ભર નીંદ્રામાં ઝળકી ઉઠીરે,
કે મટી ગયું માયાનું અંધારૂંરે લાલ—વનમાં વાગેરે.
સખી હુંતો તતબર તૈયાર થઈરે,
કે રમવા શામળીયાની સાથેરે લાલ—વનમાં વાગેરે.
સખી હું તો વંદ્રાવન ફરે એકલીરે,
કે પ્રભુ મળે તો આનંદ થાય હો લાલ—વનમાં વાગેરે.
સખી હુંતો ભ્રમણાથી ભલી પડીરે,
કે વહાલો મારો વસે પ્રેમીજનની પાસેરે લાલ--વનમાં વાગેરે.
સખી શું પાડ માનું ચુનીલાલનોરે,
અનઘડ હરીભાઈને આસરે તમારોરે લાલ--વનમાં વાગેરે.

(૧૮)

ગરબી.

હાં હાંરે પ્રભુની લણી પગ ભરીએ, પગ ભરીએ—ટેક.
કુડ કપટને દુર કરીએ,
દયા દીનતાની સાથે વરીએ—પ્રભુની લણી.
નીત ઉઠી ગંગાજીમાં નહીએ,
પછી દેવ મંદીર લણી વરીએ—પ્રભુની લણી.

ચોખા ચંદનને પુષ્પ લઇએ,
 પછી હાર પ્રભુને કઠે ધરીએ,—પ્રભુની લણી.
 પુણ્ય પ્રેમ રૂઢેમાં ધરીએ,
 પછી સામળાનાં દર્શન કરીન—પ્રભુની લણી.
 પ્રેમ ગુરૂ ચુનીલાલ કરીએ,
 સુરતાઓ હરીભાઇ પર ધરીએ—પ્રભુની લણી.

(૯૧)

ગરબી.

હાં હારે ભજનમાં હેતે હાલો હેતે હાલો—ટેક.
 ટેક ગુરૂના નામની આલો—ભજનમાં.
 કાળ કોધને દુર કાઢો, સતગુરૂના શબ્દો આલો—ભજનમાં.
 લોભ મોહનો ખાંધો ભારો, કબુદ્દીને મુળમાંથી કાઢો—ભજનમાં.
 સમજ્યા વીના તમે મહાલો, એ તો બકરાં ચાવે પાલો—ભજનમાં.
 પુરણ પ્રેમ રૂઢેમાં ધારો, બાવન બહાર પરબાવાવળો—ભજનમાં.
 અનઘડ હરીયાની સામું ભાળો, ચુનીલાલના શબ્દો આલો—ભજ.

(૨૦)

રાગ ચાલતી ગરબી.

વાટો જોઈં છું ગુરૂદેવરે મંદીરે આવો
 ઉભી રહી કંઈ તમારી સેવરે મંદીર આવો.

સાખી

મંડપ રચાવું મારે આંગણેરે દીવડા મેલું દાર,
સોના બાજઠ ઢાંળું ખેસવા;
આલ—રૂપેરી ચંમર શોભાદારે-મંદીરે આવો.

સાખી

ચંદન ઘસાવું ચતુરાધથીરે સોઠમ કસ્તુરી સાથ,
તીલક કરું ગુરૂ દેવને;
આલ—ચોખા ચોટાડું ભાલરે-મંદીરે આવો.

સાખી

કાચી કળીયોનાં પુલ વીણાવુંરે ચોસઠગુંથાવું હાર.
પ્રેમે પહેરાવું ગુરૂ દેવને;
આલ—ગુલાબી ગજરો શોભાદારે મંદીરે આવો.

સાખી

વીલંબમાં વેળા વહી જશેરે નશો આજ કે કાલ,
પુરણ પ્રેમ રૂદ્ધ થયો ત્યારે,
આલ—હરીભાઈને મળીયા ચુનીલાલરે મંદીરે આવો.

(૨૧)

મહીયારી

દાણ્ડીલા.

સખી વંદ્રાવનની વાટે ગોવાલણુ ઘેરી છે,
તું મોઘા મલાનવાળી દાણીનું દાણુ આલી દે;

તું કયા તે રાયનો બેટો રે ગાયના ગોવાળા,
તું રહેને મારાથી છેટો રે ગાયના ગોવાળા.

સાખી

ગોકુળની ગોવાલણીરે, મથુરાં મહી વેચવા જાય;
વચમાં કાનજી આડો પડયો, મારો પ્રીતેથી પાલવ સાયરે
ગાયના ગોવાળા.

સાખી

કીયા આહીરની બેટડી રે, શું છે તારું નામ;
મહી ગોરસનું દાણુ નહીં આપે તો, પાછાં સીધાવો ગોકુળ ગામરે
મહીની મહીયારી.

સાખી

બ્રજુલાનની બેટડી રે, છોટી રાધીકા મારું નામ;
ઘણા દીવસથી મહી વેચીએ, હજી નથી આખ્યું કોઈને દામરે
ગાયના ગોવાળા.

સાખી

મથુરાં મારું ગામડું રે, ગોકુળની ચારૂ ગાય;
હજી નથી ઓળખતી મારા પિતા છે નંદરાય રે.
મહીની મહીયારી.

સાખી

નંદને ના વખાણીયેરે, આણુ ફેરવે કંસરાય;
તુજ સરખા ગોવાળીયા નીત્ય આંગણીયે ફેરા ખાયરે.
ગાયના ગોવાળા.

સાખી

ફેરાનાં ફળ લઈશું રે, શાને કરે છે શોર,
રાધીકા કારણ કાનજી રે, આરે ગોકુળનાં ઢોર રે
મહીની મહીયાળી.

સાખી

વાંઠા બોલ ના બોલીયે રે, આપીશ મહીનાં દાણુ;
અબળા જાત છું આહીરની, જઈ બ્રહ્મભાનને કરું જાણુરે,
ગાયના ગોવાળા.

સાખી

બ્રહ્મ જાતનો ભરવાડ રે, રાખે બકરાં ને ગાય;
ડુવે વલોવે ને છાશ પીયે, બીજું તેનાથી શું થાય રે.
મહીની મહીયારી.

સાખી

નાના સરીખા કાનજીરે, ના કરે વડાઈ,
નંદ્યાવા મારે નેહડે વસે છાશ પીયે દેવકી માઈરે.
ગાયના ગોવાળા.

સાખી

રાધા વનમાં એકલી, કોઈ નથી તારી સાથ,
ઘણા દીવસથી ફરતો હતો આજે આવી છે મારે હાથરે.
મહીની મહીયારી.

કાંમણુગારા કાનજીરે ચોયું માઈ ચીત્ત,
વનમાં રાધા હારી બેઠી કાનજીની થઈ છે જીત રે,
ગાયના ગોવાળા.

મેલા મનના કાંનજીરે તમારે મારે નથી રીસ,
અંતરના પડદા ઉઘેડીઆ રાધા ઓળખી લેજો જુગદીશરે.

મહીની મહીયારી.

ડાકોરમાં ચુનીલાલ વસે, હરીભાઈ કપલસાડી માંહી,
બે મુકામ જાહેર બતાવું બાકીના મુકામ છે ત્રણરે.

ગાયના ગોવાળા.

(૨૨)

ગરબી

આવોને મુગટ ધારી, છબીલા કાન આવોને મુગટ ધારી
ગોકુળમાં ગોપી ઘેલી ફરે છે, વાટો જીવે છે તમારી-છબીલા ૧
ગોકુળથી વંદ્રાવન રૂડું, રાસ રમ્યાની બલીહારી-છબીલા ૨
વંદ્રા તે વનમાં રાસ રમાડો, એમ કહે છે વૃજની નારી-છબીલા ૩
પરવરતી પરવારીને બેઠી, એમ કહે છે નીરવર્તી નારી-છબીલા ૪
કરબેડીને કહે હરીભાઈ, ચુનીલાલ પર જાઉંવારી-છબીલા ૫

(૨૩)

ગરબી.

તમે હાલો જઘડીઆ સ્ટેશન, ચુનીલાલની બલીહારી
નીરમળ રાખોને સૌનાં મન—ચુનીલાલ. (૧)
ફૂડી રીતે થાશે દરશન—ચુનીલાલ. (૨)
પાવન થાશે સરવોનાં તન—ચુનીલાલ. (૩)

તમે	થાવોને	હરીજન—ચુનીલાલ. (૪)
પ્રભુજી	થાશે	પરસન—ચુનીલાલ. (૫)
કરી હરી	ગુરૂ સંતે	સહાય—ચુનીલાલ. (૬)
અનધડ	હરીલાલ	ગાય—ચુનીલાલ. (૭)

(૨૪)

રાગ ચાલતી—ગરબી.

આવે આવે ગોવાળીયાની સંગે રમતો
 સંગે રમતોરે મારે મન ગમતો આવે આવે—ટેક.
 ખલે કામળીયોને હાથે લાકડીયો
 ગોકુળની ગાયો પુઠે લમતો. આવે આવે—૧
 વંદ્રા તે વનની કુંજ ગલનમેં
 મોરલીના સુરે માડ મન હરતો. આવે આવે—૨
 વંદ્રા તે વનમાં રાસ રચ્યો છે
 દાણુની કાજ ગોપીને દમતો. આવે આવે—૩
 ગુરૂ મહારાજે દયા કરી છે
 હરીલાલને ચુનીલાલ મન ગમતોરે આવે આવે—૪

(૨૫)

થાળ.

પધારો લાલ પાવન કરવાને ઘર મારાં
 પાવન કરવાને ઘર મારાં પધારો લાલ—ટેક.

મારે આંગણીએ વાલા ચંપો રોપાવું
 કાચી કળીઓનાં કુલ સારાં પધારો લાલ—૧
 બત્રીસ વાનીના વહાલા રસોઈ બનાવું
 તેત્રીસ વાનીનાં શાક સારાં પધારો લાલ—૨
 લવંગ સોપારી ને એલચી મંગાવું
 કપુરી પાન છે સારાં પધારો લાલ—૩
 કહેરે હરીભાઈ સત્તગુરૂ ચરણે
 ચુનીલાલનાં દરશન સારાં—પધારો લાલ—૪

(૨૬)

થાળ.

કાંનજીને ઘેર્યો વંદ્રાવન ગોપીએ એ રાગ.

ચાલો સખી જઈએ વંદ્રાવન રાસમાં
 સરખી સાહેલીયો વાટ જીવે છે ઉભી છે જીમનાં ઘાટમાં ચાલો—૧
 ભાત સુકવેલનો સુંદીર બનાવ્યો
 ઘીની વાઢી સંગાતમાં ચાલો—૨
 પેંડા પતાસાંને ઘેબર ધારી સેવ સુંવાળી સંગાતમાં ચાલો—૩
 સુરણ રતાળાનું શાક બનાવ્યું ભાજી વીહરની પાસમાં ચાલો—૪
 આદા બીલીનું અથાણું લાવી દુધીનું રઈતું સ્વાદમાં ચાલો—૫
 સોનાના થાળમાં સામગ્રી ભરી રેશમનો રૂમાલ સાથમાં ચાલો—૬
 પુરણ પ્રીતે કાનને જમાડું થાળ રાખીશ મારા હાથમાં ચાલો—૭
 આબખોરો અજવાળીને લાવી જળ ભરીશું જીમના ઘાટમાં—૮

કપુરી પાનની બીડી બનાવી એલચી લાવી પુરણ હેતમાં ચાલો-૯
કહે હરીભાઈ સત્તગુરૂ પ્રતાપે ચુનીલાલ રહે છે આનંદમાં-૧૦

(૨૭)

ભજન.

ગુરૂ મારા ઘટમાં રમોને દીન રાત
ઘટમાં રમોને દીન રાત-ગુરૂ મારા ઘટમાં રમોને દીન રાત.
કાચી કાયામાં વાસો પુરીને
નર નારીનો સંગાત —ગુરૂ મારા ઘટમાં—૧
કાચી કાચારે ગુરૂએ, પાવન કીધી
ચૈતન થયાં રે નર નાર —ગુરૂ મારા ઘટમાં—૨
સરવે સ્થાને શાન્તી રે થઈ
વરતાયો જય જય કાર —ગુરૂ મારા ઘટમાં—૩
કર જોડીને કહે હરીભાઈ
ચુનીલાલ ઓળખાયા સાક્ષાત

ગુરૂ મારા ઘટમાં રમોને દીન રાત—૪

(૨૮)

ભજન.

મનવો ફરે રે ઉદાશી, ગુરૂ વીના મનવો ફરે રે ઉદાસી-ટેક
સતગુરૂ સમરથ મુજને રે મળીઆ,
નથી રાખીરે કાંઈ કાચી—ગુરૂ વીના મનવો—૧

કોઈ જાય મથુરાં કોઈ જાય કાશી
 કોઈ સમરણ કરે છે દીન રાતી—ગુરૂ વીના—૨
 સતગુરૂ સેવીને પાવન થાજે ભાઈ
 સીદ ભમો મથુરાંને કાશી —ગુરૂ વીના—૩
 સમરથ ગુરૂ તમે રાખોને માથે ભાઈ
 મટી જાય લક્ષ ચોરાસી —ગુરૂ વીના—૪
 ચુનીલાલ પ્રતે કહે રે હરીભાઈ
 નહી જાઉં મથુરાંને કાશી—
 ગુરૂ વીના મનવો કરે રે ઉદાશી—૫

(૨૯)

હુંતો મોહોરે મહારાજ ચુનીલાલ, બલીહારી તમારા નામને;
 મને સુઝે નહીં રે કામકાજ, રડું છું પ્રભુના નામને—(ટીક)
 સ્વપ્ના જેવો છે સંસાર, મોહો તો માયા જાળને;
 મને માર્યા જ્ઞાનના ધાવ, હટાવ્યા ક્રોધ કાળને—હું તો મોહોરે ૧
 કાયા કાચું બનેલું છે સ્થૂળ, આતમ અમર જાણીને;
 એનો વાસો કાયા ગઢ માંય, કરવા શુદ્ધ કામને—હું તો. ૨
 લોભ મોહ કરે છે બહુ જોર, રોકીને આતમરામને;
 મને વાગ્યાં શબ્દનાં બાણ, ઓળખ્યા ચુનીલાલને—હું તો. ૩
 અનગડ કહે છે રે હરીભાઈ પ્રભુના ગુણ ગાઈને;
 ગુરૂએ બતાવી સતની શાંન, કેળવણી ચુનીલાલની—હું તો. ૪

(૩૦)

મને મહ્યારે મહારાજ ચુનીલાલ, દુગધાયો મારી દુર થઈ;
 અજ્ઞાન ખશી ગયું દુર, જ્ઞાન થયું અજવાળું—ટેક.
 પરવરતીનું નહીં ચાલે જોર, નીરવરતી પટરાણી થઈ—મને. ૧
 કાળ ક્રોધ થયા રે લાચાર, લાચાર પરવરતી થઈ;
 પ્રેમનો થયો રે ઝળકાર, નીરવરતી બહુ રાજી થઈ—મને. ૨
 મન અટકયું ચુનીની સાથ, ગરીબી માંહી વ્રહ્મ થઈ;
 મારી મટી ગઈ સહુ ઘાત, પ્રેમની સાથે વેલી થઈ—મને. ૩
 ગુરૂ મહ્યા ગરીબ નવાજ, અનગડ કાયા ચેતન થઈ;
 કરજોડીને કહે છે હરીભાઈ, કીરપા તો ચુનીલાલની થઈ—મને. ૪

(૩૧)

(કીતને ગયે જખ માર, લજન ખીના કીતને)—એ રાગ.

યુદ્ધ રચોને મજબુત, શુરવીરો તમે યુદ્ધ રચોને મજબુત.
 લેહુ ચુનીલાલને પૂછ, શુરવીરો તમે યુદ્ધ રચોને મજબુત—ટેક.
 ચુનીલાલ સરખા લેહુ મળે તો, રોકી ના શકે જમ દુત—શુરવીરો ૧
 લેહુ વીનાના યુધ્ધે જશો તો, કુટાઈને થાશો ભુત—શુરવીરો. ૨
 રાજાદુર્યોધન ગયો રે દુવારકાં, પરણાવવા પોતાનો સુત—શુરવીરો ૩
 અજાણ્યો અલેમાન અરજુન સુત, લેહુ મળે રે ઐડંબાનો
 સુત—શુરવીરો. ૪
 કરજોડીને કહે છે હરીભાઈ, ચુનીલાલ રચે રે મજબુત—શુરવીરો ૫

(૩૨)

જ્ઞાની ઘોડો શણુગારો, સંતો ભાઈ જ્ઞાની ઘોડો શણુગારો-ટેક.
 મહા રણુમાં યુદ્ધ આરંભ્યું ત્યારે, શુરનો થયો છે રણુકારો;
 કાયર સરવે કંપીયા ત્યારે, યુદ્ધે ચઢે શુરવીરો—સંતો ભાઈ. ૧
 મહા રણુમાં ચોદ્ધા ભારે છે, તેને જીતીને પાર પાડો;
 ગરીબ ખીચારી ગાય ઘેરાણી, તેનો કરોને ઉગારો--સંતો ભાઈ. ૨
 શબ્દ શીરોઈ ખાંતું ખંદુકો, ઝાલીને થાય તૈયારો;
 મન મારીને ઘોડો ખનાવો, પછી જ્ઞાન ગોળીનો માર મારો.
 સંતો ભાઈ. ૩

યુદ્ધ જીતીને પાર પહોંચીયા, પછી નથી રોકનારો,
 કર જોડીને કહે હરીભાઈ, ચુનીલાલ ડાકોરવાળો;
 સંતો ભાઈ, જ્ઞાની ઘોડો શણુગારો—

(૩૩)

નામ કેળવીને સ્થીર કીધી, ઘણીએ મારે નામ કેળવણીને સ્થીર કીધી
 પાંચ તત્વની કાયા ખનાવી માંહી, પચીશ નારી મુકી દીધી;
 બહુ કારીગરી કાયાની કરી, નાભી કમળે જડી દીધી--ઘણીએ. ૧
 કાચી માટીની કાયા ખનાવી એની જુગતે જળવણી કીધી;
 ઘાટ સરવે તૈયાર થયો ત્યારે, પંદરમી બારી મુકી દીધી-ધ. ૨
 નાભીથી ઓહંમ ઉઠીઓને, ત્રીકુટીએ તાળી દીધી;
 શુન્ય શીખર પર આપ બીરાજે, હોરી પોતાને હાથ દીધી-ધ. ૩

કાયા ગઢ એણે છોડવા માંડયું ત્યારે, દશે ખારી બંધ કીધી;
 કાયા તરછોડીને જુદા થયા ત્યારે, પંદરમી ખારી વાશી દીધી-ધ.૪
 હરી ગુરૂ સંતે કૃપા કરી ત્યારે, ભક્ત પદવી દીધી;
 કરજોડીને કહે હરીભાઈ ચુનીલાલે શાંન કીધી-ધણીએ. ૫

(૩૪)

ભક્તિ શીરોયો કેરી ધાર, ભજન કર ભાવે—(ટેક)
 ભજન ભકતીનું જોડું બનીને, સંત સમાગમો આવે;
 સત સંગના કૃણ મીઠાં લાગે, પેટ ભરીને ખાવે—ભજન કર ભાવે ૧
 કાળ ક્રોધને કાઢી નાખીને, મનવો ઠીક ઠરાવે;
 પ્રેમ પ્રસાદી પુરણ પાવે, નીરવરતી ઘર આવે--ભજન કર ભાવે ૨
 સંસાર સાગર મહા જળ ભરીયાં, કોઈ વીરલા પાર જાવે;
 મહા બળીયા ગુરૂ ગમવાળા, સતની રાહે જાવે—ભજન કર ભાવે ૩
 પ્રભુ પદ જેણે નયણે નીરખ્યું, તેની દુગધાયો દુર જાવે;
 કહે હરીભાઈ સતગુરૂ ચરણે ચુનીલાલ રાહયો બતાવે—
 ભજન કર ભાવે ૪

(૩૫)

મેલીને હાલ્યો વણખારો, સુંદર કાયા—એ રાગ.
 દલરે દરીયામાં દવ લાગ્યો, પ્રભુજી આતો દલરે દરીયામાં દવ લાગ્યો;
 સારી રજની મેંતો ઉઘમાં ગુમાવી, ચુનીને ચમકારે જાગ્યો-પ્ર. ૧
 પરવરતી પદલવ પકડીને ઉભી, નીરવરતીનો નીસાસો લાગ્યો-પ્ર. ૨
 પરવતીને પડતીરે મુકી, નીરવરતી સંગે લાગ્યો--પ્રભુજી ૩

સાતમી બારીએ પરવરતીને મુકી, દશમી બારીએ જઈ લાગ્યો. ૪
ત્રિકુટી તખત પર જોયું, સુખમણાએ લે લાગ્યો--પ્રભુજી ૫
કહેરે હરીલાલ સતંગુર ચરણે, ચુનીલાલનો રંગ લાગ્યો--પ્ર. ૬

(૩૬)

રાગ ઉપરનો.

મન મમતાને વારે, પ્રભુજી મારા મન મમતાને વારે (૨)
લોલ મોહને દુર ખસેડે, મુક્તીના મારગ બતાવે--પ્રભુજી. ૧
સંસાર સાગર સંપુર્ણ ભરેલો ભક્તીના નાવે ખેસાડે--પ્રભુજી. ૨
સુરતા રૂપી સઢરે ચઢાવે, શબ્દ સુકાણું ઝલાવે--પ્રભુજી. ૩
સદગુરૂ નામની શાંત બતાવી, ચુનીલાલ હરીલાલને જગાડે. ૪

(૩૭)

રાગ ઉપરનો.

કાનુડો છે કામણુગારો, જશોદાજીનો કાનુડો છે કામણુગારો. (૨)
ગોકુળમાં જઈને વહાલે કામણુ કીધાં, મીઠી મોરલીયોવાળો--જ. ૧
ગોકુળની ગોપી વહાલે ઘેલી બનાવી, એવો એની મોરલીનો
ચાળો-જશોદાજીનો. ૨
ગોરસનાં દાણુ કાને હઠ કરી લીધાં, મહીરે માંખણુનો ખાનારો. ૩
વૃંદાવનમાં કાળા કાનજી ખીરાજે, ગોકુળની ગાયો ચારનારો. ૪
મથુરાંની વાટે કાનો હઠ કરી ખેઠો, કાળી કામળીયોવાળો--જ. ૫
ગુરૂ 'ચુનીલાલ'ના નામથી મોહ્યો હરીલાલ કપલ સાડીવાળો. ૬

૧૪૮

(૩૮)

રાગ ઉપરનો

વાટડી જોઈ છું તમારી, પ્રીતમ વહાલા વાટડી જોઈ છું તમારી. ટેક.
ઘણા દીવસની વીજોગવાળી, અરજો સુણજો હમારી—પ્રીતમ. ૧
અબળાની અરજો ઉરમાં ધરજો, ગરૂં કરજો સ્વારી—પ્રીતમ. ૨
વંદ્રા તે વનની કુંજ ગલનમાં, મોરલીની ગત ન્યારી—પ્રીતમ. ૩
આ તેડે ગંગા ને પેલી તેડે જીમનાં, વચમાં છે ગીરધારી—પ્રીતમ. ૪
કહેરે હરીભાઈ સતગુરૂ ચરણે, ચુનીલાલની બલીહારી—પ્રીતમ. ૫

(૩૯)

રાગ ઉપરનો

સતગુરૂ સાર બતાવો મુને, પાર ઉતારો મહારાજ બાલુ;
સતની રાયો બતાવોરે હોજી
આરે સંસારીયાનું સગપણ ખોટું ને, જુઠે જુઠાને ભરમાવ્યોજી;
મહા મસ્તાની માયા નાર ધુતારી, તેના કંદમાં ફસાવ્યો—
મહારાજ બાલુ. ૧

સંસાર સાગર અખંડ ભરેલો ને, તરસાને તલખાવો;
ખારા સમુદ્રમાં મીઠીરે વહેરી, અમૃત પીઆલો પાવો—
મહારાજ બાલુ. ૨

લોભ મોહને દુર ખસેડીને, નીરવરતી ઘેર લાવો રે હોજી;
કાળ ક્રોધને કાઢીરે નાખીને, એક કીરતાર ઝોળખાવો—
મહારાજ બાલુ. ૩

હરી ગુરૂ સંતના ચરણ કમળમાં, હેતે હરીલાલ આબ્યો;
ડાકોરવાળા મળ્યા 'ચુનીલાલ', ભુલ્યાને ભાળ ખતાવો—
મહારાજ બાલુ. ૪

(૪૦)

અજર પીયાલો પાયો ચુનીલાલે, અજર પીયાલો પાયો. (૨)
સંસાર સાગર દુઃખનો ભરેલો ને હરીલાઈને ત્યાં સાહ્યો;
પીધો પીયાલો ને લાગી ચોટ ત્યારે, અનગડ હરીલાઈ ધાયો—૧
દુઃખ સરવે દુર થયું ત્યારે, પુરૂષ એક નજરે આબ્યો;
એરે પુરૂષની સંગત થાતાં, ચુનીલાલે પાલવ સાહ્યો—ચુનીલાલે. ૨
નામ સાંભળી ચુનીલાલનું અબણ્યો હરીલાઈ ધાયો;
આવતાં એમણે પાલવ સાહ્યો, સતની રાહે ચલાબ્યો—ચુનીલાલે. ૩
ગુરૂ મહારાજે મહેર કરી ત્યારે, તેમનો આસરો સાહ્યો;
મહારાજ ચુનીલાલે કીરપા કરી ત્યારે, હરીલાઈને
આતમ ઓળખાબ્યો;

'ચુનીલાલે' અજર પીયાલો પાયો—૪

(૪૧)

(પ્રભાત) જુના મારગ લ્યો જાણી મારા સંતો જુના.
ધનન ધનન ધરીઆળાંરે વાગે ત્યારે, અનગડ હરીલાઈ જાગે.
ચુનીલાલ, શબ્દે રંગ લાગે રેજી.
કામ ક્રોધ બે દુર ખસે ત્યારે, લોભ મોહ ધર ત્યાગે રેજી,

નીરવરતીનો થયો પસારો, નીરવરતીનો હાં....

થયો પસારો ત્યારે, પ્રેમ પીયાલો માગે—ચુનીલાલ શબ્દે. ૧

પાંચ તત્વનો ખંગલો બનાવ્યો ત્યારે, ત્રીગુણનો રંગ લાગે હેજી;

ઘોડંગ સોડંગની સડક બનાવી, ઘોડંગ સોડંગની હાં....

સડક બનાવી ત્યારે, સુખમણા ઘર જઈ જાગે—ચુનીલાલ. ૨

ગુરૂ જ્ઞાનનું ઘરેણું ઘડાવ્યું ત્યારે, શાંતિ શણગાર માગે હોજી;

દશે દારાં ખુશ્તી થયાં લાઈ, દશે દારાં હાં....

ખુશ્તી થયાં ત્યારે, પંદરમી ખારી આતમ જાગે—ચુનીલાલ. ૩

હરી ગુરૂ સંતની સેવા કરી ત્યારે, લાવ લકંસો જાગે હોજી;

મહારાજ 'ચુનીલાલે' દયા કરી લાઈ, મહારાજ ચુનીલાલે હાં....

દયા કરી ત્યારે હરીલાઈને સાચો રંગ લાગે—ચુનીલાલ. ૪

(૪૨)

મજબુતની ખીલી જડી ચુનીલાલે મજબુતની ખીલી જડી (૨) (ટેક)

પંચ ભુતની કાયા બનાવી, માંહી જોવાની જુકતી મડી;

જોઈજોઈને તરપત થયો ત્યારે અમુલખ વસ્તુ અડી—ચુનીલાલે. ૧

નાભી કમળે નીરખતાં તો વસ્તુ કાંઈ ના જડી;

પરવરતીનો પસારો જોઈને સુરતા પાછી પડી—ચુનીલાલે. ૨

આવક જવક બે લેગા થયા ત્યારે ત્રિકુટીએ તાળી પડી;

તાળીને શુરે ચઢીને જોતાં, અલબેલાની જગા જડી—ચુનીલાલે. ૩

ત્રિકુટી તખત પર જોયું ત્યારે, નાર એક નજરે પડી;

એક ખીજનો મેળાવો થાતાં, સુન્યમાં જઈને અડી—ચુનીલાલે. ૪

ગુરૂ મહારાજ મુજને મળીઆ ત્યારે, પંદરમી બારી જડી;
કહે હરીભાઈ 'ચુનીલાલ'ને, શબ્દે સુન્યમાં સુરતા અડી
ચુનીલાલે. ૫

(૪૩)

ઓઘવળ સંદેશો કહેજો શ્યામને--એ રાગ.

ચાર મહીના ચોમાસુ આવ્યું રે સ્વામી બહારજો;
નદીઓ ભરેલાં સ્વામી પુરજો, ઉતરવાનો નહીં મળે આરોજો--
આશાઓ મુકોરે પરદેશની. ૧

ચાર મહીના શીયાળો શું કહું સ્વામી વાતજો;
એકલડાં કેમ રહેવાય મોટી રાતજો, હલકેરી વાયેરે સ્વામી
ટાઢજો--આશાઓ મુકોરે પરદેશની. ૨

ચાર મહીના ઉનાળો કેમ રહે એકલી નારજો;
આ અવસર ના આવે વારંવાર જો, શણગાર પહેરીને ફરવા બહારજો;
ઓ અબળા તું એવી હઠ ના કરતીજો, પણ એક ના રહું
પરવરતીની પાસજો;

ડાકોરના રહેવાસી 'ચુનીલાલ' જો, પ્રેમથી પકડયોરે
હરીભાઈનો હાથજો--આશાઓ મુકોરે. ૩

(૪૪)

જળહળ ખંખા ખંડા ધારી, એવા સુન્ય મંડળમાં તંબુ તાણ્યા;
 સુના નગર વસીયાણુ કરતાં, નર એક નજરે આવ્યો રે;
 શખ્દોનાં વાગેલાં મનડાં ધાયલ થયાં રેજી.

એરે નરનો નાશ કરીને ઘર સાંઝે વસાવો,
 સુના નગર વસીયાણુ કરીને, લેજો મનુસા દેહ લાવો રે—શખ્દોનાં.
 તોપ તમંચા દાડ મંગાવોને, સામો ગોળીનો માર મારો;
 એથી પાછો ના હઠે તો, સમશેરનો માર-સારો રે—શખ્દોનાં.
 મહા રણમાં વાળાં વાગે ત્યારે કેમ છુપે શુરવાળો;
 સગાં સંબંધી આગળ આવે પણ, કોઈથી ન થયો ખારો રે—શખ્દોનાં.
 મહા રણમાં કેર મચાવ્યો ને વરતાવ્યો હાહાકાર;
 શુરવીર સંગરામે ચઢ્યો નહીં, પાછો પગ ધરનારો રે—શખ્દોનાં.
 એરે પુરૂષનો નાશ કરો, એને જીતી શકે ના કોઈ;
 ‘ચુનીલાલ’ ઘેરો ઘાલીને ઉભા, એની પુઠે હરીલાલ—શખ્દોનાં.

(૪૫)

રામ રમેરે મારો હરી તો રમે—એ રાહ.
 નીરખો નેણાં મે મારો લાલ રમે,
 લાલ રમે રે ગુરૂદેવ રમે રે—નીરખો.
 હાથે આવેલો હીરલો પરખીને લેજો રે,
 ફરી નહીં આવેરે વારો ખીજો સમે રે—નીરખો.

ભર રે નીંદ્રામાં જેમ સ્વપનાં આવે રે,
 જાગ્રત થયાને મન ચીંતામાં લમે રે—નીરખો.
 મોટેમો વાળા સરવે મોટેમ તણ્યા રે,
 સતના શુરવીરો ગુરનાખાનાને નમેરે—નીરખો.
 અરજ કરે છું ગુરદેવ તમોને રે;
 વારે ચડો રે મારી વસમી સમે રે—નીરખો.
 દેવીઓ વાળા જેમ દેવીને નમે રે;
 અનગડ હરીભાઈ, ચુનીલાલને નમે રે—નીરખો.

(૪૬)

લજન ગમેરે તારૂં લજન ગમે સીતાપતી રામ—એ રાગ.
 નહીંમુકું રે હું તો નહીં મુકું, મારા મનના માનેલા ગુર નહીં મુકું
 આ પુર્વેના સંસ્કારે સતગુર મલીઆ રે,
 આઠ્યો અવસર હવે કેમ ચુકું રે—મારા મનના—૧
 આ-ઘણા દીવસથી બીજોગ પડેલા રે,
 મળીઆ ગુરજી એના નામને જીકું રે—મારા મનના—૨
 આ-જ્ઞાનની ગુણો ગુરજી છોડીને બેઠા રે,
 નજરે નીહાળી હું તો જ્ઞાન લુકું રે—મારા મનના—૩
 આ સનમુખ બેસી ગુરજી સાન ખતાવે રે,
 શાને સમજીને કહું છું દુકું રે—મારા મનના—૪
 ચુનીલાલ પ્રતે કહેરે હરીભાઈ,
 રૂઢીઆ કમળમાં મુરતી ગુરની મુકું રે,
 મારા મનના માનેલા ગુર નહીં મુકું રે—૫

(૪૭)

રાગ ઉપરના

કહાંરે મુકુંરે હવે કહાં રે મુકું આંયો અમુલખ
હીરલો એને કહાંરે મુકું રે—ટેક

આ—કાચારે ઘડમાં ચોર ધુતારા રે
વીલો મુકું તો મારી સુરતા ચુકું રે આંયો—૧

આ—દીલની દાળડીમાં ભરીને રાખ્યો રે
બુદ્ધીની ખારી મજબુત જડી રે આંયો—૨

આ—બુગતીથી જાળવણી કરીને રાખ્યો રે
પ્રેમ પટારામાં મુકી કંઈ રે આંયો—૩

સુરતાની સાકળો સભર ચઢાવી રે
ગુરુ ગામનું ઘર તાબે કંઈ રે આંયો—૪

દસે દવારે ધીર નથી રહેતી રે
પંદરમી ખારીએ હીરલો મુકું રે આંયો—૫

કર જોડીને કહે રે હરીભાઈ
ગુરુ ચુનીલાલ શું હીરલો જડ્યો રે

અમુલખ હીરલો એને ત્યાંરે મુકું રે આંયો—૬

(૪૮)

ભજન

કાયાના કુંગર ચઢી જીવો—સામા ખેઠા હરી રે—એ રાગ.
જ્ઞાની ઘોડે ચઢી જીવો, સામા દીસે ગુરુ રે
રૂદીઆ કમળ ખોલી જીવો, દીસે રૂદીયા માંહી રે જ્ઞાની—૧

પાંચતો પરથમ જીવો, પચીસ પાંચની માંહી રે (૨)
 ત્રણનો ટંકશાળ થયો, એકે હાથ લીધો રે જ્ઞાની—૨
 રણના રણવટીયા તો શોભે રણની માંચ રે (૨)
 કાયરનું—ત્યાં કામ નથી, અંધારે અથડાય રે જ્ઞાની—૩
 અન્નણ્યા હરીભાઇની ગુરૂએ કીધી સાહાય રે (૨)
 મલીઆ ગુરૂ ચુનીલાલ ફેરવ્યો દેસ માંચ રે
 જ્ઞાની ઘોડે ચઢી જીવો—૪

(૪૯)

ભજન

ગુરૂ મને દીયોને દેહાર, સાહેબ મુને દીયોને દેહાર
 મુખડાં નીરખ્યાની મને હોંસ ઘણી હેજી.
 ગુરૂ હું તો ભૂલેલો ભમું છું બધા ભવમાં હેજી
 હવે નથી ખીજો ઉપાય--નથી ખીજો ઉપાય
 મુખડાં નીરખ્યાની મને હોંસ ઘણી હેજી—૧
 ગુરૂ મારા પુરારે ભેદુ છો, તમે ભોમીયા હેજી.
 ભૂલેલાની લેજો સંભાળ (૨) મુખડાં નીરખ્યા—૨
 ગુરૂ મારે પ્રેમની કટારીઓ વાપરી હેજી.
 વાગી મુને રૂદીયા મોઝાર (૨) મુખડાં નીરખ્યા—૩
 ગુરૂ મારા રૂદીઆ છેદાયાં ભીતર ઘા પડયો હેજી.
 હવે શો કરવો ઉપાય (૨) મુખડાં નીરખ્યા—૪
 ગુરૂ મારા કાચીરે ઇંટોનો કાયા ગડ છે હેજી.
 પકવીને કરો રે તૈયાર (૨) મુખડાં નીરખ્યા—૫

ગુરૂ મારા અનગડ હરીઆની વીનતી હેલ.

ચુનીલાલ ઉતારો ભવપાર (૨) મુખડાં નીરખ્યા—૬

(૫૦)

સાખીઓ.

- ચુની ગળકે ચોકમાં, ચાંદસ ભર્યો ઉલઆળ
સુરતા સુંદરીને સોહાવતાં, ગળકયા ચુનીલાલ. ૧
- ગુરૂ મુખે મોતીઝરે, આઠે પહોર દીવસ રાત
હરીલાલ ત્યાં મોતી વીણે, રહે છે ચુનીલાલની પાસ. ૨
- અનગડ હરીઆની વીનતી તમે સુણને ચુનીલાલ
નારી ભતી રંક છું, બતાવને કંઈ શાન. ૩
- કન્યા બેઠી માંચરે, પકડી પીયુલનો હાથ
અંતર પટ આડો ધર્યો, ના ઓળખ્યા સ્વામીનાથ. ૪
- સતગુરૂ સમરથ બાંણીએ, સાગર ભરીયો નીર
પુરણ ભાવે સેવને, રાખો રૂદીએ ધીર. ૫
- રાખો રૂદીએ ધીર, હરીજન પાકો કરવો ખ્યાલ
બાનું ગ્રહી બાઝ્યો, ત્યારે જડશે ચુનીલાલ. ૬
- હરીઓ અરણ કરે, તમે સુણને ચુનીલાલ
મહાજળ ખુડતો બાંણીને, ચઢને મારી વાહાર. ૭
- હરીઓ ઉરમી સહી રહ્યો, રાખીને વિશ્વાસ
મહાજળ ખુડતાં તારશે, એવા સમૃથ ચુનીલાલ. ૮

સંવત ૧૯૮૫-ઉમલા.

(૧)

લજન

સુણો રામરાધે—એ રાગ.

ગુરૂ દેવ આજે કોટેશ્વર ખીરાજે (૨)

હરખે વીનતી કરીએ, કલ્યાણ કાજે—ગુરૂ દેવ આજે—ટેક

સાખી

પ્રેમ ખતાવ્યો તમે ઘણો, કથતાં ના આવે પાર

હવે બન્યા અમે ખાવરા, અમને કોનો આધાર

ચાલ-સંકટ હરો શ્રી ગુરૂ માહારાજે, પ્રેમે પધારોને રાખોને લાજે

ગુરૂ દેવ આજે—૧.

સાખી

આંખ્યો આડા કુંગરા, કયાં તમે જરૂર

પરવસ થઈ પર દેસમાં, તમે પધાર્યા હર

ચાલ-પુર્વ સંસ્કારે મલ્યા, ગુરૂ મહારાજે

અધવચ લાવી અમને કીધાં નીરાસે—ગુરૂદેવ આજે-૨

સાખી

જો તમારે જાવું હતું, સાને કીધી પ્રીત

ક્યારે મળશે શ્યામજી, તમને ઘટે ના આવી રીત

ચાલ—તમ મન ધન ગુરૂ ચરણે સમરખ્યાં,

હરસન આપી ટાળો, દીલડાંની દાઝે—ગુરૂદેવ આજે—૩.

સાખી

આપ પધાર્યા પરદેશમાં, અમને મેલ્યા નીરાશ
 દેહ સહીત દરસન આપજો, જાંણી પોતાના દાસ
 ચાલ—કહે હરીજનો ગુરૂ ચુનીલાલ ચરણે
 માફ કરજો ગુના ગરીબ નીવાજે—ગુરૂદેવ આજે—૪

સાખી

હીરાભાઈ ને મોતીભાઈ, બેઉની પુરવા આશ
 આપ કૃપામૃત સીંચીને હૃદયે કરજો નીવાસ
 ચાલ—ઉમલાના હરીજનો કેરી, અરજ સ્વીકારી કરો સહાય
 મહારાજ. ગુરૂ દેવ આજે કોટેશ્વર ખીરાજે—૫

(૨)

ઘોળ.

અરજ મારી સાંભળો અવગેજા—એ રાગ.

ગુરૂજી અમ અરજી ઉરમાં ધારો, દીન બાળક જાંણી ઉગારો
 ગુરૂજી અમ અરજી—ટેક
 દેહ સહીત હમારો છે દાવો, લેવા મનુષ્ય જન્મનો લહાવો
 મહેર કરીને મંદીરે આવો—ગુરૂજી અમ અરજી— ૧
 વાલા આવું ઘટે નહીં તમને, આપ વીસારસો નહીં અમને
 રાખો સરણે સહુ આદમને—ગુરૂજી અમ અરજી— ૨
 તમે અધમ ઓધારણ કહાવો, હવે સેવકને ના સતાવો
 અમને તરછોડીને ના જાસો—ગુરૂજી અમ અરજી— ૩

અલબેલા ના દેશો વીસારી, લેજો આ અરજી ઉર ધારી
 પાવન કરજો પ્રેમે પધારી—ગુરજી અમ અરજી— ૪

સદા કરો મુજ ઘટમાંહે વાસ, અમે છીએ તમારે વીશ્વાસે
 હવે ના કરશોજી નીરાશ—ગુરજી અમ અરજી— ૫

નવ પડે ઘરમાંહે ચેન; ઝુરી ઝુરી ગુજરીએ રેન
 વરસે જળની ધારા નેન, ગુરજી અમ અરજી— ૬

રોધ રોધને દીવસ ખોઈએ, વાલા વાટ તમારી જોઈએ
 કરો કરજી કરી ના રોઈએ—ગુરજી અમ અરજી— ૭

ઉમલાના હરીજનો માગે, લળી લળીને પાયે લાગે
 ગુર તુનીલાલની આગે—ગુરજી અમ અરજી— ૮

વાલા હું છું બાળ તમારો, ચાચ મારો કે હવે ઉગારો
 સુણો હીરો ગેમલના પોકારો—ગુરજી અમ અરજી ઉરમાં ધારો. ૯

(૩)

ગરબી.—(સંવત ૧૯૮૬ ના પોસ વદી ૧૧ શનીવાર.)

- રૂઢી એકાદસી દીન આજરે, હરીજન આવોને
 તમો સેવો શ્રી ગુર મહારાજરે, હરીજન આવોને. ટેક.

સાખી

લકતો આવ્યા પ્રેમથીરે, લાગ્યા ગુરજીને પાય.
 તનમંન ધનથી પધરાવીઆરે, હરીજનનો હરખ હૈયે નવ માયરે.
 હરીજન આવોને. ૧

સાખી

ઘણા દીવસના વીયોગથીરે, અંતરમાં ચીંતા થાય
 દયા કરી ગુરૂ આવીયારે, મારે અંગે આનંદ નવ માયરે.
 હરીજન આવોને. ૨

સાખી

હાર તોરા પહેરાવીયા, અંદન કીધું ભાળ
 સતગુરૂ આબ્યા મંદીરે, હારે મારો વાલો છે દીન દયાળરે.
 હરીજન આવોને. ૩

સાખી

ગાદીએ ગુરૂજી ખીરાજીઆ, આનંદ અતી ઉભરાય
 જય જય ધ્વની હરીજન કરે, હારે કોડે તે કીરતન ગાયરે.
 હરીજન આવોને. ૪

સાખી

ચુનીલાલ સદગુરૂ મળ્યા, પ્રેમે પુણુ પાય
 લક્ષ ચોરાસી સંસે હર્યો, દાસ પરસોતમ ગુણુ ગાયરે.
 હરીજન આવોને. ૫

(૪)

રાગ—ધોળ.

રે ચાલો ચાલો ગુરૂજીના ગામમાં
 રે હાલો હાલો ગુરૂજીના ધામમાં

સાખી-સરવે હરીજન લેખા મળીઆ, આનંદ આચ્છવ થાયે
અંતરમાં ઉમંગ ધરીને, કોડે કીરતન ગાયે,
ચાલ—રે ગાવો ગાવો ગુરૂના ગુણ નામમાં—રે ચાલો ચાલો—૧

સાખી-ગુરૂ હમારા ઉત્તમ કુળના, પ્રાદ્મણુ મેવાડા ઠાવે
ડંકપુરીમાં ધામ ગુરૂનું, પાપી પાવન થાવે.
ચાલ—રે પાયો પાયો પીઆલો ગુરૂએ જ્ઞાનમાં—રે ચાલો ચાલો—૨

સાખી-તમ સેવકની રંક મતી આ, અરજી ઉરમાં ધારે
તન મન ધન ગુરૂના ચરણે ગાવે દાસ તમારો.
ચાલ—રે મળીઆ મળીઆ ચુનીલાલ સાંનમાં—રે ચાલો—૩

સાખી-મન ઠરે ગુરૂ ચરણ કમળમાં, ખીજે ભટકણ ભાર
દયા કરી મારા ગુરૂ મહારાજે, સત સમન્વયો સાર
ચાલ—રે કહ્યું કહ્યું ગુરૂએ મુને કાનમાં—રે ચાલો ચાલો—૪

સાખી-જન્મ મરણની શંકા મટી, ઓળખાવ્યું નીજ નામ
મોતી જવરને માહાસુખ આપ્યું, ઠરીને બેઠો ઠામ
• ચાલ—રે દીધુ દીધુ અભયપદ દાનમાં—રે ચાલો ચાલો— ૫

ગરબી.

(૧)

મારે ઘેર પધાર્યા ગુરૂ રાયરે, સુખ શું કહેવાનું.
મારે હૈયે હરખ ના માયરે, સુખ શું કહેવાનું.—ટેક

૧૬૨

સાખી

પધાર્યા પ્રેમે કરી હું જોતીતી વાલમ વાટ
ભર નીંદ્રામાંથી જગાડીઆરે, મારો ટળી ગયો સર્વે ઉચ્ચાટરે,
સુખ શું-૧

સાખી

કોટેશ્વરથી આવીઆને, ઉમલે કીધો મુકામ,
હરીજન સર્વે ભેગા મળીઆરે વાલે પાવન કીધું માંડ ધામરે-સુખ ૨

સાખી

અજ્ઞાન આવરણુ દુર થયુંરે, મટી ગઇ માયાની બળ.
ભૂલ સરવે ભાગી ગઇરે, મને ગુરૂ મધ્યા ચુનીલાલરે-સુખ શું ૩

સાખી

સુર્ય પ્રકાશે આકાશમાં, ભોમીપર શ્રી ગુરૂદેવ
કીંકર પર કરૂણા કરી, મારો ટાળ્યો તે સહુ અહમેવરે-સુખ ૪

સાખી

દયા કરી દીનાનાથજી, સંવત યોગણીસેં છાસીની સાલ
પોસ વદી તેરસ સોમવાર છે, ગાદી સ્થાપી છે દીનદયાળરે સુ૦-૫

સાખી

સેવા સોંપી આ દાસને, અતી કર્યો ઉગ્રકાર
મોતી ઝવેર શું વર્ણવે, મારા સદ ગુરૂ સરજન હારરે
સુખ શું કહેવાનું-૬

સંવત ૧૯૮૫

પટેલ, લલ્લુભાઈ હીરાભાઈનાં ભજનો
ગામ ઉમરવા. તાલુકે ભાલોદ.

ભજન.

(૧)

વાઈ મારા વીરારે—એ રાગ.

આજે હુંતો સમરે, સતગુરુ દેવને રેજી—

પ્રભૂ મારી અરજી ઉરમાં ધાર— આજે હુંતો-૧

સમરતાં પ્રભૂરે, આપે તમે આવજો રેજી—

સતગુરુજી એક તમારો આધાર— આજે હુંતો-૨

ભવસાગર માંહીરે, ગુરુવા મારાં, લીલમ પડ્યાં રેજી—

મારો ખુડતો બેડલો તાર— આજે હુંતો-૩

સત સંગ લાગ્યોરે ગુરુજીના નામનો રેજી—

હુંતો લળી લળી લાગુ પાય— આજે હુંતો-૪

ઉમરવાના વાસીરે, દાસ લલુ વીનવે રેજી—

બેઠો હુંતો, ચુનીલાલ તમારે આધાર,

આજે હુંતો સમરે, સતગુરુ દેવને રેજી— ૫

ભજન.

(૨)

રાગ—વાઈ મારા વીરારે,

સતગુરુ સાહેબરે, દરસન આપજોરેજી

દરસન કરે પાપી તે પાવન થાય— સતગુરુ સાહેબરે-૧

મન માંડે ભમેરે, ગુરના વીયોગથી રેજી
 જેમ મરણો કરતુરી કાજે, અથડાય— સતગુર-૨
 નીંદ્રામાં નવ ઠરેરે, જખકીને, બીચોરેજી.
 રંગ લાગ્યો રાતો લાલ-ગુલાબ— સતગુર-૩
 સેવા સમરણ માગુરે, હરી ગુર સંતની રેજી.
 સેવા થકી, જન્મ મરણ મટી જાય. સતગુર-૪
 ગુરના પરતાપેરે, દાસ લલ વીનવેરેજી.
 ચુનીલાલના હરસનથી, દુઃખ જાય, સતગુર સાહેબરે-૫

ભજન.

(૩)

મુખડાંની માયા લાગીરે—એ રાગ

મન માંડે મોહી રહુંરે—ગુરજી મારા.
 મન માંડે મોહી રહું—ગુરજીનું મુખ જોયું
 હરસનથી દુઃખ જોયું રે— ગુરજી મારા-૧-મનમાં
 સંસારીનું મુખ જોયું, કાદવે કપડું ધોયું
 મન માંડી નીચે થયુંરે— ગુરજી મારા-૨-મનમાં
 સગપણ ગુરનું કયું, અંતે મુખ તેણે લલ્યું
 બાકી દુઃખ બીજાને રહુંરે— ગુરજી મારા-૩-મનમાં
 લલુદાસ થઈ જોયું, ચુનીલાલથી મન મોહું;
 જન્મ મરણ દુઃખ જોયુંરે— ગુરજી મારા-૪
 મન માંડે મોહી રહુંરે

ભજન.

(૪)

રાગ-ભોળા ભગતના ચાખખાનો.

સત સંગી સંગ કરો મારા ભાઈ, જીંદગી એજે શીદને ખોઈ
 સંગ કર્યાથી સાર સઉ નીપજે, ધાતુની ધેતુ હજે નહી-સત-૧
 નાહી ધોઈ નર સેવાઓ કરે, મનમાં મોટાઈ વધી ગઈ
 જીગતી જાંણી નહી-મુક્તી માંની, સંતને સેવ્યા નહી-સત-૨
 સંતને સેવ્યાથી બહુ સુખ ઉપજે, માંખણથી ઘી હોઈ.
 સત મનથી સતગુરુ સેવીએ, પારસથી કંચન હોઈ-સત-૩
 ઓહંગ આવે સોહંગ જાવે, સુન સીખર ઘર થઈ
 એ રસ્તે સુરતાને ચઢાવો તો, ઘટમાં દરસન હોઈ-સત-૪
 સતગુરુ સાહેબ ચુનીલાલ મળીઆ, જન્મ મરણ ના હોઈ.
 ઉમરવાથી લલુ કહે છે, સતગુરુ સમ નહી કોઈ-સતસંગી
 સંગ કરો મારા ભાઈ, જીંદગી એજે શીદને ખોઈ-૫

ભજન.

(૫)

રાગ-ભોળા ભગતના ચાખખા.

જીવોને તમે ઘટમાં વીચારી મારા ભાઈ, ગુરૂ વીના સગપણ સાચુ નહી.
 અનેક ભવમાં ભમી ભમી થાક્યા, હાથમાં ના આંચું કંઈ-જીવો-૧
 માહા માંઘો મનુષ્યા દેહ આવ્યો, ત્યારે માયા મોટી થઈ;
 કાળ કરોધને મનમાં રાખી, બુદ્ધી ઓછી થઈ— જીવોને—૨

મારૂં મારૂં કરી જન્મ ગુમાવ્યો, દીલમાં દયા નહી,
 જે દેખે તેને જરૂર લુંટે, પાછુ ફરી જોયુ નહી.--જીવોને તમે--૩
 જેમ તેમ કરીને જીવાની ગઈ ત્યારે, ઘડપણ અવસ્થા થઈ
 જમરાજાએ ઝપાટ કીધી ત્યારે, આંખ્યો ઉગડી ગઈ--જીવો-૪
 દાસ લલુ કહે દાસ થયા વીના, પ્રભુ પરખાસે નહી.
 સતગુરૂ સાહેબ ચુનીલાલ સામે, અખંડ સુરતા રહી
 જીવોને તમે ઘટમાં વીચારી મારા ભાઈ
 ગુરૂ વીના સગપણ સાચુ નહી. —૫

ભજન.

(૬)

સંત સમાગમ કરવો મનવા—એ રાગ.

સતગુરૂ સરણાંમે રહેવું, ઓ સંતો સતગુરૂ સરણાંમે રહેવું.
 મનશાવાયા કર્માણાએ કરી, ગુરૂ વચન ઉર લેવું--ઓ સંતો-૧
 અનેક વાર અવતાર ધર્યો તે, દુઃખ છે દરીઆ જેવું
 સદગુરૂ સંતની સેવા કરી લે તો, દુઃખ પડે નહી સહેવું--ઓ સં. ૨
 માંધો મનુષાદેહ હરીએ આખ્યો, સંત વચનને સહેવું.
 નીજ ઘરમાંહી હરી ઓળખી લે, પછી થાશે જોયા જેવું--ઓ--૩
 માત તાતને કુટુંબકબીલો, તેહથી નહી લેવું દેવું
 એ સરવે કાયાનું સગપણ, કયું કરમ તારે સેહવું--ઓ સંતો-૪
 મહેલ મેડીને ધનમાલ ખજાના, ઝાંઝવાના જળ જેવું,
 અંત સમે કોડી કમ ના આવે, તો જવાનું આપ્યો તેવું
 ઓ સંતો સતગુરૂ—૫

સાચુ સગપણ સતગુરુ દેવનું, ચીત્તમાં ચેતી લેવું
ઠાસ લલુ ગુરુ ચુનીલાલ શરણે, શીષ સમરખી દેવું.

ઓ સંતો સદગુરુ શરણાંમે રહેવું. ૬

ભજન

(૭)

સૈયાં દેજેરે દેદાર—એ રાગ

સતગુરુ એક આધાર ગુરુ મારા તારો છે આધાર

ભજ્તોની લાજે તમે રાખજો હેજી—ટેક

ગુરુ મારો મોંઘારે, મનુષદેહ આપીયો હેજી

કીધો મને અતી ઉપકાર (૨) ભજ્તોની લાજે—૧

ગુરુ મારા સાચુરે સગપણ સોધીયું હેજી.

વાલા તમે છો દાતાર (૨) ભજ્તોની લાજે તમે રાખજો હેજી—૨

ગુરુ મારા વીયોગે તલસે મારો જીવડો હેજી.

દેજો મને ચરણમાં વાસ (૨) ભજ્તોની લાજે—૩

ગુરુ મારા ચુનીલાલ પાસે કંઈ વીનતી હેજી

કરજોડી કહેલલુઠાસ (૨) ભજ્તોની લાજે તમે રાખજો હેજી—૪

ભજન

(૮)

સૈયાં દેજેરે દેદાર—એ રાગ.

ગુરુ મારા રાખો રૂદીએ વાસ—ગુરુ મારા ચાંપો રૂદીઆ સાથ

ભૂખ્યો રે ભમું છું, સત ભાવથી હેજી—ટેક

ગુરૂ મારા ભૂખ્યારે, લેલુની બેલ તાહરી હેલ
 ટાળો મારા અંતરનો ત્રાસ (૨) ભૂખ્યોરે ભમું છું— ૧
 ગુરૂ મારા દીલની દુગધાયો, દુર કરો હેલ—
 નાણો તમે જગ કીરતાર (૨) ભૂખ્યો રે— ૨
 ગુરૂ મારા જનમો જનમ દાસ તાહરો હેલ
 એક તારો આધાર (૨) ભૂખ્યોરે ભમું છું— ૩
 ગુરૂ મારા દાસ લલુની છે વીનતી હેલ.
 ચુનીલાલ જિતારો ભવપાર (૨)
 ભૂખ્યોરે ભમું છું સતભાવથી હેલ—૪

ભજન.

(૯)

રાગ-હેલારી.

અને મારા વીરાળ હો લાલ, આણેને અવસરીએ, પ્રભૂ વેલા
 આવજો રેલ—

સરવે ભગતોની અરળ ઉર ધારો હો લાલ—

સમર્થાને સમરીએ પ્રભૂ વેલા આવજો હોલ (૨)

નામ ધર્યું ઓળખાવા ચુનીલાલ હો લાલ—આણેને અવસરી-૧

અને મારા ગુરૂલ હોલાલ પુનેમના પ્રેમે રે પ્રભૂ પાવન કરો હોલ (૨)

તમે ખીરાળ્યા કોટશ્વર ગામ હો લાલ

કીયારે અવગુણે અમને વીસારીયા હોલ (૨)

સરવે અવગુણુની માપી માગુ હો લાલ—આણેને અવસર-૨

અને મારા ગુરૂ હો લાલ અંતરના લાવે રે, દુઃખઠાં હઠાવજો
રેજી (૨)

તમે અજ્ઞાને જ્ઞાનના દાતાર હો લાલ.

સરવેને સનમુખ રહી દરસન આપજો હોજી (૨)

હાંરે તમે પધારો ઉમલે આવાર હો લાલ-આંણેને અવસર-૩
અને મારા ગુરૂ હો લાલ, સરવેને ભગતોની આસા પુરી
કરો હોજી (૨)

તમે અધમ ઓધારણ કાવો હો લાલ—

સેવકરે જાણીને શરણે રાખજો હોજી (૨)

તમે વેગે તે વેલા ઘેર આવો હો લાલ-આંણેને અવસર—૪
અને મારા ગુરૂ હો લાલ-સરવેના સતગુરૂ-સાહેબ માનજો
હોજી (૨)

હાંરે તમે છેક નમેરા ના થાઓ હો લાલ—

ચુનીલાલ ગુરૂને, લલલુ વીનવે રેજી (૨)

તમે ભગતોની વારે ધાવો હો લાલ—

આંણેને અવસરીએ, પ્રભૂ વેલા આવજો રેજી-૫

(૧૦)

રાગ-ખેત પરજીઆનો.

ભાઈ, ભાઈરે પ્રેમ થકી, સતગુરૂ સેવજો

તેના દેહના પ્રાશ્વીત જાસે રે-ભાઈ, ભાઈરે પ્રેમ થકી-ટેક.

જેનેં કાળ ક્રોધ માહા અભીમાની

તેને જમદુત લઈ જાસે તાણીરે ભાઈ, ભાઈરે પ્રેમ થકી—૧

જે સતગુરૂથી ઉલટો આવે
 તેનો હસ્ત નહીં સદગુરૂ ઝાલેરે લાઈ-લાઈરે પ્રેમ—૨
 જેના મનમાં નહીં માન બઝાઈ
 તેને સદગુરૂ શાન બતાઈરે લાઈ, લાઈરે પ્રેમ—૩
 જેને સદગુરૂનું જ્ઞાન બહુ લાવે—
 તેને જેમ તેમ ફરવું નહીં ફાવેરે લાઈ—લાઈરે પ્રેમ—૪
 દાસ રણછોડ કરજોડી બોલ્યા—
 ગુરૂ ચુનીલાલે પડદા બોલ્યારે લાઈ—લાઈરે પ્રેમ—૫

(૧૧)

રાગ—મેત પરજીઓ.

લાઈ, લાઈરે લાવથી લજનમાં લેળા રહો.
 કરી સતસંગ શબ્દ ઝાલોરે લાઈ-લાઈરે લાવથી લજનમાં—ટેક
 માહા માંધો મનુષ્ય દેહ આવ્યો
 ખાઈ પીને જનમ ગુમાવ્યોરે લાઈ-લાઈરે લાવથી લજન-૧
 માફ માફ કરી નક્કી રહ્યા
 જરા અંતરમાં નહીં દયારે લાઈ-લાઈરે લાવથી લજન—૨
 સત શબ્દનો સંગ સારો
 લવ ઉતરવાનો આરોરે લાઈ-લાઈરે લાવથી લજન—૩
 ગામ ઉમરવે રણછોડ ગયો ચેતી
 કરી ચુનીલાલ નામની ખેતીરે લાઈ—

લાઈરે લાવથી લજનમાં લેળા રહો—૪

૧૭૧

(૧૨)

રાગ—ખેત પરજીઓ.

ભાઈ, ભાઈરે જન્મધરી શું કમાયો.

ગુરૂ ચરણે ચીત્ત નવ લાગ્યોરે, ભાઈરે જન્મ ધરી—ટેક
ધર્યો કોટીક વાર અવતારો

સતગુરૂ વીના નહી આરોરે ભાઈ—ભાઈરે જન્મ ધરી—૧
કાયા માયાનું જીહું કારભાર

સતગુરૂ તરવાનું બારે ભાઈ— ભાઈરે જન્મ ધરી—૨
શું રહ્યો છે માયામાં ઝુકી

જમદુત નવ જાશે ચુકીરે ભાઈ—ભાઈરે જન્મ ધરી—૩
તારાં માત પીતાને બ્રાત—

કોઈ નહી આવે તારી સાથરે ભાઈ—ભાઈરે જન્મ ધરી—૪
ઉમરવે રણછોડને યુનીલાલ મળીઆ.

જનમ મરણ ફેરા ટળીયારે ભાઈ—ભાઈરે જન્મ ધરી—૫

ભજન

(૧૩)

વારૂં મારા વીરારે સંગ ના કરીએ નીચનો—એ રાગ.

સંતો શાણા સમજરે, સેવા કરીએ ગુરૂ તણીરેજી.

સતગુરૂને સેવે જન્મ મરણ મટી જાય—સંતો શાણા સમજરે-ટેક
સતગુરૂ સાહેબરે, સનમુખ આવી રહ્યારેજી.

અજ્ઞાનમાં ઓળખ્યા નહી આપ—સંતો શાણા સમજરે—૧

અજ્ઞાનમાં અથડાઈરે, ભરમમાં ભરમાઈ રહ્યોરેળ
 ગયા પછી ગસીઆ પુરણ હાથ—સંતો શાળા—૨
 સંતો સત સમજરે, સતગુરૂ સેવજેરેળ
 અખંડ સુરતા, સતગુરૂની પાસ— સંતો શાળા—૩
 ગુરૂના પ્રતાપેરે, દાસ રણછોડ બોલીઆ રેળ.
 સત સંગથી ઓળખ્યા ચુનીલાલ—સંતો શાળા—૪

ભજન.

(૧૪)

વારૂ મારા વીરારે—એ રાગ.

સદગુરૂ ખીરાબ્યારે, કોટેશ્વર ગામમાંરેળ
 ત્યાં તો દરશનથી દુઃખ જાય—સતગુરૂ ખીરાબ્યારે—ટેક
 સતગુરૂ સાચારે, સતજ્ઞાની પ્રગટ વસ્યારેળ.
 નામ કહેતાં મહારાજ ચુનીલાલ—સતગુરૂ ખીરાબ્યા—૧
 સર્જન જનને કાજેરે સતગુરૂ પ્રગટ વસ્યારેળ.
 જેમ જળ મીનને કાજ—સતગુરૂ ખીરાબ્યારે— ૨
 અજ્ઞાની નવ રહોરે, જ્ઞાનથી ગોવીંદ મલેરેળ
 ગુરૂ સેવે સાર સઘળો દરસાય—સતગુરૂ ખીરાબ્યારે—૩
 ગુરૂને પ્રતાપેરે દાસ રણછોડ વીનવેરેળ.
 ગુરૂળ અમને ઉતારો ભવપાર—

સતગુરૂ ખીરાબ્યારે, કોટેશ્વર ગામમાંરેળ—૪

૧૭૩

ભજન.

(૧૫)

વાર મારા વીરારે—ઐ રામ.

સત સંગ કરીનેરે, સતગુરૂ સેવજેરે.

સંસય શોક નીવારણ થાય—સત સંગ કરીનેરે—ટેક

વીશ્વની સંગેરે સાર કાંઈ નહી મળેરે.

ગુરૂસેવે પરમેશ્વર હરસાય—સતસંગ કરીનેરે— ૧

પ્રતીવૃતા નારીરે, કંથને સેવતાંરે.

તૈમ સેવો સ્નેહે સદગુરૂ રાય—સતસંગ કરીનેરે— ૨

સંતને આંચ નથી રે જ્ઞાની સદા દેવ છે રે.

અજ્ઞાન ધ્રુવડને છે રાત—સતસંગ કરીનેરે— ૩

ગુરૂને પરતાપેરે દાસ રણુછોડ વીનવેરે.

સતગુરૂ સેવોને સાક્ષાત—સતસંગ કરીનેરે સતગુરૂ સેવજેરે—૪

ભજન.

(૧૬)

રાગ—લગનીને લાગીરે, સતગુરૂ દેવનીરે.

લગનીને લાગીરે, ચુનીલાલ—નામનીરે—

ગુરૂ ભારે એક તંમારો આધાર.....લગની લાગીરે—ટેક

સરવે સંગાતેરે ગુણ ગાવું ગુરૂ તણારે.

ગુરૂ ભારા અંતરની કરો પુરી આશ—લગની લાગીરે—૧

અજ્ઞાને અથડાયોરે, દેવળમાં દેવ સોધતોરેજી
 ગુરૂજી અમે ભૂદ્યાની લેજો સંભાળ—લગ્ની લાગીરે—૨
 અખંડ સુખ વીનવુંરે, ગુરૂ તમ ચરણમાંરેજી.
 આપો અમને જ્ઞાન ભાન અભય—લગ્ની લાગીરે— ૩
 ઉમરવાના રણુછોડરે, ગુરૂજીને વીનવેરેજી
 ગુરૂજી અમને ઉતારો ભવ પાર—લગ્ની લાગીરે— ૪

સંવત ૧૯૮૬

મહારાજ છીતુપુરી મોહનપુરી.

ગામ ચકલાદ, તાલુકે આમોદ.

(૧)

ધોળ—હરીનો મારગ છે સુરાનો—રાગ.

આજ હમે તો આનંદ પામ્યા, ગુરૂ ચરણમાં જાવા જોને
 સંભાળ લેજો મારી મહારાજ, દાસ તમારો પોકારે જોને—આજ
 અંતરમાં તો અગ્ની ઉઠે, અમને દરજ્જન આપો જોને
 આ આતમ તો સેવા માટે, પ્રભૂના ગુણ ગાવા જોને—આજ
 પ્રભૂ મારી સંભાળ લેજો, અરજ મારી સ્વીકારો જોને
 અમે તો પ્રભૂ તમને જોયા, ધીનું ના કાંઈ સુજો જોને—આજ
 ગુરૂ પ્રતાપે બોલ્યા છીતુભાઈ, તમારી લેહ મને લાગી જોને
 ગુરૂ ચુનીલાલે પ્રભૂ ઓળખાવ્યા, અમારી બ્રહ્મણુ ભાગી જોને
 આજે અમે તો આનંદ પામ્યા, ગુરૂ ચરણમાં જાવા જોને

૧૭૫

(૨)

નામ કેળવી સ્થીર કીધી—રાગ.

મારગ બતાવી દીધો, ગુરૂએ અમને મારગ બતાવી દીધો
એરે મારગ કઠણુ ભારે છે, ચુનીલાલનો સંગ કીધો
સાચારે ગુરૂ મુજને મળીઆ, માયાનો ભો મેં તો મુકયો—ગુરૂ. ૧
આરે કાયા તારી કુલ કેરી વાડી, મરઘો ચરી જાય વનકો
કામ ક્રોધને વસ કરો ત્યારે, કાળનો ના લાગે ધકકો—ગુરૂ ૨
નવરે માસ જાળવી રાખ્યો, બહારજ અવતાર દીધો
બહાર આવ્યો ત્યારે ભૂલી ગયો, માયાનો સંગ કીધો—ગુરૂ ૩
બાળા પણ ખેલન ગુમાવ્યો, જોળન કામની સંગ કીધો
બુઢો થયો ત્યારે રોગ વાધ્યો, રાંમ નામ, મુખે ન લીધો—ગુરૂ ૪
ગુરૂ પરતાપે છીતુભાઈ ખોલ્યા, સાચો મારગ મેં તો લીધો
ચુનીલાલ સરખા લેદુ મલ્યા ત્યારે
આતમ શાન્તજ કીધો—ગુરૂએ અમને મારગ— ૫

(૩)

રાગ ધીરનો.

આતમ થયા રાજીરે, ગુરૂ મલ્યા અવીનાશી
કામ માંડ સીધ્યુરે, મટી ગઈ જમ કાંસી— ટેક
સાખી—પ્રભૂને તમે ઓળખી લોને, નથી ઘડીનો વીસરાંમ
આ કાયા તારી પાણીનો પરપોટો, ફાટતાં ના લાગે વાર
આલ-શાંન મને કીધી રે સમજ્યો ત્યારે પામ્યો પાર—આતમ ૧

સાખી-માયામાં મુજઈને પ્રાણી, ભૂલી ગયો ભગવાંન
 પણ તારે અહીયાં નથી રહેવાનું, જનું જમને ધામ
 આલ-હાથી ઘોડા તારારે પડી રહેશે અહીયાં ઠામ—આતમ ૨
 સાખી-પાંચ તત્વની કાયા બનાવી, છઠા આતમ રાંમ
 એ પાંચને બ્યારે ઓળખો તો, સીદ્ધ થાશે તમારું ઠામ
 આલ-પરવરતી ભાગીરે, નીરવૃત્તીનો થાયે વીસરાંમ—આતમ ૩
 સાખી-પ્રભુને મેલી ભૂતોમાં ભમે, આતમ ચીન્યા વીના ફેક
 ગુરૂપ્રતાપે છીતુભાઈ બોલ્યા, ચુનીલાલનો લાગ્યો છે મોહ
 આલ-ખીજું નવ સુજેરે, તરવાનું મધ્યું સાચુ બાંનું—આતમ ૪

(૪)

વરૂ મારા વીરારે.

સમજ મન મારારે, ગુરૂ વીના ગમ ના પડે રેજી;
 સમજો ત્યારે પલમાં પહોંચ્યો પાર. સમજ મન—૧
 માંડેને આ તારૂં રે, સર્વે એતો જુઠું છે રે જી
 પ્રભુ સાથે લગાવો એકજ તાર. સમજ મન મારારે—૨
 માયા જળ માંહીરે, મુઝાઈ પ્રાણી મરી જશેરેજી
 અંતર માંહી ઓળખી દ્યો આતમરાંમ. સમજ—૩
 જઠરાની માંહેરે પ્રભુને સંભાળતો રેજી
 બહાર આવી ભૂલી ગયો ભગવાન. સમજ—૪
 ભકતી કરો ભાવે રે, આતમને ઓળખોરે જી,
 સમજસો ત્યારે, ખોલસે બ્રહ્મ કળાટ. સમજ—૫
 ગુરૂને પ્રતાપેરે, છીતુભાઈ બોલીઆરેજી
 ચુનીલાલે ઓળખાવ્યા આતમરાંમ. સમજ મન મારારે—૬

(૫)

નાથ મોયડી વીનાનો નર બળદીઓ-એ રાગ.

- મનને કબજે કરોને ગુરુના જ્ઞાનથી
તારા ડાપણમાં લાગી છે લાય. મનને કબજે—૧
- તાં આયુષ બધુ ખુટી જાય છે
ઘડી પલકની બબર ના હોય. મનને કબજે—૨
- સંતો ચીત પરોવો પ્રભૂના ભજનમાં
તે તો પામે અમરાપુર વાસ. મનને કબજે—૩
- તું તો આંખ્ય ઉઘાડી જોને જીવડા
નથી ઓળખ્યા આતમરામ. મનને કબજે—૪
- તારા દીલડાની દાઝયો કોણુ ભાગશે.
મને ચુનીલાલ મળીઆ આજ. મનને કબજે—૫
- ગુરુ પરતાપે લલુભાઈ ખોલીઆ
ચુનીલાલે કીધો છે મને શાન્ત. મનને કબજે—૬

મનવો ફરેરે ઉદાસી-એ રાગ.

(૬)

- તારા દીલમાં તું જોને તપાસી-સતગુરુ, મલીઆ મને અવીન્યાસી
શું કરવાતું ને શું કર્યું તેં તો
અજ્ઞાની જોને વીચારી-સતગુરુ, મલીઆ— ૧
- સાચા ગુરુ મને ચુનીલાલ મળીઆ
જમણાઓ મારી બધી લાગી-સતગુરુ, મલીઆ— ૨

આ કાયા તારી પાણીનો પરપોટો	
અંતે થાશેરે ખુવારી-સતગુરુ, મલીઆ--	૩
તારી કાયામાં પંચ વીષય છે	
તેને તું છેટા કર વીચારી-સતગુરુ, મલીઆ--	૪
ગુરુ પરતાપે કહે લલુભાઈ	
ચુનીલાલે શાન બતાઈ-સતગુરુ, મલીઆ--	૫

વારૂ મારા વીરારે—એ રાગ.

(૯)

નીંદા તો ના કરીએ રે, સત રીતે ચાલીએ રેજી.	
મારી બેલડી ઉતારો ભવપાર—નીંદા તો ના કરીએ—૧	
તાડુંને માડુંરે સર્વે એ તો, જુઠ છે રેજી	
પ્રભૂ મારા દીલડાંની ભાગો દાઝ—નીંદા તો—	૨
માયા જાળ માંહેરે આંધળા તો થઈગયા રેજી	
ખુદ્દી આપજો આપનો જાણીને દાસ--નીંદા તો--	૩
ભવસાગર ભારેરે તમ વીના ના તરેજી	
માટે મારી સંભાળ લેજો મહારાજ--નીંદા તો—	૪
માડું તાડું કરીરે, મુરખ પ્રાણી મરીજશે રેજી	
અંતે સાચો બેલી છે સીતારામ—નીંદા તો—	૫
ગુરુના પરતાપેરે લલુભાઈ બોલીઆ રેજી	
ચુનીલાલે ઓળખાવ્યા આતમારામ—નીંદા તો—	૬

૧૭૯

સંવત ૧૯૮૬

કરમાડવાળા પટેલ જીવણ મથુરનાં ભજનો.

(૧)

હરી ભજીએ તો આવે સુખની લહેરજો—એ રાગ.

ધોળા.

શરણે જઈએરે સાચા સતગુરૂ દેવને,

રાખી અંતરમાંહી ઉમંગજો.

શરણે—૧

શરણે જવાથી કેટલુક સુખ તો થાય છે,

એમના શરણે જન્મ મરણ દુઃખ જાયજો.

શરણે—૨

પરમાર્થી જગમાંહે સતગુરૂ દેવ છે,

એમના શરણે સાહેબ તો ઓળખાય જો.

શરણે—૩

પુણ્ય પુરૂષ જે આપણા આગળ થઈ ગયા,

તેવા નરતો સદગુરૂ મહીમા ગાય જો.

શરણે—૪

માટે સરવે સત માની ગુરૂ શરણે જજો,

ચુનીલાલ શરણે, જીવણ કૃતારથ થાય જો. શરણે જઈએ—૫

(૨)

રાગ ધોળા.

હરી ભજીએ તો આવે સુખની—એ રાગ.

શરણે ગયો હુંતોરે, ચુનીલાલને,

કીધી છે છોટાભાઈએ મને મહેરજો;

એમની કૃપાથી હુંતો શરણે ગયો,

શરણે ગયો ને આવી છે સુખ લહેરજો.

શરણે—૧

છોટાભાઈની કૃપાથી પામ્યો જ્ઞાનને,
સાચુ સમજાવી છોડાવ્યું અભીમાનજો;
અસત જુઠે મારગે વળગ્યો હતો,
તેને તો મુકાવી કરાવ્યું ભાનજો.

શરણે—૨

મેહર કરી છે ચુનીલાલે તો મુજને,
પાડી છે ઘર અગમની તો સુજજો;
અગમ ઘર સુજ્યું ને શાન્તી ઉપજી,
ગુરૂ મલ્યા વીના હુંતો હતો અખુજજો.

શરણે—૩

કરમાડમાં તો જન્મ થયો છે માહર્યો,
સ્પેશન થઈને પાડ્યું કાટેશ્વર નામજો;
ત્યાંતો ગુરૂ આવ્યા છે ચુનીલાલજી,
દાસ જીવણું સેજે સરીયું કામજો.

શરણે—૪

લજન.

ગમે તહાં તુમ ફરો મનવા, પણ ધ્યાન સાહેબ શું લગાવેગા,
આ જન્મ જો તમે બૃલશોતો, ફેર લખ ચોરાસી આવેગા
—ગમે તહાં—૧

શબ્દ રૂપી ધ્યાને બેસી, સુરતા સાહેબ શું લગાવેગા,
તમ ભાઈ બડા શાન્ત પડોતો, જરૂર દરસન પાવેગા—ગમે—૨
એ ધ્યાનમાં તુમ શાન્ત થાવો તો, જરૂર સતક્રૂણ આવેગા,
શાન્ત થયો કે તુજને ભાઈ, સાહેબ તો ઓળખાવેગા—ગમે—૩

ચુનીલાલ પ્રતાપે જીવણ કહે છે, નીજ મનના વેગ સમાવેગા,
કોઈ દીન એવો આવશે તો, પ્રભૂપદ ઓળખાવેગા—ગમે તહાં—૪

(૩)

રાગ ધોળ.

રાગ-રણજોડ રંગીલા.

અહરનીશ લગ્ન ચુનીલાલનેરે, તેની મને લેહ લાગી.

વારી જાઉંરે વાલાના વહાલનેરે, તેની મને લેહ લાગી—ટેક

જેણે સીધો મારગ ખતાવ્યોરે, તેની.

જેણે અવજો રસ્તો છોડાવ્યોરે, તેની મને—૧

મને જોયતું હતું તે આપ્યુંરે, તેની.

માફે ભવો ભવનું સંકટ કાપ્યું રે, તેની મને—૨

મારાં પુર્વ જન્મ અદ્ભુત્ય રે, તેની.

જેના થકી મને થયો વૈરાગ્યરે, તેની મને—૩

એમનો ડાકોરમાં છે જન્મરે, તેની.

પુત્ર મગનલાલના પરમરે, તેની મને—૪

નામે ચુનીલાલ મહારાજરે, તેની.

કર્યા કેટલાંક જણનાં કાજરે, તેની મને—૫

કોટેશ્વર ખીરાજ્યા છે હાલરે, તેની મને લેહ લાગી.

કર્યો દાસ જીવણને ન્યાલરે, તેની મને લેહ લાગી—૬

ભજન.

જ્ઞાન થકી ગમ પડે જીવડા, જ્ઞાન થકી ગમ પડે, (૨) ટેક.
સતજ્ઞાનને ગ્રહણ કરે તે, સતને મારગ ચડે.

મહાન પુરૂષો આગે થયા જે, તે સૌ એહી જ્ઞાનવડે

જીવડા જ્ઞાન થકી—૧

સચ્ચીદાનાંદ હંડી સ્વામી એ, મહાન પુરૂષ તો ખરે
એજ જ્ઞાન થકી ગમ પડી છે, હરી ગુરૂને તો અરે-જીવડા જ્ઞાન-૨
ભાવદા મહારાજ અને મનોર, એતો એહી જ્ઞાન કરે
એહી જ્ઞાન તો તુજ ગુરૂ, કરે છે ચુનીલાલ તો ખરે-જીવડા જ્ઞાન-૩
ચુનીલાલ ગુરૂ મેહિર કરેને, ભવે ભવનાં દુઃખ હરે
હાસ જીવણુ જ્ઞાન લઈને, સત મારગ ઉર ધરે-જીવડા જ્ઞાન-૪

(૪)

ભજન.

વાગે છે રે વાગે છે, વંદ્રાવન મોરલી વાગે છે—એ રાગ.

આનંદ કરે રે આનંદ કરે, સંતો સદગુરૂ સાથે આનંદ કરે
તે અવર રસ્તે ચર્ણ કેમ ધરે, સંતો સદગુરૂ સાથે આનંદ કરે-ટેક
સર્વે વીષય જેના શાન્તીને પામ્યા, તેનામાં હરનીશ આનંદ ઠરે,

સંતો—૧

ગુરૂ વાક્ય પર જેની હરનીશ પ્રિતી, તેની પ્રભૂમાં સહેજે સુરતા વરે,

સંતો—૨

સદગુરૂ અમોને સાચા તે મલીઆ, હરનીશ જ્ઞાનના ગોટકા ધરે,

સંતો—૩

ડાકોર ગામના એ છે રેહેવાસી, જ્ઞાન દાન તણું એ કામ જ કરે,
સંતો—૪
દાસ જીવણ કહે ગુરૂ પરતાપે, સદ્ભાગ્ય હોય તે ગુરૂને વરે,
સંતો—૫

ભજન.

મન તું શીદને કવપના કરે—એ રાગ.
જગત તો જુઠાને ગુરૂ કરે, કયાંથી કારજ એમનું સરે,
અજ્ઞાની પાસે જ્ઞાન લઈને, ઉંધે રસ્તે ચડે,
ખરા ધર્મને પડતો મુકી, જુઠામાં જઈ અડે, જગત તો—૧
પીરને તો કોઈ ગુરૂ કરે છે, કોઈતો વેરાગી અરે,
કોઈ મુરતી કબરસ્તાન પુજી, આખર ભટકાઈ મરે, જગત તો—૨
માટે હીંદુ મુસલમાન સરવે, સાચા સદગુરૂ કરે,
સાચા સદગુરૂ મદ્યા થકી તો, સ્થીર ઠેકાણે ઠરે, જગત તો—૩
સીદ્ધી સાધનથી પ્રભૂ મલે નહી, અનંત જન્મ આથડે,
મન સાધીને પ્રભૂ સાધે તો, પાછો કદી ના પડે, જગત તો—૪
પુર્વે પૂન્યે દાસ જીવણને, ગુરૂ ચુનીલાલ મળે,
સંતગુરૂની કૃપાથી ભાઈ, ભવની બ્રાંતી ટળે, જગત તો—૫

(૫)

ભજન.

જો મરણ ભમે છે તારે માથે—એ રાગ.
ઓ જીવલડારે, ઓ જીવલડા, સાહેબનું નામ તેં નવ જાચું.

તાં કાયા નગર કોટડું કાચુ, તાં વીષય માંહી મન રાચું
 તાં ભાગી નાંખશે જમ ડાચું— ઓ જીવલડારે—૧
 તું વળગ્યો છે તે માયા કાચી, તને વસ્તુ જડે નહીં એમ સાચી
 તું જુઠા ગુરૂને વળગ્યો રાચી— ઓ જીવલડારે—૨
 કોઈ સાચા સતગુરૂ મલે આવી, તે માનતો નથી અભીમાન લાવી
 તને માયા નાંખે છે ભરમાવી— ઓ જીવલડારે—૩
 તેં ધાર્યા દેવ તે તો મુર્તી કાચી, તેમાં અહરનીશ રહ્યો રાચી
 એ મુર્તી તારી નથી સાચી— ઓ જીવલડારે—૪
ચુનીલાલ વસ્તુ બતાવે છે સાચી, તેમાં હરનીશ રહેને તું રાચી
 દાસ જીવણ કહે બીજી કાચી— ઓ જીવલડારે—૫

ભજન.

(૬)

જીવો જીવો અજ્ઞાની વાતરે, સત જ્ઞાન કેમ આવે કેમ આવે—ટેક
 નથી જ્ઞાન લેવાને તો આવતા, સાથે ગપોટા ખેચાર લાવતા.
 પછી તેનો તો અર્થ કરાવતારે—સત જ્ઞાન કેમ આવે—૧
 આપે જ્ઞાની થવાને તો માગે, સામા માણસનું ખોટું લાગે
 એનો શંસય કેમ ભાગેરે—સત જ્ઞાન કેમ આવે—૨
 સમજણ વીના ભાવાર્થ ચુકે, સત સમજાય નહીં ને ભૂકે
 એતો પ્રભૂના પંથને મુકેરે—સત જ્ઞાન કેમ આવે—૩
 વાચક જ્ઞાને થવાતું નથી જ્ઞાની, કંઈ સતગુરૂ થઈ નીર માની
 નથી જાણતો લાલ કે હાનીરે—સત જ્ઞાન કેમ આવે —૪

મલ્યા યુનીલાલ ગુરૂ જ્ઞાન ખાણી, સાચી વસ્તુ જીવણે જાણી
ગુરૂ વીના પડશે, ચાર ખાણીરે—સત જ્ઞાન કેમ આવે—૫

ભજન.

નાથ કેસે જગકો ખેલ રચાયા, અજ્ઞાની પુરણ પદ નહીં પાયા—
નાથ કેસે.

પંચ તત્ત્વનું ઘડયું પુતળું, પ્રકાશ રૂપ તમે આયા,
કર્તા અકર્તા થઈને તમે પોતે, જગના ખેલ સર્વે બનાયા.

નાથ કેસે—૧

પરમાત્મા તમે પુરણ બ્રહ્મ છો, આપ રૂપને કોઈ જ્ઞાનીએ પાયા,
સંસાર રૂપી આ માયા સમુદ્રમાં, કોઈ આત્મજ્ઞાનીએ નાવ ચલાયા.

નાથ કેસે—૨

એ નાવે સમજી જે જન બેઠા, તે પુરણ બ્રહ્મ રૂપ પાયા,
યુનીલાલ પ્રતાપે જીવણ કહે છે, તે નર આ સંસારમાં કમાયા.

નાથ કેસે—૩

ભજન.

ગરૂડ ચઢી આવજો ગીરધારી—એ રાગ.

(૭)

શરણ આબ્યો બાળને દ્યો ઉગારી, ગુરૂ દેવાધી દેવ મોરારી—
શરણ—ટેક.

મને વસ્તુ બતાવો એવી સારી, જેથી આનંદ વાઘે ઉરમાં ભારી.
કરો છો રંકપર મેહર મોરારી—
શરણ—૧

ઉમલ્લાના હરીજન કેરી, આશા પુર્ણ કરી છે ઘણેરી.
 તમે ઘણાને દીધા છે ભવતારી— શરણુ—૨
 માટે પાચે પડું બેઉ કર જોડી, કરો કર્ણામત મુજ થોડી.
 ગુરૂ દાસ જીવણુ દ્યો ઉગારી— શરણુ—૩

ગરબી-ઘોળ.

મને વાલો વીસાર્યો ના વીસરે—રાગ.

અવર બીજે શું ભમે, તારો દેવ છે તારી પાસ—અવર
 એને જોળ જરૂર તું ને એ મળે, રાખી ગુરૂ વાક્યમાં વીસવાસ.
 અવર—૧
 મન પાહાણો પુજવાથીરે શું મળે, એથી બ્રાન્તી ન થાય નાસ.
 અવર—૨
 જેની પાસે ન જતાં સુખ ના મળે, ક્યાંથી ફળે મોક્ષની એમ
 આશ. અવર—૩
 આતો અસત બધુ અજ્ઞાન છે, સાચુ સદગુરૂ આપે જ્ઞાન.
 અવર—૪
 ગુરૂ સાચા ચુનીલાલ જો મળે, કહો જીવણુ ટળે અજ્ઞાન.
 અવર—૫

(૮)

ગરબી.

સાચા ગુરૂદેવ ચુનીલાલ રે, જ્ઞાન છે બહુભારી—

સ્થળ કોટેશ્વર હાલરે, જ્ઞાન છે.

કર્ચા કેટલાંકને તો ન્યાલરે—જ્ઞાન-૧
એ તો વેદનો ભેદ બતાવે રે, જ્ઞાન છે.

શ્રુતી સ્મૃતીને સમજાવેરે—જ્ઞાન-૨
ધર્મ કર્મમાં એ પ્રેમે આણિરે, જ્ઞાન છે.

સાચો સત મારગ એ જાણિરે—જ્ઞાન-૩
તમે પ્રેમે શરણમાં આવો રે, જ્ઞાન છે.

ચાર ખાણીમાં તો નહી જાવોરે—જ્ઞાન-૪
જ્ઞાન લગવાન પાસે લીધુરે, જ્ઞાન છે.

ભાવ ભજનને બધે કીધુરે—જ્ઞાન-૫
તમે જુડી માયા આતો છોડો રે, જ્ઞાન છે.

ચીત્ત માયા તીત સાથે જોડોરે—જ્ઞાન-૬
આપ્યું કેટલાંકને તો જ્ઞાનરે, જ્ઞાન છે.

ટાળો હરકોઈ અજ્ઞાનરે—જ્ઞાન-૭
મદ્યા સદ્ગુરુ ચુનીલાલરે, જ્ઞાન છે.

આપ્યું જીવાણુને તો જ્ઞાનરે—જ્ઞાન-૮

રાગ-આશાવરી.

રેહેના સદ્ગુરુ કેરે હજુર—એ રાગ.

શીદ ભમે તું દુર ઓ મનવા, શીદ ભમે તું દુર.

દેવ ચુનીલાલ તારી હજુર—ઓ મનવા શીદ ભમે તું દુર-ટેક.

ખીજે અવર કંઈ નથી મળવાનું,

તારો હરી છે તારી હજુર—મનવા શીદ-૧

ગંગા જુમનાં ઓર નદી નર્મદા,

પાપ છે તારી હજુર—મનવા શીદ-૨

કાશી ડાકોર અને દ્વારકાં જવાએ,

નથી મળતારે પ્રભૂ જરૂર—મનવા શીદ-૩

વેદ પુરાણ અને ઉપનીષદમાં,

નથી થતું રે જ્ઞાન જરૂર—મનવા શીદ-૪

દાસ જીવણ ને ચુનીલાલ મળેથી,

સત જ્ઞાન મલ્યું છે જરૂર—મનવા શીદ-૫

(૯)

આશાવરી.

રહેના સતગુર કેરે હજુર—ઓ રાગ.

સત જ્ઞાન કર જરૂર, ઓ જીવ સત જ્ઞાન કર જરૂર.

જેથી હરી તો દરસે ઉર—ઓ જીવ સત જ્ઞાન કર જરૂર—ટેક.

પંચ ભૂતની રે સાથે, પ્રેમના કરતો, જેથી માયા ન આવે ઉર.

ઓ જીવ-૧

બ્રહ્મા વીશ્ણુ મહેશ્વરનારે સમરતો,

જેથી ફેરે નહી થાય દુર—ઓ જીવ-૨

અરે જગતમાં નથી કોઈ તારું, માટે ચેતી લે તું ઉર—ઓ જીવ-૩

સાચા સતગુર માથે રાખને હવે, જેથી મોક્ષ મળે જરૂર—ઓ જીવ-૪

ગુર ચુનીલાલ જીવણને મલ્યાથી—

જ્ઞાન થયું છે ભરપુર—ઓ જીવ સત જ્ઞાન કર જરૂર-૫

૧૮૯

(૧૦)

ભજન.

શ્રી જગતે ગુરૂ વંદના કરું—એ રાગ.

જય સતચીદાનંદ હે પ્રભૂ વંદના કરું,

મમ ગુરૂ પ્રતાપથી હું ધ્યાન તો ધરું—ટેક

ગુરૂ અમોને સાચા મળીઆ, ચુનીલાલ મહારાજ
ડાકોરના એ રહેવાસી છે, સુધર્યાં મારાં કાજ— જય સત. ૧

કરમાડ વીશે એ આવ્યા ને, ટીકીટ માસ્તર કહેવાય
મોક્ષની ટીકીટ આપે છે, જે જન લેવારે જાય—જય સત. ૨

ટીકીટ આપે છે પંદર જણને, લોકો કરે છે નીંદાય
બીન પઇસે એ ટીકીટ આપે છે, હરકોઇ લેવા જાય—જય સત. ૩
અંધારામાં ઉજા આસ થાયે, એકદમ અંજાય

પણુ ટકે તો કારજ થાયે, સાચી વસ્તુ દરસાય—જય સત. ૪
આ ધર્મશાળાના માલીકને, નથી ઓળખતું કોય
જ્ઞાની હોય તે નર ઓળખે છે, સંત સંગત જો હોય—જય. ૫

જીવણુને સદગુરૂ મળીઆ, સેજે સુધર્યું કામ
દયા કરી મારા ગુરૂ મહારાજે, નીરખાવ્યું નીજ નામ—

જય સતચીદાનંદ હે પ્રભૂ. ૬

૧૯૦

(૧૧)

આરતી.

જય ગુરૂદેવા. પ્રભુ જય ગુરૂ દેવા.

આરતી કરૂ ઉમંગે, દરશન સુખ લેવા—

જય જય જય ગુરૂદેવા—ટેક

પુર્વેના સદ્ભાગ્યે, તમ શરણે આઁયો—પ્રભુ—

કર્મ કાષ્ટને બાળી, બાળ આપનો કાઁયો—જય જય—૧

દયા કરી ગુરૂદેવા, સત જ્ઞાન તો આપ્યું—પ્રભુ—

ભવ સંકટને વીહારી, મન સ્થીર કરી સ્થાપ્યું—જય જય—૨

હું અબુદ્ધ અજ્ઞાનીને, સદ્બુદ્ધી આપી—પ્રભુ—

કેટલાક દુરગુણ કાપી, લકતી ઉર થાપી—જય જય—૩

અસરણ શરણ ગુરૂ આપ, શરણે તો લીધો—પ્રભુ—

ચુનીલાલ દેવ દયાનીધી—જીવણ તો સીધ્યો—જય જય—૪

(૧)

ઉગમશી માહારાજનું પદ.

ગુરૂ જીનારે મારો કોઈ નહી સંગાતીજી

મેંતો કીસખીત ઉતરૂ પારજી.....ટેક

પાંચ તત્વકા બન્યા પીંજરાજી, બીચ્ચે પવનકા સ્થંભજી

આવત જાવત કોઈ નહી દેખેજી, હાંરે એહી તો બડા અચંબાજી

ગુરૂ જીનારે મોરો કોઈ નહી સંગાતીજી—

૧

- હાંરે ગુરૂજી મારા નાભી કમળથી શબ્દ ઉપડેજી
ચંદ્રમા સુરજ દોનું હુવા પ્રકાશાજી. મેં તો કીસખીધ ઉતરૂં પારજી
ગુરૂજી ખીનારે મારો કોઈ નહી સંગાતીજી— ૨
- હાંરે ગુરૂજી મારા ગગન મંડળથી ઉલટી ગંગાજી
કોઈ મરજીવો રસ માંણેજી—ગુરૂજી ખીના— ૩
- હાંરે ગુરૂજી મારા સાત પાંચને પડછો દીધોજી.
માંહેથી શંસય લીધો ઉઠાયજી—ગુરૂજી ખીના— ૪
- હાંરે ગુરૂજી મારા ચાર જુગ મારી સાથે રહેનાજી.
હાંરે મારો જીવડો કંરે, કુરબાનજી
ભાવદા પ્રતાપે બોલ્યા ઉગમશીજી
મારી બેલડીને પાર ઉતારોજી
ગુરૂજી ખીનારે મારો કોઈ નહી સંગાતીજી— ૫

(૨)

રામદા માહારાજનું પદ.

રાગ—હરી લજન થકી છોટા હોય તે સઉથી મોટા થાય છે—

ઓ વેરાગી, તૃષ્ણાતો નવ ત્યાગીને, માયા લાગી.
જ્ઞેને જાગી, ભ્રમણાતો નવ ભાગીને, ભીક્ષા માગી....ટેક
ચાલ—જેણે માળાપનાં કર્યાં ખોટાં, ચોળી રાખોડીને વાજ્યા લાંગોટ
પીવે ગાંજે ભાંગ્યના ભરી લોટા—ઓ વેરાગી— ૧

ચાલ—જે આળસુ હોય તે બાવા થાશે, ઘેરઘેર માગીને ખાશે
પછી સીતા રામના ગુણ ગાશે—ઓ વેરાગી— ૨

ચાલ—કોઈ મઠ મઢીઆંમાં જઈ રહેતા, પરણે કે સંજોગી કહેતા
કોઈ રાખે રામકી કે જાય વેહેતા—ઓ વેરાગી— ૩

ચાલ—કોઈ ભોળા જનને ભોળવતા, ભંડારા કરાવે મન ગમતા
પછી માલ પુડાને દહી જમતા—ઓ વેરાગી— ૪

ચાલ—કોઈજાશે સદગુરૂની પાસે, રાખ્ય વીશ્વાસ મુક્તિ તરત થાશે
કહે રામદાસ સત નામ સમજાશે—ઓ વેરાગી— ૫

(૩)

ગામ છીદાના પટેલ મનોર સાહેબનાં પદ.

૫૬

અરથકરોરે ઉનકા, સંતો, અરથકરોરે ઉનકા

દાવા મીટે કાળ સુનકા સંતો અરથ કરોરે ઉનકા—ટેક

નીચે નાવ ઉપર સીંધુ, સીંધુ નહી ત્રણ ગુણુકા—સંતો અરથ—૧

કીડી ચાલી હસ્થીને ઝાલી, સોડરના લેવે કુનકા—સંતો અરથ—૨

કર વીનાની નારી આવે ને મેરૂ ઉડાવે, ઉડ જાના માહા

સુનકા—સંતો અરથ કરોરે ઉનકા—૩

સતગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે છે,

જખમીલે પર સુનકા—સંતો અરથ—૪

(૪)

૫૬

જ્ઞાની હશે સો યુજશે, સંતો જ્ઞાની હશે સો યુજશે
 તાકુ તીન લોક સુજશે-સંતો જ્ઞાની હશે— ટેક
 હાથ વીના મારે ને પગ વીના નાસે, ધડ વીના જુજશે—
 સંતો જ્ઞાની હશે—૧

પેટ વીનાની નારીને પુત્ર જન્મે હબારી,
 એ પુત્રને સ્વામી કરી જોશે— સંતો જ્ઞાની હશે--૨
 પેટ વીનાની નારીને જગત નાંખે મારી,
 માહા પ્રદયે જગત લેઈ કુદશે— સંતો જ્ઞાની હશે—૩
 સત ગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે છે,
 તે નર અમરાપુર જશે-સંતો જ્ઞાની હશે સો યુજશે—૪

(૫)

ભજન—૫૬.

સંતો મરજીવાનો દેસ વીરલા જાંજોરે-એ રાગ.

મારા પુણ્ય તણો નહી પાર, ભાવગુરૂ આબ્યારે
 મને આનંદ થાય અપાર, શાન્તી સુખ લાબ્યારે— ટેક
 માફા માંહે ગાદી ખીછાવી, ખીરાજ્યા ગુરૂ મહારાજ
 ઘોળાં વસ્ત્ર ને માળા છે કંઠે, પધાર્યા શીર તાજ-ભાવગુરૂ. ૧
 શ્વેત તીલક પુર્ણ ચંદ્ર સમોવડ, તેજ તણો અંખાર
 મનોહર મુરતી હેતેથી નીરખી, શોભાનો નહીપાર-ભાવગુરૂ. ૨

ઘોળા ઘોરીને ખુબ શણગાર્યો, એને ગળે છે ઘુઘરમાળ
ઓઠા ઓઠાડયા તે શોભે મુંદર, મોયડો શોભે વીશાળ—

ભાવશુરૂ આવ્યારે. ૩

હરીજન રથ હાંકે છે ભાવે, આવ્યા મોભા ગામ
હરીજન સામા હેતે ચાલ્યા, પ્રેમ ઘેલા છે તમામ—ભાવશુરૂ. ૪
કાંસીરે મૃદંગ ભુંગળ વાગે, કોડે કીરતન ગાય
થાળ પુજની જેરાંમે ઝાલી, આનંદ અંગ ના માય—ભાવશુરૂ. ૫
નેહ નરખી હૈયે હરખીને, હુંતો થયો રણીઆત
ઘીની મંસાલો બે બાજુ બળતી, કુલાં છે વીધવીધ ભાત—

ભાવશુરૂ આવ્યારે. ૬

તીલક કરીને હાર પેરાવ્યો, ચોખા ચોડયા લેલાટ
મોજડી પેરીને લાકડી ઝાલી, પાથર્યા છે રસ્તે પાટ—

ભાવશુરૂ આવ્યા રે. ૭

ચાલ ચમકતી ચાલતારે, બેરખો લીધો હાથ,
કેડ બાંધેલી જાંણે કાંન કુંવર છે;
એવા મનોરના નાથ—ભાવશુરૂ આવ્યા રે.

૮

(૬)

રાગ—આશાવરી.

રાંમ વીના સખ જુઠીરે, સંતો રાંમ ખીના સખ જુઠી.
જે જે સાધના જડી ખુટીરે, સંતો રાંમ ખીના સખ જુઠી—ટેક.

નોંધ—ભાવદાસ માહારાજનું રથવાળું દ્રવ્ય (ચિત્ર) હમારા
તત્ત્વજ્ઞાન નામના પુસ્તકમાં જુઓ:—

લેખ ધરીને દોનુંરે ખોયા, બમણી ઉરમી ઉઠી.

કરમ ભરમ કેા તો લેદ ના પાયો, રાખે ઇંદ્રીઓ દસ છૂટીરે
સંતો રાંમ-૧

પીતળ પાણકા પુતળારે પુજે, જ્યાંસુધી આયુષ ખુટી.

અંત વેળાયે એ પુજેલા આડાના આચારે,

જળ જમે લીધા હુંદીરે-સંતો રાંમ ખીના સળ જુઠી-૨
તીરથ ફરતાં ને ગંગારે કાશી, જેમ ઉંટ બાંધ્યારે ખુટી.

પહાડ પથ્થરમાં તો ઉમર ખોતા, જડથી ના શક્યા છુટી-
સંતો રાંમ ખીના-૩

મન અપના હાથ તો આવે, પરાકી ઉરમી ઉઠી.

અતશુર ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે છે,

નવ પંદર બારા સમેઠીરે-સંતો રાંમ ખીના અળ જુઠી-૪

(૭)

પદ.

સંતો સાહેબ ખીના તો, સળ ખુરી, સાધના ઠાલી મજુરીજી
જેહ જેહ કરો તેમાં ખોટજ આવે, અને સાધના ના હોવેરે ખુરી
દેહ દમતાં તો તમને રોગજ વાપે, પછી વાપે કામખુરી—

સંતો સાહેબ ખીના-૧

સાધના પંથનું લાંબું કેં ખાખી કેં તુરી,

મનની અમુજણ મનમાં રહેશે, નાત તજ્યો તુંતો કુરી-સંતો
સાહેબ ખીના-૨

રૂપ બહલામાં અલ્યા તને શું આ કાવે
 ખાવે ખારી મોરી કે તુરી,
 પ્રગટ રાંમજી મળશે ત્યારે, મટશે મન કેરી ઉરી-સંતો સાહેબ-૩
 નવ પંદર ટાળી મુકોને, માયારે જીતો થુરી
 સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે,
 રાંમ ઘેર જાવે હજુરી- સંતો સાહેબની ખીના તો-૪

(૮)

પદ, રાગ-મંગળ.

મેં સોહાગણુ નાર, સખી હો સોહાગણી
 ચલીરે બીન પાવે પીયુના લાણી, સખી મેં નાર સોહાગણી
 પ્રથમ ઈંગલા નારીકુ મારતી, તબ ઉડ મુવા અંદાને સુર
 પોંગલા સારથી
 ત્રીકુટીકી ધારા તો તોડીએ, તબ દુટે ત્રીવેણી કા ઘાટ
 સુન્ય કુ ફેડીએ-સખી મેં નાર સોહાગણી— ૧
 સખી ઉનમુનીકા હઠકુ ઉડાવીએ, તબ હું તું દોનું રે ભાઈ
 માર ખીછાવીએ, તબ ભાગત ચાર હજુરીઆ
 જગૃત સ્વપ્ન સસોપતી, ત્રણ ચોથી તુરીઆ-સખી મેં નાર—૨
 જળ સુખમણાની સાંને ગયા દુર પડી
 તબ નીકળી પવનની ખાર, અનહદ જઈ ખડી
 મેં ઈચ્છા નાર હોતી જો એકલી
 નુરતકા સર ફેડત ડાલ, મેં બી જાઉ ગલી-સખી મેં— ૩

સાખી બાવનકી ઉપર બારણે, ત્યાં હું નહીં ઇચ્છાનાર
અકરતા તારણ,
સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે છે
જ્યાંના જીવે ઇચ્છાનાર, તેમાં સમાઈ રહે—સાખી મેં—૪

(૯)

રાગ-ગરબી.

અહ્યા ફકર તારી મુકજે રે લોલ, નહીતો અંતે ભૂકશે રે લોલ
અહ્યા અદેખાઈ તારે ત્યાગવી રે લોલ, ગરીબાઈ તારે
માગવી રે લોલ

અહ્યા ગરીબ પણામાં તારે ફાવશે રે લોલ

સત સંપત તને આવશે રે લોલ

અહ્યા એવું જાણીને ભજ નામને રે લોલ

શેા ઉત્તર દઈશ શ્યામને રે લોલ

અહ્યા મન બીતર એ આપણું રે લોલ

મીઠે કુકર્મ કેરૂં તાપણું રે લોલ

સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે વાલો સાથમે રે લોલ

કહે મનોર નીજ હાથમે રે લોલ

(૧૦)

ગરબી.

અહ્યા પથ્થરમાં રાંમ કેવડારે લોલ

આંખયે પાટા બાંધે એવડારે લોલ

અહ્યા આખી ઉમર જાસે વહીનેરે લોલ
 પથર રાખશે સહીનેરે લોલ
 અહ્યા પથરમાંથી દુધ કયાંથી પાવશેરે લોલ
 પથરના રાંમ હાથ આવશેરે લોલ
 અહ્યા એમ સમજીનેરે લોલ
 ચંદ્રના આવે ખોદમાંરે લોલ
 અહ્યા પ્રગટ રાંમ પાંમશેરે લોલ
 તારે જડ સાથે કાંમ સારે લોલ
 સતગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે જડ ત્યાગીએરે લોલ
 કહે મનોર ફરીના માગીએરે લોલ

(૧૧)

ગરબી.

અહ્યા ઉતાવળોશું બોલે ભૂલમાંરે લોલ
 તું ભૂલ્યો છે પહેલો મુળમાંરે લોલ
 કણ કચરાં તો ભેગાં વસેરે લોલ
 કણ કાઢતાં તે જુદાં થશેરે લોલ
 અહ્યા કચર નાંખ્યું પેલું વાડીએરે લોલ
 તેમાં રાંમ રાંમ કેસા કાઢીએરે લોલ
 તેમ પથર દુડે શું ફાવશેરે લોલ
 બોલાવે રાંમ કેમ આવશે રે લોલ
 અહ્યા એવું જાણીને ભૂલ આવતી રે લોલ

જીલ વીના જેમ ગાવતી રે લોલ
 સતગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે ભૂલ ભાગતી રે લોલ
 કહે મનોર આતમ ગત ભગતી રે લોલ

(૧૨)

ગરબી.

અલ્યા સોના રૂપાના રાંમનેરે લોલ
 એ અરથ ના આવે તારા કામમાં રે લોલ
 અલ્યા ધાતુ બેડે તું બોલતો રે લોલ
 ધાતુના રાંમ નથી બોલતારે લોલ
 અલ્યા વીશ્વાસ તને કેમ આવતો રે લોલ
 પગે પડેને નીત્ય ગાવતો રે લોલ
 અલ્યા સોના રૂપાના રાંમ કેવડારે લોલ
 વેચી ને પેટભરે તેવડા રે લોલ
 અલ્યા ધાતુની ધેન કેમ દુજશે રે લોલ
 દરપણુ પુઠે કેમ સુજસે રે લોલ
 સતગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે ભગતારે લોલ
 કહે આવા રાંમ નથી ભાગતા રે લોલ

(૧૩)

પદ.

અલ્યા તું ભૂલમાં શું ભમે, ભૂલ તારી ભાગી બેને.
 પંચ પચીશમાં તું જીવ કોણ છું, આપતારે પેલો બોને

અલ્યા હું પદ છે કેવી, પાહાણુ પથ્થર માને ઉદક જેવી
 અંતે કાયા નથી રહેવે એવી— અલ્યા તું ભૂલમાં—૧
 તું તારા મનમાં જા પેસી, હું તું મુકી દેને દેસી
 હવે તારે તું કોણુ રહ્યો છે બેસી—અલ્યા તું ભૂલમાં—૨
 અલ્યા વૈરાટ જોજી જોતું તાહરે
 પરા ઉપર રાંમતું પરગટ બાહારે
 જો પરથમ મન તારું મારે— અલ્યા તું ભૂલમાં—૩
 સદગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહે છે
 નવ પંદર બાહારા જોઈ રહે છે
 તેને મરજીવા કહે છે— અલ્યા તું ભૂલમાં શું ભમે—૪

 (૧૪)

૫૬.

બોલતામેં આવ્યારે, સંતો બોલતામેં આવ્યારે
 અનહદ વાણી જગાચારે. સંતો બોલતામેં—ટેક.
 મેરે નહી ગુણનામ રૂપ, આકાશ બોલું અજાયા.
 નીજ ભોમીકામેં રહેનેરે વાલા, મોહથી જીવરૂપ માયા રે
 સંતો બોલતામેં—૧
 ધર અધર શાને બોલું, રૂપ રજ નહી મેરે કાયા
 હું રે બોલાવું ને આમોરે બોલું, જાગૃત લઈ બન આવ્યા રે
 સંતો બોલતામેં—૨

બીજે થઇને હમકુરે હુંડે, તાકુતો હાથ ન આવ્યારે
 મને ખુજે સંતો મુજરે જેસા, તેણે આપો આપ મીલાયા રે
 સંતો બોલતામેં—૩
 જેહ જેહ કહે તે સંતો માયારે જાણે, જ્યાં સુધી વાસના રહ્યા
 સદગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કેહવેરે.
 જઈ અકરતામાં સમાયારે— સંતો બોલતામેં—૪

(૧૫)

૫૬.

રાગ આશાવરી.

માયા તો કોઇકુ ના છોડેરે, સંતો માયા તો કોઇકુ ના છોડેરે
 બાંધી નીગમ હોડેરે—સંતો માયા તો કોઇકુ ના છોડેરે—ટેક.
 પ્રથમ તો બ્રહ્માકુ પકડયા, માયા સેજમાં જોડે
 બ્રહ્મા કપાળ હોકર, બ્રહ્માકુ પીડે
 પુત્રી હોકર બ્રહ્મા શીર ફેડે. સંતો માયા—૧
 શીવજી પાસે માયારે પારવતી જોડે
 માયા ધરે રાણી રૂપ બીલડીકો
 તે માયા નચાવે શીવને કરકર થોડેરે. સંતો માયા—૨
 રાંમકી સાથે સીતા રે માયા, ભગની રે હોડે
 માયાકુ રાવણ લેઈ ગયા બાંધી
 માયા સાં રાવણ શીર રાંમકો ફેડે. સંતો માયા—૩
 ગૌતમ ઘરમાં અહલ્યા રે નારી
 માયા ઇંદ્રકા સતબી તોડે

માયા રૂપકુ મોહી ઇંદ્રરે રાજ
 અસંખ્ય ભગરે ફરતાં ઇંદ્ર જોડે. સંતો માયા—૪
 પંચ પચીશકુ પહેલારે જોજે, નવધાકુ તો પહેલી તોડેરે
 પર આત્મા આત્મા લેળા, પછી પરા ઉપર સમોડેરે. સંતો માયા—૫
 મન અપનાતો પહેલારે મારે, શુન્ય શીખરકું તોડેરે
 સદ્ગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર કહેવે
 તે અવન્યાશી અખંડ નીજ ઓડેરે. સંતો માયા—૬

(૧૬)

ગરબી.

અધ્યા તને તે બીજો કોણ વારસેરે લોલ
 અંતે તને જમ દુત મારશેરે લોલ
 અધ્યા જમનો તે માર જોઈનેરે લોલ
 આપ તે જોને જોઈનેરે લોલ
 અધ્યા સરોવર પાળ જે તોડતારે લોલ
 અંતે તેને જમરા તોડશેરે લોલ
 અધ્યા પરખનું માટલું ફેડતારે લોલ
 તેનું તે માથું જમરા તોડતારે લોલ
 દાન આપીને પાછું માગશેરે લોલ
 લખ ચોરાસી તેને જાગશેરે લોલ
 સદ્ગુરૂ ભાવદા સત જોઈનેરે લોલ
 કહે મનોર હું તું ને જોઈનેરે લોલ

(૧૭)

ગરબી.

અહ્યા રાંમ સભામાં આવ્યો ખેસવારે લોલ
 કરણ ખુદ્દી માંડી હસવારે લોલ
 અહ્યા શું જોઈને દાંત આવતારે લોલ
 તને રાંમ રસ નથી ભાવતારે લોલ
 અહ્યા કરણ ધરે તને ફાવશેરે લોલ
 અન તો જ્ઞાન તને આવશેરે લોલ
 અહ્યા ખીન સમજે જાગશેરે લોલ
 તેને ઉજાગરે લાગશેરે લોલ
 સત શબ્દ નથી ભાવતો રે લોલ
 સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માગીએરે લોલ
 કહે મનોર એવા નરને ત્યાગીએરે લોલ

(૧૮)

ગરબી.

અહ્યા રાંમ સભામાં તારે ખેસવુંરે લોલ
 કાન ખુદ્દીને ખુણે પેસવુંરે લોલ
 અહ્યા ડાહાપણમાં શીદ ભૂલતોરે લોલ
 સત શબ્દ ચુંકે મુળમાંરે લોલ
 અહ્યા રાંમ સભામાં આવતોરે લોલ
 સામાને ભૂલ પાડતોરે લોલ

સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માગીએરે લોલ
કહે મનોર આવે તે નર ત્યાગીરે લોલ

(૧૯)

પદ ગરબી.

અહ્યા રાંમ સભામાં નીત્ય આવતોરે લોલ
સત શબ્દ નીત્ય લાવજોરે લોલ
કરણ માંડીને સાંભજોરે લોલ
તને તારા તનનો કામજોરે લોલ
અહ્યા શોખ મુક તારા કામનોરે લોલ
સત શબ્દ સુણો શાંનમાંરે લોલ
અહ્યા રાંમ સભામાં જઈને જાગીએરે લોલ
આપણું વીકૃમ ત્યાગીએરે લોલ
અહ્યા રાંમ સભામાં યમાણું ના બોલીએરે લોલ
રાંમ રસને ગોળી પીજીએરે લોલ
સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે વાલો પામતારે લોલ
કહે મનોર ભવદુઃખ વામતારે લોલ

(૨૦)

ગરબી.

અહ્યા રાંમ સભા નથી મુકતોરે લોલ
તે સત શબ્દ નથી ચુકતોરે લોલ

અલ્યા સત શબ્દના ઝોકનેરે લોલ
 તે બાણે ત્રણલોકનેરે લોલ
 અલ્યા તે એમ બાણતારે લોલ
 ગુણ શામને તે ઘેરતારે લોલ
 અલ્યા સાચા નર કેમ ચુકશેરે લોલ
 નુગરા નીસાસા મુકશેરે લોલ
 અલ્યા સત શબ્દજ લાંબતારે લોલ
 તે કર્મ અધુરું નથી લાંબતારે લોલ
 સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે હમે માગીએરે લોલ
 કહે મનોર એવાને પગે પડીએરે લોલ

(૨૧)

૫૬.

અલ્યા ગુરુ સલામાં એમના કીજીએરે લોલ
 મન તન ગુરુને દીજીએરે લોલ
 અલ્યા ગુરુ સલામાં જઈ રાડના માંડીએરે લોલ
 જઈને અજ્ઞાનપણું છોડીએરે લોલ
 ગુરુ ગમ છે એટલારે લોલ
 જેની ગણતરી ના આવે તેટલારે લોલ
 અણુ ગણતરીના રાંમ પામશેરે લોલ
 અલ્યા નવ પંદરથી નાસવુંરે લોલ
 બાવન બાઈ વસવુંરે લોલ

સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માયા બાંધીએરે લોલ
કહે મનોર પરાઉપર સાંધીએરે લોલ

(૨૨)

પદ—પ્રભાત.

અડ્યા પરમાત્મા પામ્યા નથી જ્યાં લગી
ત્યાં હાં લગી ભૂલ છે બહુ રે તારે
તીરથ વરત કર્યા માટે શું થયું, બુઝાડયું નાવ આબ્યું રે આરે
અડ્યા પરમાત્મા—૧

અડ્યા નામ પામ્યો માટે શું થયું, એ નામ જીવે કહોને રે લારે
અડ્યા સાધના સ્મરણ તારું શું કરે, એ સાધન સ્મરણને કોણ
તારે—અડ્યા—૨

અડ્યા બી પોતાનું બાળ્યા વીના, રાંમના મીલે એકરે કારે
અડ્યા ભેખ ધર્યો માટે શું થયું, જે પહેલું મન તું મારે—અડ્યા—૩
એકાદસ ઇંદ્રી જીતી કરી, તું રાંમ ઘેર જાને તારે
અડ્યા ગુરૂને મનતન સાંધી કરી, વેલો જાને નવપંદર બારે
અડ્યા પરમાત્મા—૪

સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે મનોર એમ કહે
પછી હુંતું મરજીવો થઈ મારે, અડ્યા પરમાત્મા પામ્યા—૫

(૨૩)

૫૬—પ્રભાત.

અલ્યા રાંમ વીના તું ભૂલો ભમે, જેમ માતા વછુટું બાળ રૂવે
અલ્યા ઘેન વીના વછ કેમ જીવશે તેમ રાંમ જાણ્યા વીના ઉમર

તુજ ખોવે-અલ્યા રાંમ વીનાતું ભૂલો ભમે—૧

અલ્યા તીરથ ક્યો તું શું નમ્યો, અલ્યા આંખો ફાડીને તું શુરે જીવે
એ જડ નહી બોલે તારી સાથમાં, અલ્યા દુધ કાંથી વેર દુવે

—અલ્યા રાંમ વીના—૨

અલ્યા રાંમ મીલ્યા વીના સાધન તારું શું કરે,

જેમ નીર વીના કપડું ધુવે

તેમ પરગટ રાંમ મીલ્યા વીના, અલ્યા સેકીને બીજ શીદ જીવે

—અલ્યા રાંમ વીના—૩

અલ્યા હસમો દ્વાર તારે પહેલો બાંધજે તે નર સુરત નુરત ઘેર ખોવે,
સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે મનોર એમ કહે

તે અખંડ આપે રાંમ હોવે—અલ્યા રાંમ વીના તું ભૂલો ભમે—૪

(૨૪)

૫૬—પ્રભાત.

આસા સુર ઉગ્યા વીના વાંણું કેમ વાસે

અલ્યા રાંમ રાંમ તું નીત્ય સંભાળતો તે રાંમ તને કેવારે ભાસે

અલ્યા જડને બાજ્યો તું જડ થઈ ગયો

તેમ તેમ તારી ખુદીરે નાસે

અલ્યા રાંમનો ખપ હોય જો તાહરે
 અખંડ મંડળમાં રાંમ તું તારીરે પાસે-અલ્યા રાંમ રાંમ તું—૧
 અલ્યા પુરણુ પ્રહ્લ જે રાંમ છે, તેથી જડ રૂપ દુર નાસે
 અલ્યા જડના બાંધ્યા નર, નરકે ગયા જો પથ્થરની ધેન કેમ વાંસે
 જોતું જીવ તારો તને જડે, ત્યારે જીવનો શીવ થાસે
 સતગુરૂ ભાવદા પ્રતાપે મનોર એમ કરી કહે
 પછી તે રાંમ ભેગો તે વાસે-અલ્યા રાંમ રાંમ તું નીત્ય સંભાળતો—૨

(૨૫)

ગરબો.

કારતગ માસે કામનીરે, જીતે વીરલારે કોઈ
 મન મારી ચુરો કરે, તે ઘેર રાંમજી હોઈ-કારતગ.
 માગસર માસે મન મારીએરે, ઈંદ્રી જીતે દસને ચાર
 અગમ અગોચર પેઠકે, સમે એકારે કાર-માગસર.
 પોસમાસે પુછાંમણીરે, ગુરૂ પાસે રે હોય
 જીવનો જ્યારે શીવ કરે, ગતી ખામેરે સોય-પોસમાસે.
 માહા મહીને માયા જીતીએરે, જોજી સઘજો વૈરાટ
 માયા આવે જ્યારે હાથ મેરે, દુટે સુન્ય કેરો ઘાટ-માહામહીને.
 ક્રાગણુ કુદ્યો કુલમારે, કુદ્યો અઢારે ભાટ
 ત્યાં લગી માયા વસે, રાંમ બાવન બાહાર-ક્રાગણુ.
 ચૈત્ર માસે ચેતન સાક્ષીરે, જોલે તેને જીજ્ઞય
 બીજું સરવે સુન્ય છે જોજો અપનીરે કાય-ચૈત્રમાસે.

વૈશાખ માસે વગર ખુંદનારે, મહ્યા અનહદ રાંમ
 જ્યાં માયા વાપે નહી, ત્યાં રહે મારા શ્યામ-વૈશાખ.
 જોઈ માસે જગત જીવતોરે, અંતર ભીતર આત્મા એક
 ગુણે કરી દીસે જુજવારે, માયા ભાગે અનેક-જોઈમાસે.
 અસાડ માસે અંગનવનું, જો જીતે વાસના લીંગ,
 નવધા તો જખ મીટે, સાકાર હોવેરે ભંગ. અસાડ.
 શ્રાવણ માસે સેજમાંરે, ગઈ પરારે પાર,
 સાકાર સરવે આંધળીરે, મહ્યા એકારેકાર. શ્રાવણ.
 ભાદરવે ભૂદી ભાતનાંરે, સ્વકાર સરવેરે કોઈ.
 અકરતામાં હું જઈ મળી, જ્યાં રાંમ આપેરે હોઈ. ભાદરવે.
 આસો માસે અવન્યાશમાંરે, હું તું કરતાંરે નાસ,
 મનોર કહે બાવન બારણે, વાંહાં હું માશે અવન્યાશ-આસો.
 સદગુરૂ ભાવદા પ્રતાપસેરે. કહે મનોર સદગુરૂ અપરંપાર
 અખંડ મંડળમાં પેસતાં, રાંમ એકારેકાર—

વડોદરા પાસેનું ગામ દુડાયના રૂખી ભગત
 માધવદાસનાં પદ.

(૧)

પદ.

એ જ્ઞાન ઉત્પત આપણુ સરવે વીચારીને જોતાંજો.
 ગતીની મુક્તિ સાંના થકી ઉપનેરે.

અરે પંડ નહોતો ત્યારે, ક્યાંરે હતી આ પુનઃ
 ઇંડ નહોતું ત્યારે ક્યાંરે હતી વાસનાને,
 એ મન નહોતું ત્યારે ક્યાં હતી આ માયાને
 શબ્દ નહોતો ત્યારે ક્યાં હતી સાધનારે
 અરે રવી ઉગ્યો ત્યારે શાનો રહે અંધકાર
 તેમ શબ્દના વીવેકીને શાની રહે વાસનારે
 એ પહેલાં મેઘને પછી મંડાવીઆ માંડને
 પણ પૃથ્વીને ચાખ્યારે ઇચ્છા કરી આદર્યારે.
 અરે આ દેહાકારમાં આપે ઠરાવીને જોતાંને,
 પણ ગતીને મુક્તી સત વીશ્વાસમાંરે
 ખરે સતગુરૂ મલ્યા મને લાવે બતાવ્યો આ લેહને
 માધવ કહેછેરે પામ્યા પુરા પદનેરે.

(૨)

રેહેના સતગુરૂ કે હજુર, અચ્છા મેરી નજરોમે બેહેતાહે નુર
 રેહેના સતગુરૂ કેરે હજુર—ટેક
 કહ્યા સુન્યામાં વો નહી આતા, કયું દેખાતા દુર સાધુ (૨)
 આપ છોડકે આગે જાવે, કરણીમાં બહોત કસુર —૧
 પાંચ રંગકા પેચ લગાયા, આપે રહ્યા ભરપુર સાધુ (૨)
 તીન પેચમાં દેખે દેખાવે, મનવો લયો રે સખુર
 રેહેના સતગુરૂ કે હજુર—૨

આઠ પહોર માંહી પલમત પલટો, બાજત હે રણતુર સાધુ (૨)
કહે માધવ સત ભાવ પ્રતાપે, અમર હોવે જરૂર
રેહેના સતગુર કેરે હજુર—૩

(૩)

ગુર ખીના કોણુ જાણે મેરે મનકી
એહી સાખી હે અવીગતકી, ગુર ખીના કોણુ—ટેક
મનકી જાણે તનકી જાણે, જાણે ઘટપર ઘટકી
પાપકી જાણે પુન્યકી જાણે, જાણુત કરમ ભરમકી—
ગુર ખીના—૧
આધ્યકી જાણે અંતકી જાણે, જાણુત મધ માયાકી
દીન રેન કી સખકી જાણે, જાણુત બાહર ભીતરકી—
ગુર ખીના—૨
દેહારમાં એક દરસન પાયા, મેહર લઈ મેહરમકી
કહે માધવ સત ભાવ પ્રતાપે, આસા છોડીરે
જગતકી, ગુર ખીના કોણુ જાણે—૩

(૪)

. રાગ પરજયો.

વાહ વાહરે તન ધડીઆળ બની સારી.
તન ધડીઆળ બની સારી, માંહી મેલી પંદરમી બારીરે.
વાહ વાહરે—ટેક

ઓહીંગ સોહીંગ લગાયા બે કાંટા, એકવીશ હજાર છસો ફરે આંટારે

વાહ વાહરે તન—૧

મનરૂપી તે મોગરો લગાવ્યો, સતનો સોનેરી રંગ ચઢાવ્યોરે

વાહ વાહરે તન—૨

શબ્દ રૂપી અછોડો રાખ્યો, અંદર કરણીનો કાચ કરી નાંખ્યોરે

વાહ વાહરે તન—૩

અંદર કરણીનો કરી મેલ્યો કાચ, પુરાં તત્ત્વનાં પૈડાં ફરે પાંચરે

વાહ વાહરે તન—૪

એનો અજબ બનાવ્યો છે ખેલ, ત્રણ ગુણનું તો પુરું અંદર તેલરે

વાહ વાહરે તન—૫

નાભી કમળમાં સમાન તમામ, કંઠા કમળમાં બોલે આતમ રામરે

વાહ વાહરે તન—૬

એને જ્ઞાન ગજવામાં રાખી, નુરત સુરત દોરી ગળામાં નાંખીરે

વાહ વાહરે તન—૭

દવા દસથી ઘડીઆળ મેલી ઉંચી, મારા સદગુરૂની પાસે

એની કુચીરે—વાહ વાહરે તન—૮

ગુરૂ ભાવદા મલ્યા છે ઘડીઆળી,

દાસ માધવને ઘડીઆળ આલીરે વાહ વાહરે તન ઘડીઆળ—૯

(૫)

પદ.

એક અરજ કરે આ સંસારમાં, સતગુરૂ શાને ધાર્યા

પંડે પતીજ કરો, પંડમાં છે કે, પંડથી બારા—ટેક

અરે કોઇ ગુપ્ત કહે ને કોઇ પ્રગટ કહે,
 એનો અંતર ભેદ કોઇ ના લહે,
 એમ સરવે મળીને હાજી હાજી કહે. એક અરજ કં-૧
 અરે જે ઉંચું જીવે તે શું અર્થ કરે, જેના યોગ્યા થકી કારજ ના સરે
 એમ કાચા પાત્રમાં સાચું કેમ ઠરે. એક અરજ કં-૨
 અરે જીવો અવજ્ઞાનીને અર્થ કેવો, જેને જોર જીજ્યાથી જીગ લેવો
 તેને ગુણ અવગુણ કંઈ ના કેવો. એક અરજ કં-૩
 અરે જીવો અંત્ર થકી એક જંત્ર વાગે,
 જેની સુરતા શબ્દમાં લખદ લાગે,
 અરે જેથી ભવસાગરનો ભય ભાગે. એક અરજ કં-૪
 જેને અનાસુરતી આવી મલશે, તેની વૃત્તી વચનમાં જઈ ઠરશે,
 કહે માધવ સતગુરુ સેજે મલશે, એક અરજ કં આ સંસારમાં-૫

(૬) પદ

સર્વે સંતસુજ્ઞાણ હાથે કરીને હજવા કોઈ ના થાસોરે
 પ્રીતથી પ્રભુ ભજે વધઘટ રચી એક ઉરમાં ના આંજીશો.
 જેને વધઘટ અંતર આવે છે, તેને માન ગુમાન સર્વે વ્યાપે છે
 તેનું કીયમાન મહીથી કહી આપે છે. સર્વે સંત સુજ્ઞાણ-૧
 જીવ એકને એક દીસે કાચા, એમાં અનેક ગુણ આવી સમાયા
 જેવું કીયમાન તેવા તેને દેખાયા. સર્વે સંત સુજ્ઞાણ-૨

જે પાસે છે તે જોવાના, ખીજા ફેગટ ફેરા ફરવાના;
 પછી દોષ ગુરૂને દેવાના. સર્વે સંત સુખાણુ-૩
 જેણે પ્રીતપ્રભૂની સાથે કીધી, તેણે અવીચળ વસ્તુ વોહરી દીધી
 જેણે સુરતા શબ્દમાં સાંધી દીધી. સર્વે સંત સુખાણુ-૪
 જે પ્રભૂ ને ભજે તે મારા ધર્મી, એવા સતગુરૂ મારા અંતરબી
 સત માધવ કહે શીશનામી. સર્વે સંત સુખાણુ-૫

(૭) માધવદાસ માહારાજનું “ભાવપુરાણ”

પ્રથમ તોરે સત નામ સંભાળીયે ને પછી તે સરસ્વતી સોહિરે,
 મનરે મનોરથ પુરણ થાય ને, ગુણ જુગો જુગ ગાયરે.
 સતલોકથી મારા સ્વામી સધાર્યા, ને કળીમાં કીધો વીલાસરે,
 પાંચે પોશાક જ્યારે પુરણ સજ્યાને, સંતોની પુરવાને આશરે.
 સંત દરશન મુને સદાય પણ હોજો, ને પાપી તે પાવન થાયરે,
 કષુધી માણસ મને કષુ ન મળશે, જેના મુખમાં તે પાતક હોયરે.
 સાચો હશે તેને સનમુખ મળશે ને, જીવોને જુગત આધારરે,
 કાયા તણા માંહીથી કીયામાન કાપશેને, પ્રભૂ કરશે પ્રતીપાળરે.
 એક દીવસ મારા ઉરમાં આવીયું, ભાવે ભેટયા મુજને આજરે,
 આનંદ કરી હરી મારા આવીઆને, જન્મ સુધારવાને કાજરે.
 ગામરે છીદ્રાને નામરે ભાવદા, આહીર કુળમાં અવતારરે,
 સંત સેવા જ્યારે મનોવર કીધીને, ભક્તિ તણા ઉપકારરે.
 ધરણી આકાશ બેઉ ઓઢર કીધાંને, તેજ પાણીનો પરકાશરે,
 પવન પસારો એતો સર્વે વ્યાપક છે ને, પુલકળને માંહી બાસરે.

ભરતખંડને જાંબુદ્રીપમાં, દેશ કેહેવાય ગુજરાતરે,
 ધામતણી શી શોભારે કહીએ, શા મુખ કહીએ અવતારરે.
 ભાવથકીરે કોણ કોણ ઓધર્યારે, તેનો કહું પરવારરે,
 ભાવરે મનને ભાવેરે તન, ભાવે છે માને આપરે.
 ભાવ થકી પોતાનો આત્માને, ભાવ ઓધરસે આપો આપરે,
 ભાવેરે અંદોને ભાવેરે સુરજ, ભાવે છે નવ લખ તારારે.
 ભાવેરે વેદ ને ભાવેરે વાંણી ભાવે છે દસ અવતારારે,
 ભાવેરે બ્રહ્મા ને ભાવેરે વીશ્ણુ, ભાવે છે શક્તી ને શીવરે.
 ભાવથકી જ્યારે ભવદુઃખ ભાગશેને, ભાવે ભાગ્યો છે શંસયરે,
 ભોગી જંગમ સંન્યાસી ઉપાયાને, સીદ્ધ સેવડાને દરવેશરે.
 અઠાસી હજાર જ્યારે બ્રહ્મ ઉપાયાને, ભાવતણો પરકાશરે,
 સાતવાર સતાવીશ નક્ષત્રને, પંદર તીથીને બાર માસરે.
 ભાવથકી બાર મેઘ ઉપાયાને, પુરાવાને જુગતણી આસરે,
 ચક્ર ખૂંદ ને અનંત કોટી ઉપાયાને, ચોરાસી સીદ્ધને નવનાથરે.
 નારદ ઈંદ્ર, ગોતમ ગ્યાંની, છપન સીરપર હાથરે,
 આઠ પહોર ભાવ અંગમાં બીરાજે, ઉપજ્યાં છે અનજો જ્ઞાનરે.
 ભાવ ભજન જેના હૃદયમાં ના હોય, તેનું હીરદુ બાણે સમશાનરે,
 એંસીલાખ તે તો ભાવે ઉપાયા, ને શક્તી છે ચોસ્ટ લાખરે.
 નવકુળ નાગને છપનકરોડ ઉપાયાને, તેની વેદ પુરે છે સાખરે,
 અષ્ટકુળ પર્વત મેરૂ મંડાણ કીધાંને, વનસ્પતી ભાર અઢારરે.
 નવસે નવાણું નીરાધાર આલેને, ગંગા જુમનાંની ઠારરે,
 અક્ષીરે કુળ તે તો ક્ષત્રીરે કહીએ, રૂપી સહસ્ર અઠાસીરે.

કાશીરે ધામ તે તો ભાવથકી કીધાને, ગોકુળ વંદ્રાવન વાસીરે,
ઓત્રાખંડ બદ્રીનાથ કહીએરે, પુર્વે કહીએ જગન્નાથરે.
દક્ષીણમાં તો પંડરી નાથરે કહીએ, અને પશ્ચીમ દ્વારકાનાથરે,
કરનેડીને રૂપી માધવ કહે છે, ભાવ ભેટયા છે અવીનાશરે,
કોટી કરમ મારાં કાપી કરીને, મારા પંડમાં થયા છે પરકાશરે.

(૮)

વારના ગરબો.

કે શરણે સતગુરને રહેજે—કે આત્મજ્ઞાન ખોજીને જોજે કે શરણે—
કે સોમે સંગ કીધો સાચો કે ગરબો સતગુરનો રાચ્યો
કે આ પંડનો પડપંચ છે કાચો—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૧
કે મંગળે મર્મ જડ્યો મોટો, વાગ્યો માંહી જ્ઞાન તણો સોટો
કે ઉડી ગયો અજ્ઞાનનો ગોટો—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૨
કે ખુદ્દે બળ મુકી કહીએ, કે સરણે સતગુરને રહીએ
નામે નીરંતર થઈ જોઈએ—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૩
કે પ્રહરપતે ભર્મ રહ્યો શાંનો, જેણે શબ્દ સતગુરનો માંચ્યો
આત્મજ્ઞાન અનુભવથી જાણ્યો—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૪
કે સુકર સુરતા થઈ સુન્ય, તેનું મટયું પાપ ને પૂન્ય
કે જેવું જળમધે રહે મીન—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૫
કે શનીએ સેહેજે સમાધી, વસ્તુ તેતો ઉનમુનીએ સાધી
કે કહે માધવ અંતર આરાધી—કે શરણે સતગુરને રહેજે—૬

(૯)

૫૬.

હીરલોરે લાધ્યો મુરખ નરને હીરલોરે લાધ્યો
 ઓળખ્યારે વીના નાંખીરે દીધો—મુરખ નરને—ટેક
 હાં ભકતી મુકતીની જુગતીના જાણી, આવો રસ ઉરમાં ના લીધો
 મુરખ નર—૧

પોતે પોષણ અતી ઘણું કરતો, તેણે તેથી અંતરે કીધો
 મુરખ નર—૨

હાં વીવેક વીચારનો મમના જાણે, એણે રસ ઢોળીરે દીધો. મુરખ—૩
 હાં સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માધવ કહે છે,
 તેનો સંગ મુકી રે દીધો—મુરખ નરને હીરલોરે લાધ્યો —૪

(૧૦)

૫૬.

હાંરે જવારે દેજો, મુરખ નરને જવારે દેજો
 એના મુખથી તમે અળગારે રહેજો—મુરખ નર—ટેક
 હાં પૂન્ય પ્રભાવ એને કાંઈ નથી ગમતો,
 એનો સંગ મુકીરે દેજો—મુરખ ૦ ૧
 હાં ગુરુમુખી હોય તેને ગુરુ કરી માંનજો,
 તેહનું મુખ ખાંતે ખાંતે જોજો. મુરખ નરને—૨

હાં નાસીકા નયણાંનો મેળો કરીને,

શબ્દે સુરતા સાંધીરે લેજો. મુરખ નરને—૩

હાં સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માધવ કહે છે.

આત્મ મુળ ખોળને જોજો—મુરખ નરને જવારે દેજો—૪

(૧૧)

૫૬.

હાં મારે હૃદયે વસ્યું નીજ નામરે, સંતો તમે જાણી લેજો

હાં જીવ હતો તેને શીવ કીધો, એ કરણી તાણું કામ,

જીવ શીવ ખે મટી ગયા, મારે હૃદયે વસ્યું નીજ નામરે.

સંતો તમે જાણી લેજો—૧

ઝોહીંગથી ઉલટો આવે, સોહીંગ રહી સમાવે,

ઝોહીંગ સોહીંગ એક થાય તો, કોઈ કોઈનું ના કેહેવાય.

સંતો તમે જાણી લેજો—૨

હાં જોયા વીના તો જીવું પડે, જેવું કથીર ને કાચ,

ઉંચ નીચ કરી ભરમાવે, મારી સુરતાયે જોયું એ તો સાચ.

સંતો તમે જાણી લેજો—૩

દેહ થકી સર્વે સુજે, અણુ દેહની શી આશ,

દાસ માધવ સત ભાવ પ્રતાપે, જેમ કુલમાં રહી ગઈ બાસ.

સંતો તમે જાણી લેજો—૪

(૧૨)

૫૬. રાગ—ખીહાગ.

કોણુ મુકતી કે દાતા, સાધુ કોણુ મુકતી કે દાતા
હાં શકતી નીરંજન કે, તે ખુંદ કે દાતા, એહી જુગતમાં રહેતા

સાધુ કોણુ મુકતી કે દાતા—ટેક.

હાં રામ કૃષ્ણસે, બડાનહી કોઈ, સોહી ઉનકુ ધાતારે.

સાધુ કોણુ—૧

હાં જપતપ સાધન જોગ જાત્રા, સોહી મુક્ત નહી ફરમાતારે.

સાધુ કોણુ—૨

હાં સતગુરુ ભાવદા પ્રતાપે માધવ કહે છે,

નીતનીત નામ નરખાતારે, સાધુ કોણુ મુકતી કે દાતા—૩

(૧૪)

૫૬.

હાં કયા કહું કથી સો દેસ હમારા,

જ્યાં દેશ દશે ઈંદ્રી નહી અસ્થાના

તાહાં દેશ ઓહીંગ સોહીંગ નહી, રંકારા. હાં કયા કહું કથી—૧

જ્યાં દેશ હમતુમ અવતારા, ત્યાં દેશ ખીજ ઓર નહી અસ્થુરા.

હાં કયા કહું કથી—૨

તાહાં પદકુ કોઈ જનત ખીરલા, હાં સખઘટ માંહી સખીસે ન્યારા

હાં દાસ માધવ સત ભાવં પ્રતાપે હો,

ત્યાં દેશપાર નહી દીશતે અપારા, કયા કહું કથી સો દેશ હમારા—૩

(૧૪)

૫૬.

હાંરે બાદ બીબાદમતી બરનોરે
 હમસું કોઈ બાદ બીબાદ મતી બરનો,
 તુમતો તુમારી ગત બનોરે, હમસું કોઈ બાદ બીબાદ મતી બરનો-૧
 હાં જેહી બાતસે સતગુરૂ રીજે, સોહીબાત તુમ ઠાનો,
 જેહી બાતસે ગુરૂ ના રીજે, સોહી બુઠ પરમાણોરે.

હમસું કોઈ બાદ બીબાદ-૨

હાં આગે પીછે ઉચે નીચે, એકી પદ ઉર આંનો,
 ચારે ખુટીયો ચલુદા ભૂવનમાં, તો એકી પદ ઉન માંનોરે.

હમસું કોઈ બાદ બીબાદ-૩

હાં સાચી બાત સદગુરૂ સમજાવે, કહ્યાના માંને કુફરાનો,
 દાસ માધવ સત બાવ પ્રતાપે,
 તો જમકે હાટેબેચાંનોરે (વેચાયો) હમસે કોઈ બાદ બીબાદ-૪

(૧૫)

વીરદાસનું પદ.

એવો પેહલો પીઆલો, પહેલો પીઆલો મારે પ્રેમનો
 સદગુરૂજીએ પાયો, સેજે ચડે ને સેજે ઉતરે
 જઈ સોહંગમાં સમારો, પ્યાયો સતગુરૂ નામનો
 પીવે નર કોઈ પ્યાસી, ચેતન જાગ્યો આ ચીત્તમાં
 રમતો અવીન્યાસી-પ્યાલો સદગુરૂ નામનો.

- એવો ખીજો પીઆલો, ખીજો પીઆલો મારે સરવણે
 “સતનામ” સુણાવ્યો, ગેખી નોખતો માંહી ગરગડે
 એસો તંત બતાવ્યો, ખ્યાલો સદગુરૂ નામનો
 પીવે નર કોઈ ખ્યાસી, ચેતન જાગ્યો આ ચીત્તમાં. ૨
- એવી ત્રીજો મટીરે, ત્રીજો મટીરે મારી તૃણા
 ભૂખ ભવનીરે ભાગી, લેહેર ઉડે ગુરૂ જ્ઞાનની
 તાળી તનમાંરે લાગી, ખ્યાલો સદગુરૂ નામનો
 પીવે નર કોઈ ખ્યાસી, ચેતન જાગ્યો આ ચીત્તમાં. ૩
- એવો ચોથો પીઆલો, ચોથો પીઆલો મારા ચીત્તમાં
 મારાં નયણાંએ નીરખ્યો, જળહળ જ્યોતી માંહી જળહળે
 માંહેલા પીવુંજીને પરખો, ખ્યાલો સદગુરૂ નામનો
 પીવે નર કોઈ ખ્યાસી, ચેતન જાગ્યો આ ચીત્તમાં. ૪
- એવો પુરણ પીઆલો, પુરણ પીઆલો મારે પાંચમે
 સદગુરૂજીએ પાયો, ભાવદા ગુરૂએ દયા કરી
 ખ્યાલો વરદાએ ગાયો, ખ્યાલો સદગુરૂ નામનો
 પીવે નર કોઈ ખ્યાસી, ચેતન જાગ્યો આ ચીત્તમાં
 રમતો અવીન્યાસી ખ્યાલો, સદગુરૂ નામનો. ૫

(૧૬)

ધોળ.

સુરતા વીવાહનું કડવું આઠમું.

એની ઉપમા કહી નવ જાય, સુરતારે આલ્યાં સાસરે—ટેક

- દયાળદાસે સુરતાને વીવાહ કહ્યો
તેનું સાસરીયું કહું સાર —સુરતારે ચાલ્યાં સાસરે ૧
- મન પીતા સુરતાને રે વીનવે
જીવ સાસરીએ પહેરી સણુગાર —સુરતારે ૨
- સત્યીદાનંદ સણુગાર પેહેરીઆ
ક્ષણું એક ના લાગી વાર —સુરતારે ૩
- મંછા માડીનેરે ચરણે નમ્યાં
મન પીતાને કર્યા રે જીહાર —સુરતારે ૪
- વળાવા વીવેક વીચાર કાકા આવીઆ
સુખુદ્ધી શાન્તી કાકીનો ઉપકાર. —સુરતારે ૫
- ભાવ મામો તે પણુ આવીઆ
પ્રીતી મામી સાથે રે અપાર —સુરતારે ૬
- વીસવાસ વીરાજી તે પણુ આવીઆ
લકતી લાભી નીંદે સંસાર —સુરતારે ૭
- રેહેણી રથમાં તે પ્રેમની ગાદીઓ
ખેઠાં સુરતા છોડી લોકાચાર —સુરતારે ૮
- સદગુરૂ તે આંણે રે આવીઆ
શબ્દ સારથી હાંકે નીરધાર —સુરતારે ૯
- પીતા કહે પુત્રી કહ્યાણુ કહાવજો
સેવજો દવામીને રહીત વીકાર —સુરતારે ૧૦

સતસંગ સાસરીયાંમાં ઉતર્યા	
મલ્યાં નામ સ્વામીને સુરતા નાર	—સુરતારે ૧૧
માહાલ્યા અરધ ઉરધનારે મેહેલમાં	
ખેલ્યાં અરસપરસ પરાપાર	—સુરતારે ૧૨
સાસરીએ સમોતીરે જે થઈ	
ઢીંગલીએ ના રમેરે લગાર	—સુરતારે ૧૩
કહે ધરમગીર સદગુરુ સુખ આપે	
નીરાલખ પદ બાવન બાહાર	—સુરતારે ૧૪

સદગુરૂનાં સદબોધ વચનામૃતો.

રેકતો.

દીનોનાથ જ્યારે રૂઠે, સતસંગત પહેલી તુટે
મળી લખાડ લોકો લુટે, દેખી હરીજનનાં મન દુઃખે
દ્રષ્ટાંત દાખવું પુઠે, સમજતાં ભવ ભય છૂટે.

આખી પૃથ્વીનો કાગળ કરૂં, સઘળાં જંગલનાં લાક-
ડાંની કલમ કરૂં અને સાતે સમુદ્રની શાહી બનાવીને પછી
હરીના ગુણ લખવા બેસું તોપણ તે પુરા થઈ શકે તેમ
નથી એટલે જે અપુર્ણ છે તેની મદદથી પ્રભૂ જે પુર્ણ છે
તેના ગુણારવીન કેમ પૂર્ણ થઈ શકે—

પ્રભૂને મેં જોયા છે. તે કોને કહું અને કહું તો કોણ
માનશે. કારણ પ્રભૂ તો એકનો એકજ છે. માટે હુંતો તેના
હરખે હરખે ગુણ ગાઉં છું. જેમ મેદીના પાનમાં લાલી
રહેલી છે, પણ બહારથી દેખાતી નથી તેમ આ સાહેબ
તારી સાહેબી સર્વે ઠેકાણે છે, પણ બહારથી આ આંખ્યોએ
તું જોવાઈ શકાતો નથી. જેમ આંખ્યોમાં પુતળી રહેલી છે
તેમ પ્રભૂ આ શરીરમાંજ રહેલા છે. પણ ભૂલા પડેલા
અને માયાની જાળમાં લપટાએલા લોકો જાણી શકતા નથી
અને તેથી તેઓ આપને બહાર શોધવા જાય છે. હરણની

કુંડીમાં કસ્તુરી ભરેલી છે છતાં તેને ખખર નહીં હોવાથી આખા જંગલમાં ઘાસને સુંગતો ફરે છે, માટે તું શરીરની અંદર શોધ બીજે શોધવા જઈશ નહીં. પ્રભૂ ભરપુર ભરેલો છે જેણે તેને પાસે બાણ્યો તો તે તેની પાસેજ છે અને જે કહે છે પ્રભૂ દુર છે તો તે માણસથી પ્રભૂ દુરજ છે અને પ્રભૂથી તે માણસ પણ દુરજ છે. જેમ ચક્રમકમાં અગ્ની છુપાઈ રહેલો છે પણ તેમાંથી ઘરસણુ વગર દેવતા પડતો નથી તેમ તું તારા શરીરને તથા મનને પવીત્ર કરે તો જરૂરથી પ્રભૂ દેખાશે વળી જેમ ચુલામાં પુરૂં બળતણ ન હોવાથી ધુમાડો થયાં કરી બળતું હોલવાઈ જઈ અગ્નીનો પ્રકાશ થતો નથી તેમ જ્યાંસુધી માણસનું ચીત્ત બાહિર ભ્રમતું અટકે નહીં ત્યાંસુધી પ્રભૂ દેખાય નહીં. પોતાના ઘરમાંજ હીરાની બાણ હોવા છતાં પરદેશમાં શોધ કરવા બીજા એવો જે ખોટા કાચ પારખુ માણસ હોય તે ખરા હીરાને કેમ બાણી શકે. પ્રભૂ જેવો અમુદ્ય હીરો પોતાના શરીરમાં હોવા છતાં માણસ તેને બહાર ગામોગામ શોધે તો પ્રભૂ તેને ક્યાંથી મળે. જેને માયાનો આડો અંતર પડેલો હોય તેને શું દેખાય. જે બાણી ખુણને જડવાદી બને ત્યારે તેનું ખરૂં જોર હોવા છતાં તે કમ તાકાદવાન બને તેમાં નવાઈ શી. માણસ આત્મા છે એમ નહીં માનીને આત્મજ્ઞાન નહીં મેળવે તો તેને પ્રભૂ ક્યાંથી દેખાય. ભેદુ એટલે પ્રભૂને બાણનાર ગુરૂ વીના બહાર ભટકી રખડીને

મરી જશે. પણ પ્રભુનું ઠેકાણું કોઈ બતાવનાર નથી. આમ રખડતાં અનંત જીવ વહી ગયા ત્યારે પ્રભુનું ગામ તો પા ગાઉ પરજ હતું એટલે પોતાની પાસેજ હતા માટે સહગુરૂની સંગત કરે એટલે તેઓ તમારા હૃદયની અંદરજ બતાવશે. ગુરૂ વીના મળનાર નથી. પ્રભુ અને ગુરૂ એકજ છે. માત્ર કહેવામાં અને સાંભળવામાં જુદા (બે) છે જે જુદા કહે છે તેણે ગુરૂ કર્યાજ નથી એવું સમજવું. જો તું એકને સાંધશે તો બધું સંધાશે. પણ જો તું બધાંને સાંધવા જઇશ તો તે એક પણ જતો રહેશે. ઝાડના મુળમાં પાણી સીંચાશે અને તેને સચવાશે તો તેમાં પુલ ફળ સર્વે આવી જશે પણ જો તું ડાળ-ડાળમાં ને પાંદડાંમાં પાણી રેડવા જઇશ તો એકે વસ્તુ તારે હાથ નહી આવે કારણ જેનું મુળ નાશ થયું તેનું સર્વે નાશ, “ મુળો નાસ્તી, કુતો શાખા ” માટે સહગુરૂને પકડ તો સર્વે આવી મળશે પણ જેની આશા-ઉમેદ આકાર વાળી ને હદવાળી હશે તેનાથી આ સમજવાનું નથી. પણ જેની ઇચ્છા અપરમપાર ખાલી જગ્યામાં જઈને રહેવા ઉપર લાગેલી છે તેને તો આ જ્ઞાન સમજાશે. આવી ખાલી જગ્યા કે જ્યાં પ્રભુ રહે છે અને તેમની સાથે મળી જઈને રહેવું એ ખરી રીતે દરેક માણસનું કામ છે એટલે કે તે પોતાથીજ અનુભવાય છે બીજા કોઈથી દેખાડી યા તો કહી શકાય તેમ નથી અને જેનું ભાન હદવાળી ને આકારવાળી સ્થિતી સુધીનું છે તેજ પોતાના અજ્ઞાનપણામાં તે હાલતનું

મોહોડેથી વર્ણન કરે છે. નીરાકાર પ્રભૂને મળવાને લગતી એ વાત આપણે પોતે જોઈએ તોજ સમજાય, કોઈ બીજો મોહોડેથી સમજાવે તો પણ નહીં સમજાય એવી અજાયબ જેવી છે માટે તું અનુલવજે ને તારો અનુલવ તારાજ મનમાં રાખજે તે બીજાને કોઈને કહેતો ના. વૈકુંઠની પેઢીપાર મારો સાહેબ છે તેને આકાર લીટી કે આકૃતી કાંઈએ નથી. આ જાણવા માટે ગુરૂની જરૂર છે જ્યારે અનહદ થઈશું ત્યારે ગુરૂની જરૂર નથી કારણ કે અનહદ પોતાના આત્મા અનુલવથી થાય છે.

જીવ-જ્યાં બીજ વગરનું ઝાડ છે. જ્યાં ધરતી વગર પીલો પુટી નીકળેલો છે જ્યાં પાર વગરનો રંગ છે તથા જીવનું મૂળ છે. એટલે જીવ જ્યાંથી નીકળ્યો છે ત્યાં આકાર રંગ કે જગ્યા જેવું કાંઈજ નથી. જે સર્વનું મુળ પ્રભૂ કે જેનું રૂપરંગ કે આકાર જેવું નથી તેમાંથી જીવનું પ્રગટ થવું હોય છે. જીવ ત્યાંનો રહેવાસી છે કે જ્યાં “શબ્દ બ્રહ્મ” એટલે સૃષ્ટીના જાહેર થવાની પહેલી શરૂઆતની હાલત જેને હિંદુ શાસ્ત્રમાં “શબ્દ બ્રહ્મ” કહે છે, અને નીરંતર એક સરખી રહેલી અખંડ બળતી જ્યોત છે તે જીવનું રહેઠાણ છે. તે જીવ એક દેશમાંથી એટલે પ્રભૂમાંથી આવ્યો છે અને એકજ ઠેકાણે આ.સ્થુળ દુનીઆમાં ઉતર્યો છે. પણ નીચે આવતાં વચમાં જીવંત જીવંત ધરોમાંથી પસાર થતાં તેના ઉપર આપદા આવી પડી અને જાત, વર્ણ, કુળ, ઉચ,

નીચ, હલકુ, ખાનદાન જેવો તકાવત થઈ ગયો નહીં તો મુળમાં આમાંનું કંઈજ નથી. શરીર ધારણ કર્યા પછી બધા ભેદ પડે છે. આ જગત છે તે પ્રભૂનું મોટું શરીર છે અને આપણે તે મોટા અંગના માત્ર ભાગો છીએ. પ્રભૂ મુળ છે. તેનાથી જીવીએ છીએ આપણી જીંદગીનો આધાર પ્રભૂ છે ત્યારે તેને ઓ, આંધળા, મુરખ, અજ્ઞાની તું કેમ વીસરી ગયો ? તારું શરીર તો ચાલી જવાનું છે માટે જ્યાંસુધી તારા હાથમાં છે ત્યાંસુધી સાધુની ને ગુરૂની સેવા કર અને પ્રભૂના ગુણ ગાઈ લે અને તેને ઓળખવાની મહેનત કર. આવો મોંઘો મનુષાદેહ મદ્યા છતાં કલાકોને કલાકો સુધી કેમ સુઈ રહે છે જગાય તેટલું જાગ્ય, અને જાગતો રહી પ્રભૂના જપ બને તેટલા કર હમણાં સુવાની શી જરૂર છે જ્યારે દીવા માંહેલું તેલ ઘટી જશે, બત્તી ખુઝાઈ જશે ત્યારે રાતને દીવસ લાંબા પગ કરીને સુખેથી સુઈ રહેજે ને ? મનુષ જન્મ પામીને પ્રભૂને નહીં ભજે તો જન્મ મરણના ફેરા ઘાંચીના બળદની માફક ખાવા પડશે. ઘાંચીનો બળદીઓ અંધારામાં ગોળ ગોળ ફરી જ્યાંનો ત્યાં રહે છે તેમ માણસ પ્રભૂ તરફ દીલ લગાડતો નથી, તે પોતાનું સાર્થક કરતો નથી, અને જન્મમરણના મહાદુઃખમાં ફસાઈ રહે છે માટે જે કામ તું કાલે કરવાનો હોય તે આજેજ કરી નાંખજે. આ આવેલી તક ગુમાઈ ગયા પછી નહીં બને, કાલ ઉપર બાકી રાખીશ નહીં કારણ કાલે પણ તું

એમજ કહેવાનો છે કે કાલે કરીશ આમ કાલ કાલ કરતાં વચમાં “કાળ” છે તે ખાઈ જશે.

આ જગતમાં રહેલી માયા એવી પાપી છે કે તે માણસ-ને ઇશ્વર તરફ નીમકહરામ બનાવે છે. એ કાળાં મોઢાની એવી ખરાબ છે કે લોકોને પ્રભૂનું નામ લેવા દેતી નથી. માયા એ ત્રણ ડાળીનું ઝાડ છે. તેમાં દીલગીરી, દુઃખ અને બળાપો એ ત્રણે અવગુણો ભરેલા. છે તે ઝાડથી માણસને સ્વપ્નામાં પણ શાન્તી મળતી નથી, સ્વપ્નામાં મેળવેલું રાજ્ય કે ધન જતું રહે છે તેમ માયાનું સુખ પણ ચાર દીવસનું છે માટે આ મુરખ માણસ જાણી જોઈને નરકની વાટે જતો નહી. જે સાધુ પુરૂષોએ માયાને છોડી દીધી ત્યારે તેને મુરખ માણસો એ લલચાઈને પકડે છે. જેમ માણસ ખાઈ રહ્યા પછી બાકી રહેલું એંડું ફેંકી દે છે તેને કુતરા-ઓ સ્વાદથી ખાય છે તેમ સાધુ પુરૂષોએ છોડી દીધેલી ચીજોને મુખ લોકો ખુશીથી ઉંચકી લે છે. માયા સાધુ પુરૂષોની દાસી છે ત્યારે અજ્ઞાની માણસોના માથાનું તાજ (મુગટ) બને છે. હિંદુ શાસ્ત્રમાં માણસના શરીર રૂપી માયા તે એક ગાડી છે તેને જોડેલા ઘોડાઓ તે પાંચ ઇંદ્રીઓ છે. તે ગાડીનો ચલાવનાર તે મન છે અને ગાડીમાં બેઠેલો ધણી તે જીવ ખરો માણસ છે. ગાડીને ચલાવનાર ઘોડાને કાબુમાં નંથી રાખતો ત્યારે ઘોડાઓ મસ્તીખોર બની જાય છે અને ગાડીને ગમે ત્યાં ઘસડીને લઈ જાય છે, અને ગાડીમાં બેઠેલા

માણસને પણ નુકશાન કરે છે; તેવીજ હાલત આ શરીરમાં
 બેઠેલા જીવની છે. માયા મીઠી સાકર જેવી છે તેથી
 છોડવાની ગમતી નથી. જેમ પતંગીયું બત્તી બેઠેલલગ્યાય
 છે અને અંતે પોતાના પ્રાણ ખુવે છે તેમ તે સાકર પ્રાણ
 લે તેવી છે, પણ બે સદગુરૂ મળે અને તેમનું જ્ઞાન ગ્રહણ કરી
 સમજે તો એમાંથી બચી શકાય તેમ છે. માયા તેને ખાઈ
 શકતી નથી. આ કળીબુગમાં ખરો પરબ્રહ્મ પરમાત્મા જે કુલ
 જગતનો ધણી છે તેને છોડી ખીબબોની આશા રાખે છે
 તે કેમ બચે. જે લેંસનું પુછડું અલ્યું છે તેનાથી પાર ઉત-
 રવા માગે છે તે કેમ કરીને જગત રૂપી માહાસાગર ઉત-
 રનાર છે. માટે હે આંધળા માણસ તું કેમ તદ્દન ખુદ્દી હીન
 થઈ ગયો છે? તું કેને વળગ્યો છે તે તપાસ કર. આ કાયા
 ચાર દીવસની મહેમાન છે, ભરૂસો કરીશ નહીં. માટે ચેત ને
 પ્રભૂ નામ સાચવી રાખવાની કોશીષ કર. નહીં તો આ
 જગતનાં બે પડ જે ઘંટી જેવાં છે તેમાં દળાઈને ખારીક
 લોટ થઈ જઈશ માટે સદગુરૂરૂપી ખીલાને પકડ કે જેથી દળાઈ
 જવાય નહીં. મનુષા દેહની તક ગુમાવીશ નહીં નહીં તો
 કુભારની માટીની પેઠે ઘણી લાતો ને ઘણા ટપલાનો માર
 ખાવો પડશે. પાણી વીનાનો કુવો નકામો છે તેમ પ્રભૂ
 વીનાની તારી દેહ નકામી છે. એક દીવસ એવો આવશે કે
 કોઈ તારૂં સગુ થનાર નથી, અને ઘરમાં પણ રાખનાર નથી
 માટે ચેતવું હોય તો જલદી ચેત. કૂલ જ્યારે બહારથી ખીલે

છે ને પાકુ થાય છે ત્યારે મુળમાંથી દુર થઈ જાય છે પણ જ્યારે કળીઓ હોય છે ત્યારે અંદરથી ખીલે છે માટે તું દુનીઆમાં નકામો કુલાઈશ નહીં. દુર જઈ ને પડશે. માટે કળીની માફક અંદરથી ખીલવાની તજવીજ કર જેથી પ્રભુ પાસે રહેવાય. આ જગતમાં કોઈ સુખીઓ દેખાતો નથી જેને સુખીઓ બાણી વાત કરીએ છીએ ત્યારે તે આપણને વીસ બીજા દુઃખો પોતાનાં ગણાવે છે માટે ખરૂં સુખ પ્રભૂ ભજનમાંજ છે.

ખરૂં સુખ તો રામનું નામ દીધામાં છે. જેમ એક અગ્નીની ઝીણી ચંગારી સુકા ઘાસમાં પડે તો તેને બાળી નાંખે તેમ રામનું નામ નાનુ સરખું પણ બધાં પાપોને બાળી નાંખે છે. પ્રભૂનું નામ યાદ કરવાની દવા સદગુરૂજ બતાવશે અને તે દવા બાધાથી જેને પચી ગઈ તો તેના સર્વે દુઃખો મટી જશે, એટલે સંચીત અને ક્રીયમાન કર્મો નાશ પામી જાય છે એટલે તેની વેદનામાંથી બચી જવાય છે. હવે પ્રારબ્ધ કર્મોની વેદના શરીર પર લાગુ પડે પણ તેના મન ઉપર લાગુ પડે નહીં એટલે દુઃખ જેવું રહે નહીં. જેણે પ્રભુના નામની ભાવ કરવા માંડી તેણે સઘળું બેઠતું બધું કર્યું તથા બધાં શાસ્ત્રોનો ભેદ પણ પામ્યો પણ જેણે પ્રભૂના નામ વીના એકલા ચાર વેદ ભણ્યા કીધા તેઓ તો આખરે નર્કે ગયા છે કારણ પ્રભૂના નામમાં બધી કીયાઓ આવી જાય છે. પણ શાસ્ત્ર એકલાં ભણ્યાથી તે

મોંઢે પોપટની પેઠે લાણી જાય પણ તેનું મન વશ થાય નહીં અને મન વશ ન થાય એટલે તે પાપો કરે અને પાપથી નર્કનું દુઃખ ભોગવવું પડે છે. માટે પ્રભૂનું ભજન એજ સર્વેથી શ્રેષ્ઠ છે. પ્રભૂનું નામ જાપરજસ્ત અગ્ની છે. તે સર્વેને બાળી ભસ્મ કરી નાંખે છે. જપ, તપ અને યોગ કરવો એ સહ નામ સ્મરણમાં આવી જાય છે. તેને બીજે કંઈ અથડાવવા જવું પડતું નથી. માટે સાચા દીલથી અને પુરા પ્રેમથી પ્રભૂનું નામ સુતાં, ખેસતાં, ઉઠતાં દેવાં તો જરૂરથી પ્રભૂને પામશો. તે સીવાય બીજે રસ્તે જેમ કબીર સાહેબ કહી ગયા છે કે પથ્થર પુજવાથી પ્રભૂ મળતા હોય તો હું આખો ગીરનાર પહાડ પુણું, પણ તેમ મળતા નથી. એથી તો ઘંટી સારી કે સરસ લોટ દળી ખાવા આપે છે. તારૂં શરીર એજ તારૂં દેવળ છે અને તેમાં જ ખરેખરો દેવ પ્રભૂ બેઠેલો છે. તેનું સ્મરણ કર્યા કર. બાકી પથ્થરની પુજા કરવાથી બહારનો દેખાવ કર્યાથી તારૂં શું વળવાનું છે. ગમે તો માથુ કુટીને મરીએ તોપણ પથ્થર કંઈ મુખમાંથી બોલવાનો છે. માટે તું રામ નામ જાપ્યાકર બાકી બીજું બધું કરવાનું મુકી દે. જેઓને ખરી સમજ નથી તેજ દોડતા દોડતા દેવળમાં જાય છે ખરૂં તો માણસનું દીલ તેજ પરમેશ્વરને રહેવાનું દેવળ છે. તે વાત તેમને ખબર નહીં હોવાથી બીચારા પ્રભૂને શોધવા દેવળમાં દોડે છે અને પથ્થરને પાણી પુણ પુણને માત્ર બાહિરના દેખાવો કરી

કરીને સંસારના લોકો ડુબી મુવા છે. ત્યારે પ્રભૂ મેળવવાનો ભેદ તો કોઈ બીજો જ છે. અને તે વાત કોઈ વીરલાજ બાણે છે અને તેઓ તે મારગ પકડી પાર થઈ જાય છે. મક્કા મદીના ગએ ખુદા મળતા નથી—મદ્યા પણ નથી, કારણ ખુદા તો આપણી અંદર છે, અને બાહર શોધવાથી ક્યાં મળે તેમ છે. જે સ્મરણથી ધ્રુવજી ને પ્રહ્લાદ પહોંચી ગયા તે તો સ્મરણ જુદું જ છે. મન શુદ્ધ થયા વીના પ્રભૂ સ્મરણ થાય નહીં.” જેમ પારસમણી ને લોહું બન્નેને એકઠાં કરવા જતાં વચ્ચે કોઈ બીજી વસ્તુ આવે તો સોનું થાય નહીં તેમ પ્રભૂનું સ્મરણ કરતાં મનમાં દુનીઆના વીચારો આવવાથી પ્રભૂ મળે નહીં. પણ જેમ પાણીની પાણીઆરી માથે બેઠું લે છે, અને છૂટે હાથે ચાલે છે. બીજી સખીઓ જોડે હાથ તાળી લે છે; પણ તેનું ચીત્ત તેના બેડામાં હોય છે તેમ હરી સ્મરણમાં લાગે ત્યારેજ પ્રભૂ મળે. કંજુસ માણસ આખો વખત પધસા મેળવવામાં ને સાચવવામાં મન ચોંટાડે છે તેમ હરી સ્મરણમાં ચોંટાડવું જોઈએ.

હાથમાં માળા ફેરવે અને મન દુનીઆના વીચારોમાં ફેરવે આતે કાંઈ માળા ફેરવી કહેવાય. આવો નકામો બહારનો દેખાવ શું કામ કરો છો. હાથમાં બેરખો (માળા) ફેરવે અને લોકો જોડે વાતો કરતા હીંડે આતે પ્રભૂ સ્મરણના એના ઢાંગ છે કે પછી ઢાંગ છે. સ્મરણ તો એવું કરીએ કે જેમ એક નીશાનબાજ માણસ સામી ધારેલી વસ્તુ ઉપર

તીર ફેંકી ત્યાં લગાડી દે છે તેમ મન પ્રભૂ સ્મરણમાં એવું લગાવવું જોઈએ કે જીભ તથા હોઠ હાલે નહીં, ગળુ પણ હાલે નહીં, મોંઢેથી બોલવાની પણ જરૂર રહે નહીં, જીભે પણ ઉચ્ચાર થાય નહીં, અને મન પ્રભૂ સ્મરણમાં લાગી જાય તે તો સ્મરણ ખરું કહેવાય. પોતાના હૈયામાં વગર મહેનતે ધ્યાન થયા કરે ત્યારે તે અવાજ પ્રભૂને પહોંચે અને આપણા રૂંવે રૂંવે રામ નામ વગર મહેનતે બોલી ઉઠે તે તો ખરું સ્મરણ કહેવાય. જેમ પાણીનું ટીપું સમુદ્રમાં સમાઈ જાય છે તે વાત સરવે કોઈ જાણે છે પણ આખો સમુદ્ર એક ટીપામાં સમાઈ જાય ત્યારે ખરું કહેવાય. સંતપુરૂષો સમાધી અવસ્થામાં બેસે છે ત્યારે તેમના હૃદય આકાશમાં આખું વીથ્ય જીવે છે માટે તેવી રીતે મનને સ્થીર કરીને સ્મરણ કરો. તો પછી જપ માળાની કાંઈ જરૂર રહેતી નથી. પ્રભૂનું નામ જપતાં જીવ-પણાની હાલત જતી રહે અને હૈયાના હેતથી જપાય તો જે હમણાં આપણે લોઢા જેવા છીએ તે પછી સોના જેવા થઈ જવાશે. આ કળીજીગમાં માણસની જીંદગી ઘણાં થોડાં વરસોની છે માટે તું જલદી પ્રભુ ભજી લે કારણ જીંદગીની મુદત થોડી હોવાથી જપ, તપ, વીગેરેથી બનવાનું નથી કારણ તેમાં ઘણાં વરસોની જરૂર પડે છે માટે આ કળીજીગમાં નામ સ્મરણ શ્રેષ્ઠ કહ્યું છે માટે નામ સ્મરણ કરો. તે નામ આપણી આંખોમાં રમી રહેલું છે તે જેને સદૃશ મલ્યા હોય તેનેજ સમજ પડે છે અને તેઓજ નીરાકાર પ્રભુમાં ધ્યાન લગાવે છે. જ્યાંસુધી

હૈયામાં ખરો પ્રેમ આવતો નથી ત્યાં સુધી મનમાં ધીરજથી ભક્તી થતી નથી, અને જ્યારે ધીરજ ન આવી ત્યારે ખરો ભક્તીભાવ પ્રભૂ તરફ લાગતો નથી. આ બધી કુચીઓ જેને સદગુરૂ મદ્યા હોય તેજ બાણે છે માટે સાચા સદગુરૂ કરો અને જ્ઞાનની બધી કુચીઓ તેમની પાસેથી મેળવો કારણ ગુરૂ વીના આપણી જીંદગી નકામી છે. ગુરૂ વીના પરોક્ષ અને અપરોક્ષજ્ઞાન થતું નથી. ગુરૂ વીના જન્મ અને મરણનું જે મહાદુઃખ છે તે મટી શકતું નથી. ગુરૂ વીના સાચી વાત સમજાતી નથી અને આપણા દુરગુણ દુર થતા નથી. પ્રભૂ અને ગુરૂમાં જરા ભેદ નથી પ્રભૂ નીરાકાર છે અને ઘાટે ગુરૂ સાકાર છે એટલે એ સાકાર ગુરૂ પ્રભૂ પદનું ભાન કરાવે છે અને લખ ચોરાસીનો અંત આણે છે. ઘાટ વીના બીજાને ભાન કરાવાતું નથી. જે કામ વીશ્નું ભગવાન ના કરી શકે તે કામ સદગુરૂ કરી શકે છે માટે ઘાટે ગુરૂ એજ સાક્ષાત પ્રભૂ છે. પ્રભૂનો કેપ ગુરૂ સમાવી શકે છે પણ ગુરૂનો કેપ પ્રભૂ મટાડી શકતા નથી એવું ઘણા મહાત્માઓ કહી ગયા છે. માટે ગુરૂ ને પ્રભૂ બંને સાથે ઉભા હોય તો પ્રથમ ગુરૂનેજ પગે લાગવું કે જેના વડે પ્રભૂ ઓળખાયા. માટે તું ખરા તન-મન થી ગુરૂનીજ પુજા કર્યા કર. તેમની પુજામાં બધા દેવોની પુજા થઈ જાય છે. આડના મુળમાં પાણી રેડવાથી આખા આડને રસ પોચે છે તેમ ગુરૂ સેવાથી બધાની સેવા થઈ મનાય છે. ગુરૂની બાહિરની અવસ્થા સામી તારે નજર રાખવી નહી કારણ તારી સુરતા

પ્રમાણે તને તે ગુરૂની બહારની અવસ્થા ઠીક ના લાગતી હોય પણ તારે તો તેમના મુખમાંથી નીકળતાં વચનામૃતોને ગ્રહણ કરવાં ને કહે તે પ્રમાણે વગર શંકાએ ચાલ્યા કરવું અને મનમાં હેત રાખીને ગુરૂના ગુણ હૃદયમાં ગાયા કરવા જેથી પુનરજન્મ થતો અટકી જાય છે. ગુરૂના માહા મંત્રમાં એવું બળ રહેલું છે. માટે ગુરૂની ભક્તી કરવી તે પ્રભૂની ભક્તી કર્યા બરોબર છે માટે મનને સદગુરૂ તરફ વાળો અને સાચા મનથી રાતને દીવસ ગુરૂની સેવા કરો. પણ જોજો તું જેવો કર્મનાં બંધનથી બંધાઈ ગયો છું તેવા બંધાએલા ગુરૂ મલ્યા તો છૂટવાનો ઉપાય જડશે નહીં. માટે જ્ઞાની ગુરૂ કરવા કારણ જ્ઞાનથીજ મોક્ષ મળે છે એવું વેદશાસ્ત્ર પણ પોકારીને કહે છે એકલાં કર્મનો ભારો માથે લઈ ક્યાં કરવાથી છુટાશે નહીં. દાખલો—જેમ એક પક્ષી છે તેને બે પાંખો છે અને બે પગ પણ છે હવે બે પાંખો તે એક ઉપાસના એટલે સાચા પ્રેમની ભક્તી. ઉપાસના એટલે મુરતી પુજા નહીં પણ ભક્તી. અને બીજી પાંખ જ્ઞાન રૂપે છે. હવે બે પગ તે બે પ્રકારનાં કર્મ સારાં ને નરશાં હવે જ્યારે તે પક્ષીને ઉંચે આકાશ તરફ જવું હોય ત્યારે તે પાંખો કામ લાગે છે પગ કામ લાગતા નથી. તે લાંબા પગ હોય તો તેને સંકેલી શરીર જોડે ચોટાડી દેવા જોઈએ કારણ તેમ ના કરે ને લાંબા રાખે તો ઉડાય નહીં એટલે કર્મ રૂપી પગને સંકેલવા જોઈએ અને જ્ઞાન અને ભક્તીનો વધારો કરવો જોઈએ જેથી પ્રભૂ પાસે પોચાશે. માટે

જ્ઞાના ગુરૂ કરવા અને એવા જ્ઞાની ગુરૂઓની બલીહારી છે કે જેમની મોટાઈની હદનો પાર નથી અને હું જે એક વખત પશુ જેવો હતો એટલે પશુ સ્વભાવનો હતો તે મટાડી ભગત કરી નાંખ્યો અને સીધે રસ્તે ચઢાવી દીધો તેમને જરા પણ વાર લાગી નહી. એવો એમના જ્ઞાનારસનો પ્રભાવ છે.

સંતો પણ એક મીઠા કુવા જેવા છે તેમાં પણ હરીરસ ભરપુર ભરેલો હોય છે તે આપણે ગમે તેટલો પીએ પણ ખુટે તેમ નથી. સંતોનું બીજું નામ હરીજન છે જુવો તો ખરા આખા જગતના મનુષ્યોને માણસ કહે છે ત્યારે તે પ્રમના લાડીલાને કેવું નામ આપ્યું છે કે તે બોલતાંજ આપણને સમજાઈ છે, કે “હરીજન” એટલે પ્રભુના માણસો આથી વધારે તમારે શું સાબીતી જોઈએ છીએ પછી એવા હરીજનો-નાં દરસનથી આપણાં પાપ કેમ ના બળી જાય-જરૂરથી બળી જાય માટે એવા સંત ગુરૂઓનાં દરસન કરવામાં ઢીલ કરશે તેને જરૂર નુકશાન થશે. માટે સામા જઈને તેમનાં દરસન કરવાં પછી તેમની સાથે વારતાલાપ. તેનું નામ સત સંગ છે એ સંતસંગનો એટલો મોટો પ્રભાવ છે કે વીશ્વા-મીત્ર રૂપીએ સાઠ હજાર વરસ સુધી લોઢાની ભસ્મ ખાઈ તપ કર્યું હતું અને તેનું રૂળ મુકી જોયું અને પૃથ્વીને કહ્યું જે શેષનાગના માથા ઉપરથી થોડી ઉંચી ચઢ પણ એક તલપુર ઉંચી થઈ નહી. જ્યારે વશીષ્ઠ રૂપીએ લવમાત્રનો સંત સમાગમ (સતસંગ)નું રૂળ મુક્યું તો એક હાથ પૃથ્વી ઉંચી થઈ ગઈ

આવો મોટો પ્રભાવ સતસંગમાં રહેલો છે માટે તે હમેશાં કર્યા કરવો. પ્રભૂ પણ ઝાડોમાં ને પહાડોમાં ઘાલી મુક્યો નથી તે પણ હરીજનના હૃદયની અંદર જ છે. ત્યાં શોધો એટલે હરીજન તમોને પ્રભૂ જ્યાં છે તે તમોને બતાવશે. કારણ પ્રભૂનું ઠેકાણું હરીજન જાણે છે નકામો ગોકુળ, મથુરાં, દ્વારકાં, જગન્નાથ અને બદ્રીનાથ જઈશ નહીં. સતસંગ વીના અથડાઈ મરીશ અને જાય તો ત્યાં સતસંગ જ કરજે અને પ્રભૂ તારા હૃદયમાં છે. તેને ઓળખવાની મહેનત કરજે. નકામો ધકકો ખાઈને પાછો આવીશ નહીં. ત્યાં જઈ સંત પુરૂષોમાં જે સુવાસ-સુવીચારોને લાગણીઓ રહેલી છે, તેને વોહોરી લાવજે તો તને મોટો ફાયદો થશે. ગમે તેવો મુખ માણસ સંત સંગતથી હીરા જેવો થાય છે આવી રીતે સંત સમાગમ કરી ગુરૂનો આપેલો મહામંત્ર હૃદયમાં ધારણ કરી પુરા પ્રેમથી પ્રભૂ લક્ષ્મી કરશે તો બેડો પારજ છે. ઘેરેઘેર સંત પુરૂષો અને ઠેર ઠેર સદગુરૂઓ હોતા નથી. જેમ અંદનનાં ઝાડ ગામો ગામ હોતાં નથી. માટે તારા મનમાં લાગણી રાખી શોધ-જરૂરથી મળી જશે. સંત પુરૂષ તે ઝાડ રૂપે છે. જેનું ફળ તે પ્રભૂનું નામ છે. અને સદગુરૂ એ તેમનો જાહેર થયેલો શબ્દ છે. એટલે જાહેર રીતે પ્રભૂ પ્રગટ થએલા તેજ સદગુરૂજ છે. માટે તેમને મળો અને આ લવાટીનો પાર આણો. સંતો, મહાત્માઓ, રૂપી મુનીઓએ અત્યાર સુધી પોતાના શરીરની દરકાર રાખ્યા

વીના આ જગતના જીવોને સદૃ ઉપદેશ આપી પ્રભુ મારગે વાળ્યા છે એવા સંતમહાત્માઓને મારા વારંવાર અંતઃકરણપુર્વક સાષ્ટાંગ દંડવત્ પ્રણામ હોજી-ખાકી કેટલાક માથાં ઓડાવી ભગવાં પહેરીને વેષ બદલી જગતમાં ફેરે છે. તે તો જગતના જીવો ઉપર ભાર રૂપજ છે. પોતે જ કંઈ કરે નહીં અને સમજે નહીં. તે સામાનું શું સાર્થક કરે, ખાલી માળાઓ પહેરી એથી પ્રભૂ મળતા નથી. માળાના મણકા ફેરવ્યા કરતાં મનને ફેરવે તો દરેકનું કલ્યાણ કરી શકાય છે. દુનીઆમાં સંત મહાત્માઓની ખોટ નથી પણ ઘણાઓને મેં જોયા છે કે સાધુનો ડોળ રાખે લોકોને કહે સંસારમાં સુખ નથી. વળી ગુરૂ પદવી ધારણ કરે ને કહે સંસારીમાં જ્ઞાન હોયજ નહીં એતો હમારા જેવા સાધુમાંજ હોય. હવે આપણે તેમને તપાસીએ છીએ તો માત્ર દેખીતી રીતે જે સ્ત્રી માયાની પુતળી તે તેમની પાસે જાહેર રીતે હોતી નથી. એનાં અનેક કારણો હોય છે. કંઈકે પછંસાની તંગીથી ખાવા થાય-સ્ત્રી ન મળવાથી ખાવા થાય-કે સંસારના ખીન્ન દુઃખો આવી પડવાથી કંટાળી નાસી જઈ ખાવા થાય. મનને વૈરાગ્ય આવવાથી ખાવા થએલા તો કોઈકે વીરલા જ હોય છે. આવા વીરલા સાધુ સીવાયના સાધુઓ જગતમાં લોકોને ઉલટા ઉઘે રસ્તે દોરે છે. સંસારી કંઈ નિયમ ધર્મ પાળતો હોય તે એવું સમજાવી મુકાવી દે છે

હમે લજન વીગેરે કરીએ છીએ એટલે તમારે કંઈ કરવાનું નથી. ફક્ત તમારે તો હમોને ભેટ સેવા આપો એટલે બસ છે. હવે જુઓ એકલી સ્ત્રી દેખીતી રીતે તજ એટલે બાવા થયા-જે તજવાનું છે તે પંચ વીષય તો તેમની પાસે હાજરા હજુરજ હોય છે. કાળ અને ક્રોધનું આખું બળુ પોતે હોય છે. આમના કરતાં સંસારી સારા કે પોતે મજુરી કરી પોતાના કુટુંબને સંત સાધુને પોતાથી બનતી સેવા ઉઠાવે છે અને પોષણ કરે છે. ખરી બાબત તો મન જે વાંદરા જેવું છે પાંખ વગરના પક્ષી જેવું છે લાખો ગાઉ પલકમાં જઈ આવે છે દરીઆની લેહરો કરતાં મનની લહેરો ઘણી જોસવાળી હોય છે એ મનમાં રંગ પણ ઘણા છે. પલપલમાં રંગ બદલી દે છે. માટે પ્રથમ તેને રોકવાની જરૂર છે. માણસને બાવરો બાવરો ફેરવનાર આ મનજ છે. માટે તેને સદગુરૂ શરણે લઈ જઈ તન અને મનને તેમને સાંપી દે જેથી તારા માથા ઉપરનો બોલો હલકો થાય અને મન સ્થીર થાય, શાંત થાય અને શાંત થતાં જેમ અંધારામાં બત્તી થવાથી બધું દેખાય છે તેમ મન શાંત થતાં બધું સમજાય છે માટે સદગુરૂ કરી શરણે જાવ અને તેઓ બ્રહ્મજ્ઞાન રૂપી પાણી રેડી મનને શુદ્ધ કરશે પછી મનને પ્રભૂ તરફ લગાડો અને મીઠા શબ્દો બોલો જેથી સરવેને વહાલા લાગીએ. કાગડો આપણું કાંઈ લઈ જતો નથી અને કોયલ કાંઈ આપી જતી નથી પણ

ખન્નેના શબ્દોમાં ફેર છે માટે કડવા શબ્દો બોલવાના છેડી દે અને ગમ ખાવાનું શીખ. સામો ધણી અપમાન કરે તોપણ શાન્તપણે તે સહન કરી બેસી રહેવું એના જેવું એકે સુખ નથી. જીવો અમરીષ રાજા હતા પણ દુરવાશા રૂપીએ અયોગ રીતે ઠપકો તથા શ્રાપ આપ્યો હતો પણ અમરીષ રાજાએ સામો ઉત્તર નહી આપતાં સહન કર્યો અને એનું કૃણ એ આઠ્યું જે અંતે દુર્વાશાને દુઃખ આઠ્યું, અને અમરીષ સુખી થયા. માટે જીભને વશ કરો અને મનને શાન્ત કરી સદગુરુ જે શબ્દ આપે તેનું રટણ કરો. એ ગુરુના એકજ શબ્દમાં મહાન ગુણ રહેલો છે એ ગુરુના શબ્દથીજ પ્રભૂ મળવાનો દરવાજો ઉઘડી જશે. એ સાર શબ્દ વગર કોઈ દીવસ પ્રભૂનો દરવાજો મળવાનો નથી વેદશાસ્ત્ર વાંચવાથી કે ભણવાથી તે શબ્દ મળતો નથી તે તો સદગુરુ પાસેથીજ મળે છે; અને તે ગુપ્ત શબ્દ બોલવા માટે હોઠ હલાવવા પડતા નથી, ગળાને જોર આવતું નથી, જીભે ઉચ્ચાર પણ કરવો પડતો નથી. ગુરુના ગુપ્ત શબ્દ સાથે કંઈ કરણી પણ જોઈએ. કરણી કર્યા વીના તે શબ્દ કૃણ આપી શકતો નથી. સામો કરે અને આપણને મળે એ વાત તદ્દન ખોટીજ છે. તરસ આપણને લાગી છે અને સામો પાણી પીએ તેથી આપણું શું સાર્થક થાય માટે કરણી આપણે પોતેજ કરવી જોઈએ. કેટલાકો તીર્થમાં વગર કરણીએ પાપ ધોવા ભય છે. આમ જવાથી તેમનાં

પાપો ધોવાતાં નથી પણ ઉલટાં દસ પાપો લઈ આવે છે. વળી આપણામાં કહેવત છે કે જેવી કરણી તેવી પાર ઉતરણી-વાત તો આવી કરે છે, અને વળી કહે છે કે ગંગાજી નમૃદાજીમાં નાહીએ એટલે પાપ જાય-ભાઈ કેવી રીતે જાય કરણી નઠારી અને નાવાથી પાપ જાય તો પછી ખીજી મહેનત કરવાની જરૂર રહેતી નથી. ના-ના ભાઈ, આવું ઉંધું સમજશો નહીં, કર્યા વીના છૂટકો નથી માટે સદગુરૂ કર અને તે કહે તે કર. જે બ્રાહ્મણો અને ધર્મગુરૂઓ વેદ શાસ્ત્રના શબ્દોની ઉપરજ રમ્યા કરતા હોય અને મોહોડેથી માત્ર ભણી જાણતા હોય, પણ તેનો ભેદ શું છે તે સમજતા ના હોય તે બ્રાહ્મણ સાધારણ લોકોને માટે છે. તે બ્રાહ્મણ સાધુ પુરૂષોનો ગુરૂ થઈ શકતો નથી કારણ તે સાધુ પુરૂષો આગળ વધી પ્રભુને શોધવા મથી રહ્યા હોય છે ત્યારે આ લોકો માત્ર મોંઢેથી શ્લોકો બોલી સામાને દબાવે છે. જો તેનો ભેદ જાણીને બોલે તેને તો મહાદ ધન્ય છે. પણ ભેદ જાણ્યા વગર બોલવું તે તો ગધેડાની પીઠ ઉપર શું શું વસ્તુ લાધેલી છે તે તેને જેમ ખજાર હોતી નથી માત્ર ભાર ઉઠાવે છે-તેવું કહેવાય, ભેદ જાણ્યા વીના તેઓ મહાન વહેમોનું અને શંકાઓનું જાળું બની રહેલા હોય છે.

તીર્થો કરે, વૃતો પાળે, ઠંડે પાણીએ હમેશાં નાહાય, ધુવે. એથી શું સાર્થક થયું. જેના હૈયામાં ખરા પ્રેમથી રામ શબ્દ રહ્યો નથી તેને ઉપરનાં કહેલાં સાધન કાંઈ

કરી શકતાં નથી. પ્રથમ મનુષે પ્રભૂ તરફ વળવાનો સાચો પ્રેમ પેદા કરવો જોઈએ અને પછી સાધન કરે તો કામ આવે. અંતર મલીનતાવાળું હોય અને જપ-તપ કરે તેથી પ્રભૂ રાજ થનાર નથી. પુસ્તકો વાંચી વાંચી સામાને કહેવું અને પોતે ક્યાં જવા માગે છે તેનું તો ભાન હોય નહીં ત્યારે એ પોપટીઆ જ્ઞાનથી ફાયદો શો. ખાલી ચતુરાઈ ત્યાં કામ નહીં આવે, હા. અજ્ઞાનીઓ આગળ કામ લાગે ખરી. જ્ઞાની પુરૂષો પાસે તેમનું આલી શકે નહીં. બહારની ટાપટીપથી ખરો પંડીત બની શકતો નથી એવો જેનું મન પ્રભૂ તરફ અઢી અક્ષરના શબ્દ (પ્રેમ) સાથે વળે તેનુંજ કામ થનાર છે. માટે સમજદાર થઈ જાણકાર સદ્ગુરુ પાસે જાવ અને આ જગત તરવાનો લેદ સમજો તો તો આ જન્મ-બનો છેડો આવશે. લેંસનું પુછડું પકડીને નદીની પેટી પાર જવા માગતા હો તો તે નહીં જવાય. હજી સમજ બાજી તારા હાથમાં છે. આપણે લેદ સમજ્યા વીનાના હાથમાં સપડાઈ ગયા છીએ માટે એટીને જાગૃત થા. જો ભાઈ તારું શરીર તે કાશી ગામ છે, તારું મન એ મથુરાં છે ને તારું દીલ એટલે હૈયું તે દ્વારકાં છે. તેમાં રહેલો દસમો દરવાજો છે તેમાં તારી જ્યોત યાને પ્રભૂ છે તેને તું શોધ. આ શિવાય બીજે શોધીશ તો નહીં મળે અને અથડાઈ કુટાઈ અંતે જમને હાથ પડીશ. માટે જ્ઞાનીનો સંગ કર અને જેઓ અજ્ઞાની છે અને ગામને ચોરે બેસી તારી મારી

કરનારા છે તેઓ બેઠા બેઠા બીજની નીંદા કરે છે. એમાં આપણને શું લાભ મળે. કહેવત છે કે હરીજનની કુતરી ભલી પણ અજ્ઞાનીની માતા ખોટી. કારણ હરીજનને ત્યાં હરીનાં કીરતનો સાંભળવા મળે ત્યારે અજ્ઞાનીને ત્યાં નીંદા કરવામાંજ બધો વખત બય છે. હરીજનની લાત ખાવી, ઠપકો સાંભળવો સારો પણ અજ્ઞાનીની વાતો સારી નહીં કારણ હરીજનની લાતથી સુખ મળે ત્યારે અજ્ઞાનીની વાતોથી ઈજત બય. માખીને સુગંધીની વાસ ગમે નહીં એને તો દુરગંધજ વહાલી હોય છે એટલે અજ્ઞાનીને જ્યાં ભજન કીરતન થતું હોય ત્યાં જવાનું ગમે નહીં. અને કદાચ ભૂલેચુકે ત્યાં જઈ ચઢાયું હોય તો ત્યાં જઈને ઉઘે અગર તુરત ઉઠી બય. વળી સંતપુરૂષોને માથુ નમાવવું એમાં પણ હીણપત સમજે છે. એને પારકી નીંદા કરવાનો જે સ્વભાવ પડેલો છે તે મટતો નથી. જેમ કાજળ કાળાશ છોડે નહીં, મોતી સફેદી છોડે નહીં, આમલી ખટાશ તજે નહીં તેમ દુષ્ટ માણસ પોતાનો ખરાબ સ્વભાવ છોડતો નથી અને નેકીવાળો નેકી છોડતો નથી. નહારા માણસની કૃપા મેળવવા કરતાં ભલા માણસનો ગુસ્સો સહન કરવો ઘણોજ સારો છે. જેમ સુરજ બહુ તપે તેમ વરસાદ આવવાની આશા વધુ થાય છે તેમ જ્ઞાનીનો ઠપકો આશીરવાદ રૂપ છે માટે તેમની સંગત કરવી ને નીચ સ્વભાવવાળાને તજવા કારણ અંતે દુઃખદાર્ઢ છે. કાદવમાં પથરા નાંખે આપણાં લુગડાં બગડે છે.

સંતપુરૂષોનો સ્વભાવ કેવો હોય છે ? તેઓનો સ્વભાવ પરમારથી હોય છે. તેઓનાં શરીર પારકાંના લલાં કરવામાં ઘસી નાંખે છે. વળી તે પ્રભૂને કેવી રીતે ભજે છે તે પણ દેખાતું નથી જેમ ઝાડનો વેલો વધે છે તે આપણી આંખે દેખાતું નથી તેમ તેમની ગુપ્ત ભક્તી આપણને દેખાતી નથી. તેમની બુદ્ધી પણ અઘાદ છે. માટે તેમનો સંગ કરવો. હઃખ આવે તોપણ સંગત તજવી નહીં અને પ્રેમથી તેમનાં વચનો સાંભળવાં અને ભગત બનવું. સોનાને કાટ લાગતો નથી, અગ્નીને કીડા ખાઈ શકતા નથી તેમ સાચો ભગત કદાપી નર્કે જતો નથી. અજ્ઞાનીની સંગત તજવી-પુસ્તક વાંચી અને પંડીતાઈ બતાવતો હોય તે અને હજીમની મસાલમાં ફેર હોતો નથી કારણ તે પંડીત સામાને અજવાળુ કરવાનું બતાવે ને પોતે અંધારામાંજ ગોથાં ખાય તેમ મસાલ પણ સામાને તેજ આપે અને મસાલચીના ઉપર તો અંધાંજ હોય આથી વીશેષ શું કહીએ. સમજીને ચાલો તો જરૂરથી બેઠો પાર થશે. દયા છે એ ભક્તીનું મુળ છે. જેનું મન પ્રભૂ તરફ વળેલું હશે તેનેજ દયા આવશે અને મન ભક્તીમાં લાગ્યું કે તે માણસને જરૂરથી જ્ઞાન થવાનું જ છે. સહનસીલતા રાખવામાં પણ મોટો ફાયદો રહેલો છે. એનાથી સામાની ભૂલો આપણે દરગુજર કરીએ. ક્રોધ થતો નથી એટલે આપણું હૈયું બળતું નથી અને આવું થવાથીજ વૈરાગ્ય મન ઉપર થાય છે.

તેથી અહંકાર-અભીમાન-માન-ખડાઈ પણ દુર થાય છે અને જો અભીમાન વીગેરે રાખ્યાં તો એમજ સમજવું કે આપણે દુખવાનું સાધન કરીએ છીએ અને જે નરદેહ કરોડો રૂપીઆ ખર્ચતાં ના મળે તેને એક ટકાનો ખનાવી દઈએ છીએ. માટે ગુરૂ ભક્તીને સંતસંગત હમેશાં કરવી. જેથી રત્ન સમાન નરદેહનું સાર્થક કર્યું કહેવાય. ધીરજ રાખી આગળ વધો અને જ્યાં પ્રભૂ ઉપર સાચી શ્રદ્ધા બેઠી કે પછી પ્રીતર રાખવાની જરૂર નથી. હાથી ઉપર બેઠેલો માણસ પાછળ ગમે તેટલાં કુતરાં ભસે તેની દરકાર રાખતો નથી અને મગ્ન થઈને મહાલતો રહે છે તે પેલાં ભસનારાં કુતરાંની પરવા રાખતો નથી. કારણ ભક્તી કરનારના માથા ઉપર સાહેબનો હાથ રહેલો છે. માટે જો ચીંતા કરે તો પ્રભૂ નામ જપવાનીજ ચીંતા કરજો એ જપતાં જપતાં અંતે પ્રભૂના તેજમાં મળી જવાશે. માટે શાંતી રાખી નીત્ય સત્ય કર્મો કર અને જગતના વેહેમોથી દુર થા. જગતમાં વેહેમોને દુર કરનારા થોડા છે. પણ વેહેમોને વધારનારા ડગલેને પગલે મળે તેમ છે. માટે ગુરૂ કરી હરીનું નામ જપવાનું શીખ ને દયાનાં ને ધર્મનાં કામો કર જેથી સાચુ સુખ મળે. નહીં તો આ શરીર ધારણ કરી દુઃખનો ભાર તો ઉઠાવવાનો છે. જેણે દેહ ધારણ કર્યો છે. તે દુઃખનોજ ભરેલો છે. જો હરી સ્મરણ કરે તોજ નીસ્તારો આવે. કબીર સાહેબ કહે છે કે મેં દેહ ધારણ કર્યો અને ગુરૂ

કર્તા ત્યારેજ મને અગમનીગમની સુજ પડી અને પ્રભૂને
ઓળખતો થયો. કબીર સાહેબ તે વીષે સાખીઓ કહે છે.
શુરૂ વીષે, રામ વીષે અને શરીર વીષે તે સાંભળો.

કબીર-લલા લયા જો શુરૂ મીલા, તીનતેં પાયા જ્ઞાન,
ઘટ હી ભીતર ચૌતરા, આઘટ માંહી દીવાન.

કબીર સાહેબ કહે છે કે ઘણું સાંઝ થયું કે મને શુરૂ
મધ્યા કે તેમનાથી મને જ્ઞાન મધ્યું અને તે જ્ઞાનથી મેં
જોયું કે આ શરીરમાંજ ચૌતરો છે અને પ્રભૂનું દીવાનખાનું
છે અને પ્રભૂ પણ આજ શરીરમાં રહેલા છે.

કબીર-શુરૂ નારાયણ રૂપ હે, શુરૂ જ્ઞાન કો ઘાટ,
સદ્ગુરૂ વચન પ્રતાપસે, મન કે મીટે ઉચાટ.

શુરૂ એજ નારાયણ એટલે પ્રભૂનું રૂપ છે, શુરૂ જ્ઞાનનો
ઘાટ છે અને એમના વચન પ્રમાણે ચાલે તો મનના બધા
તાપ મટી જાય.

કબીર-શુરૂ ગરવા મીલા, રલ ગયા આટા લોન,
જાત પાત કુલ મીટ ગઈ, તબ નામ ધરેંગે કોન.

મને શુરૂ અસીલ મધ્યા કે મને ખાવા પીવાનું સેહેજ
માં મધ્યું અને તેમને લીધે મારી જાત ભાત ને કુટુંબ
કબીલાને લગતી નીશાનીઓ પણ જતી રહી તેથી મારી
નીંદા કરનારો કોઈ રહ્યો નથી.

કબીર-સદ્ગુરૂ હમસે રીઝકર. એક કહા પ્રસંગ,
બાદલ બહા પ્રેમકા, ભીજ ગયા સબ અંગ.

કળીર સાહેબ કહે છે કે, મારાથી ખુશી થઈને મારા ગુરૂએ મને એકવાર એવું શીક્ષણ આપ્યું કે જેથી પ્રભૂના પ્રેમનું વાદળજ મારી ઉપર વરસી રહ્યું અને માફ આપુ શરીર ભીજવાઈ ગયું. એટલે મારી ઉપર ગુરૂ કૃપાથી પ્રભૂની મેહર થઈ.

કળીર—રામ મીલન કે કારણે, મોં મન ખડા ઉદાસ,
સત સંગતમેં શોધ લે, રામ ઉનકો પાસ.

કળીર સાહેબ કહે છે કે, રામને મળવાને માટે માફ મન ઉદાસ રહેતું હતું પણ મેં સતસંગ કર્યો ત્યારે મને રામ મળ્યા.

કળીર—પરખત પરખત મેં પ્રીરા, કારન અપને રામ,
રામ સરીખા જન મીલા, તીને સરીઆ કામ.

કળીર સાહેબ કહે છે કે રામને શોધવા હું પહાડે પહાડ કર્યો ને રખડયો પણ જ્યારે મને રામને જાણનાર સાધુ પુરૂષ મળ્યા ત્યારેજ મને ભેદ માલમ પડ્યો અને માફ કામ પણ સફળ થયું.

કળીર કાયાકો ઝગો, સાંઈ સાખુન નામ,
રામહી રામ પોકારતાં ઘોયા પાંચો ઠામ.

કળીર સાહેબ કહે છે કે રામના નામ રૂપી સાખુથી માફ શરીર ધોઈ નાંખ્યું અને વળી રામ રામનું નામ પોકારતાં મારી પાંચે ઈન્દ્રીઓ પવીત્ર થઈ ગઈ.

કબીર—રામ નામ પુકારતાં, મીટા મોહ દુઃખ દ્વંદ્વ,
મનકી દુખધા તબ ગઈ, જબ ગુરૂ મીલે ગોવીંદ.

કબીર સાહેબ કહે છે કે રામનું નામ પોકારતાં મારી
મોહ જાળ દુટી ગઈ અને ગોવીંદ જેવા ગુરૂ મધ્યા એટલે
મનની બધી વીટંમણા દુર થઈ.

નીશદ્દીન એક પલકહી, જો કહેવે રાંમ, કબીર !
તાકે જનમ જનમ કે, જહું પાપ શરીર.

કબીર સાહેબ કહે છે કે, રાતે અગર દીવસમાં એક
પળવાર જે કોઈ ખરા હેતથી રામનું નામ લેશે તો તેનાં
જન્મો જન્મનાં પાપ દુર થશે.

શરીર એટલે દેહને માટે પણ કબીર સાહેબ કહી
ગયા છે કે—

“હતે વીદેહી દેહી ધરી આયે. કાયા કબીર કહાવે—”

એટલે અસલ વીદેહવાન હતા. પણ આ જગતમાં
આવી દેહ એટલે શરીર ધારણ કર્યું અને તે દેહનું નામ
કબીર હતું. વળી તેમનું મરણ થયું તે વીષે કબીર સાહેબ
એક સાખીમાં કહે છે.

“આજ હમારા કુચ હય, જમડા મેરા ગુલામ
હુવા નગારા સંતકા, ધૈકુંઠ કંઠ મુકામ”—૧
લજન ભરોસે આપકે, મગહર તબ શરીર,
તેજ પુંજ પ્રકાશમેં, પહોંચે દાસ કબીર—૨

કળીર સાહેબ કહે છે કે મેં રામના નામ પર વી-
શ્વાસ રાખ્યો અને તે નામ લેતાં લેતાંજ મેં મગહર ગામમાં
મારું શરીર છોડ્યું છે અને જેવો દેહ છોડ્યો કે હું કળીર
તુરતજ તે પ્રકાશના જથ્થામાં જઈ પેહોચ્યો. એટલે જ્યોતમાં
મળી ગયા. કળીર સાહેબનો જન્મ ઇસ્વીસન ૧૩૬૮ માં
કાશીમાં થયો હતો અને તેમનો દેહ વીલય એટલે મરણ
ઇસ્વીસન ૧૫૧૮ માં (સંવત. ૧૫૭૫) મહા સુદી અગી-
આરસને બુધવારે મગહર ગામમાં થયો હતો. તેઓની જી-
દગી ૧૨૦) સુધી રહી હતી. આ હકીકત “ કળીર અને
કળીર પંથ ” નામના પુસ્તકમાં છે. આ પુસ્તક અલાહબાદ
યુનીવર્સીટીના ફેલોરેવરંડ. જી. એચ. વેસ્ટ કોટે સને ૧૮૬૭
માં બહાર પાડ્યું છે. અને આ હકીકત કળીર પંથના મહંતો
પાસેથી તેમણે મેળવીને બહાર પાડી છે.

કળીર સાહેબ મગહર ગામ પોહોંચતાં એક નાનું મઠ
કોઈ સંતનું હતું તેમાં જઈને બેઠા. આ મઠ અમી નદીને
કીનારે હતો. આ વખતે વાઘેલા વીરસીહ રાજા તથા મગ-
હર ગામના નવાબ બીજલીખાન પહાણ હાજર હતા. વીર-
સીહે કળીર સાહેબને વીનંતી કરી કે હું આપના શરીરને
અમી દાહ આપું? ત્યારે બીજલીખાન કહેવા લાગ્યા જે
એમ હું થવા નહીં દઉં. હું દફનાવવાની કીયા કરીશ ત્યારે
કળીર સાહેબે બે આદરો અને કમળનાં ફુલ મંગાવ્યાં અને
તે લોકોને તકરાર નહીં કરવા સમજાવ્યા. અને પોતે

ચોરડીની અંદર જઈ ચાદર મોંઠા ઉપર લઈ કહ્યું. દરવાજા અંધ કરે. અને થોડીવારે તે દરવાજા ઉઘાડતાં ફક્ત કમળનાં ફુલ અને ચાદર ત્યાં પડી રહેલી જણાઈ જેથી એક ચાદરને થોડાં ફુલ રાણાએ ઉપાડ્યાં અને એક ચાદરને થોડાં ફુલ પઠાણે ઉપાડ્યાં. રાણાએ અમીદાહ તે ચાદર તથા ફુલાંને કયેા ત્યારે પઠાણે દફનાવ્યાં. રાણાએ તેના ઉપર સમાધી ચણાવી. ત્યારે પઠાણે તેના ઉપર કબર ચણાવી. આ બન્ને હબ્તુમોબુદ છે. વળી મુંબાઈથી બેરામશા પીરો-જશા માદને “કળીર વાણી” નામનું પુસ્તક છપાવ્યું છે તેની કીમત રૂપીઆ સાડા ત્રણ છે. તેમાં પણ આ હકીકત છે.

આ જગતમાં આવી ભલાં કામ કરવાં તેનું જીવતર ધન્ય છે. માટે સુરવીર બનો અને જરો સુરો તો તેને જાણવો કે જે પોતાના ઘણીરૂપી પ્રભૂના ચાહને ખાતર લડતો ફરે અને મેદાનમાં પડયાજ કરે. તે જરા પણ મરવા જીવવાની બીક રાખતો નથી. અને મનમાં સમજે છે કે હુંતો મારી ફરજ બજાવું છું. પોતા માટે કંઈ પણ વીચાર રાખતો નથી. તે પોતાના પગ પછાડી રાખતો નથી જેના દીલમાં સાચો પ્રેમ પ્રગટયો છે તે કેમ પાછો હઠે જરો પ્રેમી તો તેજ કહેવાય કે એકવાર પ્રભૂને તન-મન સોંપ્યું તે ઠેઠ સુધી જેવો ને તેવોજ રહે ત્યારેજ પ્રભૂનો જરો રસ તે પીવા મળે અને તે રસ જેણે ચાખ્યો તેને નીચેની એટલે આ દુનીઆની વસ્તુઓની જરૂર રહેતી નથી.

એટલે પ્રભૂ નીરાધાર છે. અને તેમને પોહોંચતાં આધાર અને અમકારવાળી વસ્તુની શી જરૂર છે. પ્રભૂનું નામ રતી જેટલું છે. પણ તે સાચો અગ્ની છે બધાં પાપોને બાળી લસ્ટ કરી નાંખશે. પ્રભૂનું આ જગત એટલે એક ભૂલભૂલામણીનો ખેલ છે. અને તેમાં આપણે સહ ભૂલા પડેલા છીએ. જો કે તેમણે ઠેર ઠેર સદ્ગુરૂંપી ભોમીઆ મુકેલા છે. તેમને મળતાં ખરો રસ્તો તેઓ બતાવે છે માટે દરેક મનુષ્ય અવશ્ય સદ્ગુરૂં કરવા અને આ ભૂલભૂલામણીમાંથી બહાર નીકળી જવું. સદ્ગુરૂં સીવાય કેવળ વંચકથી એમને એમ પોતાની મેળે નીકળવા ઈચ્છા રાખનાર પુરૂષ કેવળ મુખર્જ છે, એમ સમજવું. જીવો ઈંદ્રે પ્રહ્લાને ગુરૂં કર્યા હતા, જનક રાજાએ અષ્ટાવકને, સુખદેવજીએ જનકને, રામચંદ્રે વશિષ્ઠને અને કૃષ્ણે દુરવાસાને ગુરૂં કર્યા હતા. કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે આવા આવા મહાન પુરૂષોને ગુરૂં કર્યા વીના આદ્યું નથી. તો આપણે અદ્ય જીવ ગુરૂં વીના કેમ ચાલશે. માટે આ ગર્વ રૂપી ગધેડે ચઢેલું મન છે. તેને ધીમે રહીને સમજાવો, અને જ્ઞાની સદ્ગુરૂં કરો જેથી આપણાં સરવે પાપો બળી નાથ-જન્મ મરણનો ફેરો ટળી નાથ અને અખંડ સુખમાં મળી જવાય. સુલેચું કરી બહુના.

લી. મહેતા ચુનીલાલ મગનલાલ
હાકોરવાળા.

દરેક ભગતે આ શુદ્ધિપત્ર પ્રમાણે પ્રથમ ચોપડીને સુધારી
પછીથી વાંચવાની શરૂઆત કરવી.

શુદ્ધિપત્ર.

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫	૧૦	ચીત	ચીતે
૧૨	૧૩	છ	છે
૨૦	૧	સાચ	સાચા
૨૧	૧૪	ધનનો. છાવર	ધન નોછાવર
૨૩	૯	જંગલનોરેજ. વાસો	જંગલનોરે જવાસો
૨૪	૯	લડસે	લડસે
૨૬	૧૮	જોડેરે	જોડેરે
૨૭	૧૫	મળી આસ ગુર	મળીઆ સદગુર
૩૦	૨	સંતોને	સંતોની
૩૦	૧૭	ખમાં	ખાતાં
૩૧	૪	પટ જીવન	પટ જીવ
૩૪	૮	આલેખે	અલેખે
૩૮	૧૯	જય	જસ
૪૩	૪	તમારા	તમારો
૫૩	૩	માધો	માધો
૫૮	૬	ફરુતી	ફરસી
૬૩	૧૩	પાયાને	પાયામે
૬૩	૧૮	સંભાલ	સંભાળથી

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૬૮	૧	સતગુરુ જે	સતગુરુ સરણે જે
૮૧	૩	ધોરી	ધોળી
૮૩	૯	ત્રીવાડી	ત્રવાડી
૮૪	૧૩	જડે	ચડે
૮૭	૮	જળ	જળ
૯૦	૧૨	હથ	હેથ
૯૯	૧૪	દેવળમાં	દે-પળમાં
૧૦૦	૧	લેપ	લખ
૧૦૦	૨	બગાડયો	વગાડયો
૧૦૩	૪	છટયો	છુટયો
૧૦૯	૧૫	ભાથે	ભાવે
૧૧૩	૧૧	મત	સત
૧૧૫	૯	સમજન	સમજત
૧૧૭	૧૦	ભાપ	ભાઈ
૧૨૦	૧૨	તરી	તેરી
૧૨૦	૧૮	કટી	કાટી
૧૨૮	૯	થાળીએ	માળીએ
૧૨૮	૧૨	કામથ	કાનથ
૧૨૮	૧૫	ગાકુલ	ગોકુળ
૧૩૨	૧	નહા	નહી
૧૩૫	૪	કરી ન	કરીએ
૧૩૬	૨	દાળું	દાળું
૧૪૭	૩	દરીલાલ	દરીભાઈ

૨૫૫

પાનું	લીટી	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૪૭	૯	હરીલાલ	હરીભાઈ
૧૪૭	૧૮	હરીલાલ	હરીભાઈ
૧૯૧	૧	છાપવાનું રહી ગયું છે	એ તો ગરબ રહ્યો ગગનથી
૧૯૨	૯	છીદાના	છીદ્રાના
૨૧૩	૧૪	રચી	રતી
૨૧૬	૪	રૂપી	રૂખી
૨૧૭	૭	મમનાં	મર્મનાં
૨૩૭	૧	જ્ઞાના	જ્ઞાતી

